ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

Редакція і адміністр. - Передплата: Місячник
198, Avenue du Maine 100 Франків Ч.2, Р.1.
Paris 14e. піврічно Травень 1952 р.
Тел. SUF 66-70 -- ЦІНА ОДНОГО ПРИМ. 20 Фр.-- Ред.: Богдан Феденко

НЕХАЙ ЖИВЕ ПЕРШИЙ ТРАВЕНЬ!

xxxxxxxxxx

ПЕРШИЙ ТРАВЕНЬ

В 1889 році Конгрес Соціялістичного Інтернаціоналу в Парижі встановив день Першого Травня як Свято Праці. Перший Травень став святом робітників у цілому світі. Зорганізоване робітництво від часу заведення святкування Першого Травня здобуло дуже багато для поправлення своєї долі. Свято, яке зразу заборнялося, стало в культурних країнах державним святом. Перший Травень є святом мирної праці, святом братерства між народами, святом соціяльного поступу.

Тоталітарні диктатори не могли усунути цього дорогого робітникам свята. Вони його почали використовувати для себе. З мирних походів робітників вони зробили військові паради. Так робили фашистівські диктатори, так роблять большевицькі. Большевицькі диктатори використовують це свято для того, щоб видушити з робітників останки їхньої енергії. Це свято під пануванням большевиків не є для робітників відпочинком, не є воно святом мирної праці. Воно там є інструментом диктаторів для більшого визиску.

У вільних країнах світу вільні робітники згадують в день Першого Травня своїх поневолених братів під большевицькою диктатурою. В своїх закликах вони звернулися до них, щоб вони не тратили віри, бо визволення прийде.

Українські робітники у вільному світі мають завдання бути речниками своїх поневолених братів. Вони мають інформувати

робітників других народів про визиск українських робітників російськими большевицькими диктаторами, про поневолення українського народу. Своєю участю в організованому житті робітників країн, де вони перебувають, вони можуть найкраще прислужитися справі визволення українського народу.

Представники українського робітничого руху на еміґрації беруть участь у святкуванні Першого Травня разом з представниками других народів, вільних і поневолених. Вони вияснюють світові положення українського народу і визиск українського робітника під владою російських большевиків.

Разом з вільними робітниками цілого світу святкуємо і ми Свято Першого Травня на чужині. Ми згадуємо в цей день наших поневолених братів на україні. Посилаємо їм наш братній привіт і обіцяємо, що ми нашою працею і жертвенністю тут на чужині зробимо все для їхнього визволення.

Віримо, що прийде день, коли ми всі спільно святкуватимем свято Першого Травня у вільній демократичній Україні, де не буде визиску людини людиною ні державою.

Нехай живе вільна демократична Україна!

Нехай живе Перший Травень!

жжжжж

СВЯТКУВАННЯ ПЕРШОГО ТРАВНЯ

На Україні, під жорстокою диктатурою російських большевиків, свято праці, Перший Травень, служило і цього року тільки демонстрації військової сили і прославлянню "великого вождя і учителя" Сталіна. В Києві зігнали аж 400000 людей на вулиці міста. Мусіли вони кричати славу своїм гнобителям і носити їхні портрети. Подібне знущання над людською гідністю українських робітників і селян влаштовано по цілій поневоленій Україні.

Тільки на еміґрації українські робітники могли відбути це свято вільної праці і братерства всіх людей вільно. Представники українського робітничого руху використали цю нагоду для вияснення вільному світу стану, в якому перебуває український народ.

Англія

Ґенеральний Секретар Британської Партії Праці і Голова Соціялістичного Інтернаціоналу, Морґан Філліпс видав відозву до соціялістів за"залізною заслоною". В ній м.і. сказано: "Хоч три великі тиранії - німецька, японська та італійська - були знищені в 1945 році, великою ціною і жертвами, світ ще й досі, в 1952 році, терпить від різних форм тоталізму... Ми посилаємо окремий лист з висловом піддержки і заохоти до наших переслідуваних товаришів в Середній і Східній Европі, яким затуляє уста і яких гнобить Сталінова тайна поліція, і до всіх робітників за Залізною Заслоною....Ми продовжуємо боротися за визволення всіх країн за Залізною Заслоною...Історія показує, що диктатори не є безсмертні і тиранії не є незрушимі."

Віче Соціялістичної Унії

Ввечері 30 квітня в залі Транспортового Дому /осідок центральних установ Партії Праці/ в Лондоні відбулося віче представників Соціялістичної Унії Середньої і Східньої Европи. Віче відкрив Секретар Соціялістичного Інтернаціоналу Юлій Бравнталь. Він назвав народи, поневолені комуністичними диктатурами, в тім числі і Україну, та зазначив, що комуністична диктатура мусить згинути як і інші тиранські режими. Від Британської Партії Праці промовляв Будров Ваєтт, бувший міністер, член Парляменту. Від Польської Соціялістичної Партії говорив Д-р Адам Цьолкош, бувший міністер в польськім уряді на еміґрації, за ним Проф. Панас Феденко від Української Соціялістичної Партії. Проф. Феденко розповів про завоювання України російськими большевиками і вказав на небезпеку російського імперіялізму, який не мусить упасти і після знищення большевицького режиму, так як він не загинув з упадком царизму. Після Проф. Феденка промовляли Д-р Вілем Бернард від чехословацької соціялдемократичної партії, Стефан Прессер від мадярських соціялістів, Юозас Вілчінскас від соціялістів Литви.

Збори одноголосно прийняли резолюцію проти поневолення народів Середньої і Східньої Европи.

Віче Першого Травня в Лондоні

Союз Німецьких соціялдемократів, спілка судетсько-німецьких соціялдемократів, Австрійський Клюб Праці і представники Української Соціялістичної Партії в Лондоні відбули спільне віче Першого Травня. Віче відкрив голова Союзу Німецьких Соціялдемократів в Лондоні Фріц Сеґаль. Промовляли далі такі особи: Юлій Бравнталь, секретар Соціялістичного Інтернаціоналу, Ноел-Бейкер, посол до парляменту, бувший міністер і визначний дипльомат як представник Британської Партії Праці, пані Леві /Франція/, Е. де Вітт, бувший посол до парляменту Чехословаччини, Е. Праґер від Угорщини, Л. Тревес /Італія/, Д-р Е. Вайсман /Австрія/ і інші. Від Української Соціялістичної Партії говорив на вічі Д-р Омелян Волинець. Д-р Волинець розказав коротко про український визвольний рух і участь українських соціялістів в нім. Він згадів також про початки українського соціялістичного руху і звязки перших українських соціялістів з соціялістами інших народів. Вказав він на страшну небезпеку російського імперіялізму, який поневолив вже стільки народів і загрожує вільному світові

Виступ українських представників на обох вічах викликав серед присутніх чужинців велике зацікавлення українською проблемою. Багато з них говорило, що їм аж тепер відкрилися очі на українську проблему.

Окрема Програма в "Голосі Америки" на Першого Травня

Український "Голос Америки" дав на Першого Травня окрему програму для робітників. Передано привіти великих американ-

ських професійних союзів українським робітникам під большевицьким пануванням, передано привіт від Міжнародньої Конфедерації Вільних Професійних Союзів, Маніфест Інтернаціонального Центру Вільних Професійних Діячів на Вигнанні, який ми видрукували вже в попередньому числі ВУР. Накінець промовив український представник в Інтернаціональному Центрі Вільних Професійних Діячів на Вигнанні, Богдан Феденко. Він сказав:

"Українські робітники по містах і селах України!

Іменем Українського Відділу Інтернаціонального Центру Вільних Професійних Діячів на Вигнанні вітаю вас щиро з святом працюючого люду, Першим Травнем.

Перший Травень є святом робітника, святом братерства між робітниками всіх країн світу, святом мирної праці вільної людини.

Українські робітники і селяни! У вільних країнах люди радісно і мирно святкують цей день.

Під чужою большевицькою владою ви мусите дивитися в цей день Першого Травня на військові паради, дивитися на зброю, зроблену вашим потом і вашою кровю. Ваші гнобителі перетворили це мирне свято робітників в демонстрацію своєї збройної сили, щоб вас залякати.

З професійних союзів, що у вільних країнах обороняють права робітників, ваші гнобителі зробили інструмент визиску, яким вони вас примушують до все тяжчої праці, до все вищих норм.

На Першого Травня ваші диктатори примушують вас брати на себе все більші зобовязання, примушують вас до "соцзмагань". Вони роблять з свята вільної праці засіб для збільшеного визиску народу.

Ваші гнобителі вас визискують нечувано жорстоким способом, витрачають продукт вашої праці на збровння, на "веселе і щасливе життя" своє і своїх наймитів, на утримання аґентів МВД, на свої імперіялістичні цілі, на гноблення народів, на підготовку нової війни, бо вони не можуть бачити вільних людей.

На першого травня ваші гнобителі в своїх промовах сіють ненависть до вільного світу і примушують вас слухати їх. Вони вам кажуть, що вільний світ є вашим ворогом.

Українські робітники і селяни! Не вірте їхнім словам! Ви добре знаєте, що вони говорять неправду.

Памятаяте: 52 мільйони зорганізованих вільних робітників, членів могутньої Міжнародньої Конфедерації Вільних Професійних Союзів, стоїть разом з вами.

Українські працівники робітничого руху на еміґрації говорять вашим іменем перед світом, бо ви примушені мовчати. Від них вільний світ знає про страшну кривду, яка діється українському народові.

Ніодна диктатура ще не трималася вічно. Всі диктатори неславно кінчали своє панування, бо проти віковічного стремління людини до волі вони не можуть встояти.

Вільні робітники з цілого світу рішені обороняти свободу, вони душею з вами, вони вас не покинуть.

Нехай не погасне у ваших серцях огонь свободи! Не тратьте надії!

Вільні робітники цілого світу вільно маніфестують Першого Травня.

Українські робітники і селяни! Маніфестуйте в душі разом з ними!

Маніфестуйте за відхід советських окупаційних військ,
за відновлення свободи і національної незалежности,
за демократію,
за економічну і соціяльну рівноправність,
за мир,
за вільний професійний і кооперативний рух робітників і селям,
за рівноправність і братерство всіх людей,
проти всякої диктатури,
проти всякого визиску людини людиною чи державою.
МАЙТЕ НАДІЮ!
Нехай живе Перший Травень, Свято Працюючого Народу!
Нехай живе вільна Україна!
Нехай живе Міжнародня Конфедерація вільних професійних Союзів!

---жжж---

УКРАЇНСЬКА СЕКЦІЯ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

СОШО - 11 травня ц.р. засновано в Сошо українську секцію професійного союзу Форс Уврієр. Ця подія має велику вагу для українських робітників у Франції. Працюючи в професійному союзі українські робітники можуть самі обороняти свої права і набувати досвіду в професійній роботі.

Український представник в Інтернаціональному Центрі Вільних Професійних Діячів на Вигнанні, Богдан Феденко, договорився 2 травня з секретарем Форс Уврієр Лафондом в Парижі про заснування українського відділу Форс Уврієр.

11 травня зібралися українські робітники в будинку Філії Української Громади в Сошо, щоб відбути збори для заснування українського відділу Форс Уврієр. Збори відкрив як господар дому голова філії "Громади" Теодор Дрозд. Вибрано президію зборів: Стефан Соловій - голова, Дмитро Кордубан - заступник, Стефан Онишко - секретар. Після ухвалення порядку зборів взяв слово Богдан Феденко і виняснив завдання українського відділу Форс Уврієр. Опісля збори ухвалили заснувати українсь- відділ Форс Уврієр і вибрали управу, в яку увійшли: Стефан Соловій, Дмитро Проців, Дмитро Курдибан і Микола Сподарик. На зборах був присутній представник місцевого відділу Форс Уврієр, Дюклу. Управа відразу приступила до праці.

Після заснування українського відділу Форс Уврієр Богдан Феденко дав доповідь про Зимовий Похід, який кінчився 5 травня 1920 р., щоб вшанувати 32 роковини цієї славної події української історії.

Українські робітники в Сошо і околиці своєю працею для українських громадських справ вже нераз показали свою велику

жертвенність і відданість для українського робітничого руху. Тепер їхня праця над професійною організацією українців дає їм нові ширші можливості для корисної для цілого українського загалу праці.

---жжжж---

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ! СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ФОРС УВРІЄР!

---жжжж---

Антін Чернецький

ПЕРЕД 50 РОКАМИ

В цьому році минає 50 літ від важних подій з початків українського робітничого руху, т. зв. селянських розрухів на Полтавщині, в яких велику ролю відіграла заснована в 1900 р. Українська Революційна Партія - РУП -, перейменована в 1905 р. на Українську Соціял-Демократичну Робітничу Партію - УСДРП - .
В тому ж році відбулися в Галичині аж два страйки: страйк будівельних робітників у Львові і великий страйк сільських робітників по цілій Галичині.
Подаємо спомин визначного українського професійного діяча Антона Чернецького, члена Ради Інтернаціонального Центру Вільних Професійних Діячів на Вигнанні. /Ред./

Два великі криваві страйки на Західній Україні в 1902 році /Спомин/

Памятаю ці часи і події, бо як хлопець брав у них участь, практично знайомлючись тоді з робітничими справами.

Перша з них, це великий страйк будівельних робітників у Львові і кривава масакра страйкуючих робітників мадярським військом на Стрілецькій Площі 2 червня 1902 року. Убито було 7 робітників, багато було ранених. Однак це не зломило робітників. Навпаки, ця подія спричинилася до зміцнення їхньої професійної організації та до поліпшення їхніх умов праці.

Положення робітників, а головне будівельних-сезонових, було в Галичині перед 50 роками незавидне. Іван Франко добре описав ці відносини в своїй новелі "Муляр".

Мулярі мусіли в той час працювати 11 - 12 годин денно при мізерній платні. Муляр одержував 3 австрійські корони на день, помішник одну. Це на американські гроші 60, зглядно 20 центів на день. На випадок поганої погоди, коли треба було переривати роботу, робітникам обтягали платню. Не було обезпечення проти безробіття чи нещасливих випадків. Від листопада до квітня був т.зв. "мертвий час". Робітники мусіли в цей час жити з літом зароблених грошей. Нагляд над робітниками мали майстрі і підмайстрі, через яких і виплачувалася платня - звичай-

но в шинку, і при цій нагоді треба було частувати"пана майстра" чи "підмайстра" з заробітку.

Такий нестерпний стан примусив будівельних робітників до страйку. Вони виставили такі домагання:

1. Підвищення платні, 2. Скорочення часу праці, 3. Обезпечення проти нещасливих випадків, 4. Виплата заробітку на місці праці, а не в шинку.

Підприємці не згоджувалися на ці вимоги. Влада стояла на їхньому боці. Покликано військо для здавлення страйку. До місцевого ґарнізону, зложеного з українців і поляків, влада не мала довіря і покликала тому мадярське військо. 2 червня 1902 року військо почало стріляти на збори страйкуючих робітників на Стрілецькій Площі. Убито сім робітників, між ними молодого жидівського робітника Гікеля, та багато ранено.

Того ж року відбувся в Галичині великий страйк сільських робітників. . Поміщиками була в Галичині польська шляхта, яка тоді посуті тримала в своїх руках владу в Галичині. Сільські робітники не мали ніякої організації. Платня була мізерна,і ще свої харчі вони мусіли приносити з собою на роботу. Працювати треба було 14 - 16 годин денно. Хто брав нагороду натурою, працював за 13 сніп. Обезпечення, каси хворих, ніхто не знав.

В час жнив 1902 року сільськогосподарські робітники в Галичині стали на страйк. В страйку взяло участь більше як 250000 сільських робітників. Їх підтримала інтеліґенція, студентство, більшість сільського духовенства і селянство, яке матеріяльно помагало страйкуючим. Влада всяким способом старалася зломити страйк. Були арешти, посилалося військо, були криваві жертви. Страйкуючі витримали через цілі жнива. Пани-поміщики програли. Багато з них дійшло до матеряльної руїни. Вони мусіли піти на уступки. Почали давати 9 сніп, а подекуди і восьмий чи сьомий. Почали видавати робітникам харчі.

Страйк викликав скрізь велике зацікавлення. Соціялістична і демократична преса і соціялістичні посли у віденському парляменті звернули увагу культурного світу на страшні відносини в Галичині. Посол Дашинський справив у віденському парляменті "чорний день" для галицької шляхти. Скоро після того заведено загальне виборче право до парляменту. Почалося соціяльне законодавство. Робітничий рух почав набирати сили, організації робітників міцніли.

Пів століття минуло від того часу. Мало хто з організаторів і активних учасників тих великих подій лишився між живими. Семен Вітик, душа і нерв обох страйків, пізніше голова Українського Трудового Конґресу в Києві в 1919 році загинув на большевицькім засланні. Ціла Україна стогне під жорстокою владою завойовників, російських большевиків. Вони ще гірше визискують робітників як старі підприємці і поміщики. Страйки в них неможливі.

Події 1902 р. живуть далі в памяті українських робітників. Українські робітники працею в своїх організаціях подбають про

те, щоб у визволеній Україні був забезпечений справедливий суспільний порядок, щоб не було визиску людини людиною ні державою.

1902 рік є славною сторінкою в історії українського робітничого руху.

---жжж---

ДВАДЦЯТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ АЛЬБЕРТА ТОМАСА

18 травня 1952 р. відбулося в Шампіні вшанування 20 роковин смерти Альберта Томаса, бувшого французького міністра в час Першої Світової Війни, великого соціяліста, одного з найбільших професійних діячів і першого директора Міжнародного Уряду Праці в Женеві.

Інтернаціональний Центр Вільних Професійних Діячів на Вигнанні взяв участь в цій урочистості. Український відділ заступав Богдан Феденко.

В Шампіні, рідному містечку покійника, відбулося в залі міської управи урочисте зібрання. Присутні були дружина покійного Альберта Томаса, діти і внуки. В тому ж домі є марморова плита, на якій помер великий французький соціяліст Жан Жоррес, який впав жертвою атентату в 1914 році. На зібранні говорили: від союзу споживчих кооператив п. Гомон, п. Морелле від Міжнародного Уряду Праці, п. Барре, член Ради Республіки, від Соціялістичного Союзу Сени і Леон Жуо, голова професійного союзу Форс Уврієр.

Опісля учасники урочистості пішли на кладовище, де над могилою промовляли: Д-р Живко Топалович від Інтернаціонального Центру Вільних Професійних Діячів на Вигнанні і Едуард Депре, член парляменту. Між присутніми були також Даніел Маєр, бувший міністер, Саломон Грумбах, член центрального комітету французької соціялістичної партії і багато інших визначних гостей.

Промовці згадували величезні заслуги покійного, зокрема його велику заслугу при організації фронту біля Салоніки проти Центральних Держав в Першій Світовій Війні і його величезні заслуги для робітничого руху.

Члени делеґації Інтернаціонального Центру Вільних Професійних діячів на Вигнанні відбули розмову з пані Томас. Український представник Богдан Феденко передав Саломонові Грумбахові фотографії з Конґресу Соціялістичного Інтернаціоналу в 1951 році у Франкфурті, де він був сфотографований разом з українською делеґацією.

---жжж---

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА", УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЧАСОПИС!

--о--

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ! СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ФОРС УВРІЄР!

ЗІЗД ПРЕДСТАВНИКІВ ФОРС УВРІЄР

18 травня відбувся в Парижі зїзд представників Форс Уврієр. Найважнішим питанням нарад була політика зниження цін, яку веде премєр Піне. Зїзд ухвалив м.і. "Економічну і соціяльну резолюцію", в якій займає становище до політики уряду.

В цій резолюції Форс Уврієр виступає проти політики уступок капіталістам, яку вона бачить в зменшенні кредитів для інвестицій і зокрема для народньої освіти та в податковій амнестії.

Конґрес вважає, що кошти на життя зросли від встановлення мінімальних платень у вересні 1951 р. на 15 %, що рівень продукції дозволяє перевірити колективні договори, що ґарантія мінімальної платні за годину не є задовільна, бо багато робітників працює менше як 40 годин в тиждень, що від кількох місяців кошти життя на провінції зростають більше як в Парижі.

Між вимогами, які ставить Форс Уврієр, є забезпечення для всіх робітників місячного заробітку обрахованого на 173 години, незалежно від того, чи будуть вони відроблені, чи ні. Далі ставиться вимога заведення т.зв. " ешелл мобіл" - себто автоматичного підвищення платень на випадок зросту життєвих коштів. Форс Уврієр домагається також спеціяльного податку на капіталістів, який би не мав відбиватися на ціні продуктів, для видатків на зброєння, викликаних сталінським імперіялізмом. Форс Уврієр домагається також створення фонду для державних і приватних інвестицій.

---ооо---

44 КОНҐРЕС С.Ф.І.О.

В днях 22 - 25 травня відбувся 44 Конґрес Французької соціялістичної партії в Монруж, біля Парижа. Конґрес виконав велику програму нарад і вибрав новий Центральний Комітет партії.

---ооо---

ЕМІҐРАЦІЯ З ФРАНЦІЇ

Український відділ Інтернаціонального Центру Вільних Професійних Діячів на Вигнанні має можливість помогти бажаючим українським робітникам еміґрувати з Франції в другі країни. Бажаючих просимо звертатися на адресу: Centre International des Syndicalists Libres en Exil, Section Ukrainienne, 198, Avenue du Maine, Paris 14e.

ЧИТАЙТЕ І ПОШИРЮЙТЕ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА"

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

---ооо---

АКАДЕМІЯ ПАМЯТИ ІСААКА МАЗЕПИ В ПАРИЖІ

В неділю 27 квітня відбулася в залі Географічного Товариства академія памяти Ісаака Мазепи, премєра уряду Української Народньої Республіки в рр. 1919 - 1920, голови Виконного Органу Української Національної Ради в рр. 1948 - 1952, одного з провідників українського соціялістичного руху, видатного ученого.

Академію відкрив голова Представництва Української Національної Ради на Францію інж. Симон Созонтів. В своїй промові він вказав на заслуги Покійного і підкреслив особливо його непохитність, з якою він від молодих літ аж до самої смерти тримався соціялістичної ідеї.

Французькою мовою розказав про життя Ісаака Мазепи інж. Ковальський. Він також підкреслив вірність Померлого соціялістичній ідеї.

Далі промовляв член Виконного Органу УНРади, ред. Воскобійник.

Від чужинців промовляли після ген. Омеляновича-Павленка, який згадав про участь Ісаака Мазепи в Зимовому Поході, премєр грузинського еміґраційного уряду Гіґічкорі та вірменський представник Торосян, який говорив українською мовою.

В академії взяли участь численні представники української еміґрації і представники інших народів.

---ооо---

З ЖИТТЯ РОБІТНИКІВ НА УКРАЇНІ

Травневий Маніфест

ЦК ВКП/б/ видав травневий маніфест. Він складається з 59 розділів. Розділи 16 - 50, це заклики до різного роду робітників збільшувати свої зусилля при роботі. 51 розділ правильно окреслює завдання совєтських професійних союзів. Там говориться: "Совєтські Профсоюзи! Ширше розгортайте соціялістичне змагання за передчасне виконання державного пляну в кожному підприємстві! ...Хай живуть совєтські профсоюзи - школа комунізму!"

Ясно, що такі заклики не могли обійтися без наслідків. Згідно з совєтськими повідомленнями гірники в шахтах Сталіна, Горлівки, Чистякова, зустрічають Першого Травня тисячами тон вугля, здобутими понад плян.

З різних шахт повідомляють про передчасне виконання зобовязаннь на першого травня. Свято праці служить на Україні збільшеному визиску робітників за добре випробуваною методою.

Святкування Першого Травня

У Києві відбулося святкування Першого Травня по вироблених зразках. Ціле місто було прикрашене портретами вождів: Сталіна, Леніна і інших. Далі йшли за принципом гієрархії портрети вождів національних демократій: Мао Це Тунґ, Кім Ір Сен, Пік, Бєрут, Готтвальд, Ракоші, Червенков, Георґію Деж, Годжа.

Параду війська і робітників різних підприємств міста разом з школярами та студентами приймали секретарі ЦК КП/б/У Мельніков, Кириченко, Назаренко, Гришко, голова ради міністрів УССР Коротченко, голово президії верховної ради України Гречуха і інші. Біля 400000 людей зігнали на цю демонстрацію. "Слава великому Сталіну! - Хай живе товариш Сталін!", мусіли кричати зібрані люди, які для цього свята мусіли чимало напрацюватися в передтравневих соцзмаганнях.

Ці соцзмагання відбулися по цілій Україні і видобули з робітників останню енергію. 38 шахт комбінату "Сталінуголь" виконало чотирьохмісячний плян раніше, і вже їдуть вагони з написами "Дорогій Батьківщині від шахтярів Донбасу", наповнені додатково здобутим вуглям. Металурги Дніпродзержинська виконують нові зобовязання. З Сталіна повідомляють, що на шахті імени Челюскінців підвищено продуктивність праці на 14,5 %. Львівська фабрика на шкло має на півмільйона більше прибутків, як пкредбачував плян. Все для Першого Травня.

Поруч з цим повідомляють також про будівельну діяльність. У Києві мають будувати пятнадцятиповерховий мешканевий будинок. Будуються ще два одинадцятиповерхові будинки; починають будувати дванадцятиповерховий будинок. Про них не сказано, для чого вони призначені. Восьмиповерховий будинок "Главсахару" для адміністративних цілей вже кінчають. Так видно будівельну політику большевицької влади. В першу чергу йдуть адміністративні будинки. Помешкання йдуть на кінці. Вони призначені також не для робітників, а для советської бюрократії.

...

Після Свят...

На першого квітня проголошене було т.зв. зниження цін в СССР. Це мало заохотити робітників до збільшення передтравневих "соцзмагаыь". Можна було сподіватися, що після такої сильної пропаґанди про "радісне життя", можна буде ... ждати нової мало радісної несподіванки для робітників.

6 травня вона прийшла. Рада міністрів СССР постановила випустити державну позику 1952 р. на суму 30 мільярдів рублів. Позика має сплачуватися 20 років. Видано обліґації по 500, 200, 100, 50, 25 і 10 рублів.

Недавно перед тим з великим шумом повідомлялося, що зниження цін підвищило реальну купну силу населення на 20 мільярдів рублів. Позичка уже в пляні однак мала взяти з населення на 10 мільярдів більше, як мало нібито дати зниження цін, якого ми не можемо перевірити.

Однак позика далася людям ще більше в знаки, як передбачалося. Вже 8 травня позику "перевиконано" на 5 мільярдів 712 мільйонів 374 тисячі рублів. Міністерство фінансів видало наказ припинити скрізь позику.

Наганячі перестаралися. Як би не цей наказ, то не знати,

до яких сум би ще дійшли.

Позику використано не тільки для видушення грошей з робітників. Гірники і металурги Сталінської області мусіли взятися за стаханівську працю, щоб"не тільки грішми, але і працею помогти державі".

Русифікація

З Карпатської України повідомляють, що там за совєтської влади відкрито більше як 1600 бібліотек. В них має бути більше як 3,500.000 книг: РОСІЙСЬКИХ, українських, мадярських, румунських.

У Львові більше як 15000 людей одержує через маґазин підписних видань твори Леніна і Сталіна в РОСІЙСЬКІЙ і українській мовах.

У звязку з святкуванням Першого Травня відбулися на Карпатській Україні свята пісні і танців. В Ужгороді кількатисячний хор співав пісні про Сталіна, про "родіну" про дружбу народів "родіни", про героїв соціялістичної праці. В Берегові кількатисячний хор співав РОСІЙСЬКІ, українські і мадярські пісні.

На початку травня відкрито у Львові український музей етнографії і мистецької промисловисти Академії Наук УССР. В 17 залях виставлено численні експонати, які представляють досягнення РОСІЙСЬКОГО і українського народів в області нарднього мистецтва і мистецької промисловості.

Прекрасний образ Сталінської національної політики, яку російські большевики так голосно прославляють: все російське на першому місці.

---жжжж---

"LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN", mensuel, l'Organe de la Section Ukrainienne de la C.G.T. Force Ouvriere

Le Directeur-gerant: M. Auguste Gallois

RENEOTYPE

198, Avenue du Maine
Paris 14e.

No. 2 - Mai 1952.

Вільний Український Робітник

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

Редакція і адміністр. - Передплата: Місячник
198, Avenue du Maine 100 Франків Ч.3, Р.1
Paris 14e. піврічно Червень 1952 р.
Тел. SUF 66-70 -- ЦІНА ОДНОГО ПРИМ. 20 Фр.-- Ред.: Богдан Феденко

ПЕРЕМОГА ДЕМОКРАТІЇ

Після закінчення Другої Світової Війни західній світ щиро вірив, що можна буде жити з Советським Союзом у добросусідських відносинах. Однак політика СССР показала, що бажання мирного співжиття лежало тільки на боці демократичних держав. Большевицькі провідники толкували бажання до миру західніх демократій глупотою, а їхні уступки на користь СССР слабістю. Свою миролюбність показали західні держави роззброєнням.

Большевицька аґресія в різних кінцях світу, повне опанування держав східньої і середньої Европи, насторожили західні держави, передусім Америку. Політика уступок кінчилася. Західній світ побачив, що СССР шанує тільки силу.

Цю силу почали творити на початку допомогою господарству західньої Европи. Америка т.зв. Маршаловим Пляном не допустила до господарської катастрофи, яка мала б як наслідок опанування західньої Европи без війни через комуністичні партії в країнах західньої Европи, які використали б господарський хаос для захоплення влади.

Спротив комуністичних партій і комуністами опанованих професійних союзів проти Маршалового Пляну в західній Европі найкраще показує, як цінить комуністична політика інтереси робітників. Господарська відбудова виходить на користь цілого народу, і ясно, що і робітники з неї мають вигоду. Своєю політикою комуністи показали, що для них тільки інтерес московського імперіялізму має значіння.

Для цього імперіялізму комуністи стараються використовувати через своїх аґентів професійні союзи. Вільні робітники у вільному світі скоро зрозуміли небезпеку і відмежувалися від комуністів. Для оборони прав демократичних робітників створено

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

в 1949 р. Конфедерацію Вільних Професійних Союзів, що обєднує 53 мільйони робітників демократичних країн. Однак в деяких державах, як напр. в Італії і Франції, комуністи ще грають ролю в професійних союзах. Комуністи використовують ці впливи для виконання наказів Москви.

В 1949 р. заключено т.зв. Атлянтійський Пакт, союз вільних народів для оборони перед російським большевицьким імперіялізмом. Західні держави спочатку вважали, що вже існування такого союзу відстрашить СССР від дальшої аґресії. Однак події показали щось інше. Два роки тому, в червні 1950 р. північно-корейські комуністи на наказ Москви почали війну проти південної Кореї. Західній світ мусів поважно поставитися до створення військової сили, яка могла б успішно оборонити Европу від нападу, чи власне, відстрашити напасника. Недавно заключено в Бонні і Парижі договори, які передбачують створення "Европейської Армії" з участю Західньо- Німецької Республіки.

В Америці саме йде підготовка до президентських виборів, які відбудуться в листопаді 1952 р. При цьому буде вибраний також новий Дім Репрезентантів,і третина Сенату також буде вибиратися наново. В Америці існує течія, яка вважає, що не варто обороняти Европу на випадок війни, бо це справа безнадійна. Треба мовляв зосередити всі сили на оборону Америки. Большевицька політика стремить до того, щоб вплинути на американців показуючи, що Европа справді не надається для оборони, бо самі европейці не хотять боронитися.

Такий доказ мали подати французькі комуністи. Французькі комуністи і організації, що перебувають під їхнім впливом, хотіли 28 травня ц.р. показати перед цілим світом великою демонстрацією, спрямованою проти прибуття в Париж нового головнокомандуючого військами Атлянтійського Пакту, ґенерала Ріджвея, свою силу і неспроможність французького уряду забезпечити порядок. Однак поліція розпорошила комуністичні боївки і заарештувала секретаря комуністичної партії Дюкло.

Арешт Дюкло французькі комуністи хотіли використати для дальших непорядків. Се-Же-Те, професійний союз опанований комуністами, закликав французьких робітників до страйку на день 4 червня, щоб домагатися звільнення Дюкло. Це мала бути свого роду проба сили.

Страйк не вдався. Більшість робітників не пішла за гаслами, що не мають нічого спільного з їхніми інтересами, а тільки служать інтересам чужої держави. Показалося, що велике число членів в комуністичному професійному союзі ще не означає, що робітники сліпо підуть за своїми комуністичними провідниками. Комуністи програли.

Невдача страйку у Франції вплинула на італійських комуністів, які вже навіть не пробували робити поважніших заворушень, коли в Італію приїхав ґенерал Ріджвей.

4 червень ясно показав, що робітництво західньої Европи з своєю старою демократичною традицією переборе тоталітарні комуністичні впливи. 4 червень є перемогою демократії.

ЩО ТАКЕ СОВЄТСЬКІ ПРОФСПІЛКИ

В своїй пропаґанді комуністи себе представляють як найщиріших оборонців інтересів робітництва. При цьому вони ставлять як взір большевицький "рай" та совєтські професійні спілки.

Через загальну непоінформованість робітничих мас по цей бік Залізної Заслони комуністам вдалося опанувати значну частину вільних професійних організацій в деяких країнах західньої Европи, напр. у Франції і Італії. Політичними страйками вони намагаються зруйнувати господарське життя демократичних країн, щоб на його руїнах завести комуністичну диктатуру.

В 1945 р. т.зв. Професійний Союз СССР став членом Світового Професійного Союзу і зайняв в ньому провідні місця, як ніби найчисленніша професійна організація. Скоро однак вільні професійні союзи зрозуміли комуністичний підступ. В 1949 р. вони виступили з опанованого комуністами Світового Професійного Союзу і заснували Інтернаціональну Конфедерацію Вільних Професійних Союзів, до якої належать вільні професійні організації, що мають понад 53 мільйони членів.

Чи існують в СССР і його сателітах професійні організації, в розумінні вільних демократичних професійних спілок? Ні! Це ми бачимо з самої побудови т.зв. совєтських профсоюзів.

Найменшою клітиною професійної організації в СССР є профспілка на підприємстві. Робітництвом підприємства керує трійка: секретар комуністичної клітини /ячейки/ підприємства - очевидно комуніст, директор фабрики - комуніст і начальник т.зв. спецвідділу МВД /раніше НКВД/. Ця трійка є паном життя і смерти робітників у підприємстві. Вона є маткою, що родить місцеву професійну спілку.

Ця трійка підготовляє склад управи місцевої професійної організації. Секретар комуністичної клітини скликає всіх робітників підприємства і пропонує від комуністичної клітини кандидатів до управи профспілки. Як завжди в СССР, пропозицію приймають одноголосно /отвертим голосуванням/ і без дискусії. Головою стає комуніст, а на підрядні місця призначають звичайно безпартійних, завданням яких є голосувати без дискусії за внесками члена компартії.

Подібним способом твориться професійний союз всіх підприємств цілого міста, району, області, країни - аж до столиці Москви на спеціяльних зїздах"представників" професійних організацій. Чим вище вгору, від обласного профсоюзу починаючи, а на республіканськім чи всесоюзнім кінчаючи, входять до проводу все "знатніші" члени компартії, призначені на ті місця відповідними верхівками компартії. Таким чином "голова" всесоюзного професійного союзу, пан Кузнєцов, став "головою" не з вільного вибору членської маси, тільки просто був призначений центральним комітетом компартії і лиш формально затверджений делеґатським зїздом призначених компартією "представників" профсоюзів.

Висоту членських вкладок і всяких інших оплат, яким кінця немає, визначає згори всесоюзний керівний орган профсоюзів, який теж призначає т.зв. колективні договори, висоту заробітної платні ітд., очевидно під диктат ЦК компартії. Всі ці директиви пересилаються згори вниз, і їх усі низові професійні організації "одноголосно ухвалюють" під всевидючим оком комуністичної партії. Нехай який робітник відважиться сказати слово проти! На другий день його забрав би "чорний ворон" до підвалин МВД.

Визначені згори колективні договори переслідують єдину мету: за найнижчу винагороду витиснути з робітника найбільше сили - постійним збільшуванням норм праці, себто постійним знижуванням платні за виконану роботу. Совєтські професійні організації є урядовими установами комуністичної диктатури для безоглядного визиску працюючих. Верховний провід комуністичної партії, як дійсний управитель державного капіталу і властивий "працедавець", створив свою власну поліційну організацію визиску, яку на глум назвав професійним союзом.

Що сказало б робітництво вільних демократичних країн, як би там капіталісти, власники підприємств, намагалися створити свої професійні спілки під диктатурою приватних підприємців?

У вільних демократичних країнах нема ніякого примусу належати до професійних союзів. Професійні організації є всюди добровільною організацією робітництва для оборони його інтересів.

Кожний робітник совєтського підприємства автаматично мусить бути членом т.зв. рпофесійної організації. Його ніколи не питають, чи він хоче бути членом. Саме підприємство стягає з нього при виплаті заробітної платні членську вкладку до професійної організації, внески на міжнародні комуністичні організації - пяті кольони в демократичних країнах, "культподаток" /на комуністичну пропаґанду/, на "авіохим" /т.зв. повітряно-хемічна оборона/, на соціялне обезпечення, державні позики ітд. ітд. Ніхто не відважується відмовитися від якоїбудь з тих драчок, бо його замкнуло б МВД як"ворога народу".

При всьому тому німому послусі всетаки час від часу щезають робітники з підприємств, бо"всевидюче око" МВД позбавляє й тої куцої совєтської волі не тільки тих, що провинилися проти режиму, але також і можливих ворогів, себто тих, що могли б при відповідних обставинах в майбутньому виявити свою неприхильність супроти комуністичної диктатури.

Чи думаєте, що в такому випадку професійна організація стане обороняти свого переслідуваного члена? Ні! Коли,бувало, прибігла заплакана дружина заарештованого чоловіка до голови професійної організації і благала, щоб він хоч довідався в НКВД /МВД/, за що арештовано чоловіка, члена профспілки, то голова міг тільки сказати: "Видно завинив, бо НКВД знає, що робить..." Мало того, від родини арештованого відвертаються навіть близькі його прятелі, не з любови до "загроженої"комуністичної влади, але з страху, що за одну розмову

з родиною арештованого їм буде те саме.

З робітників стягають вкладки на т.зв."Соцстрах" /соціяльне страхування" - обезпечення на випадок каліцтва, чи старости. Це "страхування" є справжнім советським страхом! Стопроцентові інваліди дістають найвищу інвалідську ренту 150 карбованців в місяць, себто стільки, що ледви вистачить людині на чорний хліб. Решта "пенсіоністів" старі і непрацездатні, дістають місячну ренту коло 50 карбованців. Це називається соціяльним обезпеченням в советському раю, тоді коли там на найскромніше життя треба 500 карбованців місячно!

Ось така є советська дійсність: ні забезпечення на старість, чи на випадок каліцтва, ні достатньої платні для працюючих /заробітна платня советського робітника належить до найнижчих в світі/, ані нарешті певности, що спокійно переночуєш ніч і не попадеш у тюремні підвали, чи на "неісходимий" Сибір на каторжні роботи.

Нас спитають наївні, непоінформовані люди, або большевицькі аґенти: чому ж тоді професійні організації не страйкують, коли так зле живеться советським робітникам?

Відповідь проста: БО В СОВЕТСЬКОМУ СОЮЗІ НЕМА ВІЛЬНИХ ПРОФЕСІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ. Існуючі советські професійні організації - це тільки прибудівка советської політичної поліції МВД, створена для контролі і поневолення робітничих мас.

В початках большевицької влади робітники пробували страйкувати. Страйк був ліквідований не переговорами і компромісом, як це діється в демократичних країнах, але далеко простіше: Провідників страйку розстріляно, а решті робітників коротко сказано: ще хочете страйкувати? /Катеринослав - Дніпропетровськ, на Брянському заводі 1921 року/.

Комуністи не мають ніякого морального права керувати професійним рухом у вільних демократичних країнах. Вони є найчорнішими реакціонерами і найнебезпечнішими ворогами робітництва і волі народу.

Іван Василевич

бувший член советського Профсоюзу

xxxxx

С. Гаєвська.

АМЕРИКАНСЬКЕ РОБІТНИЦТВО

В народньому господарстві і в політиці Сполучених Держав Америки рішаючим чинником є тепер американське робітництво. Воно поступово, з розвитком промисловости, почало набирати такого значення і сили. Особливо за президента Рузвельта, коли в країні було заведено багато соціяльних і політичних реформ. Тепер американські професійні спілки мають біля двадцяти мільйонів членів - робітників різних індустрій.

Відчуваючи свою силу американські робітники більш наполегливо виступають в обороні своїх прав і за своє належне місце в суспільстві.

В переважаючій більщості вони є американські патріоти і лояльні до сучасного ладу, такого, який він є. Вони відкидають всякі впливи збоку, особливо комуністичні, але не погоджуються бути підлеглим чинником у виробництві. Вони обстоюють людську гідність, незалежність і рівність з іншими верствами суспільства.

Такі прагнення американських робітників вплинули головним чином на взаємовідносини між підприємцями і робітниками. Вищі зарбітні платні, менше годин праці на тиждень, ліпші умови праці, забезпечення від безробіття, на старість, на випадок хвороби - оце досягнення американських робітників.

Але американські робітники не задовольняються лише цими досягненнями. Відчуваючи силу в своїй організації, вони починають вимагати права брати участь в плянуванні виробництва. Вони домагаються, щоб їхні представники, які особливо з погляду праці розуміють проблеми виробництва, брали активну участь в його керуванні. Робітники вважають, що це сприятиме поліпшенню і збільшенню продукції і буде заохочувати їх до ініціятиви.

Таке прагнення американських робітників відповідає політиці уряду Сполучених Держав Америки. Американське робітництво не тільки стоїть за політичну демократію, але воно підтримує ідею економічної демократії.

Сучасний американський уряд дбає про інтереси робітництва. При Федеральному уряді зорганізовано спеціяльне бюро для полагодження спорів між робітниками і підприємцями. Дбаючи про інтереси країни, це бюро переважно дає свої рішення на користь робітників.

Свої справи американське робітництво полагоджує звичайно через своїх представників, що дбають не тільки про добробут своїх членів, але підготовляють їх до вищих прагнень - справедливости, демократизації і кооперації в суспільстві.

Необмежене виробництво починає підупадати в наслідок своїх величезних розмірів і концентрації. В інтересах цілого суспільства уряд починає контролювати і реґулювати діяльність монополістичних підприємств. Величезні розміри підприємств примушують і робітників організуватися у величезні професійні спілки, щоб могти протиставитися цій величезній економічній силі.

Для власного самозбереження американські підприємці - рано чи пізно - мусітимуть демократизувати свої підприємства. Вони будуть змушені погодитися з демократичними принципами у виробництві, так як колись вони були змушені визнати професійні союзи.

Американське суспільство йде демократичним шляхом до використання своєї величезної промисловости для добра цілого народу, до здійснення ідеалу економічної демократії.

ПРОФЕСІЙНІ СОЮЗИ В АМЕРИЦІ

В Сполучених Державах Америки є дві величезні професійні спілки: Американська Федерація Праці /A.F.L./ і Конґрес Індустріяльних Організацій /C.I.O/. Старша з них, АФЛ, була заложена в 1881 р. Вона збудована подібно як европейські професійні спілки. Членами спілки є професійні союзи, що охоплюють робітників за професійним принципом і мають свої місцеві організації. Щоб бути членом АФЛ, робітник мусить належати до свого професійного союзу, напр. механік до союзу механіків ітд. Як і европейські союзи, АФЛ бореться за підвищення платні, за скорочення годин праці, за ліпші умови на фабриках, за право робітників співвирішувати питання продукції.

Однак є також великі різниці між американським професійним рухом і европейським. Американські професійні союзи згоджуються з існуванням капіталістичного устрою, европейські хотять його змінити. Американські професійні спілки ставляться з недовірям до окремих робітничих партій, европейські знов вважають, що їм найлегше обороняти свої права при допомозі політичних партій. В 1906 р. зїзд АФЛ висловився за т.зв."безпартійну політичну діяльність". Американські професійні спілки підтримують поодиноких політиків, знаних як прихильників робітництва, незалежно від їхньої партійної приналежности.

Американська Федерація Праці збудована на принципі фаху - це значить, що напр. в автомобілевому промислі механік мусить бути членом союзу механіків, електромонтер членом союзу електротехніків ітд. Ця система виявилася як слабість АФЛ. По багатьох фабриках працює багато робітників без фаху. Найбільше їх при виробництві автомобілів, ґуми, електричних приладів; багато робітників нефахівців знаходимо також в сталеварнях.

Цю слабу сторону АФЛ використали організатори Конґресу Індустріяльних Організацій /C.I.O/,професійної спілки, яка повстала в 1935 р. Основники СІО заявили, що професійний союз мусить охоплювати всіх робітників, які працюють на фабриці, а не тільки робітників фахівців, як це думали провідники АФЛ. СІО вдалося не тільки зорганізувати багато нових робітників, але відбити також від АФЛ частину місцевих професійних союзів. Сьогодня АФЛ обмежується на промисли, залежні від висококваліфікованих фахівців, напр. ресторани і готелі. СІО обєднує робітників т.зв. масових виробництв, як напр. фабрики автомобілів і ґуми.

Як і в інших країнах, американський уряд ставився спочатку вороже до професійних спілок. Часто страйки придушувалися силою /страйк залізничників в 1894 р./.

В 1933 р. американський уряд визнав для робітників право организуватися в професійних союзах. Трохи пізніше заведено 40 годинний тиждень праці. Тепер рівень життя американських робітників найвищий в світі.

Я.Б.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ПРОФЕСІЙНИЙ РУХ В КАНАДІ

Канаду називають слушно молодою країною. Так воно і є, коли числити від часу як злучилися в одно доміняльне тіло східні провінції. Згодом приєдналися і західні провінції, і тепер Канаду творить 10 обєднаних провінцій разом з величезними просторами т.зв. Північної Території.

Не дивно, що і професійний рух в Канаді порівнюючи молодий. Перший канадійський професійний союз "молдерів" /формовщиків/ засновано в 1863 р. За ними почали організуватися залізничники і друкарі. В 1872 р. друкарі перші почали страйк за 9 годинний день праці. Тоді 24 провідників арештовано на основі британського закону з 1824 р.

В 1996 р. створено в Канаді "Трейдс енд Лейбор Конґрес оф Канада" /Конґрес Професійних Союзів Канади/-ТЛК. ТЛК обєднаний з Американською Федерацією Праці.

В 1935 р. повстав на зїзді АФЛ спір про принципи професійної організації. Одна частина обстоювала засаду організації по професіях, друга принцип приналежности до індустрії /напр. організація всіх автомобілевих робітників в однім союзі/. Настав розкіл. Вісім великих професійних союзів, переважно гірничих і текстильних, виступило з АФЛ. Вони створили новий центр Конґрес Індустріяльних Організацій /CIO/.

Цей розкіл перенісся також на Канаду. В Канаді є тепер Трейдс енд Лейбор Конґрес оф Канада /ТЛК/ злучений з АФЛ і Всеканадійський Конґрес Праці злучений з СІО. ТЛК має біля пів мільйона членів, Всеканадійський Конґрес Праці біля 400000. Є ще католицький професійний центр у французькій провінції Квебек - "Конфедерація Католицьких Робітників в Канаді". Вона має 90000 членів. Є ще кілька малих центрів. Головну ролю відіграють ТЛК і ВКП.

Професійний рух в Канаді став поважною силою, з якою числиться уряд.

Так як американські професійні союзи, канадійські обмежуються економічною боротьбою і не творять своєї робітничої партії. Голосують вони за прихильних до робітників кандидатів, незалежно від партійної приналежности. Однак Всеканадійський Конґрес праці тепер підтримує соціялістичну партію Сі-Сі-Еф.

Канадійські комуністи пробували організувати свої професійні союзи, але не мали успіху. Тоді вони вернулися в старі центри, щоб їх розкладати. В минулому році обидва великі союзи повикидали комуністів.

В Канаді і Америці нема українських відділів так як в европейських професійних союзах. Там взагалі нема національних секцій. Багато українців є вже на різних посадах в професійному русі.

Здобутки, що їх мають канадійські робітники, коштували багато жертв. Тепер йде боротьба за повне соціяльне обезпечення. Є надія, що воно скоро буде здійснене.

Т. КОБЗЕЙ
Вінніпеґ

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ПРОФЕСІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ В ШВАЙЦАРІЇ

Швайцарські професійні союзи обєднані в одному союзі "Швайцерішер Геверкшафтсбунд", який має 400000 членів. В минулому році було заключено 1400 колективних договорів. Приблизно половина всіх робітників зорганізована. Окремо існують ще маленькі католицькі і протестантські професійні організації, які однак не мають великого значіння.

xxxxx

ЗАСІДАННЯ ЕКЗЕКУТИВИ ФОРС УВРІЄР

Екзекутива Форс Увріер на своєму засіданні 16 червня займалася загальним положенням.

Стверджено, що обниження цін, що його досягнув уряд, незадовільне. Форс Увріер противиться бльокованні платень. Форс Увріер бажає спільної акції вільних централь професійних союзів. ФО стверджує, що події 28 травня і 4 червня показують робітникам, що комуністичний професійний союз керується тільки політичними директивами комуністичної партії. Екзекутива ФО поздоровляє робітників в фабриці Рено, які не дали себе стероризувати насильством комуністів і зуміли оборонити свободу праці.

КОНҐРЕС ФОРС УВРІЄР

Національний Конфедеральний Конґрес Форс Увріер відбудется від 12 до 15 листопада ц.р. в Пале де ла Мютюаліте в Парижі. Це буде третій з черги Конґрес Форс Увріер.

-xxxxxxxxxxx-

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ У ФРАНЦІЇ.

Свято Івана Франка

СОШО - Монтбелярдська Філія Української Громади у Франції влаштувала 1 червня свято Івана Франка. Свято відкрив голова Філії Т.Дрозд. Секретар Філії П.Гайдучок виголосив обширний реферат про життя і діяльність Івана Франка. В мистецькій частині свята співав хор під управою пана сотника Ол.Негребецького. В деклямаціях взяли участь: І.Соловій, Ю.Охґа, Ж. Соловій, І.Герун, Р.Герун, А.Соловій, О.Коломийчук, О.Бойко, О.Гурман, М.Бойко, Д. Герун.

Під кінець свята надійшла вістка про смерть ґенерала Омеляновича-Павленка. На вінок зібрано зразу 2165 Фр., які доручено Ол.Губрієнкові.

Свято закінчено національним гимном.

-xxxxxxxx-

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ! СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ФОРС УВРІЄР!

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА"!

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ПОМЕР ҐЕНЕРАЛ МИХАЙЛО ОМЕЛЯНОВИЧ-ПАВЛЕНКО

29 травня 1952 р. помер в Парижі ґенерал-полковник Михайло Омелянович-Павленко. Покійного поховано 31 травня на цвинтарі Пер Лашез при численній участи українського громадянства.

Ген. Михайло Омелянович-Павленко народився 8 грудня 1878 р. в Тифлісі. Він закінчив кадетський корпус і вступив в 1898 р. у військову школу в Петербурзі. Взяв він участь в російсько-японській війні в 1904 - 1905 рр. і в Першій Світовій Війні. Прославився ґен. Омелянович-Павленко в українських визвольних змаганнях. Він був головнокомандуючим Української Галицької Армії. Це під командуванням Покійного відбувся славний Зимовий Похід. Від кінця 1920 р. ґен. Омелянович-Павленко перебував на еміґрації. Від 1922 р. аж до закінчення Другої Світової війни він жив в Чехословаччині. В 1945 р. він мусів виїхати в Німеччину, звідкіль він пізніше переїхав у Францію.

-xxxxxxx-

З ЖИТТЯ НА УКРАЇНІ

Історія Карпатської України Зреформована

Цікаво, що совєтська преса присвячує щодня стільки місця маленькій Карпатській Україні. Ця маленька частина української землі перебувала довгі століття під мадярським пануванням. Через це національна свідомість на Карпатській Україні була найменше розвинена. Після розпаду Австро-Угорщини карпатські українці старалися прилучити свою країну до Української Народньої Республіки, яка стояла в тяжкій боротьбі на трьох фронтах. Українська визвольна боротьба не скінчилася успішно. Мрії карпатських українців про обєднання з Україною не здійснилися.

В 1919 р. прийшли на Карпатську Україну мадярські комуністичні війська. Їх прогнали чеські і союзні війська.

Представники еміґрації з Карпатської України в Америці заключили з чехами договір про прилучення Карпатської України до Чехословаччини. Таким чином ця західня частина України ввійшла в склад Чехословацької Республіки.

В 1939 р. заносилося на війну. Німецький фашистівський диктатор Гітлер прилучив до Німеччини Австрію і починав ділити Чехословаччину. В кінці 1938 р. Карпатська Україна одержала автономію. Гітлер використав прагнення карпатських українців до свободи, щоб налякати Сталіна українською проблемою. Жертвуючи в березні 1939 р. Карпатську Україну мадярам, Гітлер дав знак Сталінові, що він бажає з ним порозумітися. Таке порозуміння було зроблене в серпні 1939 р. в Москві підписанням німецько-совєтського договору. Наслідком договору був спільний виступ Німеччини і СССР проти Польщі і початок Другої Світової Війни.

В 1944 р., перед закінченням війни, совєтські війська прийшли на Карпатську Україну. Чехословаччина відступила під совєтським натиском Карпатську Україну, яка до неї ще формально належала, Совєтському Союзові.

Почалася нова доба в історії цього краю. Використовуючи національне гасло обєднання українських земель, російські большевики почали заводити добре випробуваним способом свої порядки.

До цих нових порядків належить і нова історія Карпатської України. Учитель ужгородського університету В.Нечаєв, доцент Лелекач і абсольвент історичного факультету І.Гранчак закінчили недавно "наукові досліди" в архівах Карпатської України, які розкривають "злочини американських імперіялістів" після закінчення Першої Світової Війни. Ці "американські імперіялісти" хотіли вже тоді використати Карпатську Україну для своїх "аґресивних цілей" проти Совєтського Союзу. Між документами згадуються резолюції різних віч в різних округах Карпатської України, в яких домагалися обєднання з Україною. Під цим тоді ясно розуміли Українську Народню Республіку. Большевицькі "історики" це самособою пояснюють так, що народ хотів обєднання з Совєтською Україною."Трудящі Закарпаття висловили свою незломну волю обєднатися з своїми старшими братами - російським і українським народом." Як завжди, "найстарший брат" на першому місці. Історична розвідка займається далі різними "зрадниками", що знайшли пристановище в Америці. Вони, під проводом "слуги Воллстріту" Жатковича, зорганізували 12 листопада 1918 р. в Скрентоні конґрес, який висловився за прилучення Карпатської України до Чехословаччини і переслали Президентові Вільсонові своє рішення.

Очевидно, що "американські інтервенти", які посилали свої війська в різні частини Совєтської Росії, вислали своїх аґентів і шпіонів в Карпатську Україну, щоб відтіль вести інтервенцію проти совєтської влади. Американських аґентів очолював"відомий шпіон", полковник Бенджемін Паркер. Американські аґенти зорганізували в різних частинах Карпатської України повстання "буржуазних націоналістів" проти мадярських комуністів. "Мадярська Червона Армія героїчно оборонялася проти озброєних американцями військ інтервентів і білоґвардійців". "Контрреволюційні війська білочехів і білорумунів по звірському розправлялися з борцями за свободу. Невинних людей розстрілювали без суду." В розстрілах полонених командирів і комісарів мадярської Червоної Армії американський полковник Паркер і "зрадник" Жаткович брали особисто участь. Пізніше Паркер заснував в 1919 р. в Ужгороді "Американський Комітет для Цивільної Інформації" з широкою сіткою аґентів по цілій країні. Через цю організацію він збирав господарські і інші інформації для своїх шпіонських цілей. Одночасно він постачав зброю для "петлюрівських банд", які тоді діяли на Україні. Окрім того була на Карпатській Україні заснована ІМКА. Вона дістала для своєї діяльности 3 мільйони долярів. Провідник цієї організації, "відомий шпіон Френклін Гейлорд", особисто

приїхав на Карпатську Україну, щоб вишколювати своїх підлеглих. "Гейлорд зокрема натискав на організування терористичних актів проти провідників комуністичної партії і провідників інших демократичних організацій."

"Робітники, селяни і інтеліґенція Совєтської України ніколи не забудуть злочинів американських імперіялістів і їхніх нікчемних аґентів. Історичні документи з державного архіву розкривають ще раз брудні затії підпалювачів нової війни."

"Документи", дійсно, створили цілком нову історію. Все обчислено на протиамериканську аґітацію. В цій короткій статті не можемо входити у всі подробиці цього типового большевицького фальшування історії. Для нас однак важна тенденція.

Америка є ворог число один. Тому що вона є ним тепер, вона ним булу завжди. Тому все зло і в минувшині походило від Америки.

"Старшого російського брата-визволителя" не можна забути ні в якій історичній праці.

Всяка визвольна боротьба неросійських народів проти Росії взагалі, не тільки большевицької, описується як акція підтримувана чужими аґентами, по можливости американськими, так як тут напр. постачання зброї для "петлюрівських банд", що має означати армію Української Народньої Республіки.

Жаль, що такого постачання не було. Українська Народня Республіка була в той час під бльокадою західніх держав. Навіть медикаментів не пропускали. Ворожа пропаґанда представила УНРеспубліку на заході як большевицьку державу, і західні держави підтримували проти України армію Денікіна і Польщу.

Історії як науки в СССР нема. Там під фірмою історичної науки ведеться пропаґанда, яка служить виключно російському імперіялізмові, що вживає для своїх цілей комуністичних гасел. Так Карпатська Україна дістала нову "історію".

-xxxxx-

ВЕСЕЛЕ І ЩАСЛИВЕ ЖИТТЯ

"Веселе і щасливе життя під сонцем сталінської конституції", це вже давно знане гасло большевицької пропаґанди. Справді, частина населення його має. Це ті, що засіли при владі і живуть з визиску працюючого люду.

З "Правди" з 15.6. 1952 р., ч. 167, ми довідуємося, як проживають панове комуністи в українському місті Дніпродзержинську. В тому місті для населення трудно щось купити в крамницях з товарів щоденної потреби. Зате ті, що тими крамницями завідують, ні в чому не нуждаються. Маємо напр. директора тресту "Зеленстрой" Венжегу. Він навіть не має початкової школи. Однак це йому не заважає; через свою партійність він все був на директорських місцях. За вісім років своєї діяльности в Дніпродзержинську він тепер вже має

пяте місце директора. Він був директором торгу, хлібного заводу, промислового комбінату...На всіх цих становищах він показував свою нездібність, робив зловживання. За це його усували з одного підприємства і робили директором в другому.

Подібно працював і другий член партії Степанов. В короткому часі він побував на різних посадах. Він був начальником управління місцевими торгами, заступником директора електричної станції, директором молочарні. Скрізь він мусів кидати свою посаду через зловживання. Міський комітет компартії його за зловживання усунув з посади директора молочарні. Скоро однак його цей самий комітет порекомендував на місце завідувача товарами в "Промторг".

Подібні пригоди мали директор міського харчевого комбінату Дмитріїв і пан Куликов. Куликов крав постійно як директор "Коопторгу". Врешті бюро міського комітету партії мусіло зайнятися його справою. Куликова призначено на директора в "Промторг".

Це все діється, хоч ще не так давно, на кінці минулого року, в місті був процес проти ґрупи злодіїв з торговельних організацій. Під протекторатом директора торгу Павлюкойця і комерційного директора Мінца в двох крамницях з промисловими товарами засіла шайка спекулянтів. Вони не пускали товарів на продаж людям, але давали їх спекулянтам Ріхтерові, Кашперові і іншим. Організатором цієї "торговлі" був якийсь Фока Анікєєв. Кільна разів бюро міського комітету партії пропонувало Павлюкойцеві і бувшому секретареві партійної організації торгу, Кунцерові, звільнити Анікєєва. Цього вони однак не робили.

Нарешті злодійство зайшло так далеко, що його мусіли викрити. Анікєєв з своїми спільниками став перед судом. Але ще перед процесом було в місті відомо, що винуватих не покарають строго. Так і сталося. Його засудили на три роки тюрми, але умовно. Також другого підсудного Мінца не покарано. Мінц навіть не вважав за потрібне явитися на виклик прокуратури. Саме напередодні розкриття злодійської афери директор торгу Павлюкойц, бувший начальник відділу кадрів Камуз і предсідник комітету професійного союзу Бехтер видали Мінцові характеристику, в якій сказано, що Мінц "має великий досвід в практичній роботі в торговлі, виявляє ініціятиву, енергію в праці, ставить до себе і своїх співробітників високі вимоги".

Мінц після процесу перейшов на місце начальника торговельного відділу харчевої торговлі. На вимогу міністерства торговлі СССР його в квітні ц.р. звільнено. Однак начальник обласного управління торговлі видав розпорядження про звільнення Мінца з праці "згідно з його власним бажанням".
Відділом торговлі міського виконавчого комітету завідує пан Омельченко. Він спирається в своїй роботі на людей, як тут описані. Коли попадає випадково на службу сторонній, то його завжди вміють викурити. Такий випадок стався з абсольвенткою львівського інституту торговлі, Сем'рян. Через короткий час

вона мусіла сама подати прохання про звільнення.

Над всім цим стоїть як протектор міський комітет партії і міський виконавчий комітет. Воми твердо стоять за Омельченком і обороняють його від всякої критики.

Непорядки в торговлі міста Дніпродзержинська такі великі, що навіть в міській ґазеті "Дзержинець" про це вже нераз писалося. Цим однак ніхто не переймався, і робота йшла по старому.

Найцікавіше, що "Правда" пояснює ці всі непорядки "неправильним підбором кадрів".

НОВА ТАКТИКА

В час святкування Першого Травня і опісля совєтські джерела подавали майже виключно відомості про успіхи у всіх ділянках промисловости і сільського господарства на Україні.

Після цього почалася нова акція. Повідомляють про недостачі в різних частинах України. В трестах "Сніжантрацит" і "Макіївуголь" не виконують плянів. В начальників тих підприємств не вистачає "большевицької впертости". На думку совєтських часописів "державні управителі і професійні організації повинні щодня дбати про те, щоб всі робітники мали можливість виконати зобовязання, які вони взяли на себе..."

Подібні недостачі, як в Донбасі, є й на Криворіжжі.

Попередні похвали і теперішні догани мають тільки одну ціль: збільшити визиск українських робітників. Цікава для нас тактика большевицьких наганячів: раз хвалять, раз лають. Такихспособів вживають звичайно при навчанні звірів.

У всякім разі тепер маємо на Україні на деякий час добу критики.

-oooxxxxxxxxxxxxxxooo-

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ВІЛЬНОГО УКРАІНСЬКОГО РОБІТНИКА", УКРАІНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЧАСОПИС!

--o--

УКРАІНСЬКІ РОБІТНИКИ! СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАІНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР!

-oooxxxxxxxxxxxxxxooo-

"LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN", mensuel, l'Organe de la Section Ukrainienne de la C.G.T. Force Ouvriere

Le Directeur-gerant: M. Auguste Gallois

RENEOTYPE

198, Avenue du Maine
Paris 14e.

No. 3 - Juin 1952.

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

Редакція і адміністр. - 198, Avenue du Maine, Paris 14e
Передплата: 100 франків піврічно
Місячник Ч.2 /11/, Р.2. ЛЮТИЙ 1953 р.
Тел.: SUF 66-70- ЦІНА ОДНОГО ПРИМ. 20 Фр.-- Ред.: БОГДАН ФЕДЕНКО

З М І С Т

КІНЕЦЬ ДИКТАТОРА

Блискавкою обійшла світ вістка: нема Сталіна. Прийшла вона несподівано. З напруженням всі слідкують за подіями в СССР.

Покищо бачимо прихід до влади нових вождів на чолі з Маленковом. Ніхто не призначав нових вождів, вони й не пробують оправдувати свою владу законними формулами. Вони перебрали спадщину найстрашнішого насильства. Цим вони не хотять і критися.

Спадщина справді страшна. Для українського народу імя Сталіна є рівнозначне з усіма злочинами, що були йому заподіяні владою російських большевиків. Сотні тисяч розстріляних, мільйони засланих, мільйони жертв голоду, викликаного штучно нелюдською владою.

Для цілого світу виникає тяжке питання: що буде? Для поневолених: чи принесе ця смерть тирана визволення?

Сталін своєю безоглядністю, інтриґанством, кровавим терором, зумів захопити владу після Леніна. Ленінові належить сумна слава найстрашнішого політичного винаходу-тоталітарної диктатури. Сталін цю диктатуру найкраще удосконалив. Фашистівські диктатори Муссоліні і Гітлер показалися гіршими учениками, як Йосиф Джуґашвілі - Сталін "чудесний грузин".

Тоталітарна диктатура погорджує всяким правом і законом. Погорджує вона мораллю. Єдина пошана в неї до сили. Ці якости творять її силу і слабість.

Нема там законного способу перебрання влади. Тоталітарна диктатура ще не така стара. Тільки перебрання влади після смерти Леніна нам показує, як відбувається перехід влади від одного диктатора до другого. Гітлер і Муссоліні були знищені війною, яку вони викликали.

Історичний приклад приходу до влади Сталіна нам показує одно: новий диктатор укріплює свою владу тільки терором. Терором він залякує і ворогів і прихильників, терором він нищить всіх можливих суперників в своїх таки рядах.

Треба ждати, що нові вожді в Москві, на чолі з Маленковом, будуть так само боротися за владу.

Ця боротьба дає може єдину можливість для вільного світу позбутися грізної небезпеки, небезпеки російського комуністичного імперіялізму. Від мудрости і рішучости провідних демократичних держав залежатиме доля світу. На них лежить страшна відповідальність за існування вільного людства. Може тільки ця єдина нагода дасть світові можливість позбутися загрози без страшної атомової війни, яка може знищити цілу землю.

У всякім разі можемо ждати нових великих подій. Чи вони прийдуть зразу, чи пізніше, трудно передбачити.

До цих подій ми мусимо бути готові. На українській еміґрації лежить страшна відповідальність перед українським поневоленим неродом. Вона мусить готувати свої сили на поміч для свого народу.

Чим ми можемо допомогти? Не військовою силою, бо не можемо її створити. Можемо помогти тільки своїми знаннями, своїми звязками, своїм досвідом, своїм добрим іменем. На нас лежить відповідальність за добре імя українського народу в світі.

Світ ворожий до тоталітарної комуністичної російської диктатури є світ демократичний. Сильними демократичними організаціями на чужині здобудемо пошану і прихильність світу і внутрішню силу. Тільки шлях демократії приведе до визволення нашої батьківщини.

На українських робітниках на чужині лежить важке завдання: зробити все для визволення рідного краю. Своєю зорганізованістю в демократичних організаціях, у вільних професійних союзах, вони виконають свою святу повинність, поможуть відновити вільну демократичну Українську Народню Республіку, без визиску людини людиною чи державою.

Н.О.

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

Смерть Сталіна

4 березня Центральний комітет КПСС і Рада Міністрів СССР повідомили про "тяжку хворобу товарища Сталіна". Сталін мав вилив крови в мозку в ночі на 2 березня. Він втратив свідомість, мову, правий бік був зпаралізований. 6 березня повідомлено, що Сталін помер в четвер ввечері дня 5 березня.

7 березня вже повідомлено про створення нового совєтського уряду і нової президії Центрального Комітету Комуністичної Партії Совєтського Союзу. Головою Ради Міністрів став Георгій Маленков. Його заступниками стали Берія, Молотов, Булґанін, Каганович. Вони творять разом "Президію Ради Міністрів". Головою Найвищого Совєту став Ворошилов, секретарем цієї президії став Пеґов. Внутрішні справи перебрав Лаврентій Берія. Міністерство закордонних справ взяв Вячеслав Молотов. Внутрішня і закордонна торговля перейшла в руки Мікояна. Міністерство Війни перебрав Булґанін. В так званих технічних міністерствах переведено концентрацію, обєднуючи по кілька міністерств в однім.

В нову Президію Центрального Комітету увійшли: Маленков, Берія, Молотов, Ворошилов, Хрущов, Булґанін, Кагагович, Мікоян, Сабуров і Первухін. Заступниками стали: Шверник, Пономаренко, Мельніков і Баґіров. Іґнатов, Поспєлов і Баґіров стали секретарями Центрального Комітету.

Таким способом перемінено структуру КПСС, заведену на 19 Зїзді партії в жовтні 1952 року, де була вибрана Президія Центрального Комітету в складі 25 осіб і секретаріят в складі 10 осіб.

9 березня відбувся похорон Сталіна в Москві. На похороні промовляли Маленков, Берія і Молотов.

В заявах і повідомленнях про смерть Сталіна як і в похоронних промовах скрізь підкреслювано потребу єдности партії і збільшеної пильности. Берія в своїй похоронній промові заявив:"Цілий світ бачить, що народи СССР, в тісному звязку з великим російським народом, обєдналися тісніше кругом Центрального Комітету Партії".

Берія також заявив, що цілий совєтський народ привітав призначення Маленкова на Голову Ради Міністрів.

Для цілого світу лишається загадкою, хто власне призначив новий уряд і нову президію Центрального Комітету. Нормально такі зміни мав би зробити Найвищий Совєт, чи його президія в справі уряду, партійний конґрес, чи принаймні Центральний Комітет Партії в справі Президії ЦК. Центральний Комітет скликано, однак тільки на 14 березня. Єдиний висновок: Нові володарі совєтської російської імперії призначили самі себе. Найсильніші ватажки перебрали владу. Вони навіть фор-

мально не вважали за потрібне додержуватися якихнебудь правних норм. Цей факт найкраще показує суть цілого тоталітарного комуністичного російського режиму: голе насильство. З цього однак також виникають наслідки для самих наслідників Сталіна. Сталін інтриґами і безоглядним насильством прийшов до влади. Щоб закріпити свою владу він не тільки винищив мільйони людей задля самого страху. Він винищив також всіх своїх товаришів однопартійців, що могли б йому заважати тримати в своїх руках усю владу. Нема там ніякого правного наслідства. Тому боротьба між спадкоємцями необхідна. На початку вони розділили між собою владу. Правдоподібно це ще було бажанням самого Сталіна, щоб Маленков став його наслідником. Про це може свідчити факт, що Маленков показувався прилюдно одягнений так само як Сталін. Однак, він не має повної влади. Він мусів ділитися владою з Берією, Молотовом, Булґаніном, Кагановичем. Щоб їх усунити, треба їх знищити. Вони це добре знають і будуть боротися за своє існування, будуть старатися знищити Маленкова. На початку всі мусять триматися разом, щоб утримати свою владу взагалі і показати перед світом, як і перед поневоленими народами в СССР єдність. Утвердившись у своїй владі мусить прийти боротьба за диктатуру одної особи. Хто її захопить, не можна знати. Після смерти Леніна також ніхто не знав, що влада припаде Сталінові. Його боротьба за владу тривала пять років. Боротьба між наслідниками Сталіна також не мусить бути коротка. Можна вважати, що головна боротьба буде між Маленковом, Берією і Молотовом. Всі вони хотіли мати честь промовляти на похороні Сталіна. Це свідчить, що Маленков не має ще ні сили, ні авторитету, щоб виступати самому як наслідник Сталіна. Відносини сили поміж большевицькими ватажками занадто мало відомі. Тому всякі здогади про боротьбу за владу є просте вгадування без обґрунтування. Тільки будучність вияснить справу наслідства найжорстокішого з усіх диктаторів в історії людства.

---oOo---

СТАЛІНОВА СМЕРТЬ І СВІТОВА ОПІНІЯ

Вістка про смерть Сталіна викликала в цілому світі несподіване замішання. Несподіванку викликало також скоре перебрання влади новими людьми. Всі собі ставлять питання, чи зміни в кермі совєтської імперії приведуть до заспокоєння напруження в світі, чи може до загострення, коли нові володарі почнуть шукати авантюр в закордонній політиці. Вважають, що Сталін на старість не хотів шукати розвязки в новій світовій війні, яка знищила б його велику імперію. Про політику нових вождів ще не можна нічого знати. В столицях демократичних держав, зокрема у Вашинґтоні, горячково виробляють пляни для нової політики супроти СССР, щоб використати нагоду смерти

для зменшення впливу СССР на світ. Політика Америки ще не є встановлена. Про це свідчить факт, що Голос Америки ще не почав ніякої нової пропаґандивної акції.

Загально вважають, що смерть Сталіна прийшла для СССР в час дуже некорисний. Новий американський уряд президента Айзенгавера рішив вжити супроти Совєтського Союзу гостріших засобів. Ослаблення режиму внаслідок смерти диктатора дає йому нагоду досягнути успіхів способом натиску.

---oOo---

СССР зірвав дипльоматичні зносини з Ізраїлем

Хвиля антисемітизму в СССР, що яскраво проявилася при викритті "змови лікарів отруйників", викликала в Ізраїлю страшне незадоволення. Невідомі люди виконали бомбовий атентат на совєтське посольство. Внаслідок цього атентату уряд СССР рішив зірвати 12 лютого дипльоматичні зносини з Ізраїлем. У своїй ноті до ізраїльського уряду уряд СССР обвинувачує його в організації замаху.

Після смерти Сталіна в Ізраїлю бояться загострення переслідування жидівського населення в СССР.

---oOo---

Перемога соціялістів в Австрії

В Австрії відбулися 22 лютого вибори до парляменту. Найбільше голосів одержала соціялістична партія. Однак, вона одержала менше місць в парляменті, як т.зв. "народня партія. Соціялісти мають 73 місця, народня партія 74.

Таке відношення утруднює створення нового уряду. При сучасному відношенні сил в Австрії можливий тільки коаліційний уряд обох великих партій. Соціялісти, які мали великий приріст голосів, домагаються більшого впливу на уряд.

Перемогу соціялістів в Австрії вважають за подію великої ваги після перемоги соціялістичної партії в Голяндії в минулому році і перемоги соціялістів в комунальних виборах у Бельгії. Ці всі вибори показали, що виборці в західніх демократичних державах Европи все більше голосують за соціялістичні партії. Літом цього року мають відбутися вибори в Західній Німеччині. Багато спостерігачів жде там перемоги німецької соціял-демократичної партії.

---oOo---

Нарада "Шести" в Римі

В Римі почалася нарада шести закордонних міністрів держав, що належать до спілки вугля і заліза 24 лютого і закінчилася 27 лютого. Конференція була передусім присвячена справам Европейської Армії. Затвердження договору про Европейську Армію наражає, передовсім у Франції і Німеччині, на великі

труднощі в парляментах обох країн. З огляду на опозицію новий Французький уряд премера Маєра мусів пообіцяти додаткові протоколи до договору. В Німеччині в цих додаткових протоколах хотять бачити дискримінацію Німеччини.

Міністри шести держав рішили прискорити затвердження договору в своїх парляментах. В Німеччині затвердження договору улегшується. Найвищий суд там вирішив, що парлямент може затвердити договір без зміни конституції, це значить звичайною більшістю голосів. Коли б треба було міняти конституцію, тоді треба було б одержати кваліфіковану більшість двох третіх голосів, якими уряд канцлера Аденавера не розпоряджається.

Американські урядові чинники впливають на своїх европейських союзників в напрямі скорого затвердження договору. Цьому також була присвячена поїздка американського міністра закордонних справ Джона Фостера Даллеса і деректора уряду взаїмної безпеки Стассена на початку лютого. Можна ждати тепер рішучої акції в державах "шести" для утворення Европейської Армії, яка має служити обороні перед совєтською аґресією.

---oOo---

ЗАСІДАННЯ АСАМБЛЕЇ ОН

24 лютого відкрилася в Ню Йорку Асамблея Обєднаних Націй. Вперше представники нового американського уряду ґенерала Айзенгавера мали нагоду зустрітися з совєтськими представниками. Показалася більша рішучість американських представників, принаймні на словах і поведінці, менше ввічливій у відношені до представників СССР. Совєтський міністер закордонних справ Вишинський не зрікся нагоди вжити своєї гострої мови супроти представників Америки. На цій сесії уряд Ізраїлю хоче оскаржити СССР за антисемітизм.

На перебіг нарад вплинула смерть Сталіна, викликуючи несподіване замішання. Вишинський полетів в Москву. Він вже не є міністром закордонних справ, а тільки заступнком і представником в ОН. Неясність щодо політики нового совєтського уряду викличе напевно деякий застій, бо всі з напруженням чекають на розвиток подій в СССР.

---oOo---

АНГЛІЙСЬКІ МІНІСТРИ В АМЕРИЦІ

Англійський міністер закордонних справ Іден і міністер фінансів Батлер відвідали в перший тиждень березня американську столицю. Відбули вони там важні розмови на політичні і економічні теми. Це перші відвідини з передбачених відвідин европейських державних мужів в Америці. На час відвідин припала смерть Сталіна, що дало можливість державним мужам обох країн встановити свою нову політику супроти СССР. Міністер Іден зразу після свого повороту матиме в Лондоні важні розмови з маршалом Титом, який відвідує Англію. Після заключення договору між Юґославією, Туреччиною і Грецією і подій вСССР ці наради мають велике значення.

З ПРОФЕСІЙНОГО РУХУ

Засідання Екзекутивної Комісії Форс Уврієр

27 лютого зібралася Екзекутивна Комісія Форс Уврієр для обговорення різних актуальних справ.

Після обговорення економічних проблем комісія ухвалила резолюцію. В резолюції м.і. сказано:

" Екзекутивна Комісія приймає до відома заяви Голови Ради Міністрів відносно відновлення і посилення дискусій про колективні договори.

Екзекутивна Комісія заявляє, що саме на вимогу Форс Уврієр, висловлену Конфедеральним Бюром, почато цю акцію.

Екзекутивна Комісія висловлює натомісьць свою опозицію до поглядів висловлюваних в урядових кругах, прихильних до повороту до повинного арбітражу в справі дійсних платень.

Екзекутивна Комісія знову підтверджує своє попереднє становище за вільну дискусію платень, так як це є висловлено в законі про колективні договори з лютого 1950 року.

Екзекутивна Комісія вважає, що справа безробіття повинна трактуватися поважно урядовими чинниками.

Коли не можна буде утримати повного зайняття, відшкодування повних і частинних безробітніх є необхідне.

----o----

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ! СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР!

----o----

ЩО ТРЕБА ЗНАТИ ПРО ПРАВНЕ СТАНОВИЩЕ ЧУЖИНЦІВ У ФРАНЦІЇ

/Продовження з попереднього числа ВУР/

Коли ви маєте документи для перебування у Франції, ви можете вільно їздити по цілій країні. Також місце постійного осідку можете мати де хочете, за вийнятком департаментів: Haut-Rhin, Bas Rhin, Moselle, Alpes-Maritimes.

Тільки у вийняткових випадках можна одержати в тих департаментах право на постійний осідок від префекта.

При зміні місця осідку треба повідомити комісаріят поліції або громадську управу /мерію/ на старому і новому місці осідку до 8 днів.

Для подорожі заграницю потрібно мати пашпорт і візу французьку на виїзд і поворот, коли ви думаєте вертатися у Францію, як також візу країни, до якої їдете. Т.зв. "старі емігранти" мають право на"нансенівський пашпорт", який дозволяє виїздити з Франції і вертатися без французької візи. Для одержання пашпорту для чужинців (Titre de Voyage) треба звертатися до префектури.

Для одержання цих документів потрібні ще різні посвідки,

як посвідку національности, посвідку про право на одержання нансенівського пашпорту і т.п. Ці посвідки видає:
O. ice français de protection des refugies et apatrides, 7 rue Copernic, P.16.
Ця установа має свій український відділ, яким завідує Проф. О. Шульгин.

Право на працю

Маючи право на перебування у Франції ви ще на маєте права на працю. Право на працю мають тільки ті, що одержали "карт де травай".

В депертаменті Сени видає "карт де травай" Bureau de la main d'oeuvre etrangere, 391, rue de Vaugirard, Paris 15.

В інших депертаментах цю карту видають в"бюро де мен д'евр".

Коли ви приїхали у Францію на контракт затверджений Міністерством Праці, вистачає показати цей контракт разом з посвідкою на право перебування /"ресіпісе" або "карт де сежур"/ у згаданих урядах.

У випадку, коли ви вже живете у Франції, але ще ніколи не вимагали "карт де травай", ви мусите мати посвідку від свого будучого працедавця, що він вас хоче взяти на роботу. Там має бути зазначений рід праці, час, на який вас беруть на роботу і платня, яку ви маєте одержувати. Ця посвідка мусить бути затверджена на комісаріяті поліції або мерії. Окрім того ви повинні мати затверджену поліцією або мерією посвідку про місце вашого перебування /сертіфіка де домісіл/ і подати ще конверт з вашою адресою і поштовим значком.

Коли маєте документи про ваш професійний вишкіл, то їх треба також подати. Як маєте дітей, треба принести їхні метрики.

Є три різні карти праці: 1. Тимчасова /темпорер/, 2.Звичайна карта з обмеженою на певний час дійсністю /карт ордінер а валідіте лiміте/, 3. Звичайна постійна карта /карт ордінер а валідіте перманант/, 4. Постійна карта для всіх професій /карт перманант пур тут профессіон саларіє/.

Першу /тимчасову/ карту праці одержують ті, що приїхали у Францію на контракт або ті, що мають "карт де сежур темпорер". Ця карта дійсна найбільше рік і звичайно обмежена на один департамент. Її можна продовжувати кілька разів.

Другу/звичайну обмежену часово/ карту одержують ті, що мають звичайну карту на побут /карт де сежур ордінер/. Вона дійсна три роки, обмежена на одну професію і на один або кілька департаментів. Прхання на продовження треба подавати три місяці перед закінченням її дійсности.

Третя /звичайна постійна карта/ видається для одної професії. Вона дійсна в цілій Франції на необмежений час. Її видають, коли ви живете у Франції більше як десять років і коли ви приїхали в цю країну у віці нижчим як 35 років, або коли ви маєте упривілеґійовану карту побуту /на 10 літ/.

/Далі буде/

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ В БЕЛЬҐІЇ

ЧИ ПОТРІБНІ СИНДИКАТИ?

/Продовження з попереднього числа ВУР/

Коли ми поважно подумаємо над цією проблемою, мусимо поставити собі питання: чому до Міжнародньої Конфедерації Вільних Професійних Союзів належить 53 мільйони робітників в 72 країнах світу, а . 8 чи 10 тисяч втікачів зі Східньої Европи, котрі працюють в Бельґії, в тому числі більше як тисяча українців, не хочуть бути членами синдикатів? Чому 53 мільйони робітників цілого світу вважають, що треба організуватись, а тих декілька тисяч вважають це зайвим? Відповідь є дуже сумна. Ці що говорять - "мені це непотрібне" - "прожив 30 чи 40 років без синдикату, буду без нього й далі жити" - дають лише доказ того, що не думають ні про своє власне майбутнє, ні про свої родини.

Кожний гірник дуже добре знає, як легко може трапитися в копальні нещастя, як легко можна захворіти. Коли гірник після нещасливого випадку залишиться калікою, інвалідом нездібним до праці, не відразу він одержить відшкодування та пенсію інвалідности. Ми знаємо сотні прикладів, де адміністрація копальні старалася всю вину за нещасливий випадок скинути на робітника, щоб лише не платити відшкодування. Ми знаємо, що коли нездібна вже до праці людина старалася одержати пенсію, виринали перепони, одна за другою: чи то за мало років праці в копальні, чи то бракує посвідок, що робив і де був перед війною, підчас війни ітп. Кожний гірник, котрий є вже 5 - 6 років в Бельґії, може пригадати собі десятки таких випадків. Треба тоді мати адвоката, щоб виступав перед судом праці, щоб, знаючи приписи й зарядження, полагоджував справи в урядах. Треба мати безліч лікарських посвідок, рентґенологічних знимок, тощо. Звідки на це тоді взяти гроші, коли людина не працює?

Може бути ще гірше, коли вдову з малими дітьми, без сотика при душі, копальня схоче викинути з копальняного помешкання. Хто її тоді дасть допомогу? Хто її боронитиме? Можемо подати багато прикладів допомоги нашого синдикату в таких випадках. Але, якщо гірник є членом синдикату Централі Гірників, він після короткого стажу має допомогу і користається всіми правами члена.

Коли гірник вступить до синдикату й заплатить свій перший членський внесок /за 1 тиждень/ він негайно має вже:

1/ - допомогу делеґата синдикату у всіх справах, які торкаються праці, платні, грошевих кар, відпусток. Треба пам'ятати, що адміністративний апарат копальні намагається всіма засобами перешкоджувати праці копальняних делеґатів. Може бути й так, що делеґат не зможе полагодити вашої справи.

Це не значить, що тоді знеохочений новий член виступає з синдикату. На делегаті ще не кінчається синдикат, лише треба писати до окружної централі або до Секретаріяту Робітників зі Східньої Европи в Брюсселі.

2/ - допомогу Окружної Централі, котра дає безплатну пораду і поміч адвоката й лікаря у випадках, коли ця поміч потрібна перед судом праці, або для усталення чи виборення пенсії за нещасливий випадок. Робить вона також інтервенції в справах належности за платні відпустки, родинні додатки, старечі пенсії, тощо.

3/ - допомогу Секретаріяту для Робітників зі Східньої Европи, котрий переводить інтервенції в міністерствах у справах одержання дозволу на працю (Permis de Travail) спроваджування родин, одержання паспортів, віз,родинних додатків. Він також інтервенює в Поліції для Чужинців (Police des Etrangers) помагає виробляти посвідки Д.П. в Бюрі Високого Комісара для справ втікачів /колишнє ІРО/, тощо.

Після 6 - ти місяців приналежности до синдикату /стажу/, член користається:

1/ - допомогою на випадок хвороби по 35 Б.Фр. денно за перші 3 дні хвороби /наступні платить вже каса хворих (Mutualite). Кожний член має право на цю допомогу 5 разів на рік, тобто: 5 х 3 є 15 днів по 35 Б.Фр. денно є 525 Б.Фр.

2/ - страйковою допомогою у висоті 25 Б.Фр. плюс 5 Б.Фр. на дружину плюс 5 Б.Фр. на кожну дитину денно, числячи від третього дня страйку, зарядженого синдикатом.

Після 10-ти місяців приналежности /стажу/ до синдикату:

1/ - допомога на випадок народження дитини - 500 Б.Фр. /за близнят - 1000 Б.Фр./.

Після 12-ти місяців приналежности /стажу/ до синдикату:

1/ - допомога на випадок одруження члена - 160 Б.Фр за кожний рік приналежности до синдикату /напр. за 3 роки - 480 Б.Фр./. Допомога ця не може бути більша як 800 Б.Фр.

2. допомога на випадок смерти члена - 100 Б.Фр. за кожний рік приналежности, але не більша як 1000 Б.Фр.

3/ - допомога на випадок переходу на старечу пенсію - 75 Б.Фр. за кожний рік приналежности, але не більше як 900 Б.Фр.

4/ Страйкова допомога у висоті 45 Б.Фр. плюс 5 Б.Фр. на дружину плюс 5 Б.Фр. на кожну дитину денно, числячи від третього дня страйку зарядженого синдикатом.

Окрім цього треба памятати, що вступаючи до синдикату Централі Гірників, кожний член є автоматично також членом F.G.T.B. - Загальної Федерації, а за її посередництвом членом Міжнародньої Конфедерації Вільних Професійних Союзів, котра гуртує 53 мільйони робітників цілого світу в їхній боротьбі за краще майбутнє, за свободу людини і народів, проти комуністичного поневолення і визиску.

Вище наведене дає нам ясну відповідь на наше питання "чи потрібні синдикати?" Так! Конче потрібні! І тому кожний, для свого власного добра, негайно повинен записатися до синдикату, що дає найкращу поміч і допомогу, - до Централі Гірників.

---oOo---

РЕЄСТРАЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ ВТІКАЧІВ

Ще раз пригадуємо всім, що досі не мають посвідок Д.П., про обовязок реєстрації. Одночасно пояснюємо, що час перебування в Бельгії не має ніякого звязку з тим, чи хто підлягає статутові Д.П., чи ні. Отже про "статус Д.П." рішає лише становище супроти режиму, який є нині на Україні. Старий еміґрант, котрий не хоче нині вертатися на Україну, з огляду на його вороже ставлення до комунізму та до режиму, котрий має тепер владу на Україні, є "політичним втікачем" і йому належиться "статут Д.П." Новий еміґрант, скажім з 1952 року, котрий залишився в Бельгії лише тому, що тут "краще жити", але не є ворогом комунізму, не є "політичним втікачем".

Реєстрація відноситься до:
а/ старих еміґрантів,
б/ нових еміґрантів /1945 - 1952/,
в/ нових еміґрантів, котрі прибули до Бельгії, законтрактовані до праці в копальнях.

У випадках "а" і "б" треба виповнити реєстраційну карту та долучити 2 фотознимки.

У випадку "в" треба мати лише 2 фотознимки і контракт праці.

Секретаріят Робітників зі Східньої Европи полагоджує справи реєстрації для членів Централі Гірників.

Коли хто має якісь труднощі з виповненням реєстраційної карти, або якесь питання, просимо звертатися до секретаріяту Робітників зі Східньої Европи, або до представника Українських Робітників в Синдикаті Гірників.

---oOo---

Видавництво "НАШЕ СЛОВО" друкує нове видання "ІСТОРІЯ СУСПІЛЬНИХ І ПОЛІТИЧНИХ РУХІВ В УКРАЇНІ", написав Професор Панас Феденко /в трьох частинах/.

Ця праця вийшла вперше у Львові 1936 р. Нове видання автор переробив і доповнив.

ЗМІСТ ПЕРШОЇ ЧАСТИНИ: Часи родового ладу -Суспільний лад і політичний устрій в Україні за влади князів.- Політичні і суспільні рухи в Україні в Литовсько-Українській та Польській державах - Козаччина - Політичні і суспільні рухи в Українській державі після Хмельницького.

ЗМІСТ ДРУГОЇ ЧАСТИНИ: Шляхта, козацька старшина, козацька "чернь", міщанство і селянство в Гетьманській Україні - Москва використовує суспільну боротьбу в Україні - Гайдамацькі рухи - Союз російського дворянства і польської шляхти проти українських вільностей - Занепад української державности.

ЗМІСТ ТРЕТЬОЇ ЧАСТИНИ: Визвольні ідеї Великої Французької Революції в Україні - Політичні рухи в Україні Східній і Західній, перед і за революції в Австрії 1848 р. - Лібералізм та народницький і марксівський соціялізм - Перші українські політичні партії - Селянські і робітничі рухи в Україні - Боротьба за національне визволення.

В передплаті ціна кожної частини:
В Британії: 1 шіллінг.
У ФРАНЦІЇ: 80 Фр.
В Америці і Канаді 25 центів.
В Німеччині: 1 НМ.

В продажі ціна книжки буде підвищена.

У Франції книжку замовляти можна через: Bohdan Fedenko, 198 Avenue du Maine, Paris 14.

На цю ж адресу просимо висилати гроші поштовим переказом/ Mandat-Carte/

---oOo---

УВАГА! Уже вийшла повість з історії України і Війська Запорізького:
ВАСИЛЬ ТИРСА: НЕСМЕРТЕЛЬНА СЛАВА

Повість у літературній формі описує боротьбу українського народу за життя і свободу в першій четвертині 17 століття, під проводом славного гетьмана Війська Запорізького Петра Конашевича САГАЙДАЧНОГО. Хто хоче пізнати дійсний дух нашої давнини, любов народу до вільного культурного і політичного розвитку, той повинен прочитати цю повість.

В продажі ціна "Несмертельної Слави" : ФРАНЦІЯ - 450 Фр., Америка й Канада 2 доляри, Німеччина 5 НМ.

Ті що передплатили книжку ще перед виходом одержать її за умовлену знижену ціну 350 Фр.

У Франції просимо висилати замовлення і гроші на адресу: Bohdan Fedenko, 198 Avenue du Maine, Paris 14e.

В інших країнах книжку слід замовляти через видавництво "НАШЕ СЛОВО": "OUR WORD", 19 Hereford Square, London S.W.7, England.

ЧИ ВИ ВЖЕ ПЕРЕДПЛАТИЛИ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА"?

З ПОНЕВОЛЕНОЇ УКРАЇНИ

З допомогою великого російського народу...

Під таким гаслом організують на Україні конференції, присвячені "ленінсько-сталінській дружбі народів", "запоруці нашої сили і могутньости".

Таку конференцію влаштовано також в Кагарлику, київської області. Учасники мусіли подавати приклади "шляхетної помочі російського народу українському народові. Один з промовців подав як приклад заснування кагарлицької МТС, одної з перших на Україні. Російські фабрики дали мовляв перші трактори для кагарлицької МТС... Висновком конференції було, що "великий російський народ" завжди давав і дає українському народові свою поміч. Самособою, ця поміч не є тільки матеріяльна. вона сильна також в області ідеології.

Ця ідеологічна поміч виявляється при викриванні ухилів. Такий ухил викрито в правничому факультеті у Львові. Правничі факультети мають завдання вишколювати кадри для советського адміністративного апарату. Тому ухил на правничому факультеті такий небезпечний. Ухил у Львові полягав у тому, що там видано стенограми лекцій професора Михайленка "Карне право УССР періоду чужої інтервенції і громадянської війни".З Москви прийшла негайно "ідеологічна поміч".

Газета "Ізвєстія" напала гостро на проф. Михайленка у своїм виданні з 23.1. ц.р., бо він наробив багато "буржуазно-націоналістичних" помилок. Окрім того він займався "безвідповідальними міркуваннями про законодавство РСФСР і УССР". У відповідь на ці обвинувачення декан правничого факультету Львівського університету помістив 19 лютого статтю в "Ізвєстіях", де він запевняє, що правничий факультет зробив для себе необхідні висновки з цієї справи...

Шовіністичний натиск російських комуністів не зменшується на Україні. Тепер, після смерти Сталіна, не можна ждати зменшення російського шовінізму на Україні. Для "утримання єдности", Маленков і його спільники не спиняться перед ніякою жорстокістю.

Нема сумніву, що натиск на все українське, збільшений після Другої Світової Війни, буде тепер підсилений новими володарями Кремлю.

КІНЕМАТОГРАФІЯ НА УКРАЇНІ

На Україні є тільки 3 кінематографічні студії, одна для фільмів мистецьких, одна для документально-хронікальних, одна для навчальних. Ясно, що для України, з її великим числом населення, число студій занадто мале. Вони не можуть постачати потрібної кількости фільмів.

За останні 2 - 3 роки київська студія мистецьких фільмів випустила певне число фільмів, з яких три, "Тарас Шевченко", "В мирні дні", "Цвітуча Україна", одержали"Сталінську премію". За 1952 р. з студії вийшло 6 фільмів, між ними "В степах України" А.Корнійчука і "Украдене щастя"І. Франка.

Студія навчальних фільмів випустила за минулий рік 27 фільмів. Студія документальних фільмів, поза періодичним випуском кіножурналів "Радянська Україна", "Молодь України" і "Піонерія" випустила ще кілька документальних фільмів, зокрема про "соцзмагання" і про будівлі "сталінської доби".

В 1953 році київська студія мистецьких фільмів має зробити 6 фільмів, на кінці пятої пятилітки вона має випускати по 10 фільмів річно. Капітал, призначений для студії, збільшено в 6 разів супроти минулого року.

Тому що в останніх роках діяльність київської студії і Міністерства Кінематографії критикувалися, міністер кінематографії України І.Мазепа пообіцяв 21.2.ц.р. в пресі, що "працівники кінематографії Совєтської України приложать всіх зусиль, щоб з честю оправдати довіря партії і уряду".

Фільми, що виходять з київської студії, як напр. фільм "Максимка", служать пропаґанді російського імперіялізму і шовінізму. Вони показують, що російський народ у всій своїй історії боровся за визволення других народів з"рабства англоамериканців". Фальшування історії бачимо в кожному фільмі.

Вироблені на Україні фільми мають дуже мало спільного з Україною. Навіть мова у великій більшості цих фільмів є російська або принаймні мішана. Це зовсім зрозуміло, бо завданням цих фільмів є "оправдати довіря партії".

Постачання фільмів на провінцію відбувається дуже мляво. Так Краснокутський район на Харківщені за цілий 1952 рік не одержав ніодного з шести замовлених навчальних фільмів. Таких випадків на Україні безліч.

----жжжжжшшшшшшжжжжжж-----

ПЕРЕДПЛАТУ ЗА "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА /100 Фр. на пів року, 200 Фр. на рік/ просимо висилати поштовим переказом (Mandat-Carte) на адресу: Bohdan Fedenko, 198 Avenue du Maine, Paris 14e.

"LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN", mensuel, l'Organe de la Section Ukrainienne de la C.G.T. Force Ouvriere

Le Directeur-gerant: M. Auguste Gallois — RENEOTYPE — 198, Avenue du Maine Paris 14e.

No. 2 (11) - Fevrier 1953

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

ЧЕРВЕНЬ 1953

ч. 6 (15)

Редакція і адміністрація: 198, Avenue du Maine — Paris XIV — Tel.: SUF. 66-70

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК — Орган Українського Відділу Професійного Союзу Форс Увріер

Редакція і адмiністр. - 198, Avenue du Maine, Paris 14° Тел.:SUF 66-70

Передплата: 100 франків піврічно

Місячник Ч.6(13),Р.2. Червень 1953 р.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМ. 20 фр.-- Ред.: БОГДАН ФЕДЕНКО

ЗМІСТ

СПРОТИВ РОБІТНИКІВ

Комуністичні диктатори стараються показати себе як представників робітників. В країнах під владою російських комуністів їхнім словам ніхто не вірить. Вірять їм тільки деякі збаламучені їхньою пропаґандою люди у вільних країнах.

16 червня сталася в Берліні подія, що показала перед цілим світом відношення робітників до насильницької влади комуністів. В Берліні будують комуністичні володарі "Алею Сталіна". 28 травня робітникам піднесено норми на 10 відсотків, без збільшення платні. Проти цього будівельні робітники на "Алеї Сталіна" почали страйк. Пішли вони демонстраційним походом до міністерств. Комуністична поліція не мала відваги їх розігнати. Багато поліціянтів пристало до робітників. На другий день страйк охопив цілий східній Берлін. В других містах Східньої Німеччини почалися також могутні демонстрації робітників проти диктатури, за демократію, за соціяльну справедливість, проти визиску. Робітники розганяли поліцію, визволяли вязнів. Німецький комуністичний апарат не витримав проби. Для втихомирення робітників вмішалося совєтське військо. Совєтські танки виїхали проти безборонних робітників. Полилася робітнича кров. Повстання здавлено.

Події в Німеччині показали перед цілим світом, що комуністичні режими не мають за собою ніодного робітника. Показали вони слабість диктаторів. Показали вони, однак, неможливість скинути зненавиджену владу без допомоги ззовні, коли на безборонних посилають наймодернішу зброю. Показали вони силу робітничого руху, основної демократичної сили в боротьбі проти диктатури комуністів.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ НА ЕМІГРАЦІЇ

Помер Д-р Степан Баран

4 червня 1953 помер в Мюнхені Д-р Степан Баран, Голова Виконного Органу Української Національної Ради. Покійний був ціле своє життя зразковим демократом, невтомним борцем за волю України. Був він чоловіком, що ніколи не боявся протестувати проти насильства і кривди. Широко відомі його безстрашні виступи в обороні права і порядку, в обороні демократичних принципів. Це йому принесло глибоку пошану, як українського демократичного суспільства, так і чужинців.

Похорон цього визначного українського політичного і громадського діяча відбувся 8 червня в Мюнхені при участи визначних українських і чужих громадян. З цілого світу прийшли вислови співчуття. Український Відділ Міжнародного Центру Вільних Професійних Діячів на Вигнанні і Український Відділ Форс Уврієр висловили також свій великий жаль з приводу цієї важкої втрати для всіх українців. В.Й.П.

ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА НА МОГИЛІ ГОЛОВНОГО ОТАМАНА С.ПЕТЛЮРИ

24 травня відкрито на могилі Головного Отамана С.Петлюри при численній участи українського громадянства, не тільки з цілої Франції, але й других країн, новий пам'ятник.

В залі Ваграм відбулася ввечері того ж дня святочна академія. Між численними українськими і чужими промовцями треба згадати представника Англо-Українського Товариства, пана Оберона Герберта, який закінчив свою промову українськими словами: "Хай живе вільна ДЕМОКРАТИЧНА Україна".

В жалем треба ствердити, що п. ген.Капустянський в своїй промові приписав Покійному Головному Отаманові, що він благословив ОУН. Це було не тільки неможливе з причин ідеологічних, бо Покійний був безкомпромісовим демократом, але і з причин часу: Головного Отамана вбито в 1926 р., ОУН засновано 1929 р. Тому слова проф. Феденка в промові на академії, що Петлюра належить цілому українському народові, а не якійсь партії, викликали бурю оплесків.

Погане враження викликало паризьке "Українське Слово", яке неправдиво передало слова п.Оберона Герберта як "Нехай живе вільна Україна", навмисне викидаючи слово "демократична". Видно, цьому часописові демократія не подобається.

РЕФЕРАТ ПРО ЕВРОПЕЙСЬКИЙ РУХ

14 червня Д-р Богдан Феденко виголосив в Українському Академічному Товаристві в Парижі реферат про Европейський Рух. Перед тим проф.Шульгин поділився своїми спогадами про українську участь в різних міжнародніх організаціях в часі між двома світовими війнами. В дискусії виявилася засаднича різниця в поглядах на українську політику між демократами і прихильниками ОУН.

УКРАЇНА В ЕВРОПЕЙСЬКОМУ РУСІ

6 ЕВРОПЕЙСЬКИЙ КОНҐРЕС СОЦІЯЛІСТИЧНОГО РУХУ ДЛЯ ЗЕДИНЕНИХ ДЕРЖАВ ЕВРОПИ

29 - 31 травня 1953 року відбувся в Лієжі в Бельґії шостий Конґрес Соціялістичного Руху для Зединених Держав Европи, на передодні, 28.5., Третій Конґрес Молоді цієї організації. В обох конґресах взяли участь українські делеґати. Україну прийнято в ці організації ще на Конґресі у Франкфурті в Німеччині в лютому 1952 р. Україна представлена в Центральному Комітеті цього Руху.

Европейський Рух обєднує національні і міжнародні організації европейських народів, які стремлять до обєднання Европи. Таке обєднання має не тільки дати Европі безпеку перед нападами ззовні і унеможливити згубні европейські війни, але забезпечити Европі культурний розцвіт і господарський добробут, якого розпорошена Европа ніяк не може досягнути. Почесними головами Европейського Руху є такі визначні европейські політичні діячі як англійський премер Вінстон Черчіль, бувший бельгійський премер П.-Г. Спаак, італійський премер Де Гаспері.

До Европейського Руху прийнято також національні комітети Европейського Руху поневолених народів, які попали в неволю комуністичної Росії після 1939 року. Українського національно комітету Европейським Рухом не признано. За те українці взяли участь в конґресах Ліберального Інтернаціоналу, що входить як організація в Европейський Рух.

Першим більшим успіхом українців в Европейському Русі було прийняття України в Соціялістичний Рух для Зединених Держав Европи в лютому 1952 р. Українськими делеґатами на тому конґресі були Іван Цікало і Д-р Богдан Феденко. Українські представники взяли участь в праці Центрального Комітету Соціялістичного Руху для Зединених Держав Европи.

Ідеї Европейського Руху починають здійснюватися. Вже є Европейська Асамблея в Страсбурзі, повстала Европейська Спільнота Сталі і Вугілля, твориться Европейська Спільнота Оборони з Европейською Армією. Праця над виробленням Европейської Конституції закінчена. Відбудуться вибори до спільного парляменту шести европейських держав (Італія, Франція, Німеччина, Бельґія, Голяндія, Люксембурґ) і буде створена Европейська політична спільнота. За всіма цими подіями стоїть Европейський Рух, приватна організація, яка, однак, впливає на політику европейських держав. Нема сумніву, що Европа в близькому часі буде справді обєднана. Українці повинні шукати собі місця в цім обєднані вже тепер. Тому участь українських представників в Европейському Русі така важна.

На шостий Конґрес Соціялістичного Руху для Зединених Держав Европи поїхала в Лієж українська делеґація в такому складі: Проф. Панас Феденко (Лондон), Д-р Богдан Феденко (Париж), пані

Ніна Хмель (Париж) і пан Ярослав Кубашевський (Брюссель) як обсерватор.

Перед загальним конґресом відбувся 28 травня конґрес молоді Соціялістичного Руху для Зєдених Держав Европи. Українськими делеґатами були Д-р Богдан Феденко і пані Ніна Хмель. В свій резолюції конґрес Молоді згадує поневолені народи.

Сам конґрес Соціялістичного Руху для Зєдинених Держав Европи відбувся 29 - 31 травня. Після обширних рефератів П.Г.Спаака, Поля Фіне, Фернанда Деусса і інших почалася обширна дискусія. Конґрес цікавився головне европейськими організмами вже створеними і тими, що творяться. Осередком уваги була европейська конституція, у виробленні якої відзначилися соціялістичні правники, зокрема проф. Деусс. Також обєднання Німеччини творило одну з головних тем на конґресі. Другий день був присвячений праці комісій, політичної і економічної. Комісії приготували резолюції, економічну і політичну. В політичній резолюції м.і. говориться: "Обєднання Европи не буде справді повне, поки країни під ярмом советським і фашистівським не одержать свободи до неї прилучитися. Соціялістичний Рух для Зєдинених Держав Европи підтримуватиме заходи прийняті для того, щоб дозволити цим народам висловитися вільно в демократичних виборах під міжнародним контролем." Конґрес вибрав новий Інтернаціональний Комітет. На його чолі стоїть П.Г.Спаак, бувший бельгійський премєр. На голову Екзекутивного Комітету вибрано Андре Філіпа, бувшого французького міністра. Україна представлена в новому Інтернаціональному комітеті нарівні з іншими країнами.

Український Відділ Соціялістичного Руху для Зєдинених Держав Европи видав для конґресу спеціяльний інформаційний листок, французькою і німецькою мовами. На конґресі це була єдина інформація, поширена представниками поневолених народів і вона викликала зацікавлення серед делеґатів різних народів. Українська делеґація взяла участь в прийняті, що його зробив в честь делеґатів на конґрес голова міста і в маніфестації в Серенґ в суботу 30 травня. Українські делеґати відбули цілий ряд розмов з чільними діячами Соціялісьичного Руху для Зєдинених Держав Европи.

Не можна не згадати заяви голови голяндської соціялістичної партії на Конґресі, Коса Форрінка, який сказав про голяндських соціялістів: "Ми є соціялісти, тому, що ми віруючі християни".

6 Конґрес Соціялістичного Руху для Зєдинених Держав Европи був продовженням перед роком початої праці. Українська участь в Европейському Русі має для майбутнього величезне значення. Це сказано і в інформаційному листку, що його поширила українська делеґація: "Тільки Зєдинені Держави Европи зможуть в будучности забезпечити волю нашого народу проти всякого можливого імперіялізму".

Прилучення України до обєднаної Европи унеможливить назавжди поневолення України Росією. Український Відділ Соціялістичного Руху для Зєдинених Держав Европи задумує розширити свою роботу і інформувати українське громадянство про европейські проблеми.

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ УСПІХ В ЕВРОПЕЙСЬКОМУ РУСІ

В Парижі відбулася 5 - 7 червня Европейська Конференція Молоді над проблемами Середньої і Східньої Европи. На конференції засновано "Раду Вільної Молоді Середньої і Східньої Европи", як постійну організацію. Нова організація входить до Відділу Молоді Европейського Руху. Україну прийнято в нову організацію. Україна представлена в Центральному Комітеті, куди вибрано Д-ра Богдана Феденка. В Екзекутивному Бюрі українці мають місце обсерватора.

Цей успіх є новим кроком до повного признання України Европейським Рухом. Він є наслідком праці українських соціялістів в організаціях Европейського Руху.

Ще в середині минулого року повстала думка скликати Европейську конференцію Молоді. Представники молоді поневолених народів, що беруть участь в праці "Кампанії Европейської Молоді" разом з представниками молоді вільних народів утворили ініціятивний комітет. Цей комітет зайнявся підготуванням конференції. В праці комітету взяв участь Д-р Богдан Феденко як представник Соціялістичного Руху для Зєдинених Держав Европи.

Участь української делеґації на конґресі натрапила на труднощі в ініціятивному комітеті. Причини на це були дві: непризнання українського національного комітету Европейського Руху і побоювання, що в українській делеґації можуть бути недемократи. Тільки після довгої боротьби допущено українців як обсеваторів. Дано місце також білоруським обсерваторам. Ініціятивний Комітет висловив бажання, щоб українські предстаники були безсумнівні демократи.

Европейську Конференцію Молоді для проблем Середньої і Східньої Европи відкрито 5 червня 1953 року в залі "Мезон де Сантро" Почесне головування мали Поль Рено, Робер Шуман, П.-Г. Спаак, Гайнріх фон Брентано, Енцо Ґяккеро, Річард Лов, П.Й.С.Серраренс. Різні визначні політичні діячі виголосили привітальні промови: Рене Куртен, голова Французького комітету Европейського Руху, Франсуа Міттеран, бувший міністер, п. Пезе, заступник голови Ради Республіки, п. Брумен-Вайт, член британського парляменту, Жан Драпіє, Генеральний Делеґат Комітету Акції Понадаціональної Влади. Також представники еміґрації виголосили привітальні промови: пп. Бакіс, литовський посол, Ґафенку, бувший румунський міністер закордонних справ, Заремба, голова ММС.

Рене Куртен рішуче висловився проти "купування миру" коштом поневолених народів, бо правдивого миру так здобути не можна. Передумовою для миру, на думку п. Куртена є впорядкування справ Німеччини і відновлення свободи на сході Европи.

Після привітальних промов вибрано президію Конференції. Конґрес почав свою роботу під головуванням пана Талька.

На другий день конференції Андре Філіп, голова Соціялістичного Руху для Зєдинених Держав Европи, Генеральний Делеґат Европейського Руху, дав виклад про "Наслідки втрати Середньої і Схід-

ньої Европи для господарського положення Европи". Андре Філіп розглядав в своєму рефераті можливости відбудови Східньої Европи після визволення.

Після реферату Філіпа три комісії і дві підкомісії почали свою роботу. Комісії приготували резолюції на різні теми і приготували статут постійної організації "Ради Вільної Молоді Середньої і Східньої Европи".

Третій день конференції закінчив роботу. Ухвалено резолюції, вибрано Центральний Комітет "Ради Вільної Молоді Середньої і Східньої Европи", прийнято заклик до молоді поневолених країн, звернення до конференції Трьох на Бермудських Островах, резолюцію в справі Еспанії.

Україну прийнято в "Раду Вільної Молоді Середньої і Східньої Европи" одноголосно.

Після голосування над прийняттям України взяв слово пан Мюссер (Франція), голова французького відділу "Европейської Федералістичної Молоді" і просив запротоколювати, що українські представники, що будуть членами нової організації, повинні бути демократи, приналежні до організацій Европейського Руху.

На кінці конференції говорив пан Рéбате, ґенеральний секретар Европейського Руху. Він пообіцяв підтримку нової організації Европейським Рухом, не тільки моральну, але матеріяльну.

8 Червня зібрався Центральний Комітет, щоб вибрати Екзекутивне Бюро. В Бюрі є 11 членів. Головою є п. Лешек Талько, Ґен. Секретарем п.Рокшані, ґен. делеґатом п. Косовіч. Для Екзекутивного Бюра призначено ще 4 обсерваторів, одного для України, одного для Балтійських країн, одного для лібералів і одного для еспанців. Українським членом Центрального Комітету і обсерватором в Екзекутивному Бюрі є Д-р Богдан Феденко (Париж).

Українська делеґація на конференції складалася з трьох обсерваторів: Д-р Омелян Волинець (Лондон), Д-р Богдан Феденко (Париж), пані Ніна Хмель (Париж). Пан Іван Володчак (Лондон) взяв участь в Конференції як обсерватор Центрально-Европейського Федерального Руху Молоді.

Д-р Богдан Феденко працював в Ініціятивному Комітеті над приготуванням Конференції.

Українські делеґати в переговорах з делеґатами інших народів витворили сприятливий ґрунт для прийняття України. Д-р О. Волинець працював в підкомісії, яка запропонувала прийняти Україну. Д-р Богдан Феденко мав промову в одній підкомісії про досвід української еміґрації.

Д-р Богдан Феденко був також головою соціялістичної фракції, що часто збиралася підчас конференції для обговорення спільної тактики соціялістичної ґрупи.

Українська делеґація взяла участь в прийнятті, влаштованім для учасників конференції Французьким комітетом Европейського Руху в готелі Крійон.

Українська делеґація використала Конференцію для навязання багатьох корисних знайомств.

Прийняття України в "Раду Вільної Молоді Середньої і Східньої Европи" є справді поважним українським успіхом в Европейському Русі.

Цей успіх не є випадковий. Треба було багато підготовчої праці, треба було перебороти немало труднощів.

"Рада Вільної Молоді Середньої і Східньої Европи" обєднує молодь майже з усіх країн Середньої і Східньої Европи приналежну до різних демократичних груп. Нова організація вже почала свою роботу. Нема сумніву, що вона відіграє дуже поважну ролю в житті демократичної еміграції з країн поневолених російськими комуністами.

В Центральному Комітеті, що має 36 членів, українці належать до найсильнішої соціялістичної групи. Це також поможе здійснити багато для становища українців в новій організації, бо українці матимуть підтримку найсильнішої групи.

---oOo---

СКАНДАЛЬНА ПРОПАГАНДА

Пан Всеволод Мардак помістив в "Українському Слові", Париж, 21.6.1953 р., ч. 606 статейку "Пропаганда чи скандал".

Пан Мардак показав в своїй замітці не тільки нерозуміння справи Конференції Молоді Европейського Руху над Проблемами Середньої і Східньої Европи, але також перекручення і неправдиві твердження, які не свідчать про добру волю автора правдиво інформувати читачів.

Пан Мардак пише, що кілька паризьких студентів довідалося про згадану конференцію. Вони звернулися до секретаріяту і довідалися, що на конференції мають бути присутні, як обсерватори, два українські соціялісти - п. д-р Волинець та п.д-р Б.Федενко. Далі п. Мардак пише, що вони вирішили звернутися ще перед початком нарад до представників "Світового Руху для Зединених Держав Европи Української Соціялістичної Молоді", "хоч як нам відомо, ця організація обєднує лише чотирьох членів". Тут п.Мардак помилився здорово, бо організації з такою назвою взагалі нема. Тому дивно, що "президент цієї "світової" організації заявив, що не має про що з нами говорити", як продовжує автор. Він далі доказує, що українська делеґація з двох соціялістів не могла виконати завдань. П.Мардак вважав, що йому і його товаришам треба було включитися в українську делеґацію, щоб її підсилити, мовляв, у поляків і румунів такі численні делеґації. Соціялісти цього не схотіли. Зразу йому здавалося, що це українські соціялісти боялися за свої лаври, але пізніше побачив "глибші" причини. Він покликається на слова д-ра Волинця, який йому сказав, що репрезентувати українську справу мають право тільки "демократи" (лапки п.Мардака). До того д-р Волинець ще й додав, що треба бути християнами..... П.Мардак скаржиться на д-ра Волинця, що він заявив, що буде всіма силами протиставитися участи українських націоналістів в Европейському Русі і що він їх називав тоталітаристами. Пан Мардак підсуває неправдиво українським

соціялістам слова, що мовляв, "коли Україна не буде демократичною по моєму зразку, то нехай не буде ніякою".

Свою статтю п.Мардак кінчає так: "Висліди такої тактики зовсім ясні: нам неприхильні сусіди мають по кільканадцять місць в органах Руху, а українці залишаються в ролі обсерваторів, що роблять найгірше враження, бо інші народи вислали на конференцію представників найрізніших світоглядів і політичних середовищ. Не думаємо, щоб цим наші соціялісти робили добру прислугу українській справі, демократії, або навіть і соціялізмові..."

Шкода витрачати енергію, щоб спростовувати неправдиві твердження п.Мардака. Жаль, що "Українське Слово" допускає на своїх сторінках неправдиві речі. Тому що цим вводиться в блуд українське громадянство, мусимо подати деякі вияснення.

В "Раді Вільної Молоді Середньої і Східньої Европи" українці мають місце в Центральному Комітеті, значить, не лишаються "Обсерваторами". Така явна неправда не свідчить про "християнські чесноти" автора статті в "Українському Слові". Нажаль, п.Мардак представлявся в секретаріяті конференції як "християнин", не маючи відвертости назвати своєї політичної тенденції.

Політичний напрямок п.Мардака, як і другого вислана ОУН не має ніякого вигляду бути допущеним до організацій Европейського Руху. В Европейський Рух допускають тільки демократів. Це відчував безперечно і пан Мардак, коли він не називав себе власним іменем. Участь українців в конференції була обумовлена тим, що українські представники будуть демократи. І то, українці були допущені тільки як обсерватори. Те що вдалося попасти з обсерваторів в центральний комітет є доказом, що ці обсерватори саме вміли добре виконати свої завдання.

Членів і прихильників ОУН взагалі не допустили б на конференцію. Вони нічого, крім викликання недовір'я до українців взагалі не могли б досягнути. Не є це виною демократів, коли ОУНівці самі себе в своїх часописах називають "недемократами". Незрозуміло їхнє обурення, коли їм закидають недемократизм. Досвід показує, що коли нема десь для міжнародньої конференції демократів українських демократів, то краще, щоб там не було взагалі українських представників, бо недемократи принесуть тільки шкоду.

Треба також виступити проти примітивного погляду пана Мардака, що, мовляв, досить появитися на якійсь конференції, підняти здоровий крик, і успіх буде забезпечений. Конференція, про яку йде мова, готувалася майже рік. В ініціятивному комітеті брав участ українець. Тільки те, що справа була підготована, забезпечило успіх.

Д-р Богдан Феденко, що брав участь в праці ініціятивного комітету, звернувся своєчасно до покійного Голови ВО УНРади д-ра Степана Барана з проханням помогти визначити українську демократичну делегацію. Нажаль, відповідь прийшла за пізно. Окрім того, особи запропоновані д-ром Бараном, заслужені українські діячі, що мають за собою вже десятки літ праці. Як представники молоді вони не могли б виступати. - Це все є речі неважні для п.Мардака. Для нього його власна неправда не скандал, а успіх демократів.

З ПРОФЕСІЙНОГО РУХУ

Конґрес Конфедерації в Стокгольмі

Від 4 - 11 липня відбувається в Стокгольмі Конґрес Міжнародньої Конфедерації Вільних Професійних Союзів. Ця Конфедерація обєднує в своїх рядах професійні організації з цілого світу, окрім професійних союзів з країн тоталітарних, бо там нема вільних професійних союзів. Вони там служать тільки інтересам держави. До Конфедерації належить 53 мільйони робітників.

Конфедерація присвячує велику увагу проблемам поневолених робітників Східньої Европи. До неї належить також Міжнародній Центр Вільних Професійних Діячів на Вигнанні, який вислав в Стокгольм свою делеґацію.

Від українців - професійних діячів поїхав на Конґрес у Стокгольм Д-р Омелян Волинець (Лондон).

В слідуючому числі ВУР подамо докладний опис Конґресу Конфедерації.

---oOo---

КОНҐРЕС МІЖНАРОДНЬОГО ЦЕНТРУ ВІЛЬНИХ ПРОФЕСІЙНИХ ДІЯЧІВ НА ВИГНАННІ

27 - 30 червня відбувався в Парижі Конґрес Міжнароднього Центру вільних Професійних Діячів на Вигнанні. Цей Центр обєднує професійних діячів поневолених країн Середньої і Східньої Европи. Представлена в ньому також Україна. Український Відділ Центру бере активну участь в праці організації.

Українськими делеґатами на Конґресі були Д-р Омелян Волинець (Лондон), Д-р Богдан Феденко (Париж), Іван Мікало (Лондон).

Конґрес розглянув положення в країнах приналежних до Центру. Для цього кожний національний відділ приготував окрему брошуру в англійській, французькій і німецькій мовах. Ухвалено різні напрямні для дальшої праці Центру, прийнято резолюції, вибрано нову управу. Президентом вибрано відомого польського професійного діяча Квапінського. Антін Чернецький, відомий український професійний діяч належить до віцепрезидентів Центру. До Ради Цетру належать як представники українців Антін Чернецький, Омелян Волинець, Іван Мікало.

В слідуючому числі ВУР подамо нашим читачам докладний опис Конґресу Міжнароднього Центру Вільних Професійних Діячів на Вигнанні з витягами найважніших резолюцій і промов.

---oOo---

УВАГА - Через адміністрацію "Вільного Українського Робітника" можете одержати ТАКІ БРОШУРИ:

Панас Феденко: СУСПІЛЬНІ І ПОЛІТИЧНІ РУХИ В УКРАЇНІ
Частина Перша

Ціна брошури у Франції 80 Фр.

Богдан Феденко: УКРАЇНА ПІД СОВЄТСЬКИМ ПАНУВАННЯМ (англійською, французькою і німецькою мовами). Ціна кожної брошури 50 Фр. Гроші просимо висилати на: B. Fedenko, 198, Av.du Maine, Paris 14°.

ЧИ ЦЕ ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ?

16 і 17 травня відбувся в Парижі VIII Конгрес ОУРФ (Обєднання Українських Робітників у Франції), українського відділу французької Конфедерації Християнських Робітників (CFTC).

Можна булоб тішитися, що українські робітники на еміграції організуються професійно. Однак, коли приглянеться ближче до праці, а особливо до часопису ОУРФ "Українець-Час", кожного українця демократа прямо огортає жах. Не хочеться вірити власним очам, але коли вже й чужинці починають звертати увагу на ці речі, то це нас тільки може підтвердити в наших спостереженнях.

ОУРФ існує при CFTC, християнському синдикаті, організації, що стоїть на демократичних принципах. Правда, CFTC в останньому часі робила багато спільних страйків з комуністичним CGT, більше як другі некомуністичні французькі синдикати. Однак, це належить до тактики цієї організації, не до політичних переконань і принципів. "Українець-Час" взагалі мало присвячує місця справам професійним і не входить в ці проблеми. Хочемо ще раз підкреслити, що CFTC стоїть на принципах демократії.

Зовсім інше враження робить часопис українського відділу CFTC "Українець-Час", часопис ОУРФ.

На сторінках цього часопису пописуються пан Дмитро Донцов, ідеолог українського фашизму і п. Зенон Пеленський, відомий фашистівський журналіст. Не є це для нас ніякою приємністю це ствердждувати, але є це сумні факти, які нажаль не скриваються тільки в українському суспільстві, але відомі серед багатьох чужинців.

Вже самі імена цих двох журналістів відстрашують демократів, чужих і українських. Ще гірше враження дістає читач, коли приглянеться до змісту. Маємо напади на демократію маємо пропаганду фашизму. Кожного року зустрічаємо прославлювання "Акту 30 червня". В цьому році навіть процитували "Акт", але не повністю. Повністю його ніколи не цитують, бо там проголошується слава "великому вождеві Гітлерові".

Мабуть часи Гітлера милі співробітникам "Українця-Часу" ще і тепер. Це видно з постійних антисемітських виступів в цьому часописі. Дивує нас, що антисемітська нагінка почалася в один час з антисемітською нагінкою Москви. В "Українці-Часі" в антисемітській передовиці "Симон і Двайт" (5.7.1953р., ч.27), підписаній О.Б., ведеться напад на демократію і жидівський народ. "Коли б Україна була незалежною "демократичною" державою, всякі бажани опанували б її зсередини - торгівлю, пресу, літературу, кіно, театр і політику, натхнувши її чужим, ворожим нашому народові духом"... "А наші зідіотілі демократичні "вожді" - плазують перед мафією..." ітд. Щось подібне ми знаходили в часописах Гітлера, але в синдикальних цього не бувало, та ще й в демократичній країні.

"Українець-Час" старається придбати для українського визвольного руху марку фашизму. Він баламутить непоінформованих українських робітників, він закопує українську справу в світі. Українські демократи мусять рішуче протестувати проти злочинної пропаганди фашизму. Ця пропаганда - найкраща прислуга Москві. Н.О.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ В БЕЛЬГІЇ

НАЛЕЖНІСТЬ ЗА ВІДПУСТКИ

З початком липня починається виплата за відпустки (конже) за 1952 рік.

Пригадуємо, що кожний гірник має право на звичайну відпустку (6 днів) і додаткову відпустку, яка є залежна від кількости прогаяних днів праці в 1952 році (відсутність без оправданої причини). Повну додаткову відпустку (12 днів) отримує кожний гірник, який має не більше як 12 прогаяних днів.

За кожний наступний прогаяний день відчислюється один день додаткової відпустки. Приклад: пропущено неоправдано 18 днів - лишається 6 днів додаткової відпустки, пропущено 24 дні або більше - додаткової відпустки нема, лишається тільки звичайна (6 днів).

За 6 днів звичайної відпустки гірник одержує 4 відсотки своєї платні брутто (без відтягнень на соціяльне обезпечення, податок ітп.) та 4 відсотки від суми, отриманої за дні хвороби, поранення (блессе), "малого шомажу" ітп. і оправданих і платних днів неприсутности на праці.

За дні додаткової відпустки належність обчислюється слідуючим способом:

Річну платню ділимо на число днів праці плюс прогаяні дні - вислід дає суму, належну за один день додаткової відпустки. Щоб вирахувати цілу суму, належну за додаткову відпустку, треба цю суму, належну за один день, помножити на число днів додаткової відпустки.

Окрім того кожний гірник одержує безплатні залізничні квитки, дійсні на цілу Бельгію. За 6 днів звичайної відпустки гірник отримує 6 квитків (за кожний день - 1) і по два квитки за кожний день додаткової відпустки. Отже, найбільше можна отримати 30 квитків.

Всі рекламації в справі виплати за відпустки треба складати негайно на руки копальняних делеґатів або Секретаріяту для Робітників зі Сходу Европи

(Писати по українськи).

Для українських робітників, котрі не є членами синдикату Централі Гірників, всі інформації дає наш представник при Централі Гірників, треба лише писати на його ПРИВАТНУ адресу й долучити поштову марку (2 Фр.) на відповідь. Адреса:

Всі інтервенції в справах дозволу на працю, паспортів, віз, родинних додатків, ІРО, в міністерствах, тощо - ДЛЯ ЧЛЕНІВ синдикату Централі Гірників безплатні, ДЛЯ НЕЧЛЕНІВ за мінімальну оплату (кореспонденція, трамваї, витрата часу).

Наш представник працює в Централі лише в понеділки (від 10 - 16 год.) середи (10 - 12) й пятниці (10 - 12) і отримує платню лише за ці години. Всі інтервенції, які він полагоджує за бюром, його час, витрати на трамваї, ідуть на його рахунок і Централя Гірників не передбачує за це звороту.

--oooOooo--

ВИЯСНЕННЯ

В Централі Гірників працює українець, колишній гірник, тепер інвалід, Ярослав Кубашевський, який між іншими спеціяльно займається справами українських робітників. Працює він лише 50 годин в місяць. Тому, що Централя Гірників не погоджується давати гроші на подорожі, кол. Я. Кубашевський не може їздити на місця і ще ні разу не мав змоги відвідати українські осередки в Бельгії.

Секретарем пропаґандистом для робітників зі Східньої Европи є пан Владислав ДЕНЕЛЬ, по національности поляк.

Тому, що було вже кілька випадків, що п. Денеля вважали за представника українських робітників, а навіть думали, що це є Ярослав Кубашевський, пояснюємо ще раз, що Я. Кубашевський ще ні разу ніде не був, урядує лише в Брюсселі, не маючи до нині змоги навязати особисті контакти з українськими гірниками.

--ooOoo--

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ НА ЕВРОПЕЙСЬКОМУ КОНҐРЕСІ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДЯН В ЛІЄЖІ

Як ми повідомляємо на іншому місці, 28 - 31 травня відбувався в Лієжі 6 Конґрес Соціялістичного Руху для Зединених Держав Европи.

31 травня ввечері, після закінчення Конґресу, українські делеґати мали зустріч з українськими громадянами міста Лієжу. в залі "Мезон Попюлер". Не зважаючи на пізнє повідомлення, в залі зібралося поважне число українців.

На зборах головував пан Іван Завзятий. Він відкрив збори і представив українських делеґатів. Пан д-р Богдан Феденко дав опісля виклад про Европейський Рух. Навязуючи на Лієжський Конґрес, доповідач подав ясний образ Европейського Руху. Він оповів також про українську участь в Европейському Русі і про працю, виконану в цьому Русі українськими соціялістами. Після короткої дискусії Проф. Панас Феденко (Лондон) подав огляд політичного положення в світі, на Україні і на еміґрації. Проф. Феденко відкинув надії на скоре вирішення визволення. Все можливе, може визволення настати скоро, однак на цій надії не можна будувати нашої політичної акції на еміґрації. Треба плянувати на далеку мету. Доповідач показав необхідність участи тільки українських демократів в українській політичній акції між чужинцями і шкідливість недемократичних організацій для українського визвольного руху. В обширній дискусії проф. Феденко переконливим способом підчеркнув ще раз свої погляди. Успішний вечір глибоко зацікавив українських громадян в Лієжі.

---oOo---

З ЛІТЕРАТУРИ

МИСТЕЦЬКИЙ ОБРАЗ МИНУЛОГО

(Василь Тирса, "Несмертельна Слава" - Повість з історії України і Війська Запорізького, В-во "Наше Слово", 159 ст., Лондон, 1953, ціна у Франції 450 фр.)

Якщо завданням історичної повісти є цікаво і живо передати минуле, то Василь Тирса вивязався з нього блискуче. Навкруг життя гетьмана Конашевича Сагайдачного, що червоною ниткою переплітає твір, таким чином надаючи йому цілости, автор зумів побудувати многогранний образ України на початку 17 ст. Це ж була доба, коли Україна під брязкіт козацьких шабель і під рев турецьких гармат прокидалася з вікового сну. Це була доба, коли козаки своєю хоробрістю славилися аж далеко в Італії і Франції і коли німецькі цісарі посилали на Січ своїх послів. Це була доба культурного розцвіту, коли православна Україна і католицька Польща боролися за звання культурно провідної нації на сході Европи. До найкращих сторінок книжки належать описи спудейського життя на Острозькій Академії, характеристика Вишенського. Історично зацікавлений читач знайде в ній також такі постаті як Смотрицького, Борецького, майстерну характеристику польського короля Жигмонта. Взагалі, на думку рецензента, якраз в характеристиці людей проявляється майстерність автора.

Добрим маштабом для оцінки кожного літературного твору є поставити собі питання: чи зумів автор переконливо показати людей зі своїми людськими обмеженнями, не пощерблюючи їхньої величини? Звичайно автори історичних повістей впадають в дві екстреми: або стягають героїв до низу простацтва (так зв. лякейська перспектива) або підвищують їх до таких верхів, в яких звичайні смертні не можуть дихати, хіба що боги. Василь Тирса зумів оминути ці дві небезпеки: великі герої його твору залишаються великими і залишаються людьми. Ми читаємо напр. як "холодний" Конашевич-Сагайдачний, отой глибокий вчений, блискучий дипломат і полководець, переживає втрату своєї нареченої, княжни Христі; бачимо Дорошенка, як молодого козака, що, навпаки, дівчатами не гордує; бачимо Хмельницького не на білому коні, а як босоногого хлопчину, що забавляється з собаками-вовкодавами. Незабутня характеристика української жінки: старшої Марусі, що подається силі і виходить заміж за татарина, і її сестри Насті, що - тендітна, а проте сміллива і сильна - носить на собі поверх дівочої одежі запорозький жупан, а при поясі шаблю, кінджал і пістолю. Рецензент не міг не насолодитися дотепами веселого козарлюги Красюка - цей тип, на його думку, авторові вдався найкраще.

Описи природи і психологічного розвитку скупі: але на це є добре оправдання. Тодішні часи були занадто бурхливі, щоби герої любувалися вишневими садками і при цьому гамлетизували. Але коли вже автор описує природу, тоді в цих коротких описах проявляється краса його мови. Візьмім напр. слідуючі речення: "Українська весна була в зелені і цвіті, аж груди забивало пахощами, що розносилися від білих як сніг садів. Ідучи до Суботова, любувалися запорожці розкішними краєвидами і впивалися запахом цвіту трав і дерев. Біля Суботова зеленіли ниви - вже височеньке жито, була і пшениця і овес і ячмінь" (ст. 67).

Мова автора чиста і гарна, наближається до народньої із усіма її дотепами, говірками і поетичними образами. Повість читається легко і з захопленням, надається чудово особливо для української молоді. Автор спромігся дати читачам живий образ з одного із найцікавіших, але не дуже добре відомих періодів української історії.

Я. Білінський
Кембридж,
Гарвардський
Університет

"LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN", mensuel, l'Organe de la Section Ukrainienne de la C.G.T.Force Ouvrière

Le Directeur-gérant: M. Auguste Gallois — ROKEOTYPE — 198, Avenue du Maine Paris 14°

No. 6 (15) - Juin 1953

З ТЕХНІЧНИХ ПРИЧИН ЦЕ ЧИСЛО ВИХОДИТЬ СПІЗНЕНО - Ред. "ВУР".

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

ЛИПЕНЬ 1953

ч. 7 (16)

Редакція і адміністрація: 198, Avenue du Maine — Paris XIV — Tel.: SUF. 66-70

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

Орган Українського Відділу Професійного Союзу Форс Увріер

Редакція і адміністр.- 198, Avenue du Maine, Paris 14e.

Передплата: 100 Франків піврічно

Місячник Ч.7(16), Р.2. Липень 1953 р.

Тел.: SUF 66-70* ЦІНА ОДНОГО ПРИМ. 20 Фр.--- Ред.: БОГДАН ФЕДЕНКО

Поштове конто: PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

З М І С Т

БОРОТЬБА ЗА ВЛАДУ

Берію проголошено в Москві "ворогом народу". Йому закидають, що він під "фальшивим приводом боротьби з нарушенням національної політики партії старався посіяти ворожнечу між народами СССР, активізувати буржуазно-націоналістичні елементи в союзних республіках" (Правда, 11.7.1953).

Справді, перед упадком Берії були пороблені деякі зміни: на Україні усунено першого секретаря Комуністичної Партії України Мельнікова за русифікацію України. Критиковано в пресі національну політику на Україні за занедбування місцевих кадрів. Москва впершe признала політику русифікації на Україні. Подібні зміни сталися також в інших неросійських республіках. В пресі не було вже помітно щоденного вихвалювання "великого російського народу". Ці події робили враження, що нові володарі в Кремлі шукають певного внутрішнього закріплення уступками в національній політиці.

Упадок Берії приніс зміну. "Великий російський народ"знову стоїть на першому місці. Берії офіційно закидають, що він хотів спертися на неросійські народи проти російського народу. Прихильників Берії усувають у всіх республіках СССР за "буржуазний націоналізм". Світ приймає ці твердження за правду.

Мусимо пригадати, що особи, усунені за русифікацію, не підлягали Берії. Вони мусіли бути усунені тільки за згодою всіх інших ватажків у Кремлі. Не можна припускати, щоб Берія шукав опертя в неросійських народів. Досвід його земляка і учителя Сталіна показав, що для удержання влади в СССР треба опиратися на російський народ. Зміна національної політика була зроблена спільно. Її використав Маленков для повалення Берії. Маленков використав для повалення Берії російський націоналізм. Маленков вбиває двох зайців: Берію і всякий можливий спротив поневолених народів. Однак, проголошування "всемудрости" ЦК КПСС, колективної влади, відкидання "культу особи", свідчать, що Маленков ще не має влади в своїх руках сам. Боротьба ітиме далі.

Події показали рішальну силу російського націоналізму і імперіялізму, сили, на яку опирається влада російських комуністів.

Липень 1953 р. - Вільний Український Робітник - Число 7.

ПОЛОЖЕННЯ У ФРАНЦІЇ

написав
Андре ЛЯФОН
Конфедеральний Секретар
Професійного Союзу
Форс Уврієр

Більше як місяць тривала політична криза у Франції.

Політична криза є тільки наслідком подвійної кризи: економічної і соціяльної. Саму економічну кризу можна усунути тільки ліквідацією соціяльної кризи.

Дефіцит в бюджеті небезпечно зріс. Рівновага рахунків в Европейській Унії плачення все більше тратиться і витягає слабі резерви золота і міцних девіз. Торговельна рівновага, далека від того, щоб поправатися, показує все більше розходження між засобами експорту і видатками на імпорт.

Франк отже загрожений з різних боків і нова девальвація здається бути вигідним виходом, що дозволив би виграти всім спекулянтам без труду.

Самособою, скарбниця висихає. Потрібно позичати в Державному Банку. Грошева інфляція, розвязка банкроту, веде також до девальвації грошей.

Одночасно економічна і соціяльна криза прискорюється.

Імпорти ростуть, щоб протиставитися наслідкам грошевої девальвації, а одночасно девізи з експорту не повертаються.

Платні, штучно заблоковані, не відповідають вже коштам прожитку. Через це на ринку більше пропонують, а менше купують. Однак, замісць того, щоб знизити ціни, французькі капіталісти зменшують ринок задержуючи товари і зменшуючи ритм продукції. Вони викликають безробіття. Вони постійно зменшують число зайнятих, а купна сила, індивідуальна і колективна їх таким чином зменшується. Вони творять волику більшість споживачів.

Теперішні занадто високі ціни не можуть конкурувати з чужими цінами на міжнародніх ринках, де конкуренція постійно збільшується. Експорти зменшуються. Франція має менше девіз для своїх імпортів. Тут також штучні засоби, як нагороди за експорт, не вирівнюють відмови фабрикантів старатися зменшити ціни. Тому маємо і тут, знову, зменшення продукції, безробіття, біду, як причини соціяльної кризи.

Звісно, важкі тягарі лежали на французьких фінансах. Треба було відбудовувати і давати новий виряд, треба було думати про воєнні рани. Агресивність СССР вимагала видатків на оборону. Злочини комунізму наклали тяжку дань війни в Індокитаї.

Але ці причини, які важні вони не були б, не пояснюють всього.

Тимчасова допомога, пізніше Маршалів Плян, дали Франції надзвичайні засоби, які дозволяли більше, як пущення в рух її господарства.

Несправедлива податкова політика, що спирається головно на непрямих податках, переобтяжила ціни, зменшила купну силу споживачів - трудящих. Прямі податки, що вдаряють майже виключно трудящих, ведуть до того самого вислiду і примушують їх нести тягарі утримання нації, національної оборони, інвестицій.

З другого боку, уступаючи виборчій демагогії, політичні партії, парлямент і уряди дали величезну охорону селянству, купцям і промисловцям.

Видатки на виряд, зокрема в заморських володіннях, прибрали занадто показову форму, тоді коли вони мали б передусім служити збільшенню економічного потенціялу і піднесенню рівня життя населення.

Вони дали місце для зловживань і скандалів, бо суспільне фінансування замінило приватне, і капіталістичні підприємства, відмовляючись від ризика і шукаючи найвищих доходів, працювали засобами суспільства, а в той самий час вивозили свої капітали наприклад в Бразилію.

В той час як вихвалювалася практика вільної конкуренції, створилися могутні економічні коаліції і накидали свої закони парляментові і країні. Чи тут йде про Федерацію Хліборобів, чи про Федерацію Цукрових Буряків, Союз Гуральників чи Виноградників, середніх чи малих підприємців, картелі металургії чи механічного промислу, нафтярів чи пана Буссака і бавовняних промисловців, нарізно чи разом, ці організації, що заступають приватні егоїстичні інтереси, досягли для себе охорони на шкоду загального добра.

Наслідком цього розділ національного доходу змінився на користь промисловців, купців, хліборобів і на некористь робітників і службовців, чи то державних чи приватних.

Таким чином засоби Маршалового Пляну помогли головне капіталістам і тільки в невеликій мірі трудящим.

Таким чином наслідки нового виряду, збільшення продукції і продуктивности не спричинилися до підвищення рівня життя населення, бо їх використали спекулянти для надмірних зисків.

Тільки натиск робітників на парлямент ззовні і на підприємців міг і мусів би дати противагу проти маневрів економічних февдалів і примусити уряди накласти на них їхню частину тягару життя нації.

Однак, зрада комуністичної партії, її погорда до справжніх інтересів робітників, її старання збільшити труднощі економічної кризи, щоб захопити владу, довели до розбиття синдикатів.

Сталінська Се-Же-Те є тільки інструментом для комуністичних цілей. Вона позбулася своїх прихильників, вона втратила свої можливости. Однак, робітники не включилися в ряди синдикату Форс Увріер, чи інших вільних професійних організацій. Їхні сили недостатні, щоб перевести рішучу і довготривалу акцію.

Спільність акції вільних професійних організацій могла б бути початком органічного перегрупування і народження ОДНОГО Вільного професійного союзу і могла б привести до поборення цієї слабости. Се-еф-Те-Се цього здається не зрозуміла. Вона грала гру Се-Же-Те, так як ця остання грала гру капіталістів.

Сьогодня наглядно вибухає в парляменті різниця між загальними інтересами народу і інтересами приватними, які підтримувала більшість.

Терпеливість робітників доходить до краю. Показалися передтечі соціяльної кризи. Відсутність уряду і близкість платної відпустки не дали їй поширитися. Легко пророкувати відновлення кризи на місяць вересень.

Загальне піднесення платень і повне зайняття будуть головними вимогами. Одначе, щоб бути задоволеними, щоб не дійшло до нового підвищення цін, що ще більше зменшило б можливости експорту, треба перевести великі реформи, яких уряди не зроблять без всенароднього натиску.

Які ж це реформи? Вони відносяться до податків, щоб припинити обман і вдарити податкових дезертирів (600 до 800 мільярдів кожного року). Вони вимагають усунення посередників, зменшення прибутків торговців, щоб обнизити ціни. Вони мусять вести до припинення економічних субвенцій (цукрові буряки, збіжжа, сталь, експорт ітд.) і до відновлення правдивої конкуренції, до ліквідації постійних скандалів (алкоголь) чи індокитайських піастрів і інвестицій в заморських територіях. Військові кредити мусять бути зменшені і треба ліквідувати дорогі для метрополії видатки в інтересі колоніяльних капіталістів (субвенції для Союзних Держав, видатки на міста в Індії, на Туніс, ітд.) Самофінансування, яке творить високі ціни, повинно бути замінене поворотом до довготривалих кредитів. Накінець, згідно з формулою п. Мендес Франс, треба вибирати між продуктивними і непродуктивними інвестиціями.

Коли природу хвороби і способи лікування легко визначити, їхне приміненя викликає політичну кризу, яка ззовні виглядає страшно.

Соціяльна револющія, перенесена на день після визволення від окупації, мусить бути переведена. Це залежить від робітників.

Комуністи, кинувши на деякий час політичні кличі, шукають едности акції за всяку ціну. Їхня підступність як і глибоке невдоволення робітництва улегшують їм цей маневр.

Вільні професійні союзи мусять бути пильні, але рішучі. Це вони мають перевести операції і задержати над ними контролю.

Добро робітничої кляси і цілого народу стоїть на карті. Воно вимагає перегрупування демократичних сил, в професійному і політичному житті.

---oooOooo---

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ - СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ
ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА"
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ МІСЯЧНИК

ЧИ ВИ ВЖЕ ВИРІВНЯЛИ ВАШУ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА"?

-----oooOooo-----

УКРАЇНА НА МІЖНАРОДНИХ КОНФЕРЕНЦІЯХ

З МІЖНАРОДНІХ ЗЇЗДІВ У СТОКГОЛЬМІ
(від нашого спеціяльного кореспондента)

Шведська столиця прийняла у себе велике число політичних гостей із усіх кінців світа в місяці липні ц.р. Ці відвідини сталися саме в ювилейнім році Стокгольму, що святкує тепер своє 700 ліття. Швеція має вже більше 20 років уряд соціялдемократичної партії. Цей уряд міг дати для засідань міжнародніх конґресів представників трудового народу пишний палац шведського парляменту - Рікздаґ.

12 - 13 липня тут засідала Конференція Соціялістичної Унії Середньої і Східньої Европи, до якої належать партії на Схід від "Залізної Завіси", в тім числі і Україна. Представниками України на цій конференції були: Проф. Панас Феденко і д-р Омелян Волинець. Конференція Соціялістичної Унії обговорила міжнародну ситуацію і положення в країнах, що перебувають під комуністичними режимами. Конференція ухвалила резолюцію з вимогою відкликання російської армії з усіх окупованих країн, щоб тоді визволені народи могли відбути вибори в своїх країнах під міжнародним контролем. Конференція послала телеграму до конференції міністрів великодержав у Вашинґтоні (Америка, Англія, Франція). В телеграмі конференція пригадала виступи робочого люду проти комуністичної диктатури за Залізною Завісою і вимагала, щоб міністри великодержав обстоювали право народів, поневолених комуністами, жити вільно і незалежно. В дискусіях на Конференції Унії брав голос проф. Феденко. Український промовець ствердив, що Москва не шанує права, а тільки силу. Коли Москва не чує себе досить сильною, вона стає "миролюбна". Коли Москва має досить сили, вона починає аґресію. Тепер, коли в Кремлі панує непевність і йде боротьба за владу, світова демократія повинна вести політичний натиск пропаґандою, організацією своїх моральних сил, щоб привести тиранію до упадку. Проф. Феденко дав членам конференції огляд ситуації в Україні, пояснивши причину нових "українофільських" жестів Москви.

КОНҐРЕС СОЦІЯЛІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ

Та сама українська делеґація взяла участь у Конґресі Соціялістичного Інтернаціоналу, що відбувся 15 - 18 липня теж у будинку Рікздаґу. Українські делеґати поширили між членами конґресу інформацію трьома світовими мовами (англ., нім. і франц.) про положення в Україні. В цій . вияснюється проблема України і російського імперіялізму, який під комуністичними гаслами продовжує традиційну політику царської Росії.

Перед Соціялістичним Інтернаціоналом стояли різні складні питання.

Основною проблемою була справа мира. Конґрес присвятив багато часу на розглядання міжнародного положення і виглядам на збереження мира в світі. Конґрес дійшов до висновку, що правдивий мир можна забезпечити тільки, коли поневолені Москвою народи визволяться. Тому він в своїх резолюціях ставить вимогу до Совєтської Росії звільнити поневолені країни.

Велику увагу присвятив Конґрес справам народів Азії і проблемам колоніяльних народів. Перед у визвольному русі азійських народів ведуть соціялісти. Соціялісти всіх країн сприяють визвольним демократичним рухам. Утримання Азії при демократії і соціялізмі є великим завданням для справи свободи у світі, бо коли б азійські народи попали під вплив Москви, то не тільки свобода Азії пропала б, але, скорше чи пізніше, цілий світ став би жертвою комуністичного російського імперіялізму. Азійські народи розвиваються дуже скоро. Незабаром вони будуть мати велике значення в світі. Коли західній світ їм розумно поможе, їхній розвиток піде шляхом демократії і соціяльного поступу. Соціялістичний Інтернаціонал робить все можливе, щоб дати цим народам найширшу поміч. Також справам народів, що ще перебувають у колоніяльному стані, Соціялістичний Інтернаціонал присвятив багато уваги. Соціялістичний Інтернаціонал хоче цим народам помогти розвинутися до повної незалежности в найкротшому часі і протестує проти поневолення.

Соціялістичний Інтернаціонал вважає, що шлях до соціялізму - до господарської рівности і справедливости - йде тільки через демократію. Тільки демократія дає можливість для вільного розвитку господарської демократії, якої бажають соціялісти.

В багатьох західньоевропейських державах соціялістичні партії стоять при владі, беруть участь в коаліційних урядах, чи представляють поважні ґрупи виборців. Багато політиків світового маштабу є соціялісти. На Конґресі Соціялістичного Інтернаціоналу зібралася політична еліта з цілого світу. Українська делеґація на Конґресі в Стокгольмі використала нагоду для багатьох зустрічей і розмов з численними представниками других народів. Вона поінформувала їх про проблеми України. Представники преси глибоко цікавилися українськими справами. В пресі поміщені численні фотографії українських делеґатів - Панаса Феденка і Омеляна Вольинця. Ґазети приносили статті про Україну на підставі розмов з українськими представниками. Українська делеґація говорила також в радіо. Проф. Феденко виголосив промову до українського народу. На бажання представників Голосу Америки він промовляв також до російського народу. Він закликав російський народ покинути шлях імперіялізму, скинути тиранську комуністичну владу і дати поневоленим народам свободу. Успіх української делеґації при інформації світу про український визвольний рух був справді дуже великий.

Українська делеґація зустрілася також з українським громадянством у Швеції і поміняласе інформаціями з ним.

Взяла вона також участь в різних прийняттях. Так напр. вона була гостем у шведського премєра Таґе Ерландера.

В Швеції є найвищий рівень життя в цілій Европі. В цій країні нема бідних. Це доказ правди демократичного соціялізму.

З КОНҐРЕС МІЖНАРОДНЬОЇ КОНФЕДЕРАЦІЇ ВІЛЬНИХ ПРОФЕСІЙНИХ СОЮЗІВ
(від нашого спеціяльного кореспондента)

Стокгольм, що в цьому році святкує своє 700 ліття, прийняв у себе 200 делеґатів професійних союзів з цілого світу для 3 Конґресу Міжнародньої Конфедерації Вільних Професійних Союзів. МКВПС об'єднує організації вільних робітників з цілого світу. До МКВПС належить тепер майже 54 мільйони робітників.

Шведська столиця дала робітничим представникам для нарад будинок парляменту - Ріксдаґ. Тут від 4. - 11 липня представники професійних союзів відбували свій 3 Конґрес.

МКВПС союзів зробила від свого 2 Конґресу, що відбувся в 1951 р. в Мілані, великий поступ. В Мілані МКВПС об'єднувала 59 країн і 50 мільйонів членів. Тепер, як це показав звіт ґенерального секретаря МКВПС Олденбрука, конфедерація об'єднує 74 країни і 53.700.000 членів. З великих нових організацій, що вступили до МКВПС треба назвати "Гістадрут", професійну організацію Ізраїлю, яка має пів мільйона членів.

Після привітальної промови шведського премєра Таґе Ерляндора, Конґрес почав свою роботу. Конґрес мусів присвятити велику частину своїх нарад політичним проблемам, питанню збереження миру, загроженого російським комуністичним імперіялізмом. Конґрес поставив як передумову для всяких розмов про мир з СССР поліпшення рівня життя робітників в поневолених країнах, право страйку, усунення концентраційних таборів, шанування основних вольностей, визволення політичних вязнів, відкриття границь, передумови, що по суті значать повернення волі поневоленим народам.

Конґрес осудив рівно ж колоніяльну політику деяких держав. Обмежування свободи колоніяльних народів творить, на думку Конґресу, найкращий ґрунт для комуністичної пропаґанди. Комуністи виступають під маскою приятелів поневолених народів, щоб використати визвольні рухи народів для своїх імперіялістичних цілей.

Конґрес відбувся саме після повстання робітників Східньої Німеччини проти комуністичних гнобителів. Він вислухав німецьких робітників, що брали участь в подіях і росказали делеґатам про криваву розправу комуністів над робітниками. Конґрес ухвалив велику кількість важних постанов. Він вибрав нову управу. На голову МКВПО вибрано Омера Бекю, на ґенерального секретаря перевибрано Й.Г. Олденбрука.

Професійні діячі еміґранти, жертви комуністичної і фашистівської диктатури взяли також участь в Конґресі. Еміґрантів з Середньої і Східньої Европи представляв Міжнародній Центр Вільних Професійних Діячів на Вигнанні, до якого належить і Україна. Українських професійних діячів представляв Омелян Волинець (Лондон). Він в багатьох зустрічах поінформував делеґатів других народів про поневолення українських робітників владою російських комуністів. Представники преси одержали від нього вичерпні інформації. Представники Центру видали для Конґресу матеріяли про положення в їхніх країнах, між якими є і матерял про Україну на трьох мовах.

4 КОНҐРЕС МІЖНАРОДНЬОГО ЦЕНТРУ ВІЛЬНИХ ПРОФЕСІЙНИХ ДІЯЧІВ НА ВИГНАННІ

28, 29, і 30 червня 1953 р. відбувся 4 Конґрес Міжнародного Центру Вільних Професійних діячів на Вигнанні в Парижі. До Центру належать представники Болгарії, Естонії, Угорщини, Латвії, Польщі, Румунії, Чехословаччини, Югославії і України. Центр веде боротьбу за волю поневолених комуністами країн і займається особливо обороною прав робітників від поневолення. Для цього він вживає різних засобів. Він інформує західній світ про положення в поневолених країнах своїми виданнями. Він говорить до поневолених народів через радіо, він вживає і інших засобів, щоб мати звязок з своїми країнами.

Конґрес відбувся в залі будинку Французького професійного союзу Форс Увріер. Андре Лафон, конфедеральний секретар Форс Увріер привітав конґрес від своєї організації. Слідували привіти від Міжнародної Конфедерації Вільних Професійних Союзів (А.Адамчик), від Комітету для Вільної Европи (Л. Деннен), від Американської Федерації Праці, від Берлінського Професійного Союзу, від Жидівського Робітничого Комітету, могутньої організації в Америці, якої голова Адольф Гелд особисто приїхав з Америки і привітав конґрес (він сам походить з України), від голяндських професійних Союзів, які заступав їхній віцепрезидент Богердер, від німецьких Професійних Союзів привітав Конґрес Альберт Пройс, від грецьких професійних Союзів прибув на конґрес їхній представник Кіріякопулос.

Конґрес вислухав звіт ґен. секретаря Скродзського про діяльність, звіт С.Вольмана про міжнародне положення і почав обширні наради над різними справами, що торкаються його різноманітної діяльности.

Спеціяльна комісія виробила зміну статуту. Обговорено пляни діяльности. Конґрес ухвалив також різні резолюції: Резолюцію про міжнародне положення, резолюцію про вишколювання професійних кадрів, декларацію про положення в країнах під комуністичними диктатурами. Конґрес поставив в своїй декларації такі вимоги: усунення совєтського війська і аґентів з неросійських земель, визволення всіх політичних вязнів, усунення концентраційних таборів, створення політичних умов для того, щоб народи могли вільно вибрати свої уряди.

Конґрес вибрав нові органи Центру. На президента вибрано Яна Кваліньського, відомого польського професійного діяча. Вибрано також віцепрезидентів, між ними Антона Чернецького, старого українського професійного діяча. На голову Екзекутивного Бюра вибрано Ф.Бляса, на ґен. секретаря перевибрано Скродзького. В ревізійну комісію вибрано українського представника О.Волинця. До української делеґації на конґресі належали: Омелян Волинець, Богдан Феденко, Іван Цікало.

Центр приготував для Конґресу докладні звіти про положення в країнах, приналежних до нього. Звіт про Україну приготував від Української Секції Центру в англ. фр. і нім. мовах д-р Богдан Феденко.

З ПОНЕВОЛЕНОЇ УКРАЇНИ

Після упадку Берії

10 липня світ довідався про усунення маршала Берії, міністра внутрішніх справ СССР з усіх його становищ і виключення його з комуністичної партії. Берію проголошено "ворогом народу", "зрадником", "капіталістичним агентом". Берії закидають, що він сіяв ворожнечу між народами СССР, що він підтримував т.зв. "буржуазний націоналізм". Само недавно перед усуненням Берії пороблено в неросійських республіках СССР, зокрема на Україні, певні зміни. Усунення ген. секретаря комуністичної Партії України Мельнікова, якого обвинувачено в русифікації України викликало здивування в цілому світі. Після усунення Берії знову проголошено безпощадну боротьбу всяким проявам "буржуазного націоналізму". Заслуги російського народу знову видвигаються. Це "великий російський народ" визволив Україну і обєднав всі українські землі. Біля Києва почали будувати памятник для вшанування 300 ліття обєднання українського і російських народів.

Після повідомлення про ліквідацію Берії в Києві зібрався пленум ЦК КПУ разом з партійним активом. На зборах було присутніх 1.200 людей. Кириченко, перший секретар ЦК КПУ, виступив з промовою. "З захопленням" учасники зібрання довідалися про усунення Берії. На Берію, "агента міжнародного імперіялізму", посипалися лайки учасників зборів. А.Корнійчук сказав: "Мерзенний і підлий, тричі проклятий Берія, старався підірвати велику дружбу, посіяти ворожнечу між нашими народами. Український народ, який завдяки цій дружбі здійснив вікову мрію про обєднання своїх земель, збудував свою Українську Советську державу, досягнув нечуваних успіхів в господарському і культурному розвитку, нікому не дозволить порушити святу дружбу з великим російським і другими народами СССР. Український народ буде і в будучности берегти, як зіницю ока, зміцнювати і розвивати свою дружбу з великим російським народом і всіма народами нашої батьківщини".

Віцепрезидент Академії Наук Української ССР, Семоненко, М.І. заявив: "Ніколи і нікому не вдасться розвалити великого діла дружби народів. Скоро здійсниться знаменита дата - трьохсотліття обєднання українського народу з великим російським народом. Наш український народ ніколи не забуде братньої помочі великого російського народу і надалі буде зміцнювати дружбу з ним і другими народами нашої країни.

Секретар київського Горкому Комсомолу від імени 120.000 комсомольців української столиці висловив свій гнів супроти Берії. Подібні зібрання відбулися у великих фабриках Києва. Виступали на них визначні представники компартії.

На Україні почалася чистка прихильників Берії. Міністер внутрішніх справ України Мешик, поставлений на своє місце 12 квітня, ліквідований. Прихильників Берії ліквідують під закидом "буржуазного націоналізму".

Боротьба комуністичних ватажків за владу відбувається на спині українського народу.

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА"
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ МІСЯЧНИК.
Річна передплата 200 фр.

Через адміністрацію "Вільного Українського Робітника" можна одержати такі книжки:
Ярослав Білинський: Демократія давня і новочасна (50 фр.) - Панас Феденко: Влада Скоропадського (50 фр.) - Василь Тирса: Несмертольна Слава - повість з історії України і Війська Запорізького (450 фр.) - Богдан Феденко: Україна під советським панування (англійською, французькою і німецькою мовами) ціна кожної книжки (50 фр.) - П.Таборенко: Панцерний Поїзд"Стрілець" (оповідання з української боротьби за волю) (100 фр.) -
П. Таборенко: Пластуни Побратими (оповідання для молоді) (50 фр.)
Панас Феденко: Своею Рукою...(Оповідання) (50 фр.) - Панас Феденко: Ненависть (оповідання) (35 фр.) - Панас Феденко: Сільська Любов (оповідання) (65 фр.)
Панас Феденко: Суспільні і політичні рухи в Україні (Частина Перша аж до Революції Б.Хмельницького) - (80 фр.)

Друкується: Панас Феденко - Суспільні і політичні рухи в Україні (Частина друга - Доба від Б.Хмельницького до 19 ст.) - (Частина третя - 19 і 20 століття). Ціна кожної частини та сама, що і першої: 80 фр.
В Англії ці книжки можна замовляти через Видавництво "Наше Слово" "OUR WORD", 19 Hereford Square, London S.W.7.

Купуйте і передплачуйте демократичний місячник "Наше Слово". "Наше Слово" непохитно обстоює права українського трудового народу і веде боротьбу за правду і справедливість в українськім громадськім житті. Клич часопису "Наше Слово": - Пізнайте правду, і правда вас визволить.
Передплата "Нашого Слова на рік: в Англії - 12 шіл., у Франції 300 фр. -, в Америці і Канаді 2 дол., в Німеччині - 6 НМ, в інших країнах відповідно до курсу доляра.

У Франції просимо передплачувати "Наше Слово" через:
Bohdan Fedenko, 198 Avenue du Maine, Paris 14.
Передплату за "Вільного Українського Робітника", гроші за книжки, замовлені через адміністрацію "ВУР", передплату за "Наше Слово" у Франції просимо висилати на таке конто:
PARIS c.c 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, PARIS 14e.

"LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN", mensuel, l'Organe de la Section Ukrainienne de la C.G.T. Force Ouvrière

Le Directeur-gérant: U. Auguste Gallois — RONEOTYPE — 198, Avenue du Maine Paris 14e.

No. 7 (16) - Juillet 1953

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

СЕРПЕНЬ 1953

ч. 8 (17)

Редакція і адміністрація: 198, Avenue du Maine — Paris XIV — Tel.: SUF. 66-70

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

Орган Українського Відділу Професійного Союзу Форс Увріер

Редакція і адміністр.- 198, Avenue du Maine, Paris 14e.

Передплата: 100 франків півріччно

Місячник Ч.8 (17), Р.2. Серпень 1953 р.

Тел.:SUF 66-70 ЦІНА ОДНОГО ПРИМ. 20 Фр.-- Ред.: БОГДАН ФЕДЕНКО

Поштове конто: PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

ЧЕРЕЗ ТЕХНІЧНІ ТРУДНОЩІ ГОТОВЕ ЧИСЛО "ВУР" ЗА МІСЯЦЬ ЧЕРВЕНЬ НЕ МОГЛО БУТИ ВИДРУКУВАНЕ ВЧАС. ВОНО БУЛО ПОДАНЕ НА ПОШТУ РАЗОМ З ЛИПНЕВИМ ЧИСЛОМ. ЧЕРЕЗ СТРАЙК У ФРАНЦІЇ МИ НЕ ЗНАЄМО, ЯК ОБИДВА ЗГАДАНІ ЧИСЛА "ВУР" ДІЙШЛИ ДО НАШИХ ШАНОВНИХ ЧИТАЧІВ. СЕРПНЕВЕ ЧИСЛО"ВУР" ТАКОЖ ВИХОДИТЬ ТРОХИ ПІЗНІШЕ

ПРОСИМО НАШИХ ШАНОВНИХ ЧИТАЧІВ ВИБАЧИТИ ЩО НЕТОЧНІСТЬ,СПРИЧИНЕНУ ПОДІЯМИ ПОЗА НАШОЮ КОНТРОЛЕЮ

Редакція"Вільного Українського Робітника"

З_М_І_С_Т

НІМЕЦЬКЕ ПИТАННЯ

Вже кілька місяців німецьке питання стоїть в осередку світової уваги. Повстання німецьких робітників 16 - 17 червня показало слабість комуністичної влади в Східній Німеччині. Ця подія виразно показала, що Москва не може допустити вільних виборів у Східній Німеччині, коли не хоче її втратити.

Західні держави хотіли б, щоб Москва підтвердила свої миролюбні слова щирою охотою до обєднання Німеччини. Однак, Москва обмежується тільки словами. Московсько нота про конференцію "Чотирьох" з початку серпня про це свідчить.

22 серпня (дивним випадком в 14 роковини договору Молотова з гітлерівським міністром закордонних справ Рібентропом) Молотов підписав договір з Східньою Німеччиною. Договір дає деякі полегкости для Німеччини, сумнівної вартости, придатні головне для пропаґанди. Одночасно почалася нова пропаґанда за обєднання Німеччини на умовах неможливих для самих німців і західніх демократій, бо вони значать опанування Німеччини СССР. Советський Союз хоче впливати на вибори 6 вересня в Західній Німеччині.

Всі ознаки говорять за те, що СССР шукає замирення на деякий час. За це замирення він, однак, не хоче платити уступками. Надії, що він випустить з своїх рук Східню Німеччину на доказ своїх мирних намірів даремні.

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

СТРАЙК У ФРАНЦІЇ

Місяць серпень приніс для Франції велику кризу. Величезних розмірів страйк спаралізував все господарство. Страйк сам відбувся в серпні, місяці, коли всі хочуть їхати на довго очікувану відпустку. В цей час не легко закликати робітників до страйку. Цей факт викликав велику увагу серед всіх спостерігачів.

Безпосередньою причиною до страйку були проекти уряду Ланеля, зробити певні реформи в адміністрації, щоб заощадити гроші. Уряд хотів зробити зміни у віці пенсіонування поштових службовців. Ця реформа мала б принести також звільнення для певного числа службовців пошти. Поштові службовці в Бордо, приналежні до професійного союзу Форс Уврієр, почали на знак протесту страйк. Через день страйкували всі поштові службовці цілої Франції. СеЕфТеСе (християнський Професійний Союз) і також комуністична Се-Же-Те приключилися до страйку. Залізничники також почали страйк, щоб підтримати страйк поштовців. Страйкували також урядники багатьох міністерств, банкові урядники, страйкували службовці паризької підземної залізниці і паризьких автобусів. Робітники газу, електрики і води також взяли участь у страйку. В різних інших областях господарства страйк не був постійний, але пошта і залізниці не переставали страйкувати. Це мало вплив на ціле життя у Франції. Держава мала через страйк кожного дня втрату 30 мільярдів франків. В це не входять втрати, спричинені різним приватним підприємцям, які живуть з туристики. Загальних втрат французького господарства ще не можна оцінити.

Уряд Ланіеля спочатку не хотів іти на переговори з страйкуючими. Він вимагав припинення страйку, а потім переговори мали початися. Професійні союзи на це не хотіли погодитися. Вони видвигали різні вимоги підвищення платні і також заплачення платні за час страйку. Рішучість професійних союзів примусила уряд до переговорів. Дійшло до порозуміння між урядом і професійними союзами Форс Уврієр і Се-еф-Те-Се. Представники робітників добилися частини своїх вимог, уряд не уступив з усіх своїх позицій. Дійшло до компромісового рішення. Головне досягнення уряду, що він не виконав вимоги скликання парляменту, яку ставили страйкуючі робітники.

Потроху Франція приходить знову до нормального життя. Що ж показав страйк? Він показав велике невдоволення серед службовців і робітників. Він показав, що потрібні далекойдучі реформи цілого господарства, щоб можна було задовольнити вимоги зорганізованого робітництва. При дотеперішніх відносинах державної скарбниці неможливо збільшувати платні одним, бо треба було б їх зменшувати другим. Загальне збільшення довело б до нової інфляції. Виходить зачароване коло, з якого вихід можуть дати тільки реформи розложені на довший час. Їх не можна зробити з одного дня на другий.

На французькому уряді лежать важкі завдання.

СЕСІЯ ВЕРХОВНОГО СОВЄТА СССР

Сесія Верховного Совета СССР, скликана на початок серпня очікувалася у світі з великим зацікавленням. Ясно, ніхто не ждав від цього засідання великих рішень. Верховний Совет є тільки трибуною, перед якою виступають комуністичні ватажки і повідомляють про свої рішення. Саме це і цікавило світ після несподіваної ліквідації "міністра внутрішніх справ і маршала СССР" Лаврентія Берії, якого обвинувачуть в "буржуазному націоналізмі" і"агентурній роботі для капіталістів".

Як можна було ждати, Верховний Совет затвердив всі рішення совєтського уряду і центрального комітету партії відносно змін, звязаних з усуненням Берії.

На Сесії промовляв сам Маленков. Промова зверталася своїм змістом до мешканців Совєтського Союзу і до заграниці. Для заграниці Маленков знову повторив відомі фрази совєтської пропаганди про"мирне співжиття совєтської системи з капіталістичною системою". Перемиря в Кореї і приготування до мирової конференції творять тепер сприятливу атмосферу для "мирової" пропаганди.

Разом з цими миролюбними словами Маленков повідомив, що СССР вже має водневу бомбу, яку СССР хоче вжити для миролюбних цілей. Кілька днів після цього відбувся справді вибух совєтської водневої бомби.

В частині промови, призначеній для внутрішнього вжитку, Маленков звернувся до селян. Їм Маленков обіцяє багато. Їм дозволяється працювати на присадибних участках для себе. Селянам дозволяється не тільки тримати корову, але тим що не мають засобів купити корову, має держава в цім допомогти позиками. Окрім цього, нова система оподаткування має селянам улегшити життя. Маленков пообіцяв окрім того ще подарувати селянам деякі незаплачені податки.

Промова Маленкова вказує на бажання уряду СССР до певного замирення. Для зовнішнього світу дається "можливість" співжиття і воднева бомба. Обіцянка і залякування має забезпечити для СССР спокій. Для зміцнення внутрі мають бути задоволені частинно селяни, які потерпіли мабуть найбільше від влади російських комуністів.

Це вказує, що СССР потребує на деякий час замирення. Потребує він його не тому, що він дуже любить мир. Положення СССР не дозволяє в теперішній час шукати розвязання різних питань силою. Боротьба за владу і після упадку Берії не є ще скінчена. Це показує засуджування "культу особи", хвалення "мудрости ЦК", яка є "колективна". Ця боротьба може тривати ще довший час. Цей час Москва мусить використати для внутрішньої консолідації. Також недостача людей примушує Москву чекати. Організований голод і терор тепер несуть свої наслідки. Бракує кілих річників молодих людей для військової служби. Не миролюбність а обставини примушують Москву до тимчасового замирення.

ІРАНСЬКА НЕСПОДІВАНКА

Вже кілька років в Ірані нема спокою. Не можна сказати, що в цій країні панував колинебудь зразковий спокій. Однак, в останньому часі неспокій справді набрав навіть для перських відносин ненормальних відносин.

Сам Іран, давніша Персія, країна, що завдячує своє існування суперництву Англії і Росії на тому просторі. В 1907 дійшло, однак, до розділу країни на "сфери впливу" між обома державами. В південній частині "Англо-перська", пізніше "Англо-Іранська компанія," почала використовувати природні багацтва. В час першої світової війни Персія грала важну ролю в постачанні царської Росії. Воєнні заворушення повалили стару династію перських царів "шахів". Владу захопив новий чоловік, селянський син Реза, який прийняв також титул "шаха". Революція в царській Росії позбавила Персію на деякий час від натиску з півночі. Російські комуністи видали скоро заяви про припинення імперіялістичної політики царів. Опинившись, однак, на границях Персії, вони зразу почали вести політику за зразком своїх попередників.

Сама Персія країна дуже відстала. На місцях вся влада лежить в руках ватажків різних племен. Відповідно до культурного рівня, рівень життя також дуже низький. Модернізація країни йшла поволу.

Підчас Другої Світової Війни Реза шах мав симпатії до німців. Англійці його усунули і вислали на заслання. Персію окупували війська тодішніх союзників: Англії, Америки і СССР. Згідно з умовою між союзниками, після закінчення війни ці війська мали покинути країну.

СССР не мав спочатку наміру виконати це зобовязання. Треба було в 1947 р. рішучого натиску Америки і Англії, щоб советське військо вийшло з Персії, чи як її тепер називають, Ірану.

В Ірані правив син Рези шаха при помочі парляменту, який був опанований великими магнатами. Політичних партій в західньому розумінні в Ірані нема. Є групи інтересентів. Ці магнати все більше обмежували впливи шаха. Партія "Тудег", організована Москвою, уміла здобути великі впливи. Америка старалася модернізувати армію, давати позики для розбудови країни.

Д-р Мосадек рішив, що найкраще поправити господарський стан країни націоналізацією "Англо-Іранської Нафтової Компанії". Як іранський премер він перевів цю націоналізацію в 1951 р. Вона, однак, не дала бажаних наслідків. Іран не міг пустити сам в рух складного апарату, не міг знайти збуту на нафту. Соціяльні відносини в країні не могли покращати. В Ірані премер Мосадек почав тратити популярність. Він все більше обмежував вплив шаха.

Нарешті, ґвардія шаха зробила в серпні ц.р. спробу усунути силою Мосадека. Спроба не вдалася. Шах втік заграницю, призначивши на премера Сагеді. Сагеді мусів скриватися в горах. Однак, супроти всіх сподівань, Мосадека скинуло нове повстання і шах повернувся після кількох днів еміґрації.

Мосадек жде в тюрмі на кару "за зраду".

Несподіваний поворот шаха не приніс остаточного порядку, але треба сподіватися зміни іранської політики супроти Англії.

УКРАЇНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖ ЧУЖИНЦЯМИ

ПРОМОВА ДО РОСІЙСЬКОГО НАРОДУ

(16 липня підчас Міжнародного Соціялістичного Конгресу в Стокгольмі промовляв до російського народу український делеґат Панас Феденко. Промова була передана через Голос Америки і інші радіовисильні. Деякі нерозумні "патріоти" роблять у пресі закиди проф. Феденкові, що він говорив до росіян російською мовою, а не українською. Треба пригадати, що росіяни не розуміють української мови. Кожний знає, що різні світові радіовисильні говорять до росіян російською мовою, як до німців говорять німецькою мовою і т.д. Москва говорить до світу всіма мовами, щоб ширити свою пропаґанду. Справа не в тім, ЯКОЮ мовою, а в тім, що сказав проф. Феденко до росіян. Щоб не ширилося баламутство, подаємо цю промову в українській мові.)

- Російські громадяни. Як українець, уважаю за свою повинність сказати кілька слів до росіян, що перебувають під комуністичною диктатурою.

Ще перед революцією 1917 р. я вчився в одній із вищих шкіл Петербурга, пізніше названого Петроградом і Ленінградом.

Всі народи бувшої Російської Імперії ждали від революції свободи і кращого життя. На жаль, в Росії захопила владу комуністична партія. Комуністи знищили всі права робітників і селян і створили свою партійну диктатуру, що спирається на насильство, обман і кривавий терор. Мільйони невинних людей загинули і гинуть під диктаторською владою комуністів - в тюрмах і на засланнях, на каторжних роботах. Комуністи обіцяли трудовому народові свободу, мир і сите, забезпечене життя. На ділі вони принесли народові неволю, криваві війни, постійний голод і безприкладний визиск робітників і селян для державного капіталізму. Цей державний капіталізм комуністи фальшиво називають "соціялізмом"... Комуністи зробили ще інші тяжкі злочини: вони обіцяли для всіх народів бувшої царської Росії свободу і державну незалежність, але на ділі послали своїх вояків на завоювання інших народів, які після революції створили свої вільні демократичні республіки: Україна, Фінляндія, Естонія, Латвія, Литва, народи Кавказу були нападені комуністичним урядом, що засів у Москві. За недавньої Світової Війни уряд Сталіна захопив нові країни в Середній Европі, як напр. Польща, Чехословаччина, Болгарія і інші, і завів у цих країнах совєтський режим. Москва викликала в 1950 р. нову війну в Кореї, щоб обернути цю країну в совєтську республіку, цілком підлеглу волі Кремля. На з'їзді Соціялістичного Інтернаціоналу, що тепер відбувається в Стокгольмі, представники партій різних країн зазначили в своїх промовах про небезпеку для вільних народів збоку імперіялістів, що засіли в Кремлі. Через ту загрозу народи цілого світа мусять витрачати величезні суми на зброєння, замість ужити ці гроші на потреби трудящих. В промовах і резолюціях конґресу Соціялістичного

Інтернаціоналу видно, що представники мільйонів трудового народу вільних країн уважають комуністичну диктатуру та імперіялізм Совєтської Росії за найбільшу перешкоду для поступу в цілому світі.

Загрожуючи своєю армією всім країнам світу, кремлівські диктатори ведуть пропаґанду, мовби вільні народи готують напад на Росію. Не дайте себе одурити цією брехливою пропаґандою, російські громадяни. Ніхто в світі і не думає нападати на Росію. Чого бажають всі вільні люди в світі - це жити свобідно і незалежно. Однак кожний розуміє, що поки в Росії панують комуністи, мирний розвиток народів неможливий. Російський народ повинен теж стати вільним. Смерть тирана Сталіна відкрила нову сторінку в історії комуністичної влади. Тепер наслідники Сталіна борятьсяміж собою за владу і за першенство. Росіяни. Використайте цей час для повалення комуністичної диктатури. Російський народ повинен показати, що він теж любить свободу і хоче за неї боротися. Російські робітники, селяни, вояки армії, службовці державних установ. Не пропустіть слушного часу, поки диктатори в Кремлі перебувають в нерішучості. Тільки повалення кривавої тиранії в Кремлі може визволити російський народ і дати можливість іншим народам, пригнобленим комуністами, відновити свою свободу і державну незалежність.

Говорю до росіян як українець, що від душі бажає свободи для Росії, бо я боровся і борюся за волю свого українського народу. Тільки вільна Україна і вільна Росія можуть жити в добросусідських відносинах, як рівноправні народи, і спокійно працювати для свого культурного і господарського розвитку. Приклад розумного відношення до раніше пригноблених націй бачимо в політиці Англії: соціялістичний уряд Англії не робив перешкод для незалежности Індії, Бурми та інших країн, що були колоніями Англії. Тому ці народи, створивши свої незалежні держави, лишилися в дружніх відносинах з Англією. ПОКИ ДИКТАТОРИ В МОСКВІ БУДУТЬ ІМЕНЕМ РОСІЙСЬКОГО НАРОДУ ГНІТИТИ ІНШІ КРАЇНИ, РОСІЙСЬКИЙ НАРОД САМ НЕ БУДЕ ВІЛЬНИЙ. Завдання всіх росіян, що люблять свободу, - скинути диктатуру комуністів і розбити ними збудовану тюрму народів. Нехай живо вільна, демократична Росія. Нехай живуть незалежні народи. Геть комуністичну тиранію.

---oOo---

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В БЕЛЬҐІЇ

25 липня відбувся в Льєжі виклад проф. Панаса Феденка про міжнародну ситуацію і положення в Україні та про завдання української еміґрації. Проф. Феденко був перед тим на міжнародних конґресах у Стокгольмі і, їдучи до Парижу, спинився в Бельґії. Проф. Феденко подав факти про відносини між великодержавами, які хочуть зберегти мир, жертвуючи інтереси і свободу поневолених націй (приклад - Корея, та країни, захоплені російською імперією в Східній і Центральній Европі). Розглядаючи внутрішню ситуацію

в Україні проф. Феденко зазначив, що російський імперіялізм найбільша перешкода для розвитку опозиційного руху серед російського народу проти комуністичної диктатури. Російський комуністичний імперіялізм сокупує велику частину російського народу вигодами, які мають росіяни в країнах, опанованих Росією. Наприклад, російський урядовець у Східній Німеччині, в Польщі або в Угорщині має незмірно вищу платню ніж місцеве населення. Росіяни чують себе "государвенною нацією" також в Україні, на Кавказі і т.д. Російська мова всюди обовязкова там, де є вплив Совєтської Росії. Росіяни інстинктивно чують, що з упадком комуністичної диктатури впаде їх привилейована позиція в поневолених країнах. Звичайно, серед росіян теж є опозиція проти комуністичної диктатури, можливо, в армії є ґенерали, що хотіли б скинути комуністичну владу. Але ці опозиційні ґенерали знають, що з ліквідацією комуністичного режиму з Москві впаде світовий вплив Росії: комуністи Китаю, Польщі або Чехії можуть підпорядкуватися наказам "старшого брата", поки в Москві панує компартія. Але з упадком комуністичної диктатури в Москві, вони будуть зметені народними рухами в їх країнах, бо серед усіх поневолених народів зростають рішучо протиросійські стремління. Тому російські ґенерали, навіть противники комуністичної диктатури, бажаючи зберегти російську імперію, будуть твердо стояти при комуністичному режимі.

Проф. Феденко підчеркнув, що еміґранти поневолених народів не можуть рішально впливати на хід подій у світі та своїх країнах. Їх завдання - помагати всяким способом визволенню своїх народів. Якщо еміґранти не мають можливости помогти своєму народові визволитися, то вони повинні щонайменше - не шкодити інтересам своєї поневоленої нації. Тут професор Феденко вказав на нерозумні вчинки деяких українських ґруп, що уявляють собі, ніби світ нічого не знає про відносини в Україні. В дійсності, світ уважно слідкує за подіями у нашій країні, і тому не можна виходити в світ з твердженнями, що та чи інша ґрупа еміґрантів "керує" арміями в Україні і т.д. Завдання еміґрації - давати світові перевірені інформації, а не такі, які подавала "радіовисильня УПА", яку поліція відкрила на бельгійській території у Вервіє... Завдання української еміґрації - набути широкого знання і здобути в світі впливових приятелів для українського визвольного руху. Теперішній світ демократичний, і тільки українські демократи мають довіря між демократичними провідниками інших націй. Для прихильників диктатури і реакції шлях у широкий світ закритий. Отже, коли хочемо помогти нашому народові в світі, то дбаймо про зміцнення українських демократичних організацій, які знайдуть доступ до рішальних чинників світової політики в рішальну годину нашої визвольної боротьби. Проф. Феденко подав факти, як українські демократи-соціялісти, з невеликими засобами мають доступ на різні міжнародні конгреси і до світової преси і виступають в інтересі поневоленої України.

Присутні на викладі проф. Феденка ставили різні запити, на які він дав вичерпну відповідь. Слухачі викладу, приналежні до різних політичних напрямків, висловлювали подяку проф. Феденкові за його змістовну доповідь і заявляли свою охоту слухати подібні реферати частіше.

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ У ФРАНЦІЇ

Степан Соловій

НАМ ТРЕБА НАУКИ
(Проф. П. Феденко в Монбелярі-Сошо)

Хочу подати вістку до редакції Вільного Українського Робітника про те, як був у нас проф. Панас Феденко і говорив до членів нашої філії Української Громади у Франції в Сошо. Було це 2 серпня пообіді. В нашім українськім народнім домі, що був поруйнований у війні, а тепер відновлений стараннями наших членів, зійшлися українці, бо знали, що буде промовляти проф. Панас Феденко. Імя проф. Феденка нам відоме здавна, бо ми читали його книжки, видруковані у "Самоосвіті" у Львові ще перед війною 1939 р. Ці книжки є й тепер у наших членів у Сошо-Монбелярі. Знаємо, що проф. Феденко був за нашої незалежної і соборної Української Народної Республіки членом українських парляментів: Української Центральної Ради та Трудового Конґресу в Києві, і що він був автором Універсалу Трудового Конґресу, яким затверджено соборність Української Народньої Республіки в Києві в січні 1919 р.

Сходини відкрив секретар нашої філії гр. Петро Гайдучок, привітав присутніх і особливо проф. Феденка, що не пожалував труду, після довгої подорожі до Швеції, і прибув до нас. Можу сказати, що виклад проф. Феденка дав нам дуже багато. Хоч ми знали перед цим, що проф. Феденко вміє промовляти до розуму і серця, але його виклад перевищив навіть наші сподіванки: просто, зрозуміло, правдиво і патріотично сказав він, що думає про події в світі, на нашій рідній Україні і про нашу повинність перед Краєм. Найбільше нас тішило, що проф. Феденко кликав Українців до науки, до політичної та професійної організації, і до єдности на основі демократії.

Проф. Феденко казав, що політичний успіх можемо лиш тоді, коли будемо політично освічені. "Коли хочемо їхати автом, то мусимо навчитися шоферства. Так і в політиці: коли не будемо мати підготованих до політики людей, то це те саме, що їхати автом, а не знати, як ним керувати. Тоді заїдемо в прірву", -так казав проф. Феденко.

Проф.Феденко казав, що наша молодь повинна пізнавати демократичний світ, бо це повинність молодих людей - заміняти тих старших громадян, що відходять від нас у вічність.

Викладу проф.Феденка слухали не тільки українці, але також неукраїнці: білоруси і грузини, що працюють у фабриці на авта Пежо в Сошо. Всі були дуже задоволені приїздом проф.Феденка і дякували за його виклад і добрі поради. Треба, щоб проф. Феденко відбув подорож по інших осередках Франції, де живуть і працюють українські робітники. Писав Тарас Шевченко: "Учітеся, брати мої, думайте, гадайте..." А Франко писав: "Книга морська глубина..." Нам треба правдивого слова наших учених людей, що йдуть з трудовим народом, хочуть помогти робітникам у боротьбі за їх права, через освіту і організацію. Ми сподіваємося, що проф.Феденко ще відвідає нас по новім році.

З ДІЯЛЬНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ

ПРИЙНЯТТЯ В ІНДІЙСЬКИХ СОЦІЯЛІСТІВ

Індійські соціялісти в Лондоні влаштували 31 липня прийняття на честь секретаря Британської Партії Праці і предсідника Соціялістичного Інтернаціоналу Моргана Філіпса, що саме вибирався в подорож в Індію, щоб брати участь в засіданні Азійського Соціялістичного Бюра.

На прийнятті були численні представники соціялістичних партій Індонезії, Малаї і Пакістану. Д-р О. Волинець, український представник на прийнятті, промовляв на прийому. Він згадав про заслуги азійських соціялістичних партій в боротьбі проти колоніялізму за національну незалежність і нагадав присутнім про необхідність боротьби проти російського колоніялізму, що поневолює Україну і інші народи.

Промова д-ра Волинця викликала велике зацікавлення.

ГОСТІ В СЕКРЕТАРІЯТІ УСП

Секретаріят УСП в Лондоні відвідав 29 липня ген.секретар Соціялістичної Партії Пакістану Хан. Він поінформував українських представників про відносини в Пакістані, зокрема про затії комуністів в цій країні. В секретаріяті УСП гість одержав матеріяли про українську визвольну боротьбу.

7 серпня відвідав Секретаріят УСП в Лондоні д-р Ґеорг Покорни (австрієць). Д-р Покорни, діяч Унії Европейських Федералістів і член Ради Вільної Молоді Середньої і Східньої Европи, відбув з д-ром Волинцем розмову про українські ґрупи, що співпрацюють з Европейським Рухом.

11 серпня був в Секретаріяті УСП в Лондоні А.Брем, секретар закордонних справ Індійської Соціялістичної Партії. В дружній розмові обговорено з ним питання постійної співпраці між обома партіями. Йому передано матеріяли про визиск українського трудового народу російським комуністичним режимом на Україні.

12 серпня заступник голови Індійського Парляменту Осман Собгані був гостем в Секретаріяті УСП в Лондоні. В обширній розмові йому передано факти про положення на Україні, поневоленій Росією.

НА ЮВИЛЕЙНИХ СХОДИНАХ ІНДІЙЦІВ

Д-р О.Волинець та І.Волощак були запрошені як гості на святочні сходині індусів і пакістанців 14 і 15 серпня в Лондоні для вшанування 6-ліття незалежности цих країн.

КОНФЕРЕНЦІЯ ППС В ЛОНДОНІ

22 серпня на Краєвій Конференції Польської Соціялістичної Партії - ППС - промовляв до конференції проф. Панас Феденко. Він звернув увагу членів Конференції на те, що Україна і Польща все були між двома імперіялізмами - російським і німецьким -

і роздори між українцями і поляками використовували наші сусіди для поневолення і навіть для фізичного нищення обох народів. Історія і дійсність мусіли б навчити і нас. Незалежно від режиму, що панує в Москві, російський імперіялізм лишається незмінно. Російський імперіялізм пережив царську деспотію, він розвинувся ще більше під комуністичним терором, і, нема сумніву, буде діяти і після упадку комуністичної тиранії. Тому завдання наших народів -, забувши минулі спори і кривди, подати руки для згідної боротьби за волю і творити дальше наше життя на основі рівности і незалежности.

Члени конференції привітали промову українського представника бурхливими, довготривалими оплесками. На конференції промовляли: Мой - делеґат Соціялістичного Інтернаціоналу, Райхерт - Чехосл. Соціял-демократична партія, Бедо - Угорська Соціялдемократична Партія, Ахмед - Соціялістична партія Індонезії, С. Ровз, Британська Партія Праці і ін.

---oOo---

УКРАЇНА І ЕВРОПЕЙСЬКИЙ РУХ

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ В МАРІЄНБЕРҐУ

(Марієнберґ, Німеччина, 28 серпня 1953 р.) Сьогодня тут кінчилася 4 декада "Малої Лорелай". Лорелай - велика скеля над Рейном, де перед двома роками відбулася велика зустріч европейської молоді. В маленькому містечку Марієнберґу в минулому році і тепер відбулася зустріч европейської молоді в менших розмірах. В Марієнберґу знаходиться "Ойропа-Гавз" - Европейський Дім -, який служить для зустрічей молоді Европи цілий рік. Тут відбуваються цілий рік курси для вибраних представників европейської молоді. В цьому літі відбулася ширша зустріч "Мала Лорелай". В ній в чотирьох декадах зібралися представники різних країн Европи для приятельської дискусії різних проблем. В 3 і 4 декаді були запрошені українські представники д-р Богдан Феденко і пані Ніна Хмель до участи в "Малій Лорелай".

Для учасників відбувалися кожного ранку реферати і дискусії по 3 години в день. Окрім того було багато різних інших імпрез, музикальних, літературних і т.д.

Д-р Б. Феденко виголосив в 3 декаді реферат на тему "Східня Европа і обєднанна Европа". В рефераті він вказав на европейську традицію більшости країн Східньої Европи. Натомість, традиція російської імперії має зовсім інше коріння. Російська імперія походить з старої Московської Держави, яка перебрала татарську методу деспотизму. Тепер багато народів перебуває під пануванням російської комуністичної імперії. Ці народи тратять наслідком цього панування свою европейську традицію. Завданням будучої обєднаної Европи буде створити цілу Европу, разом з країнами Східньої Европи і помогти їм відновити свою европейську демократичну традицію.

В четвертій декаді д-р Б.Феденко перебрав з пані Жюель окрему ґрупу, для вивчення проблем Середньої і Східньої Европи. В своїх рефератах д-р Феденко розібрав такі питання:
1. Народи Середньої і Східньої Европи і їхне теперішне положення, 2. Росія і її сусіди аж до 1917 р. - історичний розвиток, 3. Революція 1917 р. - СССР аж до закінчення 2 Світової Війни, 4. СССР і його сателіти - Проблеми еміграції цих країн, 5. Східня Европа і обєднана Европа.

Д-р Богдан Феденко вияснив в своїх рефератах всі найважніші проблеми Сходу Европи. Особливу увагу він звернув на розвиток Московської Держави і її традиції, до яких признаються теперішні володарі в Москві, які вважають царя Івана Грізного за свого попередника і його терористичну організаці "опрічніну" - передтечу НКВД -МВД - за "демократичну організацію". Д-р Феденко пояснив докладно національні проблеми в СССР, боротьбу поневолених народів за самостійність підчас революції розвиток СССР з окремим узглядненням національної політики, розвиток СССР після 2 Світової Війни аж до найновіших подій, смерти Сталіна і боротьби за владу між наслідниками з усуненням Берії.

Виклади д-р Богдана Феденка викликали широке зацікавлення. Слухачі ставили численні питання про їм мало відомі питання. Їм проблема традиційного московського імперіялізму не була відома,і треба було вияснювати всякі подробиці. Слухачів цікавило також питання відбудови демократії в країнах Сходу Европи після упадку диктатури російських комуністів. Д-р Феденко вказав на страшне спустошення серед демократичних кадрів і на небезпеку диктатури. Проблема відновлення демократії вимагатиме міжнародньої допомоги для народів, що потерпіли від диктатури.

Культурна референтка при французькій Високій Комісії пані Каре пробула 1 1/2 год. на лекції д-ра Феденка і висловила сво є велике задоволення, зокрема способом, яким д-р Б.Феденко вияснював проблеми демократії.

22 серпня д-р Феденко був запрошений у Вестербурґ, щоб говорити до місцевої організації "Бунд Ойропеішер Югенд" про Східню Европу і Обєднану Европи. Виклад викликав велике зацікавлення серед численних слухачів.

Українська делеґація брала також участь при організації вечорів поезії і музики і знайомила слухачів з українським мистецтвом. Д-р Б.Феденко дав при цій нагоді виклад про Тараса Шевченка анг. франц. і німецькою мовами.

28 серпня відбулася пресова конференція, на якій подано було журналістам перегляд праці "Малої Лорелай". Журналісти особливо цікавилися працею української делеґації.

29 серпня українська делеґація відбула нараду з представниками "Европейської Федералістичної Молоді", її президентом п.Каннґісером, секр. нім. відділу цієї організації Янсом, головою фр. організації Зіґерою і інш. На нараді вияснено питання дальшої співпраці між українськими представниками молоді і "Европейською Федералістичною Молоддю".

Органзатори "Малої Лорелай" дуже дякували українській делеґації за її велику працю.

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА"
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ МІСЯЧНИК
Річна передплата 200 фр.

Через адміністрацію "Вільного Українського Робітника" можна одержати такі книжки:
Ярослав Білинський: Демократія давня і новочасна (50 фр.) - Панас Феденко: "Влада Скоропадського (50 фр.) - Василь Тирса: Нескертельна Слава - Повість з історії України і Війська Запорізького (450 фр.) - Богдан Феденко: Україна під совєтським пануванням (англійською, французькою і німецькою мовами), ціна кожної книжки 50 фр. - П. Табореико: Панцерний поїзд "Стрілець" (Оповідання з української боротьби за волю) (100 фр.) -
П. Таборенко: Пластуни Побратими (оповідання для молоді) (50 фр.)
Панас Феденко: Своєю Рукою ... (оповідання) (50 фр.) - Панас Феденко: Ненависть (оповідання) (35 фр.) - Панас Феденко: Сільська Любов (опвовідання) (65 фр.)
Панас Феденко: Суспільні і політичні рухи в Україні (Частина Перша аж до Революції Б.Хмельницького) - (80 фр.)

Друкується: Панас Феденко - Суспільні і політичні рухи в Україні (Частина друга - Доба від Б. Хмельницького до 19 ст.) - (Частина третя - 19 і 20 ст.). Ціна кожної частини та сама, що і першої: 80 фр.
В Англії ці книжки можна замовляти через Видавництво "Наше Слово" "OUR WORD", 19 Hereford Square, London S.W. 7.
Купуйте і передплачуйте демократичний місячник "Наше Слово". "Наше Слово" непохитно обстоює права українського трудового народу і веде боротьбу за правду і справедливість в українськім громадськім житті. Клич часопису "Наше Слово": - Пізнайте правду і правда вас визволить.
Передплата "Нашого Слова" на рік: в Англії - 12 шіл., у Франції 300 фр., в Америці і Канаді 2 дол., в Німеччині - 6 НМ, в інших країнах відповідно до курсу доляра.
У Франції просимо передплачувати "Наше Слово" через: Bohdan FEDENKO, 198 Avenue du Maine, Paris 14.

Передплату за "Вільного Українського Робітника", гроші за книжки, замовлені через адміністрацію "ВУР", передплату за "Наше Слово" у Франції, просимо висилати на таке конто: PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, PARIS 14e.

"LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN", mensuel, l'Organe de la Section Ukrainienne de la C.G.T. Force Ouvriere

Le Directeur-gerant: M. Auguste Gallois
RONEOTYPE
198, Avenue du Maine Paris 14e.

No. 8 (17) - Aout 1953

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

ЛИСТОПАД 1953

ч. 11 (20)

Редакція і адміністрація: 198, Avenue du Maine — Paris XIV — Tel.: SUF. 66-70

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

Орган Українського Відділу Професійного Союзу Форс Увріер

Редакція і Адміністр.- 198, Avenue du Maine, Paris 14e. Тел.:SUF 66-70

Передплата: 100 франків піврічно

Місячник Ч. 11 (20), Р.2. Листопад 1953 р.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМ. 20 фр.-- Ред.: БОГДАН ФЕДЕНКО

Поштове конто: PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

З М І С Т

І НАМ НАУКА

В пресі появилися вістки про арешт якогось Георга Мюллера, советського шпіона, американськими властями в Німеччині. Такі речі трапляються часто. Не було б потреби нам про це писати.

Однак, афера "Мюллера" має в собі багато моментів, які примушують нас призадуматися. "Георг Мюллер" втік кілька років тому з советської окупаційної армії в Східній Німеччині. На Заході він пристав до Народного Трудового Союзу -НТС-, організації т.зв. російських "солідаристів". Ця організація повстала ще перед Другою Світовою Війною. Ідеологію вона взяла від німецьких і італійських фашистів. В час війни вона співпрацювала з гітлерівцями, мала вплив на "Власівський Рух". Після війни НТС займається "підпільною діяльністю", має звязки "з краєм". "Мюллер" займав в НТС провідне місце. Вважають, що це він мав вплив на висилання людей на той бік "Залізної Заслони", яких аґенти МВД зразу виловлювали.

НТС завжди виступав як "найпатріотичніша"російська організація. Всі інші для нього "зрадники" та "опортуністи". Всіх він поборював своїми патріотичними фразами, своїм "підпіллям" та цілою "армією" прихильників в СССР. Коли його крикливий "патріотизм" видався підозрілим "Соціялістичному Вестніку", який бачив в НТС новий "Трест" (відома шпіонська організація білоґвардійців, якою керували большевицькі аґенти), то НТСівці від люті не знали, що робити. Обмежились до лайки: "зрадники Росії" були для них редактори "Соц.Вестніка".

"Афера Мюллера" підтвердила здогади "Соц.Вестніка". Історія повторюється. В "патріотичних" організаціях завжди знаходилися аґенти. Вони були завжди найбільшими "патріотами".

Нас українців не болить афера російських фашистів. Однак, ми мусимо вчитися. Не той найкращий патріот, що має повні уста патріотизму і обвинувачує старих українських патріотів і демократичних заслужених діячів у "зраді". Будьмо чуйні. "Мюллери" плодяться в тоталітарному багні.

---oOo---

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

ВІДПОВІДЬ ЗАХОДУ

16.11. посли Англії, Франції і Америки передали совєтському урядові ноту західніх держав, відповідь на останню совєтську ноту. Як ВУР уже повідомляв, остання совєтська нота ставить до західніх демократій неможливі вимоги. Москва показала, що не бажає розв'язання німецького питання вільними виборами у всій Німеччині, але переговорами східнонімецьких московських попихачів з представниками Західньої Німеччини. Замісць пропонованою Заходом конференції чотирьох, Москва хоче мати конференцію разом з комуністичним Китаєм. Перед дискусією німецького питання, СССР хотів би відкликання політики творення Европейської Армії і, в дійсності, також Атлянтійського Союзу.

Західні Держави лишають в своїй ноті дальшу можливість для переговорів чотирьох, але в теперішніх умовах уважають розмови за неможливі. Спроби Заходу притягти Москву до розмов не вдалися.

МОЛОТОВ ВИЯСНЮЄ

Остання совєтська нота показала ясно в цілому вільному світі, своїми неможливими умовами, що Москва свідомо поставила ці умови, бо не бажає ніяких переговорів. Щоб стерти це погане враження, що шкодить совєтській "миролюбній" пропаґанді, Молотов скликав в Москві пресову конференцію, на якій старався вияснити противне. Попередня совєтська нота, однак, так виразно показала совєтське небажання до переговорів з Заходом, що пресова конференція зовсім минулася з успіхом.

БЕРМУДСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

Бермудська конференція трьох західніх великодержав, що мала відбутися за плянами Черчіля в липні цього року, як відомо, не відбулася через хворобу Черчіля і урядову кризу у Франції. Тепер конференція таки має відбутися в грудні. Айзенгавер, Черчіль і французький прем'єр мають обговорити різні пекучі проблеми, зокрема положення, що настало після виявлення Москвою неохоти до всяких дійсних переговорів з Заходом. Також питання Европейської Армії буде творити одно з основних питань на конференції. Створення Европейської Армії все більше наближається до здійснення. Існують, однак ще деякі труднощі, які західні держави, зокрема Америка, хотіли б усунути негайно. Бермудська конференція має вияснити напрямок західньої політики на найближчий час.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ДИСКУТУЄ ПРО ЕВРОПЕЙСЬКУ АРМІЮ

У французькому парляменті почалася велика дискусія над закордонною політикою. І цій дискусії головну ролю грає Европейська Армія. Як відомо, ідея творення Европейської Армії повстала, як виявилося, що для успішної оборони Европи потрібно використати Німеччину. Щоб уникнути відродження німецького мілітаризму, виник проект Европейської Армії. Договір про неї вже підписаний, треба тільки затвердження парляментом.

Серед французьких партій існують дуже різні погляди на Европейську Армію і включення в неї німецьких частин, з огляду на історичний досвід Франції. Дискусія в парляменті довела навіть до непорозумінь внутрі уряду.

ШІСТЬДЕСЯТЬЛІТТЯ ПАНАСА ФЕДЕНКА

13 грудня ц.р. сповняється 60 років Панаса Феденка, одного з нечисленних уже учасників державного відродження України в нашім столітті.

Панас Феденко народився на хуторі свого батька Василя Феденка біля річки Зеленої, що впадає в Інгулець, недалеко від Кривого Рогу. В околиці, де народився Панас Феденко, жили спомини про Січ Запорожську, в народі ще не забулася славна минувшина.

Учителі порадили батькові Панаса Феденка віддати сина вчитися дальше, після закінчення народньої школи. Він закінчив гімназію в Олександрії на Херсонщині і поїхав студіювати в 1913 р. в Петербург історію, клясичну і славянську філологію в Історично-Філологічнім Інституті. В Петербурзі він вступив в 1915 р. до Української Соціял-Демократичної Робітничої Партії. Співпрацював він в нелегальній соц.-дем. ґазеті "Наше Життя", що виходила в Петербурзі, дописував він до місячника "Украинская Жизнь", що виходив російською мовою в Москві під редакцією С.Петлюри.

З вибухом революції Панас Феденко вернувся в свою рідну околицю. Почав він там свою педагогічну діяльність, займався він політичною роботою. Селянські делеґати вибрали Панаса Феденка від Верходніпровського повіту своїм послом до Всеукраїнської Ради депутатів. Цим він став членом Українського Революційного Парляменту-Центральної Ради. Українські робітники заснували під проводом соціял-демократичної партії організації "Вільного Козацтва" в Катеринославі і на Криворіжжі. В цій роботі брав активну участь Панас Феденко, разом з Ісааком Мазепою, братами Гаврилом і Миколою Горобцями та іншими.

В листопаді 1917 р. Панас Феденко кандидував у виборах до Всеросійської Установчої Ради а в грудні до Української Установчої Ради. Коли большевики, після впертих боїв з українськими патріотами захопили на переломі 1917-1918 рр. місто Катеринослав, Панас Феденко мусів виїхати в Київ. Вернувся він з відділом "Вільного Козацтва" під проводом Г.Горобця, що взяв сміливим ударом місто. Підчас виборів до Української Установчої Ради Панас Феденко був в Катеринославі редактором "Нашого Слова", після повороту з Києва він став на чолі щоденника "Голос Робітника", що виходив до початку травня 1918 р. Ця ґазета виступала сміливо проти режиму Скоропадського і була за це закрита владою. Українська Соціял-демократична Організація продовжувала далі відважно свою працю, не зважаючи на переслідування владою Скоропадського, що була в російських руках. В цій праці активну участь брав Панас Феденко. Разом з І.Мазепою він вів організаційну працю серед робітництва та селянства та викладав на курсах українознавства для учителів середніх та народніх шкіл. Від серпня почала виходити в Катеринославі двічі на тиждень ґазета "Наша Справа", під редакцією І.Мазепи та П.Феденка. Біля неї змобілізувався політичний український актив цілої ґубернії.

Коли 14 листопада 1918 р. П.Скоропадський проголосив федерацію з Росією, на поклик Директорії Української Народньої Республіки виступили українські патріоти в Катеринославі. В цій боротьбі брав участь Панас Феденко, разом з Миколою Горобцем, Ісааком Мазепою і ін.

Прогнавши владу "єдинонеділимців" довелося зразу вести боротьбу з наступом російських большевиків, яким помагав анархіст Махно. На початку січня Панас Феденко виїхав разом з І.Мазепою в Київ на Зїзд Української Соціял-Демократичної Робітничої Партії. В їх неприсутності їх вибрано послами до Конґресу Трудового Народу України від Катеринославщини. Як пише І.Мазепа в своїй праці "Україна в Огні і Бурі Революції", ґрупі делеґатів, що прибули в Київ на зїзд партії, довелося виконати відповідальне завдання: не допустити, щоб українські партії піддалися на спокуси "радянства", до чого схилялися Винниченко, Грушевський і інші визначні діячі: вони думали, що проголошення в Україні "радянської влади" спинить наступ російської червоної армії на Україну. Зїзд Соц. Дем. Партії засудив всяку орієнтацію на "радянство" і затвердив резолюціями демократію, основану на загальнім виборчім праві, як підставу для Української Народної Республіки. У виробленні цих резолюцій і в праці над постановами і законами Трудового Конґресу брав визначну участь П.Феденко. Він був автором Універсалу Трудового Конґресу і автором Закону про Владу, що їх ухвалив Трудовий Конґрес. В Універсалі читаємо між іншим:

"В цілях закріплення демократичного ладу Правительство Української Народньої Республіки, разом із комісіями (Трудового Конґресу) має підготувати закон для виборів Всенароднього Парляменту Незалежної Соборної Української Народної Республіки". Універсал закінчується такими енергійними словами: "Конґрес Трудового Народу України, стоячи за самостійну Українську Народню Республіку, для рятування землі і волі, закликає щирих синів Землі Української стати кріпко до зброї під стяги славного війська Директорії Української Народньої Республіки".

Однак, уряд Української Народньої Республіки мусів відступити незабаром з Києва, разом з комісіями Трудового Конґресу. Хаос, посіяний на Україні аґентами Москви, постійно зростав. Військо антанти, висаджене в Одесі, Миколаєві і Херсоні на поміч "білим" росіянам, руйнувало надії на визволення серед українців. Визначні діячі повиїздили за границю: Винниченко, Грушевський, Д.Антонович і багато інших, що зневірилися. Ті що лишилися, мали надію на зміну ситуації, вірили в перемогу. Серед тих, що лишилися на Україні до останньої хвилини був Панас Феденко. Він умів,разом із своєю пізнішою дружиною Марією (з Омельченків) організувати правильний вихід щоденника "Робітнича Ґазета" всюди, де перебував уряд УНР: у Виниці, в Рівному, в Камянці Подільському. Як заступник міністра інформації, він належав до уряду УНР і був членом Центрального Повстанського Комітету для координації боротьби українських партизанів проти окупантів України в 1919 р.

В листопаді 1919 р. впав реґулярний фронт української армії у війні з Денікіном. Уряд УНРеспубліки, в нарадах з начальниками армії, рішив вести дальшу війну проти окупантів у формах партизанських. Це був початок ЗИМОВОГО ПОХОДУ. Маніфест уряду до війська і народу, з 2 грудня 1919 р., виробляв П.Феденко, разом з членом уряду О.Безпалком у Чорторії на Волині. Призначений урядом як політичний референт при армії УНРеспубліки в Зимовому Поході, Панас Феденко брав участь у заходах уряду - привести до обєднання армій Галицької і наддніпрянської під одною командою - і був ав-

тором відозви уряду УНР у цій справі, в Літині 28 грудня 1919 р. Як зазначає в своїх спомнинах І.Мазепа, майже всі декларації уряду УНРеспубліки в 1919 р. мали автором Панаса Феденка. Щоб здійснити злуку обох армій, П.Феденко рушив у січні 1920 р. на Схід, догнати армію Зимового походу, що була під проводом М.Омеляновича Павленка вже недалеко Дніпра. Однак, злуки армій вже не вдалося здійснити через значне віддалення між ними і наслідком нового наступу російської червоної армії на територію України. На прохання команди армії УНР Панас Феденко вирушив під чужим прізвищем до Києва, для звязку з українськими діячами, що перебували в столиці. Давши інформації про Зимовий Похід і вияснивши ситуацію в Києві, П.Феденко збирався рушати назад, але занедужав на висипний тиф. Ледве видужавши, з допомогою повстанських організацій, вибрався з Києва і прибув до Вінниці в травні 1920 р. Це був час, коли армія УНР і польське військо, під проводом Пілсудського, примусили російську червону армію відступити з частини Правобережної України. Коли почався наступ большевицької армії на захід, Панас Феденко лишився під чужим прізвищем у Вінниці і рушив на схід, для звязку з українськими організаціями, через Вінницю, Умань, аж до Катеринослава. В грудні 1920 р.,разом з Ст.Матвієнком, що тепер живе в Бразилії, перейшов через Дністер.

Деякий час він перебував у Львові, де разом з І.Мазепою видавав журнали "Вільна Україна" і "Соціялістична Думка" і одночасно почав інформаційну роботу в світових мовах. Зібравши матерял про нелюдську політику виголоджування українського народу Москвою (1921-22 р.) Панас Феденко склав, разом з І.Мазепою дві книжки англійською і німецькою мовами про голод в Україні "The Famine in the Ukraine" - "Die Hungersnot in der Ukraine", Берлін, 1923 р., та видав свою книжку німецькою мовою, теж у Берліні "Der nationale und soziale Befreiungskampf der Ukraine".

Від 1923 р. бачимо П.Феденка в Празі, де він був вибраний до професорської колегії Українського Високого Педагогічного Інституту ім. М.Драгоманова. Поряд з педагогічною та науковою діяльністю він не лишав громадських справ. Брав участь в різних міжнародніх конгресах, писав у пресі українській і неукраїнській в Европі і за Океаном. За час перебування в Празі П.Феденко працює зокрема над історією козацької України 17-18 ст. та над історією українського національного відродження в 20 ст. Його працю про Україну в плянах Яна А.Коменського, про Данила Грека, Український Громадський Рух в 20 ст, Суспільні Рухи в Україні, Історія України (видана у Львові під псевдонимом В.Торон) і ін. були прихильно оцінені критикою.Перед Другою Світовою Війною Панас Феденко викладав Історію України в Українському Університеті в Празі і вчив також в Українській Гімназії.

За цей час він написав кілька романів із історії України (Гомоніла Україна - 3 томи, вийшов І том; Гетьманів Кум; роман про Сагайдачного і ін.). Його велика трилогія з 20 віку під назвою "Недайвода" жде ще свого видавця. В.Винниченко високо цінив літературну творчість Панаса Феденка. Історичні романи Панаса Феденка не тільки добре написані з літературного боку, вони також правдиво подають образ минулого, бо автор сам добре знає історію.

Треба також відзначити допомогу П.Феденка Ісаакові Мазепі в його працях "Україна в Огні і Бурі Революції" та "Підстави нашого Відродження". І. Мазепа в передмові до І тому "Україна в Огні і Бурі Революції" (Прага, 1941 р.) писав: "Окрему щиру подяку висловлюю проф. П.Феденкові за перегляд цілої моєї праці і за допомогу мені своїми цінними вказівками та завваженнями". В передмові до І частини "Підстав нашого Відродження" І.Мазепа написав: "Вважаю за свою приємну повинність подякувати П.Феденкові за перегляд цієї праці і різні цінні завваження, особливо в історичній частині книги."

На новій еміграції в Німеччині П.Феденко продовжує свою наукову і літературну та громадську працю. Він є від 1948 р. членом Української Національної Ради як представник Української Соціялістичної Партії. Для інформації чужинців про український рух він видав книжку англійською мовою "Ukraine - Her Struggle for Freedom".

Від кінця 1951 р. Панас Феденко перебуває в Лондоні. За час свого перебування в Лондоні він міг зміцнити звязки з політичним світом у різних країнах, ставлячи собі завдання сказати слово в обороні поневоленого українського народу всюди, де є для того нагода. Участь П.Феденка і його однодумців у різного роду міжнародніх конференціях відзначила нераз українська і чужинна преса.

Панас Феденко лишився вірний ідеалам своєї молодости: як був так і є він "твердокамінний демократ". Він часто повторює Шевченкові слова: "На те й лихо, щоб із лихом биться". Ясна річ, що його прямий характер не завжди вкладається в наші суспільні відносини, де тип "гнучкошиєнків" переважає. Панас Феденко - це тип того "нон-конформіста", що в Англії обороняв свою думку, не оглядаючись ні на які персональні невигоди для себе. Погляд П.Феденка на дух демократії оцінює Ісаак Мазепа в своїй праці "Підстави нашого відродження" ч.ІІ. Він цитує статтю П.Феденка, в якій автор писав, за ІІ Світової Війни:

"І Греція і Рим і Европа в середніх віках і в нових часах прямували до підвищення людської гідности. Московська царська держава була збудована на зразках східнього абсолютизму, татарської орди. Царські піддані всі однаково звалися "государеві холопи" (раби). Цей холопський дух запанував і в Советській Росії під большевицькою диктатурою. Холопським духом большевицька Москва старалася заразити всю Европу, і цілий світ. В боротьбі проти цієї загрози з Москви в Західній Европі втрачено багато-багато політичних-культурних, моральних цінностей. Але центральна проблема европейської культури залишається та сама: ЛЮДСЬКА ГІДНІСТЬ. З цього пішла боротьба проти мертвеччини в релігії й церкві, проти деспотизму в науці, проти холопства, визиску та егоїзму в державі і суспільстві. Европейство народів міряється їх здобутками в обороні персональної людської гідности. "Психологічна Европа"- це боротьба за людську гідність. Чим з більшою енергією будемо відстоювати свою власну і національну гідність, тим ближче будемо стояти до "психологічної Европи"і далі від холопства." (ст.98).

60-ліття приносить людям думку про зменшення фізичних сил і всякі невигоди, що їх повно в старшому віці людей. Побажаємо Панасові Феденкові сил, енергії і "веселої мислі" і хочемо вірити і надіятися, що він доживе до щасливого моменту-вернутися в рідну визволену України для широкої праці на народній ниві.

З професійного руху

ТРЕТІЙ КОНҐРЕС "СВІТОВОГО ОБЄДНАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ СОЮЗІВ"

Як ми вже писали в останньому числі ВУР, у Відні відбувся від 10 - до 21 жовтня Конґрес "Світового Обєднання Професійних Союзів - комуністичної організації, якої завданням є підривати працю вільних професійних союзів і служити поширенню влади російських комуністів по цілому світі. Для досягнення цих цілей комуністи використовують дуже спритно різні гасла про свободу і добробут, щоб одурити робітників вільного світу. Однак, там де існують сильні вільні професійні союзи з довголітньою традицією, комуністи не мають успіху. Стаття нашого спеціяліста для професійних справ, яку ми нижче подаєм, показує, як комуністи тепер хочуть досягнути своїх цілей.

---oOo---

Чому вибрано Відень?

Цим разом вибрано для третього конґресу "Світового Обєднання Професійних Союзів" австрійську столицю Відень. Як відомо, Австрія не є сателітом. Однак, в Австрії є советська окупаційна армія. Під покришкою вільної Австрії можна створити серед наївних людей у вільному світі враління, що конґрес не стоїть під впливом СССР, при помочі окупаційної влади можна було забезпечити "повний успіх" конґресу згідно з волею організаторів.

Москва завжди звертала велику увагу на те, щоб не показати явно свого впливу на "Світове Обєднання Професійних Союзів". Тому останній 2 Конґрес відбувся в Мілані в Італії.

Кращого місця як Відень не можна було знайти для 3 Конґресу. Сюди, у вільну Австрію, але під охорону советської окупаційної влади, зїхалися делеґати з цілого світу на конґрес, що відбувався від 10 - 21 жовтня 1953 р.

Учасники Конґресу

Також при складі делеґації звернено велику увагу на те, щоб обминути враління советського рішаючого впливу. Під проводом М.Л. Шверніка, що аж до смерти Сталіна був підставним головою советської держави, прибула на конґрес делеґація СССР, що мала всього 34. Натомість така Бразилія, країна де професійні союзи дуже слабі числом, вислала аж 54 делеґатів. Західня Німеччина, де комуністи майже не мають прихильників серед робітників, де їх поборюють вільні професійні союзи, була представлена на конґресі аж 68 делеґатами.

У вільних країнах є дуже мало професійних союзів, що попали під вплив комуністів. Щоб назбирати делеґатів, Конґрес був відкритий для всіх, для делеґатів, обсерваторів і гостей. Запрошено членів і нечленів "Світового Обєднання Професійних Союзів". Делеґати не мусіли заступати професійні організації, вони могли бути вибрані "прямо" робітниками. Таким чином поодинокі комуністи взяли собі право заступати зорганізованих робітників своїх країн,

які про них нічого й чути не хочуть. Не дивно, що при таких методах "заступництва", комуністи у своїй офіційній статистиці з конґресу не вважали за потрібне робити різницю між "делеґатами" і "обсерваторами". Їхня статистика начисляє при кінці Конґресу 784 "делеґатів і обсерваторів" та 35 "гостей". 342 делеґати і обсерватори "заступали" організації, що не належать до "Світового Обеднання Професійних Союзів". Учасники Конґресу прибули з 79 країн.

Порядок Конґресу

Після відкриття промовою президента "Світового Обеднання Професійних Союзів" Ді Вітторіо, прийнято порядок конґресу. Він складається з 5 точок:

1. "Звіт про діяльність Світового Обеднання Професійних Союзів і дальші завдання професійних союзів для зміцнення єдиної дії трудящих в боротьбі за підвищення рівня життя". Цей звіт подав Луї Саян - Генеральний Секретар "Світового Обеднання Професійних Союзів".
2. Реферат "Про завдання професійних союзів в боротьбі за господарський і соціяльний розвиток, за оборону національної незалежности і демократичних вольностей в капіталістичних і колоніяльних країнах" (Референт Джузеппе Ді Вітторіо - Президент Світового Обеднання Професійних Союзів).
3. Реферат "Про розвиток професійного руху в колоніяльних і півколоніяльних країнах. (Референт Руслан Віджаджастра - Індонезія).
4. Фінансовий звіт ревізорів Світового Обеднання Професійних Союзів.
5. Вибори правлячих органів Світового Обеднання Професійних Союзів.

Перед прийняттям цього порядку нарад вибрано ще президію Конґресу. До неї увійшли: Н.Н. Шверник, Ален Ле Леап, Ломбардо Толедано і др. В президії одержали місце також представники відомих прихованих комуністичних організацій, як "Світова Рада Миру", "Міжнародного Демократичного Союзу Жінок", "Демократичного Світового Союзу Молоді" ітд.

Звіти

Трудно назвати промови, ~~вигошені~~ рішальними представниками Світового Обеднання Професійних Союзів на конґресі у Відні, звітами. Однак, ці промови дають добрий образ намірів цього Обеднання, коли до них приглянутися ближче.

З них відразу видно головних "ворогів" Світового Обеднання Професійних Союзів. Луї Саян назвав відразу в своїй промові "Міжнародню Конфедерацію Вільних Професійних Союзів", організацію, що обеднує вільних робітників вільних країн, як ворога, як противника "єдности трудящих" та як "страйколома". Обвинувачив він цю Конфедерацію, що вона заснована "для боротьби проти робітничого руху"

Тому що до Міжнародньої Конфедерації Вільних Професійних Союзів належать американські професійні союзи АФЛ та Сі-Ай-Ов, промовцям було дуже просто зробити з Міжнародньої Конфедерації інстру-

понт американського уряду і "американського імперіялізму".
"Американський імперіялізм" зроблено головним ворогом на конгресі. Всі інші вороги виходили як вороги дрібні, "воріженьки", що залежать від Америки і виконують американські завдання як "зрадники", "аґенти" ітп.

Центральне місце в промовах займала боротьба проти колоніялізму. Промовці виступали за національну незалежність колоніяльних народів. "Національна незалежність" і "суверенність" були дуже важними кличами, які постійно повторювалися. Европейські народи, що одержують американську поміч, ставилися на один рівень з колоніяльними народами. Їх також закликали до боротьби за "національну незалежність" проти "американського імперіялізму".

В економічних міркуваннях звалювано всю вину за господарські труднощі робітників вільних країн на озброєння західніх держав. Як протилежність до цього ставлено Совєтський Союз, "країну добробуту". Як приклад щастя і багатства наводили промовці числа, вертаючись аж до 1929 р. Проценти при цьому грали, згідно за совєтським прикладом, головну ролю. Доказували процентами більший зріст продукції в СССР в порівнянні з "капіталістичними країнами". Цей зріст виробництва мав би бути рівнозначний з більшим добробутом населення СССР.

Проти зросту цін в "капіталістичних країнах" ставили обниження цін в Совєтському Союзі.

При кожній згадці Совєтського Союзу лунали в залі гучні оплески.

Пляни обєднання Европи піддалися гострим нападам. Через це обєднання европейські народи мають втратити національну суверенність і свободу.

Нападали також на всі пляни допомоги відсталим народам, як Плян Коломбо, Програму 4 Точки. Ці пляни мають згідно з твердженням промовців завдання, поневолити ще більше колоніяльні і півколоніяльні народи.

Промовці вимагали "свободи для професійних союзів", "вищих платень", протестували проти "робочої дисципліни", проти "високих темпів праці", однак, тільки в країнах, що не належать до царства російських комуністів.

Дискусії над звітами

За кожним звітом слідувала кількаденна дискусія. Промовці найрізнородніших народів приходили до слова. Промовці з "капіталістичних країн" завжди нападали на свої країни. Нападали вони на соціяльні відносини, на "войовничі пляни" своїх урядів, на колоніяльне поневолення, расову дискримінацію.

Промовці ж з країн "совєтського блоку тільки й робили, що вихваляли "райські відносини" в своїх країнах.

Предсідники засідань мінялися двічі кожного дня, щоб дати цю честь найбільшому числу народів. При цім вибирали особливо представників відсталих народів.

При виборі дискутантів бачимо також, що їхнє число перевищує далеко число делеґатів тих країн. Вони опанували дійсно трибуну.

З 130 промовців, що виступали в дискусіях, аж 79 належать до відсталих народів.

Питання незалежности цих народів стояло в осередку дискусій. Видно було ясно намагання провідників "Світового Обєднання Професійних Союзів" вести свою "роботу" серед тих народів, що наслідком нещасливого історичного розвитку ще не мали ніколи свободи і не мають розвиненого робітничого руху. На ці народи має вплинути пропаганда "Світового Обєднання Професійних Союзів". Представникам цих народів показують на конґресі, що вони є любимцем Світового Обєднання.

Народам поступових країн, що мають розвинений робітничий і професійний рухи, розвинену традицію робітничих організацій, присвячено дуже мало уваги. В тих країнах нема виглядів вплинути на робітників.

Дискусійні промовці, самособою, нападали на "ворогів" "Світового Обєднання". Велися гострі напади на Міжнародню Конфедерацію Вільних Професійних Союзів. Конфедерація своєю працею заважає аґітації "Світового Обєднання". Напади промовців йшли зокрема проти праці Конфедерації в Південній Америці.

Представники "Совєтського Бльоку" говорили дуже мало. Звичайно говорив тільки один представник кожної країни цього бльоку.

Найважнішим дискусійним промовцем був Голова Совєтських Професійних Союзів Шверник. Хоч він був тільки дискусійним промовцем, його промова мала більше значіння як звіти. При звітах присутні слухали здебільшого спокійно, при промові Шверніка бурхливі оплески постійно переривали промовця. Коли Шверник скінчив, всі делеґати повставали і зробили йому захоплену овацію. Видно було, що говорив дійсний "начальник" "Світового Обєднання Професійних Союзів".

В промові Шверника помітно ті самі основні думки, що їх висловили інші промовці. Він нападав також на тих же ворогів. Свій напад він розвинув дуже спритно.

Він виступив проти американських професійних союзів, зокрема проти А.Ф.Л. Американській Федерації Праці він закидає, що вона підтримує "аґресивні пакти і бльоки" і є прихильником "перегонів у зброєнні".

Зразу після цього нападу Шверник заявив, що Всесоюзна Центральна Рада Совєтських Професійних Союзів дуже бажає близьких звязків з Британським Конґресом Професійних Союзів. Совєтські Професійні Союзи, заявив він, хочуть також поширення звязків з скандинавськими професійними союзами і трудящими Канади та робітниками Австралії.

Цим виступом Шверник пробує розколоти Міжнародню Конфедерацію Вільних Професійних Союзів, розділити американські і европейські професійні союзи.

Не забув Шверник згадати також повстання німецьких робітників в Берліні 17 червня ц.р., направлене проти комуністичного визиску і знущання над робітниками. Він його назвав "фашистівською провокацією".

Для організаторів Конґресу дискусія вийшла вдало. Всі промовці виступали так як їм це було вигідно, в інтересах "Світового Обєднання Професійних Союзів. Все служило їхнім цілям.

Вибори

Після добре зорганізованого видовища "дискусії" конґрес наближався до кінця.

20 жовтня зібралися Головна Рада і Виконавчий Комітет Світового Обєднання Професійних Союзів, щоб разом вибрати Екзекутивне Бюро. Одноголосно вибрано Луї Сайна на Генерального Секретаря та Джузеппе Ді Вітторіо на Президента. Ціле Бюро має 14 членів. Окрім Генерального Секретаря та Президента бачимо, самособою, Аверніка на місці Віцепрезидента. Всі інші члени Бюра мають також титули "Віцепрезидентів", але їх всіх вичислюють на задньому місці, відповідно до їх значіння.

Поміж четирьма одночасно вибраними секретарями на першому місці стоїть росіянин Казаков.

Вислід цих виборів оголошено делеґатам Конґресу на другий день, 21 жовтня. Стоячи, з гучними оплесками, вони прийняли його до відома.

Резолюції

Після овацій для новоперевибраних виконавчих органів "Світового Обєднання Професійних Союзів" делеґати почали ухвалювати одноголосно предложені їм резолюції.

Резолюції повторюють основні думки виголошених на Конґресі промов. Вони звертаються проти "американського імперіялізму", обороняють "незалежність і суверенність народів", осуджують "мілітаристичний і фашистівський уряд Аденавера" в Німеччині, звертаються в Західній Німеччині до християнських робітників і до соціял-демократів, співають всіма голосами своєї добре випробуваної пропаґанди.

У "Відкритому Листі до всіх Професійних Організацій" ведеться гострий напад на Міжнародню Конфедерацію Вільних Професійних Союзів, як на "ворога єдности професійного руху". Вину за цю політику Конфедерації приписують Американській Федерації Праці, яка, мовляв, накидає Міжнародній Конфедерації Вільних Професійних Союзів "політику Державного Департаменту та великих бізнесменів".

"Відкритий Лист" розвиває далі намагання Аверніка розколоти Міжнародню Конфедерацію Вільних Професійних Союзів. В нім сказано: "Не хочемо повірити, щоб таку політику можна було накинути таким професійним спілкам як Британський Конґрес Професійних Союзів та професійні централі скандинавських країв і що менше професійним союзам колоніяльних та півколоніяльних країн."

"Шедевром" між резолюціями є однак "Маніфест Третього Конґресу Світового Обєднання Професійних Союзів" до трудящих цілого світу". Цей документ виступає за національне визволення колоніяльних і залежних країн і закликає всіх боротися за здійснення слідуючих цілей:

"За підвищення платень, зменшення податків, усунення безробіття;

За заведення принципу однакової платні за однакову працю, без різниці полу, віку, раси, національности;

За усунення нелюдських темпів праці;

За розвинення широкої системи соціяльного обезпечення;

За зміну ворожого до робітників законодавства і забезпечення

прав професійних союзів;
За скорочення військових бюджетів і вжиття здобутих так засобів для ширших цілей для господарського і культурного розвитку."
На жаль всі ці гарні наміри не відносяться до СССР і поневолених Москвою країн.

Говорять числа

Не тільки промови показують справжні наміри провідників "Світового Обєднання Професійних Союзів". Числа про конґрес говорять самі за себе.

Згідно з офіційними даними в конґресі взяли участь 784 делеґати і обсерватори.

Найслабше були заступлені комуністичні країни. СССР вислав тільки 34 делеґатів, з европейських країн-сателітів приїхало всього 106 делеґатів.

З вільних европейських країн прибули 273 делеґати.

Латинську Америку заступало 160 делеґатів (на конґресі в Мілані в 1949 р. їх було тільки 29).

З Африки приїхало 37 делеґатів, з Азії 128.

З складу делеґацій видно ясний намір організаторів скрити пануючу ролю Совєтського Союзу в "Світовому Обєднанні Професійних Союзів". Видно також незвичайне значіння Південної Америки для "Світового Обєднання професійних Союзів" в незвичайному зрості числа делеґатів в порівнянні з конґресом в Мілані.

Коли не числити заступників "Совєтського Бльоку", то знайдемо 310 делеґатів з країн поступових і 334 делеґатів з мало розвинених країн. Це відношення показує ясно, що "Світове Обєднання Професійних Союзів" присвячує найбільше уваги мало розвиненим країнам. Ще ясніше бачимо це наставлення при підборі дискусійних промовців на конґресі. На 140 представників СССР та його сателітів припадає 13 дискутантів, на 37 африканців 19. Латинська Америка і вільні европейські країни дають по 34 промовці, хоч Латинська Америка має на конґресі 160 делеґатів, а некомуністична Европа заступлена 273 делеґатами.

Зовсім реалістичні пляни

Третій конґрес"Світового Обєднання Вільних Професійних Союзів" показує цілком реалістичні пляни його "заправил". Вони прекрасно розуміють, що їхня пропаґанда у вільних країнах з добре зорганізованим робітництвом засуджена на неуспіх.

Тільки у відсталих країнах, де нема демократичної традиції, де робітничий рух стоїть ще в початках, де народ без освіти, можна успішно розвивати облудну пропаґанду. В тих країнах існує змагання до національної незалежности, від якої надіються розвязання всіх проблем, усунення всякої біди.

На ці країни веде "Світове Обєднання Професійних Союзів"свій наступ. Конґрес це показав яскраво.

Проблема відсталих і колоніяльних країн тяжить на вільному світі. Коли Міжнародня Конфедерація не зуміє взяти робітничий рух цих країн під свою опіку, вони стануть жертвою пропаґанди "Світового Обєднання і врешті жертвою імперіялістичної Москви, що готує для них замісць обіцяної свободи найгірше рабство.

Конґрес у Відні був осторогою для вільного робітничого руху.

Н.О.

З поневоленої України

Святкування "Жовтневої Революції"

По цілій Україні відбулося 7 листопада примусове святкування "жовтневої революції", як комуністи називають свій незаконний переворот, яким вони закопили диктатуру в Росії і почали завоювання неросійських країн. Населення України ще перед цим "святом" мусіло брати на себе різні "зобовязання" зробити більше для "жовтня". З різних заводів України приходили повідомлення про перевиконання плянів. Деякі заводи мусіли навіть виконати річний план перед цим "святом". В поневоленій російськими комуністами Україні всі т.зв. свята служать ще більшому визиску робітників і селян нелюдською владою.

В самий день свята населення мусіло брати участь в "масових демонстраціях". Всіх виганяли на вулиці, щоб з написами "Хай живуть 36-і роковини Великої Жовтневої Революції" та портретами "вождів" ходили походами по вулицях. В Києві "демонстрація відбулася на головній вулиці міста - Хрещатику. Помітно було меншу кількість портретів Сталіна. Його заміняє Ленін та нові ватажки на чолі з Маленковом.

В Москві Ворошилов виголосив з нагоди свята промову, в якій він згадав також Україну. Згадка ця зовсім ясно показує імперіялістичний дух російських комуністів. Ворошилов сказав: "Ми напередодні великої події-в січні будучого року сповниться 300 літ від дня обєднання України з Росією. Це велике свято не тільки росіян і українців - це велике свято всіх народів Союзу Советських Соціялістичних Республік.

Братній, непорушний союз і дружба російського і українського народів і всіх других численних народів нашої великої Батьківщини - джерело непоборних сил Советської многонаціональної держави."

Цей "братній союз" знаходиться скрізь в пресі, в рефератах. Він стоїть під знаком "старшого брата" - "великого російського народу ", якому український народ"завдячує своє існування".

Російські комуністи готують Україну до цього "великого свята", свята, що служить їхньому імперіялізмові на Україні і дальшому поневоленню українського народу.

---oOo---

Критикують українську лірику

"Літературная Газета" з 10.11. 1953 р., ч.133, приносить статтю Л.Новиченка, в якій автор займається сучасною українською лірикою. Автор розглядає лірику, що була опублікована за останній рік у всіх чотирьох українських літературних журналах: "Дніпро", "Вітчизна", "Жовтень", "Советська Україна". Новиченко закидає українським лірикам недостачу особистого переживання. У віршах українських поетів помітно "невміння показати духовний світ советської людини" пише Новиченко. Закид "холоду" дістається П.Тичині. Тільки вірші присвячені "братній едности російського і українського народів, як вірші А.Малишка ("Дніпро" ч. 9) знаходять прихильну оцінку. Тут очевидно тема не дозволяє говорити про якість поезії. Взагалі літературна лірична творчість за останній рік на Україні не дуже плідна. Тут не винні самі поети, найбільшу вину має сама диктаторська влада

російських комуністів над цілим життям українського народу, включно з поезією. Тому не можна дивуватися, коли вірші українських поетів, писані на замовлення, виходять блідо і сухо. Інакше й не може бути. Для прикладу наводимо уривок з "Оповідання механіка з "Аралу", що має як автора П.Дорошка ("Вітчизна" ч.2):

"Трудився, учився, уперто брав
Щабель за щаблем угору,
За вісім літ механіком став,
Знавцем по дизель-мотору.
Буксир "Арал" - корабель незначний,
Не те, що, скажем, "Росія".
Але - підраховувати почни,
Побачиш - він також сила."

Вірш своєю якістю говорить сам за себе.

---oOo---

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ НА ЕМІГРАЦІЇ

ПОМЕР МИТРОПОЛИТ ПОЛІКАРП

23.10. 1953 р. помер під Парижем Митрополит УАПЦ Полікарп (Петро Дмитрович Сікорський) на 78 році життя.

Д-р Ст. ВИТВИЦЬКИЙ В ПАРИЖІ

Завідуючий Ресортом Закордонних Справ ВО УНРади д-р Степан Витвицький затримався по дорозі з Америки кілька днів в Парижі, відкіль він виїхав далі в Німеччину 25.11.

ПРЕСОВА КОНФЕРЕНЦІЯ УДГМФ

6.11. відбулася в Парижі в готелі "Лютесія" пресова конференція УДГМФ, на якій головував голова УДГМФ інж. С.Созонтів. На конференції вияснено відношення українців до КЦАБ і зокрема до п.Гулая, що збирається заступати українців в тій організації.

ЖАЛІБНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО ДОПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА

15.11. відбулися жалібні збори Українського Академічного Допомогового Товариства, присвячені пам'яті Ген.Секр. Товариства бл.п. Антоніни Шаловал. З докладами виступали проф.О.Шульгин і проф. О.Кульчицький. Від Української Громади у Франції промовляв І.Бондар.

ПРОТИ ДЕМОКРАТІЇ

"Українське Слово" з 22.11. подає заклик проводу Українських Націоналістів з приводу близького 25-ліття заложення організації. Заклик починається "Українські Націоналісти і Націоналістки". В заклику є виступ проти демократії: "В еміграційних умовах ОУН приклала багато зусиль для того, щоб захистити засади націоналістичних ідей і політичних принципів - від РОЗКЛАДОВИХ ВПЛИВІВ ЗГАЛЬВАНІЗОВАНОГО НА УКРАЇНСЬКІМ ҐРУНТІ ДЕМОЛІБЕРАЛІЗМУ."

ОУН(Мельника) признається відкрито до антидемократичного світогляду. Далі у відозві кличуть "бандерівців" до об'єднання з "мельниківцями".

Дивно, що прихильники ОУН так обурюються, коли їх називати прилюдно недемократами, прихильниками диктатури, коли вони в своїх відозвах цього не скривають.

Історія провідників ОУН нічого не навчила. Вони лишилися при своїй 25-літній традиції диктатури.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НА 1954 РІК "НАШЕ СЛОВО"

НАШЕ СЛОВО, незалежний демократичний місячник у Лондоні, безсторонньо інформує читачів і дає їм основи демократичного світогляду, в дусі славної традиції незалежної і соборної Української Народної Республіки, єдиної вільної держави українського народу в 20 столітті.

НАШЕ СЛОВО зокрема обстоює інтереси трудового народу, для здійснення в визволеній Україні як політичної так і господарської демократії. НАШЕ СЛОВО має широкі звязки в політичному світі, яких не має ніодна українська редакція на чужині. НАШЕ СЛОВО обстоює українську національну консолідацію на основі демократії. НАШЕ СЛОВО рішуче бореться проти імперіялізму, тоталізму і реакції всякої барви (большовизм, фашизм, абсолютизм). НАШЕ СЛОВО обстоює моральні засади Христової Науки і всіх сил доложить, щоб в українськім національнім житті запанувала свобода, братня любов і ПРАВДА. Як раніше так і надалі нашим незмінним кличом буде: "ПІЗНАЙТЕ ПРАВДУ, І ПРАВДА ВАС ВИЗВОЛИТЬ".

Передплата "НАШОГО СЛОВА" на рік у Франції 300 Фр.

Представник "Нашого Слова" у Франції :Bohdan Fedenko, 198 Avenue du Maine, Paris 14e.

У Франції просимо висилати гроші за передплату на конто: PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

Передплата в інших країнах на 1954 рік: Британія-10 шіл., Австралія-12 шіл., Америка і Канада-2 дол., Бельгія-60 Б.Фр., Німеччина 5 НМ., Швеція-6 кор. В інших країнах передплата відповідно до курсу долара.

АДРЕСИ ПРЕДСТАВНИКІВ "НАШОГО СЛОВА"

БЕЛЬГІЯ:J. Kubaschewsky, 7, rue St. Georges, B r u x e l l e s ФРАНЦІЯ: Mr B. Fedenko, 198 Avenue du Maine, Paris 14.США:Mr.Wolodymyr Lysyj, 12284 Maine Street, Detroit 12, Mich., - Mr. Dm.Wasylaschuk, 631 N. 7th St.,Philadelphia 23, Pa.- Mr.P.Krasnonis, 417 E 6 St., New York City, N.Y.. - КАНАДА: Mr.T.Kobzey, 664 Lipton Street, Winnipeg, Man., - Mr. B. Bilan, 62 Victor Ave., Toronto, Ont., - ШВЕЦІЯ : T. Melnytchenko, Akersberga, Berga, 6.

---oOo---

ВАЖНЕ ДЛЯ ГОЛІВ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ І ФІЛІЙ У ФРАНЦІЇ:
вже 1 грудня ц.р.
появиться в розпродажі "L'UKRAINE LIBRE" - український місячник політики і культури на французькій мові.
Ціна одного примірника: 100 Фр., річна передплата 1.000 Фр.
"L'Ukraine Libre" можна набути теж у кіосках - в Парижі, на провінції та в французько-мовних державах.
Адреса Редакції і Адміністрації: "L'Ukraine Libre - 5, rue Gasnier Guy, Paris 20e, France - Чекове конто: C.C.P. Paris 565.800.

---oOo---

Демократична преса - це зброя нашого визволення. Вчасною передплатою забезпечите дальший розвиток "Нашого Слова".

Точною передплатою "Вільного Українського Робітника" забезпечите вихід цього єдиного українського професійного демократичного місячника.

---

19 листопада довершилися 10 роковини смерти нашої незабутньої дружини і матері д-р МАРІЇ ФЕДЕНКО. Просимо згадати всіх, що її знали.

Панас Феденко (Лондон) Богдан Феденко (Париж)

ЧЕРЕЗ АДМІНІСТРАЦІЮ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА" МОЖНА ОДЕРЖАТИ ТАКІ КНИЖКИ:

Ярослав Білинський: Демократія давня і новочасна (50 фр.)- Панас Феденко: Влада Скоропадського (50 фр.) - Василь Тирса: НЕСМЕРТЕЛЬНА СЛАВА ... (450 фр.)
Богдан Феден- ... ко:Україна
під советсь- ... ким пану-
ванням (англ. ... франц. і
нім. мовами), ... ціна кож-
ної брошури ... (50 фр.) -
П.Таборенко: ... Панцерний
Поїзд "Стрі- ... лець" (опо-
відання з ук- ... раїнської
боротьби за волю) (100 фр.) - Панас Феденко: Своєю Рукою...(оповідання) (50 фр.) - Панас Феденко:Ненависть (оповідання) (35 фр.) - Панас Феденко: Сільська Любов (оповідання) (65 фр.) - Панас Феденко: Суспільні і політичні рухи в Україні (Частина Перша аж до Революції Б.Хмельницького) (80 фр.).

КНИЖКА - НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК НА РІЗДВО
ДАРУЙТЕ ВАШИМ РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ ПРЕЦІКАВУ ПОВІСТЬ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ І ВІЙСЬКА ЗАПОРІЗЬКОГО "НЕСМЕРТЕЛЬНА СЛАВА"
ЦЮ КНИЖКУ ВАСИЛЯ ТИРСИ ПОВИНЕН ПРОЧИТАТИ КОЖНИЙ. ЦІНА У ФРАНЦІЇ ВСЬОГО 450 фр.
ЗАМОВЛЯЙТЕ У ФРАНЦІЇ ЧЕРЕЗ "ВУР".

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА"
РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА У ФРАНЦІЇ ТІЛЬКИ 200 фр.

Передплачуйте через Адміністрацію "ВУР" "НАШЕ СЛОВО", український незалежний демократичний місячник, що виходить в Лондоні.
Річна передплата "Нашого Слова" у Франції 300 фр.
Висилайте передплату на 1954 рік.

Замовлення на згадані книжки і часописи просимо висилати на адресу: Bohdan Fedenko, 198 Avenue du Maine, Paris 14e.

Передплату за "Вільного Українського Робітника", за "Наше Слово" у Франції, за книжки, замовлені через Адміністрацію "ВУР", просимо висилати на конто: PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

"LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN", mensuel, l'Organe de la Section Ukrainienne de la C.G.T. Force Ouvrière

Le Directeur-gerant: M. Auguste Gallois
RONEOTYPE
198, Avenue du Maine, Paris 14e.

No. 11 (20)
Novembre 1953

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

ГРУДЕНЬ 1953

ч. 12 (21)

Редакція і адміністрація: 198, Avenue du Maine — Paris XIV — Tel.: SUF. 66-70

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК
LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN

Орган Українського Відділу Професійного Союзу Форс Увріер

Редакція і адміністр.- Передплата: 100 франків півріччно
198, Avenue du Maine, Paris 14e.
Місячник Ч.12 (21), Р.2. Грудень 1953 р.
Тел.: SUF 66-70 - ЦІНА ОДНОГО ПРИМ. 20 фр.-- Ред.: БОГДАН ФЕДЕНКО

Поштове конто: PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА" ВІТАЮТЬ ВСІХ СВОЇХ ЧИТАЧІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ ТА БАЖАЮТЬ ЇМ В НОВОМУ 1954 РОЦІ БАГАТО ЩАСТЯ І ЗДОРОВ'Я ТА ВСЬОГО ДОБРА

З М І С Т

ПЕРЕД НОВИМ РОКОМ

Ще один рік доходить до кінця. Стоїмо на порозі 1954 року. За давнім звичаєм хочемо зважити, що нам приніс старий рік, відгадати, що дасть рік новий. Для нас, українських емігрантів, що мусіли покинути Рідний Край, виринає в цей час вічне питання: коли ми вернемося в рідну, вільну Україну?

Ми згадуємо в час різдвяний рідні села і міста, рідні хати, нам чуються рідні колядки і гомін рідних дзвонів наших церков. Ми думаєм про наших рідних. Де вони? Чи живуть вони ще? Ми думаєм про нелюдську чужу владу, що знущається над ними, над цілим нашим поневоленим народом, ми згадуєм тих, що не дожили до сьогоднішнього дня.

Почування наші поділяють і наші брати і сестри в Рідним Краю і на засланні, на важких роботах. І вони думають, що нам дасть Новий Рік, чи принесе він визволення. Багато з них подумає і про нас. Вони вірять, що ми, тут у вільнім світі, виконуємо свою повинність, щоб помогти їм визволитися.

Хоч як нас опановують прекрасні почування любови до Рідного Краю, нам треба холодним розумом зважити минуле і подивитись тверезим оком у майбутнє.

Тільки наш розум, наш досвід і відвага нам поможуть здійснити надії братів і сестер наших.

1953 рік стояв під вражінням одної події: смерть Сталіна. Вона впливала на більшість рішень світової політики. Західній світ пробував використати цю подію для того, щоб знайти можливість для переговорів з наслідниками всемогучого диктатора. В СССР виявилася боротьба за владу. Маленкову вдалося позбутися начальника МВД, Берії. В час перед і після ліквідації цього вірного учника Сталіна перед цілим світом показано було, що в СССР існує питання поневолених народів, зокрема народу українського. Події при кінці року, декрет про святкування "обєднання" України з Росією, показують вагу української проблеми для існування комуністичної імперії.

Західній світ не здобув сподіваного відпруження. Хоч наслідники Сталіна згодилися на перемиря в Кореї, напруження в світі триває далі. В 1953 році не вдалися спроби навіть скликати конференцію для вирішення найпекучіших проблем, для розвязання німецького і австрійського питання. Тільки під кінець року, в грудні, СССР погодився на конференцію "чотирьох".

Ця конференція "чотирьох", на початку Нового Року, дасть напрям політиці великих держав в 1954 р. Вона покаже, чого хоче Москва, чи згідна вона рішати суперечки мирним шляхом переговорів, чи хоче вона їх рішити іншим способом. Цей інший спосіб і бентежить світ. В серпні 1953 р. вибухла воднева бомба в СССР. Ця бомба в багато разів сильніша від атомової. Америка має її теж. Америка що тримає чисельну перевагу в атомовій зброї, але як довго. Несподіваний напад може дати напасникові почувану перевагу над противником. Страх атомового знищення тяжить над світом.

На заході нема великих надій на успіх конференції "чотирьох" в Берліні. При невдачі конференції західні держави мусітимуть зміцнювати свою оборонну силу. Можна ждати скорого здійснення Европейської Оборонної Спільноти, Европейської Армії. Непримиримість Москви ставитиме виразніше проблему поневолених Москвою народів перед вільним світом.

Мусимо розуміти, що ніхто не думає воювати за визволення поневолених народів. Найкращою розвязкою для вільного світу було б, як би наслідком внутрішньої боротьби в СССР настало таке ослаблення цієї диктаторської держави, що дрібна інтервенція, без світової атомової війни, знищила б нелюдський режим. Але трудно сказати, чи така можливість не є тільки теоретична.

Чи повстане згадана можливість, чи прийде може інша, самі вони не можуть принести визволення для українського народу. Треба вміти використати слушний момент. До цього треба готуватися.

Ця підготовка є завданням української еміграції. Розумною акцією серед чужинців, впертою розумною працею українських демократів серед демократичних народів, серед впливових людей демократичного світу, тих, що рішатимуть про долю народів, можемо і мусимо здобути собі симпатії і пошану. Мусимо подбати також про вишкіл, про підготовку демократичних кадрів політичних діячів.

Зайво повторяти, що тільки українські демократи можуть здобути симпатії і довіря світу. Тоталітарні ґрупи топлять справу визволення України.

Ідучи правильним шляхом, розумно і відважно, українська еміґрація виконає свій обовязок, поможе відновити демократичну Українську Народню Республіку.

Б. Р.

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

БЕРМУДСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

4 - 7 грудня 1953 р. відбулася конференція, довго очікувана, в якій взяли участь президент Айзенгавер, премєр Черчіль, і премєр Ланіель, разом з своїми міністрами закордонних справ та різними спеціялістами для різних політичних, військових, господарських та наукових проблем.

Комунікат, виданий при кінці конференції, не показує, щоб конференція принесла сенсаційні наслідки. Можна спокійно ствердити, що конференція не дала ніяких наслідків, яких би не можна було досягнути шляхом нормальної дипломатії.

Конференція займалася проблемами безпеки західніх держав, Атлантійським Пактом і Европейською Армією.

Найважнішим, може, досягненням, було прийняття советської пропозиції, відбути конференцію чотирьох в Берліні.

Як ми писали в останньому числі ВУР, перед конференцією "трьох" на Бермудських островах надії на зустріч "чотирьох" були розбиті советськими вимогами притягти до такої конференції представників комуністичного Китаю. Советське становище викликало в світі вражіння, що СССР не хоче ніяких переговорів. СССР вибрав дуже зручний момент для своєї пропозиції конференції "чотирьох". Перед Бермудською конференцією, в час, коли у французькому парляменті відбувалася дебата над Европейською Армією, яка розділяє дуже французьку публічну опінію. Пропозиція Москви відклала рішення про Европейську Армію аж на час після конференції "чотирьох".

Для народів поневолених приємно чути, що у офіційному звіті з конференції, не зважаючи на тенденцію західніх держав не дразнити СССР перед конференціє "чотирьох", згадано поневолені країни. В комунікаті сказано: "Не можемо вважати теперішній розділ Европи як оправданий чи постійний. Сподіваємося, що мирними засобами, країни східньої Европи зможуть , як прийде відповідний час, знову грати свою ролю як вільні народи у вільній Европі".

На конференції президент предложив своїм европейським колегам текст промови, яку він збирався проголосити перед Обєднаними Націями.

ПРОМОВА АЙЗЕНГАВЕРА

Президент Айзенгавер виступив 8 грудня перед Обєднаними Націями з промовою, що порушила питання, дуже важні для уникнення війни. Президент показав, спираючись на цифри, величезний поступ Америки у виробі атомової зброї. Однак, Америка вже не має монополю на атомову зброю. Атомову зброю виробляють СССР та Англія. Атомова війна мала б непередбачені наслідки для існування цілого людства. Західні держави хочуть мати добрі відносини з СССР, сказав президент. Однак, він зазначив, що бажанням західніх держав є створити на місці незадоволення, що панує в східній Німеччині, окупованій Австрії та Східній Европі гармонійну родину вільних европейських народів. Для відпруження в світі президент Айзенгавер запропонував створити міжнародню агенцію для атомової енергії. Великі держави мали б помалу зменшити свої запаси атомових бомб. Помалу можна було б

усунути непевність знищення світу атомовою війною. Атомову енергію вже в короткім часі можна буде вживати у все більших розмірах для мирних цілей. Вона зможе принести нечувані вигоди для людства.

Президент Айзенгавер показав щире стремління всіх західніх держав до миру. Промова викликала велике враження в світі. Навіть сам Вишинський мусів плескати президентові. Цікаво, що плескав також т.зв."міністер закордонних справ України" Барановський, але завжди дивився наперед на свого начальника Вишинського, чи він плескає...

Перед конференціє "чотирьох" західні держави показують свою щиру охоту до миру. Конференція в Берліні покаже остаточно, чи наслідники Сталіна справді мають намір шукати відпруження, хоч би й тимчасово, та піти на уступки, даючи свободу Німеччині та Австрії. Як вона не вдастся, то це буде доказом для цілого світу, що СССР не бажає собі мирного співжиття, а шукає війни і загарбання дальших частин світу.

НАТИСК НА ФРАНЦІЮ

16 грудня кінчила свої праці Рада Атлянтійського Пакту, що засідала в Парижі. Американський міністер закордонних справ виступив з заявою, що коли Франція в короткому часі не ратифікує договору про Европейську Армію, Америка мусітиме перевірити свою політику.

Англійський премєр Черчиль виступив перед парляментом з промовою, з якої видно, що Англія сприйтиме озброєння Німеччини, коли Франція не ратифікує договору про Европейську Армію.

Обидві заяви викликали живу дискусію. Всі згоджуються з тим, що вони мають вплинути на становище французького парляменту, який дуже вагається прийняти договір про Европейську Армію. Америка і Англія дуже зацікавлені, щоб Европейська Армія була скоро створена і намагаються створити у французькому парляменті опінію, сприятливу до прийняття договору, вказуючи на небезпеки, які принесло б для Франції неприйняття Евопейської Армії.

БЕРІЯ "ПРИЗНАВСЯ"

Більше як пів року минуло від повідомлення про арешт Берії. За той час нічого про нього не повідомляли з Москви. Тільки тепер повідомили, що Берія і його "спільники" Меркулов, Деканозов, Кабулов, Гоглідзе, Мешик і Влодзімірський призналися та мають стати перед "судом". Берія "признався", що вже від 1919 року стояв на службі чужих розвідок. Признався він, зокрема, також в "буржуазному націоналізмі". Всі обвинувачені призналися, що вони працювали як"агенти міжнародного імперіялізму".

Цікаво, що між "спільниками" Берії є аж три грузини. Це доказ, що разом з Берією ліквідують грузинський елемент в МВД. Обвинувачений П.Мешик був перед своїм арештом "міністром внутріших справ" Української СССР. По цілому СССР, а також на Україні, відбулися всенародні віча, на яких "народ вимагав" найстрогішого покарання "злочинців". Нема сумніву, що вони будуть покарані, так як і вони нищили інших. Їх жде "советська справедливість".

---oOo---

З життя української еміграції

Англія
Доповіді д-ра О.Волинця і проф. П.Феденка в Ковентри

22 листопада відбулося в місті Ковентри віче на якому д-р О.Волинець (Лондон) виголосив реферат "Недуги серед українських еміґрантів в Британії" а проф. П.Феденко "Міжнародня і внутрішня ситуація України та завдання наше в боротьбі за визволення". На зборах головував інж. А. Пархоменко.

Після цікавої фахової доповіді д-ра Волинця виступив проф. Феденко. Навязуючи на попередню доповідь, він ствердив, що політика має багато спільного з медициною. Лікар лікує недуги бо на те вчився і відбував практику під проводом інших, досвідчених лікарів. Розумний чоловіл йде до лікаря, що знає своє діло, а не до знахура, або баби шептухи. Знахурі і баби шептухи можуть загнати чоловіка, що їм довіриться, на той світ. Так і в політиці: політика це уміння вести громадські чи національні справи для добра народу, для його поступу. Це складніша політика народу, який бореться за своє визволення. У нас поширений погляд, мовляв, для політики вистачить "сильної волі" та великого "хотіння", фанатизму, щоб досягти поставленої цілі. Один журналіст - Д.Донцов вчив і вчить наших простодушних людей, мовляв, у політиці діє "воля - безмотивна і безрозумова". Таким чином п. Донцов радив нашому народові перейти на рівень ХУДОБИ, а не розумних людей. Це в Библії написано, що Бог дав людям, яких створив "душу розумну і безсмертну". Не сказано - душу "вольову" чи "безрозумову". В дійсності, в політиці рішає не хотіння, а РОЗУМ, ДУМКА, ЗНАННЯ. Чим культурніший, освіченіший народ, тим ліпше він уміє обороняти свої права: Народ, що живе розумом, мозком, нелегко взяти в неволю різними пустими обітницями.

Проф. Феденко показав на прикладі України та інших народів, що в теперішніх обставинах ми можемо визволитися тільки у звязку з змінами в світовій політиці. Ми не можемо передбачити, що станеться в світовій політиці, не ми рішаємо про напрям політики великодержав. Однак, культурна нація мусить бути готова до всяких можливостей. Тому нам потрібні підготовлені, знаючі, рішучі і тверді політичні діячі, щоб могли знайти шлях до рішальних людей у світовій політиці. Якщо не буде у нас таких підготованих людей, і іменем України будуть в світі говорити "політичні знахурі" чи"баби шептухи" з своїми "400 тисяч УПА" то ми далеко з такими "лихо-не-політиками" не заїдемо. Теперішній демократичний світ має довіря тільки до діячів демократичного напрямку. Претенденти на диктатуру можуть бути використані для всякого роду аґентури, але як політичний партнер для демократичних великодержав вони не годяться. Тому одне з великих завдань нашої еміґрації - підготовка політичних ДЕМОКРАТИЧНИХ КАДРІВ серед нашої молоді на чужині. В обставинах нашого життя на чужині рішає не число, а ЯКІСТЬ тих людей, що виступають в обороні інтересів України. Проф. Феденко звернув увагу на свідоме відмежування українських вождівських ґруп від народів, між якими живе наша еміґрація. Вони створили для себе політичне "ґетто", з якого не

люблять виходити. Їм демократичні порядки немилі. Також від українських демократів вождисти відмежовуються, називаючи їх згорда "демолібералами", бо самі вони мріють про диктатуру. Ціль вождів - політичних знахурів - держати їх вірних у темряві або в фантастичному, нереальному світі "ірраціональних" (позарозумових) бажань і почувань. Ватажки цих диктаторських ґруп такі непевні в своїх силах, що ніде не появляються перед українським громадянством, щоб "прості люди" їх не могли побачити і поставити їм питання та почути про їх "політичні пляни". Ці "вождi" сидять по своїх "підпільних норах", бо БОЯТЬСЯ, що громадянство, коли побачить їх непідготованість, буде з них сміятися. Чому британські провідники - Черчілл або Етлі всюди виступають з промовами на вічах і дають відповідь на питання, ведуть дискусію в парляменті і в пресі? Бо вони ДЕМОКРАТИ. Наші вождисти не знають дискусії ділової, а тільки "накази" або лайку в пресі, з нападами на особи, їм немилі.

Коли хочемо досягнути визволення України, то ми повинні виховати нашу еміґрацію в дусі демократичнім, а це можливе тільки через вільну дискусію, обговорення справ національних без загроз, без терору, без насильства. У нас мусить запанувати дух братолюбія, дух християнський, а не поганські поклони перед насильством усяких фанатиків - знахурів. Політичні знахурі і "баби-шептухи" з своїми "декалогами" можуть завести нашу націю тільки в безодню, з якої вже не буде виходу.

Після доповідей присутні давали запити, на які референти дали вичерпну відповідь. Коли запитали д-ра Волинця, чому він відмовився розмовляти в Лондоні з п.Багряним, то він відповів, що не міг вести розмов з особою, якої дійсного імени він не знає, а тільки знає його літературний псевдонім. Кожний, що хоче вести відповідальну політику, мусить подати громадянам своє дійсне ім'я і прізвище. Ми вже мали приклади, як до різних організацій вкрадалися люди з чужим прізвищем (напр. Валюх, що вбив Коновальця). Хто каже, що боїться себе назвати, бо, мовляв, лишив рідню в Україні, мусить або зректися участи в політиці, або назвати своє ім'я: адже Москва має можливість легко довідатися, де народився і чим займався в Україні кожний еміґрант, бо Москва має широкий шпіонський апарат у цілому світі. Тому цими поясненнями нас ні п.Багряний ні інший йому подібний псевдонім не переконає: це байки для малих дітей - заявив д-р Волинець в своїм вияснені.

Слухачі були задоволені рівнем і способом доповідей. Загальним бажанням було чути частіше таких доповідачів.

ФРАНЦІЯ

"Л,ЮКРЕН ЛІБР"

Вийшло перше число місячника французькою мовою "Л,юкрен Лібр" (Вільна Україна). Журнал видає видавництво "Громада". Журнал виданий на гарному папері, багато ілюстрований. Подає він інформаційні матеріяли для читачів французької мови в простій, доступній мові. Журнал не входить у внутрішні українські суперечки, а старається дати чужинецьким читачам знання про Україну.

Жаль, що журнал почав виходити так пізно, бо вже давно чується потреба української інформації на французькій мові.

ВИСТУП ПРОФ. БОЙКА В ПАРИЖІ

Проф. Бойко, член Проводу Українських Націоналістів (ОУН) - мельниківців, заїхав в Париж і дав прилюдний виклад про письменника Антоненка-Давидовича. При цьому Проф. Бойко зумів додати до літератури політику: він шукав у Антоненка-Давидовича "націоналістичного світогляду". Пора вже скінчити приписувати письменникам свої погляди, як це роблять різні партії та ґрупи, які використовують імена діячів літератури і мистецтва для партійної пропаганди. Чого не зробили дотепер з Тараса Шевченка. Він і прихильник тоталітарної диктатури, як фашистівської, так і комуністичної, він же й прихильник інших політичних ґруп. Таке наставлення шкодить і політиці і літературі.

Та не літературна тема притягла поверх 40 слухачів на реферат пана Бойка. В оповістці було сказано, що доповідач дасть інформації про відносини в УНРаді. На це всі ждали з зацікавленням. Проф. Бойко вичислив всі "великі заслуги" ОУН для УНРади. Вказав він всі помилки інших. Особливо він спинився на тім, що демократичні партії не згоджуються мати на чолі Виконного Органу члена ОУН. Це раніше демократичні партії невідповідно поводилися, на думку доповідача, бо проф. Мазепа, покійний голова ВО в своїх наукових працях гостро нападав на ОУН, закидаючи йому фашизм, чого йому, нібито, не личило робити. Особливу увагу звернув проф. Бойка на відношення до Американського Комітету для Визволення від Большевизму. Це він представив як головну причину для виходу ОУН (мельниківців) з Виконного Органу. У всякім разі, після доповіді проф. Бойка слухачам не було ясно, чого то ОУН могло так довго перебувати у ВО, коли там такі страшні відносини. Також виглядало дивно, що нібн ОУН там виконувала найбільшу роботу, хоч відомо, що напр. пок. проф. І. Мазепа тратив чимало нервів саме через бездіяльність членів ВО - мельниківців.

Досить пізно слухачі могли ставити доповідачеві питання. На дискусію лишилося дуже мало часу. Замітно, що в час дискусії прихильники ОУН Мельника висловилися за об'єднання з ОУН Бандери. Але замітно: було поставлене питання, як ОУН ставиться до справи демократії, бо відомо, що оун-івці все себе ставлять в опозицію до демократів і в проклямації з нагоди 25-ліття ОУН говорять про "демо-лібералізм". Проф. Бойко не дав відповіді на це питання, дав тільки цілий ряд незрозумілих фраз. Треба припускати, що він це зробив не випадково.

Не зробив він цього випадково, бо ОУН не признає принципів демократії, але не хоча цього прилюдно сказати. При цьому ОУН ще й закидає іншим партіям "брак демократизму". Цікаво пише на цю тему "Український Голос" в Канаді в статті "Партитот, консолідація і демократизм". В тій статті наводять цитату з видання Проводу Українських Націоналістів (1940 рік), 29 стор., пункт 12 з розділу "Державний Лад". Там сказано:

"ІСНУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ БУДЕ ЗАБОРОНЕНЕ ЗАКОНОМ. ЄДИНОЮ ФОРМОЮ ПОЛІТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ДЕРЖАВИ БУДЕ ОУН - ЯК ПІДСТАВА ДЕРЖАВНОГО ЛАДУ І ЧИННИК НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ." Ця цитата виразно показує диктаторську ідеологію ОУН і пояснює найкраще ворожість ОУН до демократичних партій.

"НАСЛІДНИК ТРОНУ" - НІМЕЦЬКИЙ АГЕНТ

Наївні люди в Європі та в Америці слухають пропаґанди так званих гетьманців, мовляв, "династія Скоропадських" має "дідичні права" на владу в Україні, і що особа Павла Скоропадського і його сина, п. Данила Скоропадського, має великі впливи і звязки у світі. Американське міністерство закордонних справ опублікувало після II Світової війни документи із архіву німецького міністерства закордонних справ про те, як пок. П.Скоропадський одержував стипендію від німецького президента Гінденбурґа і від Гітлера на свою діяльність у Німеччині.(див. Nazi-Soviet Relations, 1939/41).

Щоб було ясно, чим займався "ясновельможний гетьман" і його син, п. Данило Скоропадський, перед II Світовою війною, подамо факти, стверджені колишнім дуже близьким співробітником Гітлера, що був його довіреною особою в тоді вільному місті Ґданську, а перед війною відсахнувся від катастрофальних плянів Гітлера і виступив проти "фюрера". Цей співробітник Гітлера, Герман Раушнінґ, написав книжку, яка вийшла в різних мовах за війни. Ось що знаходимо в цій книжці про Скоропадських:

"Раз до мене в Ґданську прийшов гетьманів син, з довірочною рекомендацією від одної особи в міністерстві і просив допомоги для ґрупи, яку гетьман удержував в Англії. Валютові труднощі робили неможливим у той час для міністерства закордонних справ дістати потрібні кошти в чужій валюті. Чи не прийшов би Ґданськ, що мав ще тоді можливість робити міжнародні трансакції без обмежень, на поміч? Молодий чоловік, по професії інженер, запропонував мені використати його звязки в Лондоні для цілей нацистичної пропаґанди. Як він казав, вони мали широку сітку звязків. Деякі з його людей були залежні від реґулярних допомог. Молодий чоловік міг дати мені дуже цікаві відомості про нелеґальну пропаґанду (очевидно в Англії, ред.). Я запитав у Берліні, і одержав відповідь, що це було згідно з бажанням заступника державного секретаря - дати українцям (ґрупі Скоропадського, ред.) тимчасову допомогу".

Це знаходимо на 127 ст. книги Раушнінґа "Руїнники" (Makers of Destruction", яку видано в Лондоні 1942 р. Не диво, що п.Данило Скоропадський був у час війни в Лондоні к о н ф і н о в а н и й, як небезпечний для інтересів Британії чоловік. Тепер його поставили сліпі люди "почесним головою" в Союзі Українців Британії (СУБ). Що може думати пересічний англієць про розум і такт українців, що поставили на першому місці своєї організації людину, яка робила службу для держави, ворожої інтересам Британії? П. Данило Скоропадський мусів би сидіти тихо і не робити шкоди українській справі своїми претенсіями на "владу" в Україні. Українці з розумом мусіли б давно показати п. Скоропадському належне йому місце.

З цього звеличування німецького аґента має користь тільки Москва, бо воно підриває всяке довіря до української справи.

Де той новий Ріко Ярий чи Роман Барановський, що керує цією ганебною"політикою"

---oOo---

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА"

З ПОНЕВОЛЕНОЇ УКРАЇНИ

СВЯТО ПОНЕВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Вся советська преса помістила 9 грудня декрет "Про 300-ліття обєднання України з Росією". Всі ґазети мали ще надзаголовок до цього декрету "В Центральному Комітеті КПСС, в Раді Міністрів Союзу ССР, в Президії Верховного Совету СССР".

В декреті говориться, що ЦК КПСС, Рада Міністрів СССР та Президіюм Верховного Совету рішили широко відзначити 300-ліття "обєднання України з Росією".

Це обєднання "було завершенням довговічної боротьби українського народу проти чужинецьких гнобителів - за обєднання з російським народом в єдиній Російській державі."

"Український народ, що вийшов з єдиного коріня староруської народности, звязаний з російським народом одним походженням, близкістю і спільністю свого історичного розвитку, постійно стремів до обєднання з братнім російським народом."

"Історичною заслугою Богдана Хмельницького являється те, що він, виявляючи стремління українського народу до тісного союзу з російським народом і стоячи на чолі процесу творення української державности, правильно розумів її задачі і перспективи, бачив спасіння українського народу в обєднанні з великим російським народом."

"Всупереч царській реакційній політиці жорстокого національного утиску, найкращі сини російського народу признавали право українського народу на національну незалежність..."

"Великі досягнення цієї дружби яскраво і переконливо розкривають протинародній карктер буржуазно-націоналістичного викривлення в оцінці історичного значіння обєднання України з Росією.."

"Для дальшого розвитку російського, українського і всіх других народів Росії мала рішальне історичне значіння поява на історичній сцені найреволюційнішого в світі російського пролетаріяту і його боєвого аванґарду - Комуністичної партії."

"Український народ перший вслід за російським народом пішов шляхом соціялізму, добився, накінець, здійснення своєї віковічної мрії, створивши свою національну українську державу і зробивши цим початок нової і справді славної епохи своєї історії."

"Непорушна вічна дружба українського і російського народів, всіх народів Советського Союзу, є підставою національної незалежности і свободи, розцвіту національної культури і процвітання українського народу, як і других народів Советського Союзу."

Наведені уривки показують політику російських комуністів супроти України. Видно, насамперед, признання до царської імперіялістичної політики. Видно свідоме фальшування історії, перекручення Переяславського Договору і цілої історії українського народу для інтересів російського імперіялізму. Бачимо видвигнення російського народу на перше місце між народами СССР. Бачимо повне замовчання Української Народньої Республіки.

Однак, бачимо також певні вирази, що мають задовольняти почування національної гордости серед українського народу. Йому дається друге місце після російського народу. Згадується його

стремління до національної незалежности і свободи, з додатком, що це саме російські комуністи здійснили мрії українського народу. Вони, мовляв, дали українському народові не тільки національну незалежність, але також обєднання всіх українських земель в одній державі.

Ці місця в деклярації значать багато. Вони показують, що володарі в Кремлі мусять числитися з настроями серед українського народу, що вимагають свободи і незалежности для України. Маємо наявний доказ, що, не зважаючи на страшне довголітнє поневолення, стремління до свободи і далі творить поважну силу серед українського народу. Кремлівські ватажки стараються його приспати. Вони задовольняють стремління до свободи українського народу тільки фразами. Вони ховають від українського народу його минувшину.

Одночасно з наведеною деклярацією по всій Україні підсилилося приготування до "свята обєднання. В пресі появляються постійно статті про це свято, приносить преса вістки про реферати та різні маніфестації по цілій Україні, присвячені цій події.

В московській "Літературній Ґазеті" Микола Бажан, голова Союзу Советських Письменників України, помістив статтю під заголовком "Навіки разом". Стаття повторює майже дослівно постанову ЦК КПСС, і додає це свої міркування. Він нападає на борців за волю українського народу, яких він називає "українськими націоналістами", "буржуазними націоналістами".

"Українські буржуазні націоналісти - від відомого фальсифікатора історії Грушевського і до фашиста Хвильового - нераз пробували "доказати" так звану "окремішність" історичного розвитку України."

"Всі народи нашої батьківщини признають ґіґантичну ролю російського народу - ПЕРВОГО СЕРЕД РІВНИХ, признають з великою пошаною визначну ролю українського народу, його величезний вклад в діло зміцнення нашої Батьківщини."

"В дні святкування в Києві буде переведена декада російської літератури і мистецтва. Ми вживем всіх сил, щоб зробити її справжнім святом і демонстрацією поваги і любови, які плекає наш народ до великої культури російського народу."

Бажан говорить в свої статті про приготування українських письменників до свята. Вони видадуть цілий ряд творів призначених "роковинам".

Російські ватажки комунізму в Москві добре розуміють значіння України для їхнього імперіялізму. Тому вони вживають всіх засобів для постійного зміцнення свого панування над Українським народом, без якого їхня комуністична імперія неможлива.

"Святкування 300-ліття обєднання" показує ясно перед цілим світом проблему поневолення національного на Україні.

---oOo---

ЧИ ВИ ВЖЕ ВИСЛАЛИ ПЕРЕДПЛАТУ ДЛЯ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА"?

"ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК" Є ЧАСОПИСОМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ ДЕМОКРАТІВ

"ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК" БОРЕТЬСЯ ЗА НАЦІОНАЛЬНЕ І СОЦІЯЛЬНЕ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

---oOo---

Порожні крамниці в Запоріжжі

В місті Запоріжжі, великому промисловому центрі на Дніпрі, дуже трудно щось купити, не зважаючи на всі декрети ЦК КПСС і уряду в Москві. В Запоріжжі не можна купити залізного ліжка або дитячого возика. Подібний стан є такими виробами як алюмінійові і емальовані горшки. Звичайні громадяни не можуть й далі купувати потрібних їм річей. ("Правда" 25.11.1953 р.)

Туристика

Займатися туристикою на Україні не так то легко. Виряду майже неможливо знайти в крамницях. Однак, навіть коли виряд попадається, він занадто дорогий для населення: найпростіше шатро стоїть 800 рублів, рукзак 142 рублі. Правда, можна також позичати туристичний виряд. Однак, за позичення беруть такі гроші, що вигідніше найняти кімнату в готелі, як спати в позиченому шатрі. Та й позичити ці речі не так то легко. В Києві можна позичити 40 шатер і 10 котлів, трохи мало для української столиці. Але це число не є вже таке мале, бо на цілий СССР можна позичити всього 1375 шатер, 1500 рукзаків та 750 пар спеціяльних черевиків, і то в головних осередках туристики. (Літ.Газета, 24.11.1953 р.)

Постачання Києва

В Києві є 18 ринків, де мешканці столиці України можуть собі купувати різні харчеві продукти: городину, м'ясо, масло, яйця ітд.

Ці ринки в більшості не є покриті. Колгоспники, що приїздять продавати свої товари, мусять стояти під голим небом. Тільки Басарабський ринок має льохи, в яких можна скласти товари. Тому продавці мусять лишатися біля своїх товарів цілу ніч, спати на них. Зрештою, знайти кімнату для нічлігу так трудно, що це і є єдиний вихід для них, спати на ринку.

Цікаво, що не колгоспи забезпечують киевлян харчами, а колгоспники, які продають свої власні товари. З 41.362 тон городини, проданої в 1953 р. в Києві, 37.000 тон продали колгоспники. з 52.000 тон картоплі тільки 10 відсотків припало на колгоспи. Колгоспники продали також в 20 разів більше яєц як колгоспи.

Також управління ринків не має навіть тих засобів, що були перед війною. Воно має, напр., всього 16 тяарових автомобілів, в 7 разів менше, як перед війною.

Цікаво, що після гучних постанов ЦК компартії в Москві про збільшення сільскогосподарської продукції, постачання Києва погіршало. Населення української столиці матиме в цю зиму ще більші труднощі з харчами, як звичайно. (Ізвєстія, 2.12.1953 р.)

"Радіофікація"

"Радіофікація" на Україні не мала в 1953 р. передбачених пляном успіхів. В 1953 р. населення України мало одержати 125.000 гучномовців, одержало тільки 40.000. Фабрика "ВІП" в Дніпропетровську мала виготовити 14.000 гучномовців, зробила всього 18.000. На всіх 9 областей Західньої України з її великим населенням, може слухати радіо через гучномовці тільки 12.000 родин колгоспників. (Правда, 25.11.1953 р.)

---oOo---

ДО ЧИТАЧІВ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА"

Редакція ВУР щиро дякує усім своїм передплатникам і добродіям, що склала пожертви на пресовий фонд нашого часопису в 1953 році. При їхній щирій допомозі ми могли видавати наш скромний часопис, єдиний свого роду місячник демократичних українських робітників.

ВУР користався до повною технічною допомогою від братніх організацій. Через матеріяльні труднощі цих братніх організацій ВУР не має вже цієї допомоги. Це дуже збільшує кошти видання. Однак, це не значить, що ми перестанемо в нашій праці. Труднощі є для того, щоб з ними боротися. ВУР буде виходити далі.

Від наших читачів і прихильників ми просимо одного: підтримувати "Вільного Українського Робітника" й надалі, точною передплатою, пожертвами на пресовий фонд. Спільними силами вдержимо наш часопис і в 1954 році.

ПІДТРИМУЙТЕ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА" - ЗАМОВЛЯЙТЕ КНИЖКИ ЧЕРЕЗ АДМІНІСТРАЦІЮ ВУР. Маємо на складі такі книжки:
Ярослав Білинський: Демократія давня і новочасна (50 фр.) - Панас Феденко: Влада Скоропадського (50 фр.) - Василь Тирса: НЕСМЕРТЕЛЬНА СЛАВА - Повість з історії України і Війська Запорізького (450 фр.) - Богдан Феденко: Україна під советським пануванням (англійською, французькою і німецькими мовами), ціна кожної брошури 50 фр. - П.Жаборенко: Панцерний Поїзд "Стрілець" -оповідання з української боротьби за волю- (100 фр.) - Панас Феденко: Своєю Рукою... -оповідання- (?0 фр.) - Панас Феденко: Ненависть -оповідання- (35 фр.) - Панас Феденко: Сільська Любов -оповідання- (65 фр.) - Панас Феденко: Суспільні і політичні Рухи в Україні (Частина перша аж до Революції Б.Хмельницького) (80 фр.).

Через Адміністрацію "ВУР" можна також передплатити "Наше Слово", український демократичний місячник, що виходить в Лондоні.
Річна передплата "Нашого Слова" у Франції 300 фр.

Передплату за "Вільного Українського Робітника", за "Наше Слово" у Франції, гроші за книжки, замовлені через Адміністрацію "ВУР", просимо висилати на конто: PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

Замовлення на вищезгадані часописи і книжки просимо висилати на адресу: Bohdan Fedenko, 198 Avenue du Maine, Paris 14e.

"LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN", mensuel, l'Organe de la Section Ukarinienne de la C.G.T. Force Ouvriere

Le Directeur-gerant: M. Auguste Gallois
RONEOTYPE
198, Avenue du Maine Paris 14e

No. 12 (21)
Decembre 1953
PRIX 20 Fr.

LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN
Mensuel
l'Organe de la Section Ukrainienne de la C.G.T. Force Ouvrière

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

МІСЯЧНИК — ЦІНА 20 Фр.

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

СІЧЕНЬ 1954

ч. 1 (22)

Адреси Професійних Союзів важні для українських Робітників

Франція: Force Ouvrière, 198 Avenue du Maine, Paris 14ᵉ.

Бельгія: Секретаріят для робітників зі Східньої Европи пр F.G.T.B. 42 rue Haute, Bruxelles.

Централя Гірників: 8 rue Joseph Stevens, Bruxelles.

Le Directeur-gérant: M. Auguste Gallois

Rédaction et Administration: 198, Avenue du Maine — Paris 14ᵉ —Tel.: SUF. 66-70

Prix: 20 Fr.

№ 1 (22) — Janvier 1954

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

Le Libre Travailleur Ukrainien

Орган Українського Відділу Професійного Союзу Форс Увріер

Редакція і адміністр.- 198 Avenue du Maine, Paris 14e.
Тел.: SUF 66-70

Передплата: 200 франків на рік

Місячник Ч. 1(22), Р. 3. Січень 1954 р.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМ. 20 Фр.-- Ред.: Богдан Феденко

Поштове конто: PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

З М І С Т

З глибоким смутком повідомляємо, що в неділю 17 січня 1954 р. помер в місті Карлсруге в Німеччині

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ

А Н Д Р І Й   Л І В И Ц Ь К И Й

Покійний народився 8 квітня 1879 р. в Ліплаві на Полтавщині над Дніпром. Вже з молодих літ Андрій Лівицький бере участь в українському робітничому соціялістичному русі. Він належав до Революційної Української Партії, заснованої в 1900 році і пізніше до Української Соціял-Демократичної Робітничої Партії, в яку РУП перетворилася в 1905 р. Покійний вчився в Києві, де він в 1906 р. закінчив правничі студії в Київському Університеті. Царська влада переслідувала і судила Андрія Лівицького за його участь в українському соціялістичному русі. Покійний був членом Центральної Ради. Після скинення влади ген.Скоропадського в листопаді 1918 р. Андрій Лівицький став Товаришем Міністра Юстиції, пізніше Міністром Закордонних Справ. Покійний був Прем'єром Уряду УНР на еміґрації. Після смерти Головного Отамана Симона Петлюри став, згідно з конституцією, Головою Директорії і Головним Отаманом Військ Української Народньої Республіки.

В.Й.П.

ЗА ПРАВИЛЬНИЙ ШЛЯХ

22 січня минуло вже 36 років від проголошення самостійности Української Народньої Республіки 4 Універсалом Центральної Ради, 35 років від оголошення соборности України Трудовим Конґресом.

В житті людини це довгий час. Рідкі вже ряди творців і учасників тих великих подій. Виросло нове покоління. Тільки дрібна частина нового покоління українського народу знає ті події так, як вони були. Нове покоління на рідній землі їх не знає через чужу владу. Частина українців на еміґрації не знає також тих подій, бо були вони виховані неправдивими описами минулого українських прихильників диктатури.

Для нас українців є фактом незвичайної ваги, що Українська Народня Республіка почала перша боротьбу проти тоталітарної комуністичної Москви під ПРАПОРОМ ДЕМОКРАТІЇ. Українська Народня Республіка лишила по собі ДЕМОКРАТИЧНУ ТРАДИЦІЮ. З цією традицією вийшло покоління, що несло на своїх плечах визвольну боротьбу, на еміґрацію, її тримають в своїх серцях учасники тих подій на рідній землі.

Прихильникам диктатури немилі демократичні традиції Української Народньої Республіки. Немила їм навіть сама назва Українська Народня Республіка. Вони стараються цю назву скрити, замовчати. Недемократичну пресу можна зразу пізнати, бо вона замовчує і обминає назву Українська Народня Республіка.

Традицію Української Народньої Республіки взялася продовжувати Українська Національна Рада. Її засновано в 1948 р. учасниками тих великих подій української визвольної боротьби. До законного Уряду Української Народньої Республіки додано Раду, зложену з представників українських політичних партій на еміґрації. Виконний Орган мав вести політику УНРади, як законного традиційного українського уряду, хоч він себе офіційно й не називає Урядом Української Народньої Республіки.

При творенні УНРади запрошено до участи всі українські політичні партії, навіть гетьманців, під умовою, що вони признають її статути. До Національної Ради увійшли на початку всі українські партії, крім гетьманців. Увійшли туди обидва відлами ОУН, які себе самі не вважають за демократів.

Група ОУН Бандери не вважала за потрібне співпрацювати з другими українськими партіями на принципах демократії. Вона вийшла з УНРади. Недавно покинула Виконний Орган УНРади ОУН Мельника.

На еміґрації бувають різні обставини. Не завжди можна розвивати велику активність. Деколи нема для цього можливостей матеріяльних чи і просто людських. Однак, ніякі обставини не сміють довести до зміни принципів, які еміґрація заступає.

В скорім часі має відбутися третя сесія УНРади. Мають бути полагоджені різні важні справи, часто і персонального характеру. Однак, найважнішим завданням Української Національної Ради є втримається при демократичній традиції Української Народньої Республіки, всупереч зростаючим нападам ворогів демократії. Українська Національна Рада мусить продовжувати демократичну традицію, бо тільки вона єдина веде до визволення українського народу, до відновлення Української Народньої Республіки.

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ

17 січня почав, згідно з конституцією, урядувати новий Президент Французької Республіки Рене Коті. Новий президент був вибраний після довгого голосування на Конгресі у Версаї 23 грудня. Конгрес складається з членів "Палати Депутатів" і "Ради Республіки" і сходиться для спільних виборів президента раз на 7 років.

Вибори президента показали глибокі розходження між французькими політичними діячами в справі створення Европейської Армії. Тільки за 13 голосуванням, після нарад, що тривали цілий тиждень, вдалося вибрати нового Президента Французької Республіки на місце уступаючого Президента Венсена Оріоля. Новий президент належить до групи "незалежних".

На самому початку новий президент мусів займатися відповідальними справами: приготуваннями до Берлінської Конференції "Чотирьох", на яку їде французький міністер закордонних Справ Бідо.

КОНФЕРЕНЦІЯ "ЧОТИРЬОХ В БЕРЛІНІ

На своїй конференції на Бермудських Островах 4-7 грудня представники "Трьох", Айзенгавер, Черчіль і Даніель, американський президент, англійський і французький прем'єр-міністри, рішили прийняти советську пропозицію відбути конференцію представників чотирьох держав в Берліні. Західні держави запропонували дату 4 січня. СССР не погодився з цією датою. На бажання СССР відкладено конференцію на 25 січня. При виборі приміщення для конференції показалися вже перші більші труднощі. З великим трудом вдалося знайти порозуміння в цій дрібній справі.

В західніх столицях панують великі сумніви, що до успіху конференції. Вважають, однак, що відбуття конференції зможе якимсь способом спричинитися до відпруження міжнародного положення.

БЕРІЮ І СПІЛЬНИКІВ РОЗСТРІЛЯНИ

Згідно з советськими повідомленнями Берію і його спільників, між ними і бувшого міністра внутрішніх справ Української ССР засуджено 23 грудня, після процесу від 17-23 грудня, і присуд зразу виконано. Процес був закритий. Обвинувачені мали признатися у своїх "злочинах". Всі спостерігачі звернули увагу на факт, що процес був закритий. Деякі навіть висловлюють сумнів, чи справді суджено всіх обвинувачених, чи може Берію ліквідовано ще давніше.

У всякім разі ліквідація Берії і його спільників закінчує довгу частину боротьби за владу між наслідниками Сталіна. Ця боротьба, однак, ще продовжується й далі, як показує справа засудженого разом з Берією Меркулова, про яку містимо окрему статтю в іншому місці цього числа ВУР.

Треба підкреслити факт, що між особами, що були засуджені і покарані смертю разом з Берією нема ніодного російського прізвища. Цей факт підтримує погляд деяких обсерваторів, що Маленков діє як представиник російських елементів і що він використав російський націоналізм для перемоги над грузином Берією і іншими неросійськими діячами МВД.

ПОСЛАНІЄ ПРЕЗИДЕНТА АЙЗЕНГАВЕРА

Кожного року на початку січня американський президент оголошує своє "Посланіє про стан Унії", себто американської федерації. Посланіє дає програму політики уряду Америки на новий рік і програму бюджету для переведення цієї політики в життя. Конґрес (Дім Репрезентантів і Сенат) мають до середини року прийняти предложений йому урядом бюджет.

Цьогорічне посланіє президента мало як основну тему готовість супроти "світової змови комуністів" ззовні і проти "поважних переривів в економічному рості" внутрі.

Президент підкреслив, що від господарського процвітання Америки залежить військова безпека, міжнародня позиція і рівень життя країни.

Американський народ, що має найбільше свободи і сили, має також найбільшу відповідальність. Президент заявив, що американська політика стоїть твердо за Атлантійським пактом. Американська політика підтримує створення европейського об'єднання, в яку входили б Франція і Німеччина. Для забезпечення безпеки Европи потрібна Европейська Оборонна Спільнота.

Посланіє президента має в собі дві основні думки: признання до відповідальности перед цілим світом і потреба виконати обов'язки, що випливають з цієї відповідальности з найбільшою ощадністю. Тому перевіряється вся програма оборони. При теперішніх засобах війни нема потреби удержувати великі сили війська. Більшу користь приносять спеціяльно вишколені, менше численні частини. Треба мати великі повітряні сили і централізно положені, рухливі резерви. Так можна буде відбити раптовий напад на Америку чи її союзників. В промисловості і в оборонних силах має бути воєнне поготівля. На даний сигнал можна буде почати все воєнне напруження.

Головним завданням є утримати військове поготівля і економічний ріст. Цей економічний ріст американський президент хоче утримати без "плянового господарства". Він признається до "вільного господарства". Одначе, це признання до вільного господарства не можна в дійсності перевести в життя, бо його в Америці вже нема. Держава продовжує політику демократичного уряду скуповуючи запаси сільськогосподарських продуктів у селян, підтримуючи таким чином непотрібну продукцію. Контролюючи величезні сили людей у війську, летунстві і фльоті, уряд має також величезний вплив на господарство, даючи своїми потребами і рішеннями напрям продукції. Це і є вже плянове господарство, до якого уряд, однак не хоче признаватися. Індивідуалістичне господарство кінчилося вже і в Америці. Питання стоїть тільки про участь громадян в плянуванні господарства, яке виходить само з потреб держави.

21 січня президент Айзенгавер подав подробиці бюджету на 1954-55 рік. Бюджет відповідає його посланію. Видатки на військові потреби зменшуються майже на 3 мільярди. Найбільшу частину воєнного бюджету призначають на повітряні сили. Допомога союзникам також зменшується. Новою програмою Америка пробує утримати і оборонну силу і добробут країни.

УКРАЇНА І ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РУХ

Українська Секція Соціялістичного для Зєдинених Держав Европи виявила за час свого існування велику діяльність. Своєю участю в праці організацій Европейського Руху, участю в конґресах організацій Европейського Руху, своїми виданнями чужими мовами, ця секція стала відома серед широких кіл діячів Европейського Руху.

З приводу 300-ліття Переяславського договору Українська Секція видала окрему брошуру для інформації чужинців і коротку інформацію для чужої преси.

Діячі Української Секції пишуть також в пресі Европейського Руху. Секретар Української Секції містить постійно свої статті в органі Соціялістичного Руху для Зєдинених Держав Европи "Гош Еропеен". Нижче подаємо статтю д-ра Богдана Феденка з того органу, яка видрукувана в числах за грудень 1953 і січень 1954 р. в перекладі на українську мову.

СССР І ФЕДЕРАЛІЗМ

написав Богдан Феденко

Відношення перед революцією 1917 р.

Совєтський Союз ворожий до европейської федерації. З чисто ідеологічного боку це відношення могло б виглядати дивним, бо ж Совєтський союз офіційно є федерацією.

В 19 столітті російські соціялісти різних напрямків були централістами. Михайло Драгоманів, широко відомий український федераліст і соціяліст, гостро критикував російських соціялістів. У своїй полеміці він часто цитував Прудона: "Хто каже свобода, каже федерація, або не каже нічого. Хто каже соціялізм, каже федерація, або не каже нічого". Драгоманів пророкував ще в 1883 р., що після революції централізм, представлений російськими соціялістами його доби, створить реакційну диктатуру. Він також вважав російський централізм за велику небезпеку для будучности неросійських народів Російської Імперії.

Російські соціялісти 19ого ст., вороги федералізму, присвячували мало уваги національній проблемі. Тільки в 1903 р. третій конґрес російської соціял-демократичної партії зробив певні уступки в своїй програмі в національному питанні. Ці дуже неясні уступки мають в собі речення про "право всіх народів на самоозначення", але ця фраза була тільки принциповою заявою.

Наслідком цього конґресу було розщеплення російської соціял-демократичної партії на дві ґрупи: на большевиків і меншевиків. Обидві ці ґрупи противилися федералістичним тенденціям неросійських народів в Російській імперії. Вони були проти національної і культурної автономії.

Наставлення большевиків

Тільки в 1913 р. Ленін дав згаданій фразі з програми 1903 р. толкування як "право на відділення і створення самостійного уряду". Для народів Російської Імперії, однак, Ленін признавав тільки "принцип відділення". Він сам був проти їхнього відділення, він

Радою Міністрів СССР з 17 вересня 1953 р., усунула Меркулова В.М. з посади міністра Державного Контролю СССР і покликала його до судової відповідальности". В замітці кажеться далі: "Президія Найвищого Совету СССР іменувала міністром Державного Контролю СССР товарища Жаворонкова Васілія Гаврілові́ча."

Всі советські газети, що ми їх одержали тут в Парижі надрукували цю інформацію на споді останньої шпальти останньої сторінки. Треба підчеркнути, що всі оголошення рішень, прийнятих Президією Найвищого Совету, президією Центрального Комітету партії і урядом, завжди поміщуються на першій сторінці на видному місці...

Обвинувачення проти Берії розкрило дуже важну дату, дату засідання Центрального Комітету Партії, на якому Маленков обвинувачив Берію. Це було 26 червня 1953 р.

Замітка, яку ми цитували, показує, що Меркулова заарештували біля 17 вересня, значить кілька місяців після Берії.

Ми знаємо, що звільнення Деканозова, міністра Внутрішніх Справ Грузинської Республіки, було оголошене 16 липня, шість днів після оголошення про усунення Берії. Про усунення П.Мешика, міністра Внутрішніх Справ України, повідомили 17 липня...

Факт, що Меркулов, головний спільник Берії, був заарештований так довго після нього, показує, що чистки звязані з боротьбою за владу продовжуються в найвищих кругах советської гієрархії.

Мала замітка дає нам ще іншу малу інформацію: Меркулова усунено і заарештовано за його діяльність "в час його праці в органах МГБ і МВД", це значить в часі перед 28 жовтнем 1950 р., датою, коли він став міністром Державного Контролю, покидаючи Міністерство Державної Безпеки (МГБ).

Меркулова засудили за його "злочини", які він зробив більше як три роки тому.

БОГДАН ФЕДЕНКО
редактор,
"Вільний Український Робітник"

----oOo----

Г_О_Л_О_С___Ч_И_Т_А_Ч_А

ПРИЧЕПІВСЬКІ "ХЛОПЧАКИ"

В моєму селі був, а може і тепер ще є, присілок, який колись називався Причепівкою. Це мабуть тому, що півтора десятки хаток причепилося по другий бік невеликого потічка, який дехто називав маленьким Збручем.

Причепівці, хоть і жили своїм власним життям, ніколи не тратили звязку з селом. Ходили до сільської церкви, до крамниць, до млина, а хлопчаки щодня до школи, бо в Причепівці цього не було. Найбільшою перешкодою для сполучення з селом був потічок, який деколи набирав води стільки, що треба було таки добре підіймати штанята, щоб перейти на другий бік.

Одного разу один із старших хлопчаків, Андрійко, подав таку думку: - А що, якби ми збудували через цей потічок міст, то не потребували б щодня мочити ноги в холодній воді?-

Цю добру ідею підхопив один-другий і майже всі, окрім одного хлопчака Данилка, що чомусь не пристав до загалу?

І тутже, не відкладаючи справи на довго, негайно взялися будувати міст: один волік до потічка велике поліно, другий дошку, третій сокиру, молоток, цвяхи, і не пройшло багато часу, як міст був збудований, і такий добрий удався, що можна було перейти не тільки людині, але навіть перевести коня чи корову.

В цей час ішов до села причепівський дід Назар, а за ним слідом і тітка Оксана. Переходячи потічок новозбудованим мостом,дуже дякували хлопчакам і хвалили їх за добре і корисне діло. А хлопчаки, в свою чергу, тішилися, як будовою так і вповні заслуженими похвалами.

Але посуті міст ще не був цілком закінчений. Бракувало ще таблиці, яку хлопчаки бачили десь там, на великому мості, а саме: коли і КИМ збудований міст? Коли, то це всім відомо: дата сьогоднішнього дня. А от ким? Кого вписати на ту таблицю слави і похвали? І тут почалася Вавилонська Вежа. Андрійко каже: -Це я мушу бути на першім місці, бо це я подав ідею будувати міст. -Що там твоя ідея, як би я не приволік отого грубого поліна, то чим би трималася ота Твоя ідея? -каже Степанко? -Що там твоє поліно. Якби не моя дошка, якби не моя сокира, якби не мої цвяхи, молоток,- кричала решта хлопчаків.

-Якщо я не буду на таблиці першим, то я забираю моє грубе поліно-, сказав, не думаючи, Степанко. -Ну то й бери. -А я заберу мою дошку. -А я гвіздки.

І за кілька хвилин від мосту не лишилося і сліду.

Дід Назар вертався з селе з великим клунком борошна на плечах, яке він набрав, рахуючи на вигідну переправу через потічок, а за ним і тітка Оксана. І яке велике було їхне здивування, коли вони не знайшли вже того доброго і корисного мосту. Дід Назар нервувався, нарікав, лаявся і казав: -Ну скажи ти Оксано, і нащо ж вони зруйнували ними ж зроблене діло? -Та що ви дивуєтесь діду; які літа, такий і розум, це ще малолітні діти.- І тутже піднялa спідницю вище "приличчя" і побрела через потічок. Побрів за нею і дідНазар, згинаючись під великим клунком борошна....

--оОо--

Чи не можна б порівняти оцих причепівських малолітніх хлопчаків з дорослими хлопчаками, які взялися будувати для всієї української еміграції міст, і то не до якогось там селе, але до самого Києва, яку дали ім'я Українська Національна Рада.

Будовою цього корисного і всіми бажаного мосту тішилася вся українська еміграція, і напевно не знайшовся б ніодин українець, який, з легким серцем, не сказав би: Слава Тобі Господи. Нарешті політичні угрупування обєдналися, нарешті наші провідники дійшли до ума. Та на превеликий жаль цього всіми бажаного ума не на довго вистачило. Першими витягнули своє грубе поліно хлопчаки з групи С.Бандери і тим самим захитали підвалинами мосту. А ось читаємо , що ще два хлопчаки з групи ОУН витягнули по одному цвякові і цим

ще більше ослабили український міст, який вони ж самі будували і заохочували і закликали всю еміграцію на поміч, на позичку, на пожертви.

І ми звичайні, сірі люди, по силі можливости, давали і допомогали, бо ми вірили в своїх провідників, в своїх будівничих. Куди ж ви заводите нашу віру?

Оправдання як одних так і других, а зокрема виянення бувшого члена Виконного Органу УНРади під заголовком "Чому ми вийшли з ВО Української Національної Ради" ("Українське Слово", Париж, 6 грудня 1953 р.) нічого нам не розяснює. Хіба що оповідає, як майстерно вони підглянули сучок в чиїйсь там оці. Можливо, що таких сучків в деяких очах і не можна заперечувати. Але сучок в оці не є небезпечною і заразною хворобою, від якої треба кидати все і тікати. Добра мати не кидає хворої дитини тільки через те, що в родині виникло "безголовя". Пан Андрієвський учить нас, що ніодин українець чи українка не мають права стояти осторонь від національно-визвольних змагань, і за слабу активність цих змагань кожний мусить нести частину відповідальности.

А чи бере на себе пан Андрієвський, як член ВО, хоть трохи відповідальности за те нібн то "безголовя", яке панувало у ВО? Очевидно ні. Все що добре, то це ми і , навпаки, все що зле, то це сусіди. Отже ослаблювання українського мосту, як одними так і другими, є не що інше, як ота злощасна таблиця, а саме: хто має бути на першому місці. Якщо не МИ, то ми витягнемо наше полінo чи цвяхи.

ЯКІВ ВОВНЯК
Бершени
1 січня 1954 р.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ НА ЧУЖИНІ

СЕСІЯ УНРади

Третю сесію Української Національної Ради скликано на 4 лютого. Вона має вирішити дуже багато важних справ, зокрема також справи конституційні: справу вибору президента і голови УНРади. Смерть Пана Президента Андрія Лівицького утруднює положення. Не знати, чи сесія зможе відбутися у призначений час.

П. Іван Багряний, виконуючий обовязки Голови УНРади, в листі до членів УНРади і до преси резигнує перебрати функції Президента, хоч це, на його погляд, йому належалося б згідно з "тимчасовим законом", як виконуючому обовязки Голови УНРади (згідно з тим законом на випадок смерти Президента на його місце приходить автоматично Голова УНРади). П. Багряний пояснює це своє зречення тим, що не хоче викликати роздору між українським громадянством, якого велика частина могла б бути незадоволена.

На ІІІ Сесії УНРади лежить велика відповідальність за впорядкування відносин у Виконному Органі, вибрання Президента і Голови Української Національної Ради.

---oOo---

З_ПОНЕВОЛЕНОЇ_УКРАЇНИ

Зміни в уряді УССР

16 січня повідомлено, що М.Д. Коротченка, голову уряду Советської України, знято з його місця і призначено на голову Найвищого Совету України. Новим головою ради міністрів став И.П.Кальченко, до 20.12. міністер сільського господарства і надалі заступник голови ради міністрів. М.Т. Гречуху звільнено з посади голови президії Найвищого Совету України і призначено на місце першого заступника голови ради міністрів.

Цікаво, що ці зміни настали після відвідин Маленкова у Києві. Призначення Кальченка на голову ради міністрів може вказувати на натиск Москви на українське сільське господарство, якому призначено грати основну ролю в плянах Маленкова, збільшити сільськогосподарську продукцію.

Натиск на українське село продовжується

А.Кириченко, перший секретар ЦК КП України, виступив з великою статтею в "Правді" з 6 січня. З статті виходить, що на Україні є великі недостачі в сільському господарстві. Положення мають направити комуністи. Колгоспників мають до роботи підганяти партійці. Тепер в колгоспах є 180.000 комуністів і 500.000 комсомольців. На 15.700 колгоспів на Україні 13.000 мають свої комуністичні організації. Для підсилення цих кадрів вислано ще 4.500 комуністів з міст у села. Ці прислані комуністи перебрали важніші місця в партії на селі, місця секретарів, голів виконкомів ітд. Прислані комуністи мають завдання догнянути, щоб рішення ЦК КПСС з вересня 1953 р. були виконані.

Менше успішно пішла акція висилання сільськогосподарських фахівців на працю в села. Дотепер на Україні тільки 2579 та 1765 механіків почало працю в колгоспах.

Проблему збільшення продукції в колгоспах мають на Україні вирішити очевидно не техніки і інженери, а партійні наганячі.

Україна "святкує"

18 січня, в роковини 300-ліття підписання Переяславського договору, по всій Україні і взагалі в СССР відбулися святкування "обєднання України з Росією". Про підготування цього "свята" ми вже писали в грудневім числі ВУР. Пропаганда "дружби народів" не припиняється, а, навпаки, зростає. 17 січня Найвищий Совет Української ССР постановив через свою президію перейменувати місто Проскурів на місто Хмельницький, а Камянець-Подільську область на Хмельницьку область, щоб "відзначити заслуги перед українським і російським народами" Богдана Хмельницького...

Погана освіта партійців на Херсонщині

Московська "Правда" з 5 січня гостро критикує низький рівень освіти комуністичних пропагандистів на Херсонщині. В трьох районах Херсонської області більше як 100 пропагандистів не мають майже ніякої освіти. "Правда" вважає, що цей стан треба направити.

ДОБРОДІЇ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА":
На пресовий фонд ВУР пожертвували: ФРАНЦІЯ - Е. Свіца 300 фр.
АМЕРИКА: М.Зайфорт - 10 дол. - щиро дякуєм. Ред. і Адм. ВУР

ЧИ ВИ ВЖЕ ВИСЛАЛИ ПЕРЕДПЛАТУ ДЛЯ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА?"

ПІДТРИМУЙТЕ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА" - ВИСИЛАЙТЕ ТОЧНО ПЕРЕДПЛАТУ - ЗАМОВЛЯЙТЕ КНИЖКИ ЧЕРЕЗ АДМІНІСТРАЦІЮ ВУР. Через Адміністрацію ВУР можна замовити такі книжки:

Ярослав Білинський: Демократія давня і новочасна (50 фр.) -
Панас Феденко: Влада Скоропадського (50 фр.) -
Василь Тирса: НЕСМЕРТЕЛЬНА СЛАВА -Повість з історії України і Війська Запорізького (450 фр.) -
Богдан Феденко: Україна під советським пануванням (англійською, французькою і німецькою мовами), ціна одної брошури 50 фр.-
П. Таборенко: Панцерний Поїзд "Стрілець" - оповідання з української боротьби за волю (100 фр.) -
Панас Феденко: Своєю Рукою... - оповідання (50 фр.) -
Панас Феденко: Ненависть - оповідання (35 фр.)
Панас Феденко: Сільська Любов - оповідання (65 фр.) -
Панас Феденко: Суспільні і політичні Рухи в Україні (Частина перша аж до Революції Б.Хмельницького) (80 фр.)

Через Адміністрацію "ВУР" можна також передплатити "Наше Слово", український демократичний місячник, що виходить в Лондоні.
Річна передплата "Нашого Слова" у Франції 300 фр.

Передплату за "Вільного Українського Робітника", за "Наше Слово" у Франції, гроші за книжки, замовлені через Адміністрацію "ВУР", просимо висилати на конто: PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

Замовлення на вищезгадані часописи і книжки просимо висилати на адресу: Bohdan Fedenko, 198 Avenue du Maine, Paris 14e.

"LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN", mensuel, l'Organe de la Section Ukrainienne de la C.G.T. Force Ouvriere

Le Directeur-gerant:
M. Auguste Gallois

RONEOTYPE

198, Avenue du Maine
Paris 14e

No. 1 (22)
Janvier 1954
PRIX 20 Fr.

LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN
Mensuel
l'Organe de la Section Ukrainienne de la C.G.T. Force-Ouvrière

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

МІСЯЧНИК — ЦІНА 20 Фр.

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

БЕРЕЗЕНЬ 1954

ч. 3 (24)

Адреси Професійних Союзів важні для українських Робітників:

Франція: Force Ouvrière, 198 Avenue du Maine, Paris 14e.

Бельгія: Секретаріят для робітників зі Східньої Европи при F.G.T.B. 42 rue Haute, Bruxelles,

Централя Гірників: 8 rue Joseph Stevens, Bruxelles.

Le Directeur-gérant: M. Auguste Gallois

Redaction et Administration: 198, Avenue du Maine — Paris 14e — Tel.: SUF. 66-70

Prix: 20 Fr.

№ 3 (24) — Mars 1954

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК
Le Travailleur Libre Ukrainien

Орган Українського Відділу Професійного Союзу Форс Увріер

Редакція і адміністр.- 198 Avenue du Maine Paris 14e
Передплата: 200 франків на рік
Місячник Ч. 3 (24), Р. 3. Березень 1954 Р.
Тел.: SUF 66-70-ЦІНА ОДНОГО ПРИМ. 20 фр.-- Ред.: Богдан Феденко

Поштове конто: PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

З М І С Т

ПОВИННІСТЬ ПЕРЕД БАТЬКІВЩИНОЮ

Цими днями, після пильної кількаденної праці, Третя Сесія Української Національної Ради закінчила свої наради. Представники різних українських політичних партій, що входять до цієї найвищої української політичної установи в довгих, поважних дискусіях обговорили пройдений спільно шлях, розглянули положення на Україні і в світі та розглянули пляни для праці і боротьби на майбутнє.

Не було в нарадах УНРади сенсацій, не було улюбленої в деяких "середовищах" конспірації. Наради були публічні, доступні представникам преси і зацікавленим українським громадянам. Українська Національна Рада йде до своєї мети - відновлення демократичної Української Народньої Республіки простим, реальним шляхом, тверезо і твердо. Вона не може і не хоче вводити в блуд українське суспільство нереальними надіями, фантастичними мріями і надіями, не "утримує" вона на Україні "армій". Її реальна, спокійна праця відмежовує її рішуче від галасливих недемократичних "середовищ", що своїм шумом уводять в блуд недосвідчених українських громадян на еміграції та викликають недовіря до українського визвольного руху серед чужинців.

Вислід цієї невдячної, невидної для загалу праці показався в час сесії. Подавляюча більшість українського громадянства стоїть твердо за Українською Національною Радою, за демократичною традицією Української Народньої Республіки. УНРада зміцнила і поширила свої ряди. Недемократична ОУН п. Бандери, що так нападала на УНРаду, саме в цей час розпалася і дала доказ повного краху своєї політики диктатури.

Українське патріотичне громадянство йде твердо з Українською Національною Радою до відновлення демократичної України.

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

Під враженням Берлінської Конференції

Неуспіх Берлінської Конференції "Чотирьох" вплинув на події минулих тижнів в світі. Великі держави зробили свої висновки для дальшої політики. Йдуть приготування до конференції великих держав з комуністичним Китаєм в справах Азії, що має відбутися в кінці квітня в Женеві, в Швайцарії. Для цих переговорів Америка і Англія видно хочуть мати позицію сили. В Англії помітно схильність приблизитися більше, як дотепер, до Европейської Спільноти Оборони, з якою Англія не хотіла дуже звязуватися, хоч сприяла її створенню. Безперечно, прийняття парляментом Західньої Німеччини принципу військової служби, що було оспорювано опозицією, як суперечне конституції, належить також до цих приготувань. Америка і Англія рішені використати німецьку військову силу для оборони Европи проти СССР. Однак, озброєння Німеччини має своїх противників в західніх країнах. Ці противники є майже у всіх політичних партіях, навіть у тих, що рішуче одобрюють озброєння Німеччини в тій чи іншій формі. В самій Німеччині цьому противиться німецька соціялдемократична партія, хоч соціялісти інших европейських країн, в своїй більшості, вважають Европейську Оборонну Спільноту з участю німецьких частин за необхідну.

У Франції існує сильна опозиція проти Европейської Оборонної Спільноти, яка має створити Европейську Армію. Договір про Европейську Армію вже підписаний французьким урядом. Цей договір мусить бути затверджений французьким парляментом, коли він має стати зобовязуючим для Франції. Помітно заходи великих демократичних держав, заспокоїти французьку публічну опінію, яка боїться відродження німецького мілітаризму. Помітні також великі зусилля советської пропаґанди занепокоїти французів своєю пропаґандую, яка малює небезпеку для Франції з боку озброєної Німеччини.

Між Німеччиною і Францією стоїть проблема Сари, економічно включеної до Франції. В цій проблемі дотепер обидві сторони не могли дійти до порозуміння. Останні спроби переговорів, що мають продовжуватися в Брюсселі, вказують на те, що Німеччина, чи не на пораду Америки, хоче в сарському питанні піти на компромісове рішення. Це могло б вплинути на французьку публічну опінію і прискорити затвердження договору про Европейську Армію, від якого сподіваються створення сильної европейської оборонної сили. Ця сила мала б дати европейським народам відповідну силу, щоб застрашити СССР і утримати мир. У випадку, що цього не вдалося б зробити, уможливити оборону Европи і не дати її в руку Советського Союзу на випадок війни.

Франція грає в створенні Европейської Армії ключеву ролю. Від рішення французького парляменту залежатиме доля Европейської Армії, цілий напрям політики західніх держав в Европі, дехто вважає-ціла доля вільного світу. Не дивно, що затвердження цього договору Европейської Оборонної Спільноти викликає таку завзяту боротьбу внутрі Франції і поза її границями. Всі заінтересовані сили вживають всяких засобів. В найближчі місяці можна ждати ще гострішої боротьби аж до розвязання цього пекучого питання.

На рішення Франції зосереджена увага світу.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЕВРОПЕЙСЬКИХ СОЦІЯЛІСТІВ

27-28 лютого відбулася в Брюсселі конференція европейських соціялістичних партій, зорганізована Соціялістичним Інтернаціоналом. Конференція була тайна, бо обговорювалися питання великої ваги, передусім питання створення Европейської Армії, звязане з озброєнням Німеччини.

Конференція висловилася за створення Европейської Армії з участю Німеччини. Проти голосували тільки німецькі соціял-демократи. Це рішення конференції матиме велике значення для важних політичних рішень найближчого часу.

Від Української Соціялістичної Партії в конференції брав участь Проф. Панас Феденко (Лондон), який взяв теж участь в нарадах Соціялістичної Унії Середньої і Східньої Европи, що відбулися також в Брюселі перед початком конференції европейських соціялістів.

ПЕРЕМОГА СОЦІЯЛІСТІВ У ФІНЛЯНДІЇ

У виборах до фінського парляменту, що відбулися 7 березня, найбільше голосів здобула соціял-демократична партія. Вона зуміла здобути собі ще один мандат. Фінські соціял-демократи мають великі заслуги, що їхня країна зуміла вдержати свою незалежність як єдина з країн-сусідів СССР, які програли війну проти Совєтського союзу.

НЕСПОКІЙ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

За час від Першої Світової Війни країни Близького Сходу перетворилися з колоній в самостійні держави. З розвитком цих країн зростає також їхне значіння в міжнародній політиці. Велику ролю грає також стратеґічне положення цих країн, таке важне для оборони вільного світу на випадок війни. Не меншу ролю грають також природні багацтва цих країн: нафта. Тому всякі політичні зміни в країнах Близького Сходу викликають таке велике зацікавлення в світі.

25 лютого відбулися революційні події в Єгипті і в Сирії. В Єгипті скинуто революцією 23 червня 1952 р. владу короля Фарука. До влади прийшла ґрупа старшин, що створила свою диктатуру ,на чолі з ґенералом Неґібом. Диктаторська ґрупа спирається тільки на армію.

25 лютого ґенерал Неґіб подався на демісію, бо диктаторська ґрупа старшин "революційної ради" під проводом полковника Нассера висловилася проти нього. Здавалося, що влада Неґіба скінчилася. Однак,на загальне здивування, 27 лютого Неґіб вернувся. Попередньої влади він, правда, не одержав. Дійшло до розділу влади: Неґіб став президентом, Нассер прем'єр міністром. Таємниця повороту Неґіба лежить в його популярности дома і заграницею. Його усунення викликало незадоволення серед старшин, єдиної опори режиму. Для єгипетської політики супроти Судану, який Єгипет хоче до себе прилучити, імя Неґіба стало символом. Диктаторська "революційна рада" зрозуміла, що внутрішня боротьба принесла б кінець її владі. Вони помирилися, щоб вдержати владу.

В Сирії повалено 25 лютого диктаторську владу ґенерала Шішаклі. На його місце проголошено "законним президентом" Гашема Атассі. Шішаклі втік заграницю.

Політична незрілість народів Близького Сходу робить турботи не тільки їм самим, але цілому світові.

СПРАВИ ПРОФЕСІЙНІ ТА СОЦІЯЛЬНІ

ФРАНЦІЯ

Поважні успіхи Форс Уврієр:

На пошті

У виборах до департаментальних комісій поштових службовців синдикат Форс Уврієр випередив усі інші професійні союзи. Він одержав значно більше місць в комісіях як другі професійні союзи. Форс Уврієр є найсильнішим синдикатом між поштовими службовцями у Франції.

В Префектурах

У виборах до комітетів поліційних службовців Форс уврієр здобула величезну перемогу. Так в комітетах штатних поліційних службовців синдикат Форс Уврієр здобув усі місця, в комітетах помічних службовців половину. Інші професійні союзи не одержали між штатними службовцями ані одного місця, між помічними розділилися рештою місць, що лишилися. Форс Уврієр має величезну більшість серед службовців префектур.

Допомога безробітним

Від 15 лютого встановлено такі тарифи для допомоги безробітним: В Парижі, департаменті Сен і в Сен і Оаз (частині включеній в паризьку округу) голова родини одержує 300 Фр. денно, на жінку, яку він утримує 130 Фр. денно.

В громадах з населенням більшим як 15.000 і в частині Сен і Оаз, що не є включена в паризьку округу, голова родини одержує денно 290 Фр., дружина 125 Фр.

В громадах з населенням від 5 - 15 тисяч голова родини одержує 260 Фр. в день, жінка 115 Фр.

В інших громадах одержує голова родини 225 Фр. денно, жінка 100 Фр.

БЕЛЬҐІЯ

Новий голова ФМТБ

На голову ФМТБ вибрано Ремона Латена, ґенерального секретаря Бельґійської Федерації Металістів.

Окремий додаток для матерів, що займаються домашнім господарством

В 1954 році каси, що виплачують родинні додатки, признали матерям, що займаються домашнім господарством, окремі додатки на дітей: 50 Фр. місячно на другу дитину, 75 Фр. місячно на третю дитину, 100 Фр. на четверту дитину. Цей додаток прирахують до загального додатку і будуть його висилати разом поштовими переказами.

---oOo---

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ СТАВАЙТЕ ВСІ ЧЛЕНАМИ ВІЛЬНИХ СИНДИКАТІВ
УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ У ФРАНЦІЇ ВПИСУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКИЙ ВІДДІЛ
ФОРС УВРІЄР

---oOo---

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ

(Редакція ВУР вислала свого спеціяльного кореспондента на Третю Сесію УНРади. Тут містимо звідомлення нашого кореспондента з Мюнхену)

6-12 березня 1954 р. відбувала свої наради Третя Сесія УНРади. УНРада вибрала 6 березня на місце померщого А.М.Лівицького, Президентом Української Народньої Республіки д-ра Степана ВИТВИЦЬКОГО. Третя Сесія вибрала Президію УНРади і затвердила новий склад Виконного Органу УНРади. Сесія УНРади зробила зміни в своєму статуті і на цій основі вибрала віце-президента УНРеспубліки - ґен. Олександра УДОВИЧЕНКА. До Президії УНРади вибрано пп. О.БОЙДУНИКА, І.БАГРЯНОГО, Є.ГЛОВІНСЬКОГО, В.ДІБЕРТА, Л.МАКАРУШКУ. Новий ВО має таких членів: С.СОЗОНТІВ (голова), С.ДОВГАЛЬ (1 заступник голови - фінанси), М.ЛІВИЦЬКИЙ (2 заст. голови - закордонні справи), М.ВОСКОБІЙНИК (інформація), І.ХРОБАК (без ресорту), В.ЮРЧЕНКО (секретар ВО).

Від 1949 р. УНРада не могла, з різних причин, відбути своєї чергової сесії. За цей час смерть вирвала з рядів УНРади визначних діячів: І.Мазепа, В.Іваницький, С.Баран, А.Лівицький. Третя Сесія відбувалася в обставинах збільшеного інтересу політичного світу до української проблеми. Демократичний світ уважає УНРаду за єдину представницю України, що має поважні українські сили за собою в Україні і на чужині. УНРада відбувала свою сесію саме в час, коли почалися нові усобиці між претендентами на диктатуру (ОУНБ - УГВР). Успішний, спокійний хід праці Третьої Сесії УНРади був доказом стабільности цієї установи, якої не могли збити з демократичної лінії ніякі інтриґи комуністичної пятої колони, ані невпинні атаки безвідповідальних "вождистів" та їх преси.

УНРада розширила коло політичних ґруп, що до неї належать, принявши до себе представників трьох інших партій: Союз Земель Соборної України (В.Доленко), Селянської Української Партії (Є.Архипенко) і Союз Конструктивних Сил. В роботі комісій УНРади і в дискусіях третьої сесії члени цієї установи, в своїй великій більшості, показали правильне розуміння міжнародньої і внутрішньої ситуації України. В окремій відозві до українського народу Третя Сесія УНРади зайняла своє становище до всіх проблем життя народу в Україні і в сфері міжнародньої політики.

В праці Третьої Сесії УНРади брали активну участь члени Української Соціялістичної Партії: С.Довгаль, П.Феденко, І.Лучишин, В.Діберт, А.Чернецький, І.Попович. Зокрема член УНРади, проф. П.Феденко, своїми спокійними, змістовними промовами і діловими пропозиціями допоміг "розрядити" напружену атмосферу, яка утворилася поміж окремими ґрупами УНРади перед Третьою Сесією.

Фракція УСП на Третій Сесії УНРади послідовно підчеркувала вагу державної традиції Української Народньої Республіки, як єдиної в недавньому минулому незалежної демократичної держави українського народу. Заходами членів Фракції УСП в статут УНРади

під прапором УНРеспубліки і в величезній більшости зосталися цьому прапорові - демократичної України - вірні до смерти і до наших днів, кому з них пощастило жити довше. Люди нової еміґрації - це жертви двох чи може й трьох диктаторських режимів: большевизму, німецького фашизму і частинно - польської пілсудчини. За царського режиму свідоміші сини України могли мати живий звязок з вільними країнами Европи. Для них демократичний лад був зрозумілий, і вони показали це розуміння, коли 1917 р. приступили до творення самостійної демократичної УНРеспубліки. Нова еміґрація, наслідком довгого перебування під комуністичною диктатурою, не все знаходить належну орієнтацію в світі. Терор лишив глибокі сліди в душах нових еміґрантів: вони зазнали його на останку після Другої Світової Війни в чорних днях примусової репатріяції. Тому основна риса більшости нової еміґрації - це страх перед усякого роду силами, що можуть їм загрожувати. Для творення демократичного ладу необхідна свобода від страху. Адже демократія основується на вільних, незалежних, безстрашних характерах, які вміють і хочуть обстоювати свої погляди і свої інтереси при всяких обставинах. Референт ствердив, що частина нової еміґрації не привязалася до традиції українського державного відродження в 20 віці,- до Української Народньої Республіки. Є невеликі ґрупи, що підносять заслуги тих українських комуністів, які почали протестувати проти московського націоналізму та імперіялізму в 20-х роках: Шумський, Хвильовий, Скрипник і інші. Проф. Феденко рішучо відкинув претенсії визнавати українських комуністів за "спасителів" України: саме ці комуністи з усіх сил помагали Москві розбити армію УНР і поневолити український народ. Вони пізніше переконалися, що Москва не хоче ділитися з ними владою, а тому почали протестувати проти цієї "кривди". Однак це не дає підстави нашим комуністичним квіслінґам, що привели московсько-большевицьку окупацію на Україну, ніякого права на "геройство". Вони мали відвагу виступити збройно проти української демократичної республіки, але дозволили собі зліквідувати Москві, або навіть малодушно самі собе постріляли (Хвильовий, Скрипник, Любченко і інші). Проф.Феденко висловив думку, що для заведення демократичного ладу не вистачає самої любови до свободи. Демократія вимагає попередньої підготовки - культурної і політичної. В нашій історії маємо основи демократичного ладу: виборні засади в козацькій Україні, самоуправа міст (Маґдебурське право), конституція України,вироблена 1710 р. при виборі гетьмана Пилипа Орлика і ін., Українська Народна Республіка 1917-20 рр. Теперішня нова еміґрація повинна заступити місце старої еміґрації, що вже вимирає, і продовжити традицію Української демократичної державности. Треба памятати, що нова еміґрація, пробувши на чужині коло 10 років, уже "постаріла". Не можемо мріяти про якусь рішальну ролю еміґрантів в нашій Україні. Однак, наша повинність - готуватися до відповідальної помічної служби українському народові в його боротьбі за волю і в праці для відбудови УНРеспубліки. Організатори вільних професійних союзів, добрі адміністратори, діячі кооперації, учителі, журналісти - всі ці люди найдуть собі місце в Україні, як помічники і дорадники, якщо навчаться на чужині демократичних форм організованого політичного і господарського життя.

300-ЛІТТЯ ПЕРЕЯСЛАВСЬКОГО ДОГОВОРУ В ПАРИЖІ

21 лютого Українське Академічне Товариство і Українська Студентська Громада влаштували спільно в Парижі сходини, на яких проф.О.Шульгин виголосив реферат "Значення Богдана Хмельницького в українській історії" а д-р Богдан Феденко доповідь "Використання Советами 300-ліття Переяславського договору".

Д-р Б.Феденко показав велике значення, яке російська комуністична влада дає святкуванні Переяславського договору і подав слухачам багато мало відомих фактів. Жива доскусія показала велике зацікавлення присутніх питанням Переяславського договору.

---oOo---

НОВИЙ РОЗКІЛ В ОУН

21 лютого появилися в Мюнхені 2 різні видання бандерівського "Українського Самостійника" ч.8. Це дивовижне явище завершило процес розколу в бандерівців. Один "УС" нападає на другий. Суть сварки така: Ще в 1946 р. з ОУН Бандери вийшла група, що називає себе "Закордонне Представництво УГВР". Боротьба між цими двома відламами показала себе вже раніше, коли "правовірні" бандерівці палили "Українську Трибуну", що перейшла в 1948 р. до УГВР. Історія в дечім повторилася. Боївка п.Бандери появилася в редакції "Українського Самостійника". Під командою сумнозвісного ватажка "служби безпеки" Кашуби СБівці захопили редакцію. Завдяки німецькій поліції не дійшло до "ліквідації" противників п.Бандери. Вони (противники) пп. Ребет і Матла створили "Колегію Уповноважених" Проводу ОУН, до якої п.Бандері "двері лишаються завжди відкриті". Ця "колегія" "звільнила" дотеперішній провід ОУН і рядових членів від послуху до "усуненого" проводу. Бандера , після невдалої спроби захопити силою редакцію "Українського Самостійника",не міг не скоритися тимчасовому рішенню німецького суду, який признав право за дотеперішнім ліцензентом п.Ріпецьким, прихильником пп. Ребета - Матли і почав видавати новий тижневик "Шлях Перемоги", що нападає на "Українського Самостійника" і закликає "до об'єднання". Подібні заклики містить "Український Самостійник". Він кличе п.Бандеру "приєднатися" до "Колегії Уповноважених". "Уповноважені" обіцяють "тереновим провідникам", що їх не думають усувати. В пресовій боротьбі "УС" скаржиться на "недемократичні" та "терористичні" способи боротьби прихильників Бандери. "Правовірні" бандерівці закидають "демократизм" пп."Уповноважених",відпекуються від закидів антисемітизму. Боротьба в повному розгарі. Трудно вірити демократичним слівцям панів з "Українського Самостійника". Їхня минувшина свідчить про щось інше. Вже щиріше звучать слова з "Українця-Часу", що пішов за п.Бандерою. Цей часопис, що виходить в демократичній Франції і є органом ОУРФ - "професійної організації" - рішучо противиться "демократизації" Бандери. Вживає він такі гарні слова: "для "демократій Заходу" все ж таки сприємливий сьогодні і ген.Франко, якого довгі роки так завзято цькувала РІЗНОШЕРСТА "ДЕМОКРАТИЧНА" ЗГРАЯ..."

Недавно ці панове святкували 25-ліття ОУН. Вони не відійшли від диктаторської ідеології цієї організації. Їхня внутрішня боротьба є наслідком їхньої насильницької диктаторської ідеології і практики, супоречній демократичній традиції українського народу.

---oOo---

ДОБРОДІЇ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА":
На пресовий фонд ВУР пожертвували: [illegible] 1000 фр. - по 300 фр. Соловій Стефан, Онишко, - 100 фр. В.Ш.
Всім жертводавцям щиро дякуємо. Редакція і Адміністрація ВУР.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВИСЛАЛИ ПЕРЕДПЛАТУ ДЛЯ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА НА 1954 РІК ?

ЧЕРЕЗ АДМІНІСТРАЦІЮ ВУР МОЖНА ЗАМОВИТИ ТАКІ КНИЖКИ:

Ярослав Білинський: Демократія давня і новочасна (50 фр.) -
Панас Феденко: Влада Скоропадського (50 фр.) -
Василь Тирса: НЕСМЕРТЕЛЬНА СЛАВА - Повість з історії України і Війська Запорізького (450 фр.) -
Богдан Феденко: Україна під советським пануванням (англійською, французькою і німецькою мовами), ціна одної брошури 50 фр.-
П. Таборенко: Панцерний Поїзд "Стрілець" - оповідання з української боротьби за волю (100 фр.) -
Панас Феденко: Своєю Рукою... - оповідання (50 фр.) -
Панас Феденко: Ненависть - оповідання (35 фр.) -
Панас Феденко: Суспільні і політичні Рухи в Україні (Частина перша аж до Революції Б.Хмельницького) (80 фр.) -
НА ПЕРЕСИЛКУ "НЕСМЕРТЕЛЬНОЇ СЛАВИ" ПРОСИМО ДОЛУЧИТИ 30 ФР., НА ІНШІ КНИЖКИ 10 ФР.

У В А Г А - Читачі "ВУР" у Франції мають можливість одержати книжку Панаса Феденка "ІСААК МАЗЕПА - БОРЕЦЬ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ", яка друкується у Видавництві "Наше Слово" в Лондоні, за знижену ціну 350 фр., коли вони вишлють згадану суму ще перед виходом книжки на адресу ВУР. Після виходу книжка буде продаватися дорожче. Книга описує життя і працю колишнього Голови Уряду Української Народньої Республіки. Цю книжку повинен прочитати кожний українець.

---oOo---

Через Адміністрацію "ВУР" можна також передплатити "Наше Слово", український демократичний місячник, що виходить в Лондоні.
Річна передплата "Нашого Слова" у Франції 300 фр.

Передплату за "Вільного Українського Робітника", за "Наше Слово" у Франції, гроші за книжки, замовлені через Адміністрацію"ВУР", просимо висилати на конто: PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

Замовлення на вищезгадані часописи і книжки просимо висилати на адресу: Bohdan Fedenko, 198 Avenue du Maine, Paris 14e.

"LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN", mensuel, l'Organe de la Section Ukrainienne de la C.G.T. Force Ouvrière

Le Directeur-gérant: M. Auguste Galloise
RONEOTYPE
198, Avenue du Maine Paris 14e

No. 3 (24) Mars 1954 - Prix 20 Fr.

LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN
Mensuel
l'Organe de la Section Ukrainienne de la C.G.T. Force Ouvrière

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

МІСЯЧНИК — ЦІНА 20 Фр.

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

(12)

КВІТЕНЬ 1954

ч. 4 (25)

Адреси Професійних Союзів важні для українських Робітників:

Франція: Force Ouvrière, 198 Avenue du Maine, Paris 14e.

Бельгія: Секретаріят для робітників зі Східньої Европи пр·· F.G.T.B. 42 rue Haute, Bruxelles,

Централя Гірників: 8 rue Joseph Stevens, Bruxelles.

Le Directeur-gérant: M. Auguste Gallois

Redaction et Administration: 198, Avenue du Maine — Paris 14e —Tel.: SUF. 66-70

Prix: 20 Fr.

№ 4 (25) — Avril 1954

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК
Le Libre Travailleur Ukrainien

Орган Українського Відділу Професійного Союзу Форс Уврієр

Редакція і адміністр.- Передплата : 200 франків на рік
Тел.:

Місячник
Ч. 4 (25), Р.3.
Квітень 1954 р.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМ. 20 Фр.-- Ред.: Богдан Феденко

Поштове конто : PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

З М І С Т

ПЕРШИЙ ТРАВЕНЬ

Вільний Український Робітник починає цим числом третій рік свого існування. Вже третій раз він містить заклики до робітників з нагоди свята Першого Травня.

Вільні робітники святкуватимуть вже 65 раз Першого Травня як свято робітників, свято, на якому робітники виставляють свої домагання за свободу, справедливість, кращий рівень життя для себе і своїх дітей, за рівність і братерство всіх людей і народів.

Комуністична Москва зробила з цього свята свято примусу і поневолення, на якому робітники мусять кричати славу своїм зненавидженим вождям. Під владою Москви в цей день глумляться над робітниками, ламають їхню людську гідність.

Вільні робітники, об'єднані в могутній Конфедерації Вільних Професійних Союзів, що має 54 мільйони членів, в цей день згадують своїх поневолених братів. Про це свідчать численні заклики провідників вільного робітничого руху до поневолених комуністичними гнобителями робітників. В цім числі ми містимо деякі з цих численних привітів і закликів, повних симпатії і віри у визволення.

Першого Травня всі ці привіти дійдуть до поневолених робітників через хвилі радія вільних радіостанцій. Дійдуть вони також до пригноблених і визискуваних українських робітників на батьківщині. Вони довідаються, що українські діячі професійного руху, що українські робітники у вільнім у світі працюють для їхнього визволення.

Близька будучність може принести рішальні події. При поваленні фашистівських диктаторів вільний робітничий рух відіграв рішальну ролю. Він поможе повалити і панування московських комуністичних імперіялістів. Праця українських представників в робітничому русі принесе свої наслідки для визволення України.

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

ПІД ЗНАКОМ КОНФЕРЕНЦІЇ В ЖЕНЕВІ

Невдала Берлінська конференція чотирьох великодержав дала нову конференцію - конференцію цих же держав разом з комуністичним Китаєм. Ця конференція має початися 26 квітня в Женеві. Всі сторони гарячково до неї готуються. Мають на конференції вирішуватися справи далекого Сходу : мир в Кореї, де вже існує перемир'я, та справа Індокитаю, де все ще лютує війна Франції з комуністичними військами Вієтмінгу. Для Франції мир в Індокитаї дуже потрібний, бо війна пожирає засоби країни. Закінчення війни дало б Франції можливість присвятити більше увагу обороні самої Франції. Сама ця оборона не тільки Франції, але цілої Західньої Европи й творить основну проблему світової політики. Франція грає тут центральну ролю, і на неї хочуть вплинути всі заінтересовані сили. Від наставлення Франції залежить доля Европейської Оборонної Спільноти, яка має створити Европейську Армію. СССР не хоче допустити до створення Европейської Армії, Америка вживає свого впливу, щоб ця армія таки була створена.

В цій боротьбі Індокитай грає свою ролю. СССР може й згодився б на мир в Індокитаї, але під умовою, щоб не було Европейської Армії. Щоб збільшити свою вагу, індокитайські комуністи почали перед женевською конференцією офензиву. Облягають вони з великими силами французьку твердиню Ден Бен Фу, яка завзято обороняється. Ця облога викликала увагу цілого світу. Американський міністер закордонних справ Даллес рішив попередити комуністичний Китай спільною нотою демократичних держав, що вмішування Китаю у війну в Індокитаї, принесло б дуже поважні наслідки для Китаю. Даллес прилетів в Лондон і Париж, щоб переконати уряди Англії і Франції про потребу такої ноти. Рішено цю спільну акцію західніх держав відкласти, щоб не впливати на переговори в Женеві.

СССР також приготував несподіванку для західніх держав. На початку цього місяця минули п'яті роковини заключення Атлянтійського Пакту, який має забезпечити вільні держави перед нападом Совєтського Союзу. На ці роковини Москва прислала свій "подарунок". Вона прислала ноту, в якій виявляє свою готовість вступити в Атлянтійський Пакт. Нота спритно зложена. Буде нелегко дати влучну відповідь. Відмову використає Москва для своєї пропаганди проти демократій. Московська нота має також завдання створити замішання перед конференцією.

Міністри закордонних справ трьох західніх держав, що візьмуть участь в конференції, мають ще перед конференцією відбути наради, щоб узгіднити свої погляди.

Конференція може бути останньою спробою знайти порозуміння мирним способом. Західні держави не хочуть війни. Модерна війна може принести знищення для цілого світу. Її хочуть уникнути всяким способом, тільки не ціною втрати свободи. Останні американські експерименти з водневими бомбами показали страшну небезпеку цієї страшної зброї.

Не можна дивуватися, що демократичні держави роблять все, щоб уникнути війни. Про вигляди атомової війни може посвідчити один

(продовження на 8 сторінці)

ВІЛЬНІ РОБІТНИКИ ЦІЛОГО СВІТУ СВЯТКУЮТЬ ПЕРШОГО ТРАВНЯ

ЗВЕРНЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРОФЕСІЙНИХ ДІЯЧІВ ДО УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ

ДОРОГІ БРАТИ І СЕСТРИ,

В цей день Першого Травня посилаємо Вам наші братні привіти іменем українських робітників і професійних діячів у вільному світі.

Знову ви мусите святкувати Першого Травня у рабстві. Смерть диктатора Сталіна змінила особи, система ж гноблення і визиску лишилася для України та сама.

Ця влада позбавила України вольностей, здобутих в час Революції. Україна втратила свою національну незалежність, робітники втратили свободу вільної організації в професійних союзах, селян загнано в колгоспи.

Москва не спинилася перед найбільш варварськими засобами, щоб досягнути своєї мети. Штучно викликаний голод 1932-33 рр. знищив 6 мільйонів українців. Кривавий терор забрав свої жертви в кожній родині.

Найжорстокіший визиск ніколи не змінявся. Він ще зростає, всупереч твердженням комуністичних ватажків, які заявляють, що життя робиться все кращим. Тільки ваші начальники та різні бюрократи наживаються на вашій тяжкій праці.

Політика ваших гнобителів значно зменшила продукцію сільського господарства на Україні, порівняно з 1940 р. Вони це признали самі на 18 конґресі Комуністичної Партії України.

Ваші гнобителі говорять про ваші потреби тільки в своїй пропаґанді. В дійсності вони ж роблять все, щоб зробити ваше життя ще важчим.

Цей рік ще тяжчий за попередні. Під приводом збільшення продукції в сільському господарстві, ваші диктатори наклали на Україну ще більші тягарі. Україна мусить давати ще більше сільськогосподарських продуктів як раніше. Тисячі комуністів з міст вислано на село. Вони мають примусити селян до ще тяжчої праці. Спеціялістів сільського господарства висилають, натомість, з України в Казахстан здобувати незорані землі для хліборобства.

Ваші гнобителі все говорять про мир. Висилання спеціялістів сільського господарства в Азію, на шкоду українському хліборобству, не служить мирним намірам. Це є доказ, що вони переслідують свої воєнні пляни творячи в Азії базу для прохарчування своїх армій.

Промисловість не працює для потреб трудящих. Вона служить плянам озброєння ваших гнобителів. В таких умовах поліпшення життя українського народу неможливе.

Національне поневолення України продовжується. Це признала сама комуністична преса в минулому році.

Ваші тирани ніколи не спинялися перед фальшуванням історії. Святкування 300-ліття обєднання України з Росією в цьому році є новим прикладом цього фальшування. Ваші комуністичні гнобителі себе утотожнюють з імперіялізмом царів московських.

Тривалий мир і мирна співпраця між народами не можуть бути здійснені без попереднього здійснення демократичних вимог :
- щоб советські окупанти, цівільні і військові, забралися за границі російської держави,
- щоб національна незалежність окупованих країн була відновлена,
- щоб у всіх країнах були повернені демократичні вольности і свобода людини,
- щоб після відновлення справжніх демократичних принципів приступити до вільних виборів під міжнародним контролем,
- щоб вільно вибрані представники народу могли організувати політично, економічно і соціяльно свої країни
- Демократичні держави будують великі обєднання континентальні і міжконтинентальні, які збільшують їхню свободу і їхній розвиток, щоб створити тривалий мир в Европі і цілому світі. Двері для наших народів відкриті, щоб вступити в ці великі обєднання після їхнього визволення.

Товариші,
Не тратьте надії. З вами борються і солідаризуються пятьдесятчотирі мільйони робітників вільних країн, зорганізованих в професійні союзи для того, щоб одного дня ПЕРШИЙ ТРАВЕНЬ святкувався скрізь вільно і гідно.
Нехай живе боротьба за свободу,
Нехай живе мир і братерство між народами,
Нехай живе солідарність всіх робітників цілого світу,
Нехай живе Перший Травень.

---oOo---

ПРОВІДНИКИ ДЕМОКРАТИЧНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РУХУ ЗВЕРТАЮТЬСЯ ДО ПОНЕВОЛЕНИХ РОБІТНИКІВ

Найвизначніші провідники професійного руху вільного світу видали з нагоди Першого Травня відозви до поневолених російськими комуністами робітників. В цей день Першого Травня відповідальні представники робітничого руху нагадують про страшне поневолення робітників комуністичними режимами і підкреслюють, що без повалення насильницької чужої влади не може бути правдивого миру. Не маємо місця, щоб помістити всі ці заклики в нашому часописі. Подаємо нашим читачам основні думки, висловлені провідниками вільного професійного руху в своїх зверненнях до поневолених робітників.

ОЛДЕНБРУК, Генеральний Секретар Міжнародньої Конфедерації Вільних Професійних Союзів, організації, що обєднує 54 мільйони робітників, підкреслює в своєму заклику солідарність могутньої організації, яку він репрезентує, з поневоленими робітниками. Він питається : "Чому комуністи не дозволяють, щоб вістки з вільного світу дійшли аж до вас і стараються заглушити радіовисилання з демократичних радіостанцій? Вони бояться правди і лякаються солідарности робітників." Він висловлює своє глибоке переконання, що "вже недалеко той день, коли всі робітники світу співпрацюва-

тикуть в свободі для найбільшого добра людства."

Старий піонір професійного руху у Франції, нагороджений Нобелевою Нагородою за Мир, ЖУО каже у своєму заклику : "Свободи не можна заборонити, і воля до самостійности робітників сильніша за всякі поліції."

ТЮСОН, ґенеральний секретар англійського Конґресу Трейд Юніонів, що обєднує 8 мільйонів робітників, стверджує : "Брати і Сестри, ми гарячі прихильники миру, але миру в свободі, саме такого, якого вас позбавлено. Ми здобули і оборонятимем ті принципи, що є основою демократії і які всі тоталітарні сили стараються обплюгавити, підрити і знищити. Ми переконані, що гноблення і страх перед тиранією одного дня скінчаться і що солідарність вільного робітничого руху здійсняться у всьому світі."

Ірвінґ БРАУН, представник могутньої Американської Федерації Праці, професійного Союзу, що активно бореться за справу робітників поневолених країн, каже в своєму заклику : "Ми заявляємо мільйонам робітників по той бік залізної заслони, що не можуть вільно висловлюватися, що ми додержуємося правдивих традицій Першого Травня і продовжуємо говорити вашим іменем про ваше визволення від страшної мовчанки і від терору. Ми ніколи не перестанемо звертатися до Вас через границі проти волі ваших сталінських гнобителів. Ми звертаємося до вас в глибокій вірі, що не може бути вільного світу так довго, поки ви будете далі жити у рабстві. Світ на половину вільний і на половину поневолений не може довго існувати.

Ми, що віримо в мир, віримо також міцно в свободу. Коли рабство існує в одній країні, небезпека грозить цілому світові. Там де існує рабство, там є й небезпека війни."

Старий французький борець за права робітників НОЙМАЄР висловив також іменем вільних французьких робітників, зорганізованих професійно, їхню найглибшу симпатію поневоленим комуністичною диктатурою братам.

РОЙТЕР, голова великого американського професійного союзу "Конґрес Індустріяльних Організацій" посилає з нагоди Першого Травня найщиріші привіти. Він повторяє свою обіцянку, що його організація буде помагати визискуваним робітникам і рабам по той бік залізної заслони. "Від останнього Першого Травня"-підчеркнув він - "братерські звязки зросли і зміцнилися через відважні страйки наших братів робітників Берліну, Лайпціґу, Пілзня і інших міст під пануванням реакційного, ворожого робітникам режиму і терором Кремля".

Омер БЕКЮ, Президент Міжнародньої Конфедерації Вільних Професійних Союзів стверджує в своєму зверненні : "Комунізм загрожує свободі і демократії в світі. Це він знищив основні вольности і свободу професійного руху у ваших країнах. Ми стоїмо за мир, але не за примирення з аґресією. Ми боремося за свободу, економічну і політичну, щоб визволити світ від всякої диктатури."

Вільний робітничий рух показав своїми закликами до поневолених робітників, що йому не байдужа їхня доля. Так. як і в часи фашистівського поневолення вільні професійні союзи боролися безкомпромісово проти диктатури за свободу національну і соціяльну, за демократію, вони й тепер стоять в перших рядах борців за свободу народів проти поневолення російськими комуністами.

допис, поміщений в лондонській ґазеті "Таймс". Автор листа, учитель пише, що по дорозі в школу автобусом він запитався одинадцятилітнього хлопця, чим він хоче бути, як виросте. Хлопець йому відповів : "Пане, я цим не турбуюся, бо до того часу вже не буде кому виростати більше."

Цей страх перед повним знищенням тяжить на всіх відповідальних державних діячах, він тяжить і на Женевській конференції. На ній може рішатиметься доля світу.

ПЕРЕМОГА БЕЛЬҐІЙСЬКИХ СОЦІЯЛІСТІВ

У виборах до бельґійського парляменту, що відбулися 11 квітня, Християнсько-Соціяльна Партія, що правила дотепер країною, потерпіла поразку. Більшість, яку вона мала в парляменті, вона втратила. Соціялісти разом з лібералами здобули більшість, і король Бодуен доручив соціялістові Ван Акерові створити новий уряд.

З ПРОФЕСІЙНОГО РУХУ І ЖИТТЯ :

Се-Же-Те і СФТС ---------------------- Спільний страйк

Се-Же-Те, синдикат, що веде політику комуністів, оголосив на 28 квітня 48-годиновий страйк, страйк чисто політичний. Се-Еф-Те-Се, християнський синдикат, при якому існує ОУРФ, котрий опирається на часопис "Українець-Час", що виходить в приміщенні Се-Еф-Те-Се цим разом знову оголосив страйк також на 28 квітня.

Синдикат Форс Уврієр вирішив на засіданні Екзекутивної комісії, що зібралася 13 квітня, що не візьме участи в політичному страйку.

Екзекутивна комісія критикувала гостро потягнення працедавців, які своєю відмовою урегулювати договором справу мінімальних платень дають комуністам можливість викликати цей страйк, бо страйк звязаний з конференцією в Женеві.

Екзекутивна комісія ФО висловила також своє глибоке здивування, що Се-Еф-Те-Се прилучається до цього політичного страйку. Форс Уврієр зверталася була до СФТС в справі спільної акції, але християнська синдикальна централя рішила піти разом з Се-Же-Те, якого політичну закраску вона прекрасно знає.

ВІСТИ З БЕЛЬҐІЇ

Пенсії для гірників

Бельґійський міністер праці з уряду, що програв в останніх виборах, подав проект закону про певні поправки в справі пенсій для гірників. Проект передбачує зниження оплат на інвалідне обезпечення з 6 на 4 і пів відсотка і впорядкування приділу вугілля для інвалідів, яка дотепер ще не була вирішена.

Проект передбачує також організацію домів відпочинку для гірників, щоб загобігати професійним недугам гірників.

Справою поліпшення соціяльного законодавства повинен буде займатися вже новий уряд та новий парлямент.

---oOo---

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА", ДЕМОКРАТИЧНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ МІСЯЧНИК

З ПОНЕВОЛЕНОЇ УКРАЇНИ

18 Конґрес КПУ

Комуністична Партія України відбула свій 18 зїзд в днях 23 до 26 березня 1954 р. Останній, 17 зїзд,відбувся в днях 23 - 27 . 9. 1952 р. перед 19 зїздом КПСС..

18 зїзд КПУ відбувся у важкій атмосфері "критики і самокритики". Конґрес ствердив, що Україна є республіка "з дуже розвиненою соціялістичною промисловістю" і є "одною з найбільших зернових областей"Совєтського Союзу. Господарські питання займали більшу частину праці зїзду. Всупереч всім заявам про постійний зріст продукції в промисловости і хліборобстві на зїзді були виявлені дуже цікаві факти, що суперечать попереднім твердженням комуністичної пропаґанди.

Так виявилося, що пляни продукції вугілля в Донбасі не були виконані. Аж 60 копалень не успіває за пляном. Також українська металургія відстає. На конґресі гостро нападали на міністерство вугільної промисловости та на відділ вугілля при ЦК КПУ за ці поважні недостачі. Міністерство чорної металургії Української ССР також стало жертвою критики. Тищенко, міністер чорної металургії, мусів вияснювати на зїзді причини безладдя в українській металургії. Показалося, що боротьба з браком в українській металевій промисловости ведеться зовсім недостатньо. Велика нагінка на українських робітників при помочі "соцзмагань" має направити це положення.

В сільському господарстві положення виглядає зовсім катастрофально. Дотепер всі проценти, що їх подавало статистичне бюро Української ССР, старанно скривали тяжке положення сільського господарства на Україні. Останній звіт цього бюра з 19 лютого говорить про збільшення засівної площі пшениці в 1953 р. на цілих 745.000 гектарів. 18 зїзд КПУ, однак, ствердив, що засівна площа зернових культур зменшилася в порівнянні з 1940 р. на 1 мільйон гектарів, а площа зернових кормових культур аж на 2 з половиною гектарів. За ці страшні недостачі гостро критиковано міністра сільського господарства Співака. Також міністер совгоспів Коваль став ціллю великих нападів на зїзді. Положення в культурах кукурузи та різних технічних рослин також дуже погане. Так в кількох областях продукція цукрового буряка дуже поважно впала. Продуктивність рогатої худоби на дуже низькому рівні. Так в минулому році на одну корову припадало на Україні пересічно тільки 1.188 літрів молока. В свинарстві та вівчарстві зїзд також викрив дуже поважні недостачі.

Як же комуністичні ватажки хочуть направити положення? Від часу постанов ЦК КП Совєтського Союзу з вересня минулого року почалася велика пропаґанда за поворот спеціялістів сільського господарства на село. На конґресі подано число 5.000 спеціялістів сільського господарства, що повернулися працювати на села на Україні. В той самий час 11.000 українських спеціялістів механізації сільського господарства мусіло виїхати з України в Казахстан, щоб там здобувати для плуга незорані ще землі. Наслідок є ослаблення українського сільського господарства.

Спеціялістів мають замінити партійці. По конгресі дано до загального відома, що 9.000 комуністів з міст зайняло відповідальні становища в партійних організаціях на селах. 411 міських комуністів було іменовано на місця районових секретарів, 400 інстукторами та пропагандистами районових комітетів КПУ, 456 секретарями МТС. Ці партійні кадри, нові "двадцятипятитисячники", при допомозі місцевих комуністів, повинні здійснити пляни кремлівських вождів по селах України. Не спеціялісти, не фахові сили мають піднести сільське господарство України а тільки насильство комуністичних пригінчих.

При цих умовах треба дуже сумніватися, що збільшення сільськогосподарської продукції на Україні можливе. Зменшення фахових сил через вислання спеціялістів сільського господарства в Казахстан збільшує поважно труднощі хліборобства на Україні.

Коли б наслідники Сталіна мали намір піднести продукцію в сільському господарстві поважно і скоро, вони мусіли б використати всі резерви розвинених хліборобських областей, в першу чергу України. Замість того вони збільшують труднощі сільського господарства на Україні і розвивають ще незорані землі в далекому Казахстані. Піднесення сільського господарства в Казахстані може мати свої наслідки для збільшення продукції тільки на довшу мету і зовсім не відповідає раціональному господарству.

Причина для пересунення сільського господарства в далекі азійські простори на шкоду сільського господарства України чисто воєнні. Україна лежить дуже близько від границь Советського Союзу. Комуністичні володарі хочуть забезпечити для своїх армій хліб в далекій Азії. Їхня пропаганда, що піднесення продукції сільського господарства має служити широким масам населення, зовсім неправдива. Їхні заходи в сільському господарстві служать їхнім воєнним плянам.

На 18 зїзді вибрано новий Центральний Комітет Комуністичної Партії України. Вибрано також контрольну комісію. Центральний Комітет вибрав свій секретаріят в такому складі : А.І. Кириченко - перший секретар, Н.В. Подгорний - другий секретар, І.Д. Назаренко та М.Д. Бубновський секретарі. Бубновський був аж до цього 18 зїзду першим секретарем Винницького обкому КПУ. До зїзду секретаріят ЦК КПУ мав тільки трьох перших названих осіб. Збільшення секретаріяту говорить про збільшення завдань, які ЦК КПУ має виконувати.

Стратегічне значення України підкреслено тим, що ґенерала Чуйкова, відомого з своєї діяльности в Німеччині і маршала Конева, який був советським комендантом в Австрії, вибрано в презідію КПУ. Президія тепер заміняє колишнє політбюро.

Цікаво згадати, що з "прилученням" Криму до України також комуністачна партія в Криму, яка належала безпосередньо до КПСС, увійшла до КПУ. Представники Криму були вже на зїзді як члени КПУ. А.Корнійчук привітав делеґатів Криму такими словами : "Ми сердечно вітаємо всіх делеґатів Криму і просимо передати трудящим Криму, що український народ поможе, щоб ця перлина мала прекрасну оправу, яка буде зроблена нашою, разом з вами, колективною працею..."

Також 300-ліття "обєднання України з Росією" зайняло поважне місце на зїзді. Україна мусить нести нові тягарі.

---oOo---

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Проф. Борис Мартос, бувший премер Української Народньої Республіки, нам пише :

В Ч.45 (359) часопису "Українець-Час" п. Віктор Андрієвський знов наводить своє неправдиве твердження, ніби-то я на його запитання : "Що Вам дорожче : Україна чи соціялізм?" відповів : "А певно, що соціялізм".

Я вже раз спростовував цю неправду ("Укр.Вісті", Новий Ульм, Ч.29, 1948). Той раз п. В.Андрієвський твердив ("Укр.Трибуна", Мюнхен, 14 грудня 1947) ніби то це запитання поставив мені П.Чижевський; тепер уже признає, що це був він. Отже, ясно, що у В.А. з памяттю не все гаразд.

В дійсности ж десь навесні 1917 р. (37 літ тому) у приватній балачці В.Андрієвський поставив мені запитання : "Що ви виберете : Україну чи соціялізм?", а не "що вам дорожче?". Думаю, що різниця в цих двох запитаннях кожному ясна. На це я відповів, що на таке політично-безграмотне запитання відповісти не можна. Коли це В.А. не задовольнило, то я пояснив, що тримаюся формули соц.-дем. Перперсторфера, прийнятої і укр. соціялдемократами :через націоналізм до соціялізму". Коли ж і це не помогло, то я пояснив ще докладніше, що не допускаю можливости здійснити вже тепер такий соціялізм, як я розумію, себ то демократичний; але коли б його можна було здійснити, то я стояв би за те, бо при тім автоматично було б здійснено і всі наші національні домагання. Докладно про цю розмову надруковано в "Укр. Вістях", Ч. 29 за 1948 рік.

Також неправдою є, ніби то проф.В.Щербаківський підтвердив написане В.Андрієвським, наче б то я заявив : "Як Україна не буде соціялістичною, то нехай ліпше не буде ніякої". Правдою є, що я мав з проф. В.Щербаківським розмову про це в присутности двох свідків; про цю розмову списано "Протокол для памяти", який переховується в мене; з нього видно :

1. що розмова в кабінеті Г.Г.Ротмістрова весною 1917 р. була "балачка" про розподіл землі поміж селянами;
2. що ця"балачка" носила чисто приватний характер;
3. що при тім опріч мене, В.Щербаківського і Г.Ротмістрова нікого іншого не було; Г.Ротмістров давно помер; отже В.Щербаківський може тепер говорити, що схоче.
4. що В.Щербаківський пригадує собі, ніби то я сказав не "нехай ліпше не буде ніякої" (України), а "краще хай Україна загине". Отже, або проф.В.Щербаківський один раз каже так, а другий - інакше. Між тим кожному ясно, що весною 1917 р. я не міг сказати : "краще хай Україна загине", бо тоді не було не тільки самостійної, а навіть автономної України; що мало загинути? територія?

В дійсности ж я такої фрази ні в редакції В.Андрієвського, ні в редакції В.Щербаківського, ні в жадній іншій не говорив та й говорити не міг, бо це перечило б моїм поглядам.

З пошаною

Б. Мартос

(Проф. Б.Мартос вислав був це спростування до редакції "Українця-Часу", але вона не помістила його. Тому проф.Мартос мусів звернутися до демократичних українських часописів з своїм листом).

УВАГА - УКРАЇНЦІ В ПАРИЖІ І ОКОЛИЦІ - УВАГА

Український Віддділ Міжнародного Центру Вільних Професійних Діячів на Чужині запрошує сердечно всіх українських громадян з Парижу і околиці взяти численно участь в маніфестації Першого Травня, що відбудеться Першого Травня в 15 год. в приміщенні Форс Увріер, 198 Avenue du Maine, Paris 14e, Метро Alesia Автобуси 38, 28, 62, 68. Приходьте всі, щоб показати перед цілим світом разом з представниками інших поневолених народів волю українського народу до визволення від панування Москви та до відновлення самостійности для України та всіх інших поневолених країн.

ЧЕРЕЗ АДМІНІСТРАЦІЮ "ВУР" МОЖНА ЗАМОВИТИ ТАКІ КНИЖКИ :

Ярослав Білинський : Демократія давня і новочасна (50 фр.) -
Панас Феденко : Влада Скоропадського (50 фр.) -
Василь Тирса : НЕСМЕРТЕЛЬНА СЛАВА - Повість з історії України і Війська Запорізького (450 фр.) -
Богдан Феденко : Україна під советським пануванням (англійською, французькою і німецькою мовами), ціна одної брошури 50 фр. -
П. Таборенко : Панцерний Поїзд "Стрілець" - оповідання з української боротьби за волю (100 фр.) -
Панас Феденко : Своєю Рукою... - оповідання (50 фр.) -
Панас Феденко : Ненависть - оповідання (35 фр.) -
Панас Феденко : Суспільні і політичні рухи в Україні (Частина перша - аж до Революції Б. Хмельницького) (80 фр.) -

НА ПЕРЕСИЛКУ "НЕСМЕРТЕЛЬНОЇ СЛАВИ" ПРОСИМО ДОЛУЧИТИ 30 ФР., НА ІНШІ КНИЖКИ 10 ФР.

У В А Г А - Читачі "ВУР" у Франції мають можливість одержати книжку Панаса Феденка "ІСААК МАЗЕПА - БОРЕЦЬ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ", яка друкується у Видавництві "Наше Слово" в Лондоні, за знижену ціну 350 фр., коли вони вишлють згадану суму ще перед виходом книжки на адресу "ВУР". Цю книжку повинен прочитати кожний.

Через Адміністрацію "ВУР" можна передплатити також "НАШЕ СЛОВО", український демократичний часопис, що виходить в Лондоні.

Річна передплата "Нашого Слова" у Франції 300 фр.

ЗАМОВЛЕННЯ АДРЕСУВАТИ НА : Bohdan FEDENKO, 198 Avenue du Maine, Paris 14e.
ПЕРЕДПЛАТУ за "ВУР", за "НАШЕ СЛОВО" у Франції, гроші за книжки просимо слати на конто : PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

"LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN", mensuel, l'Organ de la Section Ukrainienne de la C.G.T. Force Ouvriere

Le Directeur-gerant : M. Auguste Gallois — RONEOTYPE — 198, Avenue du Maine Paris 14e

No. 4 (25) Avril 1954 - Prix 20 Fr.

LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN
Mensuel
L'Organe de la Section Ukrainienne de la C. G. T. Force Ouvrière

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

МІСЯЧНИК — ЦІНА 20 Фр.

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

СЕРПЕНЬ 1954
ч. 8 (29)

Адреси Професійних Союзів важні для українських Робітників:

Франція: Force Ouvrière, 198 Avenue du Maine, Paris 14e.
Бельгія: Секретаріят для робітників зі Східньої Европи при F.G.T.B. 42 rue Haute, Bruxelles.
Централя Гірників: 8 rue Joseph Stevens, Bruxelles.

Le Directeur-gérant: M. Auguste Gallois
Redaction et Administration: 198, Avenue du Maine — Paris 14e — Tel.: SUF. 66-70
Prix: 20 Fr.
№ 8 (29) — Aout 1954

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК
Le Libre Travailleur Ukrainien

Орган Українського Відділу Професійного Союзу Форс Уврієр

Редакція і адміністр.- 198 Avenue du Maine Paris 14e
Передплата : 200 Франків на рік
Місячник Ч. 8 (29), Р. 3. Серпень 1954 р.
Тел.:SUF 66-70 -ЦІНА ОДНОГО ПРИМ. 20 Фр.-- Редактор: Богдан Феденко

Поштове конто : PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

РЕДАКЦІЮ ЦЬОГО ЧИСЛА ЗАКІНЧЕНО 25.8.1954 р.

З М І С Т

СТРАШНІ ДОКУМЕНТИ

В середині цього числа містимо статтю про антидемократичну і антисемітську акцію тижневика "Українець-Час". Стаття наводить цитати з того часопису. Цитати ті страшні. Статті в "Українці-Часі" виразно показують, що ця ґазета систематично поборює демократію. Вона обороняє позиції "українського націоналізму" ОУН Бандери, який вона сама утотожнює з "фашизмом".

"Українець-Час" не пропустив ніодної нагоди, щоб вести пропаґанду антисемітизму. Антисемітські виступи цього часопису йдуть паралельно з нападами Москви. "Українець-Час", як видно з наведених документів, ставить українських націоналістів і німецьких націоналістів (гітлерівців) в одну лінію. Антисемітська пропаґанда показує той самий дух.

Найгірше, що ця фашистівська пропаґанда діється під фірмою часопису, який заступає ОУРФ, який себе називає синдикальною організацією. Цей факт це більше обтяжує винуватців. Вони, дрібний гурт безвідповідальних шкідників, звертають вину і відповідальність за свою діяльність на цілу масу членів ОУРФ. Ці члени, в своїй подавляючій більшости не знають, куди їх завели провідники.

Цього не досить. Багато чужинців утотожнить погляди "Українця-Часу" з настроями української еміґрації у Франції, еміґрації, яка твердо стоїть за демократію."Українець-Час" компромітує цілу українську еміґрацію, визвольну боротьбу українського народу. "Українець-Час" викликає вороже відношення демократичного світу до українського народу. Він підриває українську визвольну боротьбу. Така діяльність приносить користь тільки Москві.

Даємо під осуд українського громадянства у Франції страшні документи. Демократичне українське громадянство рішуче віджеується від шкідників українського визвольного руху.

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

Конференція в Брюсселі

22 серпня скінчилася конференція міністрів закордонних справ шести держав в Брюсселі. Конференція скінчилася неуспішно.

Міністри шести держав, які підписали договір про Европейську Оборонну Спільноту, мали завдання обговорити пропозиції французького уряду. Французький уряд запропонував зміни в договорі. Без цих змін трудно сподіватися затвердження договору парляментом Франції. Цей договір затвердили вже Парляменти Голяндії, Бельгії, Люксембургу, Західньої Німеччини в своїй первісній формі. Італійський уряд сподівається, що італійський Парлямент його затвердить в незміненій формі цієї осени.

Як відомо, плян створення Европейської Оборонної Спільноти повстав у Франції. Повстав він з потреби вжити оборонну силу цілої Европи для відстрашення можливости агресії. В цю оборону мала б бути включена також оборонна сила Західньої Німеччини. Обєднання військових сил в одній Европейській Армії мало б унеможливити війни між европейськими народами. Воно дало б Европі також відповідну силу, щоб залякати можливих напасників на вільну Европу. Спільна армія мала б також усунути недовіря Французів до нового озброєння Німеччини, бо Европейська Оборонна Спільнота дала б всі европейські військові сили під спільну контролю, спільну команду.

Однак, у Франції існують сильні настрої проти Европейської Армії. Комуністи виконують інструкції з Москви, яка не бажає собі мати військово сильної Европи. Партія Де Голя противиться Европейській Армії з націоналістичних мотивів. Франція втратила б через це частину своєї суверенности. Інші противники Европейської Армії бояться знов наслідків озброєння німців. Це недовіря до Німеччини має своє коріння в останніх війнах, які починала Німеччина проти Франції. Для затвердження договору про Евpопейську Оборонну Спільноту треба мати відповідну більшість в Парляменті. Для цієї більшости треба усунути побоювання тих, що мають недовіря до німецької участи в Европейській Армії.

Поправки французького премера Мендес-Франса до договору мали усунути це недовіря. Вони відкладали виконання і міняли деякі основні речі договору. Положення Мендес-Франса на конференції було важке. Він не міг міняти своїх пропозицій, бо це розбило б його урядову коаліцію, повалило б його уряд. Співрозмовники Франції у Брюсселі уважали, що не можуть прийняти французьких умов. Вони змінюють цілком договір. Внутрішня політика Франції та зовнішня політика її партнерів в Европейській Оборонній Спільноті не могли зійтися. Мендес-Франс не міг прийняти компромісової пропозиції бельгійського міністра закордонних справ Спаака. Учасники конференції розїхалися.

Мендес-Франс поїхав з конференції в Лондон. В Англії він мав наради з Вінстоном Черчіллем та Ентоні Іденом. Про наради і їх вислід не відомо ще нічого.

Незабаром має відбутися дебата у французькому парляменті. Парлямент має висловитися про затвердження договору про Европейську Армію в незміненій формі. Не відомо, чи знайдеться відповідна більшість. Така більшість могла б легко знайтися, як би помогла Англія. Активна англійська участь в Европейській Армії розвіяла б недовіря

частини Французів. Англія могла б принести велику поміч для створення Европейської Армії. Розмови Мендес-Франса з Черчіллем напевно торкалися цих питань.

Покищо це положення неясне. Не знати, як французький парлямент буде затверджувати договір про Европейську Оборонну Спільноту. Вислід не є певний. Однак, наслідки незатвердження договору були б дуже далекосяглі і некорисні для цілої Европи.

Інші европейські держави і Америка перевірили б свою закордонну політику. Особливо виникло б питання озброєння Західньої Німеччини. Створення самостійної німецької армії могло б створити новий німецький мілітаризм. Цього боїться багато німецьких демократів. [illegible] також і інші труднощі від цього. [illegible]. Обєднання Европи мало б чимало труднощів. Як це висловив на 7 Европейському Конгресі 9 липня в Мілані бельгійський міністер закордонних справ Спаак, незатвердження договору про Европейську Оборонну Спільноту спричинило б "ланцюгову реакцію", над якою політичні чинники в Европі втратили б всяку контролю.

[illegible] дні будуть рішальні. Французький парлямент прийме [illegible] далекосяглі рішення.

---oOo---

ПОЧАТОК УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕДАЧ ЧЕРЕЗ РАДІО "ВИЗВОЛЕННЯ"

Віцеадмірал Леслі Ц.Стівенс, президент Американського Комітету для Визволення від Большевизму відбув 16 серпня в Ню Йорку пресову конференцію. На цій конференції він повідомив, що радіо "Визволення" починає 17 серпня свої передачі українською мовою. Адмірал Стівенс вислав працівникам українського відділу радія "Визволення" з цього приводу привітальну телеграму. Він подав також зміст першої авдиції.

Там кажеться про знищення Української Народньої Республіки московською большовицькою диктатурою. Україна невминуче знову займе місце у "народів вольних колі". Українську молодь остерігають не дати себе підкупити обіцянками стати також "старшим братом". Український народ закликають обєднатися з іншими народами для боротьби проти совєтського режиму.

Радіо "Визволення", сказав Адмірал Стівенс, має тепер вже 9 різних відділів, після початку праці відділу українського. Воно почало свою працю 1 березня 1953 р. з одним тільки російським відділом. Тепер воно має, окрім висилань російською та українською мовами постійні передачі білоруською, вірменською, грузинською, азербайджанською, узбекською, туркменською, киргизькою, казахською, аварською, карачай-балкарською, чечен-інгушською, черкеською, осетинською, кумикською та лезгінською мовами. Ці передачі відбуваються з 7 радіовисилень. Вони відбуваються 24 години на добу.

З дальшого перебігу пресової конференції Американського Комітету видно, що він надає великої ваги українським передачам через радіо визволення. Адмірал навів приклади, як Москва боїться українського висилання і як вона хоче дискредитувати українців, які співпрацюють з Американським Комітетом.

---oOo---

УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО У ФРАНЦІЇ МУСИТЬ ВІДМЕЖУВАТИСЯ ВІД ШКІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТИ "УКРАЇНЦЯ-ЧАСУ"

НЕЛЮДСЬКА АНТИСЕМІТСЬКА ПРОПАҐАНДА ПСУЄ ДОБРЕ ІМЯ УКРАЇНЦІВ

Нам боляче писати цю статтю. Пишемо її, бо мусимо звернути увагу на явище, яке приносить страшну шкоду всьому українському визвольному у руховi. Ґрупа українських фашистів може своїми злочинними виступами скомпромітувати демократичні змагання українського народу за самостійність. Ніодин український патріот не сміє спокійно дивитися на руїнницьку роботу фашистівської дрібної меншости.

Ми вже нераз попереджали в цьому часописі, що антисемітська фашистівська пропаґанда "Українця-Часу" є згубна для цілої української визвольної справи. Тепер ми змушені публікувати деякі матеряли, щоб показати, як далеко зайшла пропаґанда українських фашистів. Хочемо називати всі речі своїми власними іменами. Тому називаємо також фашистів"фашистами". Це не є ніяка образа ні для кого, це є означення певної ідеології. Зрештою сам "Українець-Час" отверто признався до фашизму. В статті "Світова Змова Проти Націоналізму", підписаній О.В., з 28 червня 1953 р.,сказано""фашизм" (цебто націоналізм)".

Думаємо, що свій знає свого найкраще. "Український Самостійник",мюнхенський часопис іншого уламку українського фашизму, якого редактором є п.Зенон Пеленський,повинен бути в оцінці "Українця-Часу" авторитетом. Це тим більше, бо п.Пеленський був ще недавно постійним співробітником "Українця-Часу". "Український Самостійник" в числі з 22 серпня 1954 р. містить статтю "ОУРФ - синдикальна організація?".В тій статті стверджується, що від 1946-47 рр. ОУРФ став виключно доменою бандерівської партії. Також говорять про ОУРФ : "Партійний синдикат в демократичних умовинах є згубою для профспілкової ідеї, зокрема християнський синдикат не звязується з жодною партією, а вже ніколи з партією, що має ТОТАЛІТАРНІ (підкреслення ВУР) амбіції. Свої знають своїх найкраще. "Український Самостійник" знає ОУРФ краще за нас, і ми мусимо прийняти його оцінку. Він же каже :""Українець-Час" став партійною трибуною найгіршого типу." До цього вже тяжко щось додати. Свої оцінили і ОУРФ і "Українець-Час".

"Українець-Час" отверто пропаґує фашистівську ідеологію. Сумнозвісний фашистівський ідеолог Дмитро Донцов там друкує свої статті.

"Українець-Час" -"незалежний часопис"- як він себе називає, часопис ОУРФ, яке творить частину демократичної французької християнської професійної організації, веде в демократичній Франції систематичну аґітацію проти принципів демократії. Демократів цей часопис називає "різношерста "демократична" зґрая" ("У-Ч" 14.3.1954р. стаття "Про один документ"). Він затроює антидемократичною пропаґандою своїх читачів.

Вже добрих два роки "Українець-Час" веде наґінку проти евреїв. Ця людоненависницька пропаґанда антисемітизму почалася, це цікаво знати, одночасно з антисемітським цькування кремлівських вождів. Наші "вожденята" поспішили зразу за московським прикладом. Так ми бачимо огидні виступи антисемітів на сторінках "Українця-Часу"

вже від 1952 р. Ці виступи не припиняються. Ми мусимо подати громадянству кілька прикладів.

21 грудня 1952 р. "Українець-Час" в статті "Катовані кати" використовує процес в Празі проти вичищених чеських комуністів для антисемітських виступів. Це саме робила тоді вся комуністична преса.

22 лютого 1953 р. "У-Ч" в статті ""КЕПТ'Н ПОНДЖЕР" або влада, слава, розкоші і злидні малого Куші Пінкуса, який почав як "месник на нацистах" і скінчив за срібняки, як новітній Юда" займається одною шпіонською аферою у Відні. Після цього вже справді дивного заголовку ми знаходимо такі слова : "ВЖЕ БУДЕ ТРУДНО далі затямити всі ті прізвища "американців" - Коплон, Собель, Ґрінґляс, Мортон і т.д., які в минулих роках відзначилися, як "аси" совєтської шпіонажі в Америці."... До нового ряду попередників прибули нові прізвища : "кепт'н (капітан) Курт Л. Понджер, альяс Куші Пінкус; його шваґер, "лютенент" Отто С.Вербер (колись Ферберґ), Вальтер Р.Ляубер і Ернст М. Тісловіц. Ну, - прізвища не дуже схожі на нащадків паломників з "Мейфловер'у", але проте - всі названі - правдиві американські громадяни. Що правда, то правда. Приблизно від 1938-40 року." ..."Курт Понджер, альяс Пінкус, був від 1941 р. вояком американської армії. Правда, на фронті Понджер-Пінкус ніколи ніде не був." "Українець-Час" старається вбити своїм читачам в голову, що всі євреї або комуністи або їхні аґенти. При цім він так гарно вміє використовувати подвійні прізвища для означення еврейського походження людей, про яких він пише "Понджер-Пінкус". Так робив Гітлер, так писала московська преса в останні часи життя Сталіна. Зокрема статті в московській пресі своєю формою мало чим відрізнялися від писанини "Українця-Часу". Цей часопис, так як гітлерівський міністер пропаґанди Йосиф Ґеббельс, всім своїм противникам приписує еврейське походження. Так після недавнього розколу в бандерівській ОУН "У-Ч" помістив 9 травня 1954 р. статтейку "ЛЕВ ТРОЦЬКИЙ І ЛЕВ РЕБЕТ". Стаття починається : "Думаєте, що між двома тими левами нема нічого спільного ? Є! Про Лева Троцького (ректе Бронштайна) оповідають ...."

28 червня 1953 р."У-Ч" помістив статтю "світова змова проти націоналізму". Статтю підписано ініціялами О.В. Стаття стверджує, що націоналізм це фашизм. Вона нападає на "мафію", як вона називає еврейський народ. Про неї там пишеться : "..західна "демократична"мафія і підтримує СССР та його імперіялізм.....німецьких чи українських націоналістів, - вважає "демократична" мафія за "бандитів", яких треба оголосити поза законом." ..."Нарід, в якім живе дух націоналізму - дух патріотизму, релігії, - не буде терпіти в себе "еліту" інтернаціональних зайдів..." (евреїв, ред.ВУР). Стаття кінчається замітними словами : "Український націоналізм - самітний. В цім його сила....Тільки в цім націоналізмі світле майбутнє України." Стаття виразно ставить бандерівську ОУН в одну лінію з німецькими гітлерівцями і проповідує антисемітизм за зразком Гітлера. Висновок статті, що український фашизм з такими ідеями самітний, цілком правильний. Ніхто у вільному демократичному світі не може солідаризуватися з такими ідеями. Тільки в комуністичній Москві панують подібні погляди.

"Мафією" займається також стаття того ж автора "Симон і Двайт", поміщена в "Українці-Часі" з 5 липня 1953 р. Там пишуть : "Коли б Україна була незалежною "демократичною" державою, всякі бажани

опанували б її зсередини - торгівлю, пресу, літературу, кіно, театр і політику, катхнувши її чужим, ворожим нашому народові духом."

..."А наші зідіотілі демократичні "вожді" - плазують перед мафією (як той Ярема, "хамів син"), поздоровляють її членів з різних нагод, пригадують їм "рівноправність", яку їм давали, і благають вірити, що вони є, і Петлюра був, щирими демократами і завжди готові мафії далі служити..." Цим стаття нападає арґументами з архіву Гітлера на українських демократичних діячів Української Народньої Республіки за те, що вони, як демократи, дали всім національним меншостям на Україні рівноправність, в тім числі і еврейському народові. "Мафія" і комуністична аґентура Москви, це одно й те саме для "Українця-Часу".

В статті "Труманізм", присвяченій московському шпіонажі в Америці, "Українець-Час" в своїм виданні з 6.12.1953 р. робить з усіх евреїв большевицьких аґентів. Знаходимо там м.і. такі слова : "Так, завдяки впливам Вайта, пролізли в міністерство скарбу : Ульман, Соня Ґольд, Гарольд Ґлязер; у мін. війни : Натан Сільвермастер і Абрагам Сільверман.(оскі "безрідні космополіти". - Складач.)".

"Українець-Час" гаряче підтримує акцію американського Сенатора Мек Карті. Не подобається йому тільки одно, що "його помічниками є два недоростки, а саме Кон і Шайн. Кон молодий ню-йоркський адвокат, що перший раз став відомий, як помічник прокурора в процесі своїх земляків Розенберґів." Стаття займається далі справою натиску Кона на міністерство війни і продовжує : "Тепер відбувається публічне слідство, що має на меті доказати, хто в цій справі бреше. Або Мек Карті, який твердить, що не вимагав ніяких полегш, або мінстр, що твердить противне. А ВСЬОМУ ВИННІ ДВА, ПЕРЕПРАШАЮ ЗА СЛОВО..." (Підкреслення ред. ВУР).

Не можемо вже через недостачу місця наводити більше цитат з "Українця-Часу". Наведених вистачає, щоб дати ясний образ духу цього часопису. Наслідки цієї злочинної писанини вже чуємо. ЦЮ СТАТТЮ ПИШЕМО ПІД СВІЖИМ ВРАЖІННЯМ РОЗМОВ З ВІДПОВІДАЛЬНИМИ ВИЗНАЧНИМИ ФРАНЦУЗЬКИМИ ПОЛІТИЧНИМИ ДІЯЧАМИ. З ПРИКРІСТЮ МУСИМО СТВЕРДИТИ, ЩО ПРОВОКАТИВНА ПИСАНИНА ЗРОБИЛА НА НИХ ДУЖЕ НЕКОРИСНЕ ВРАЖІННЯ. НАМ ДОВОДИЛОСЯ ВІДМЕЖОВУВАТИ УКРАЇНСЬКИХ ДЕМОКРАТІВ ВІД ҐРУПИ ФАШИСТІВ, ЩО КОМПРОМІТУЄ УКРАЇНСЬКИЙ РУХ. З ЗДИВУВАННЯМ МИ ПОМІТИЛИ, ЯКІ ПОДРОБИЦІ ВІДОМІ ФРАНЦУЗЬКИМ ВІДПОВІДАЛЬНИМ ПОЛІТИЧНИМ ДІЯЧАМ ПРО УКРАЇНСЬКІ СПРАВИ.

Хочемо на цім місці ще згадати, що французькі комуністи вели проти теперішнього французького премер міністра Мендес-Франса антисемітську пропаґанду. "Українець-Час" своїми статтями тут, у демократичній Франції себе ставить з ними в одну лінію.

Все українське демократичне громадянство мусить рішуче відмежуватися від фашістівської і антисемітської писанини "Українця-Часу". Мовчанка викликала б вражіння, що українське громадянство підтримує фашизм. Вороги України представляють український демократичний визвольний рух як фашістівський. "Українець-Час" їм помагає.

Провідники ОУРФ завели своїх збаламучених членів "під дурного хату". Не віримо, щоб вони могли одобрювати політику своєї "верхівки", яка доказує свою "безпартійність". Вони також повинні відмежуватися від їхньої шкідницької акції.

Українці у Франції не можуть терпіти, щоб дрібна кліка шкідників компромітувала демократичний визвольний рух нашого народу.

---oOo---

З ПРОФЕСІЙНОГО РУХУ

ПРОФЕСІЙНА ПРАЦЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ В АНГЛІЇ
(Допис з Лондону)

В Лондоні існує вже від 1949 р. Український Відділ Професійної Спілки Транспортових і Загальних Робітників У Британії. Цей відділ виконує велику працю над організацією українського робітництва в професійнім русі. Така праця не є тільки потрібна для охорони інтересів українських робітників в Англії. Вона важна дуже також для виховання українських демократичних професійних діячів. Коли українці, що перебувають тепер на еміґрації у вільних країнах світу зуміють зібрати відповідний досвід працею в професійних союзах вільних народів, будучність успішного розвитку демократичного вільного професійного руху у вільній Україні буде забезпечена.

Не без труднощів вдалося в Англії зорганізувати Український Відділ Професійної Спілки Транспортових і Загальних Робітників. Англія не мала раніше чужинецьких робітників. Тому для англійських професійних діячів заложення національного відділу була новина. Довелося довго переговорювати та переконувати. Особливу заслугу має при цім теперішній голова Українського Відділу, д-р Омелян Волинець. Він зумів знайти прихильність і поміч у найвизначніших діячів англійського професійного руху. Особливо прихильно ставився до українських робітників покійний Ернест Бевін, основник та довголітній секретар Професійної Спілки Транспортових і Загальних Робітників, знаменитий міністер закордонних справ уряду Еттлі. Приятелями українців є також Артур Дікін, ґенеральний секретар всього професійного руху у Великій Британії, пані Меклей, секретарка Жіночої Організації Професійного Руху, Вільем Дейвіс, Чарлс Лаґден і багато інших.

Англійські діячі професійного руху ведуть боротьбу за демократію, проти всякої диктатури. Співпраця українських робітників з ними приносить велику користь для української визвольної справи. Український Відділ Професійної Спілки Транспортових і Загальних Робітників відбуває реґулярно сходини своїх членів у Лондоні. На ці сходини приходять також представники англійського професійного руху, щоб помогти українцям у їхній праці.

8 серпня відбулися чергові такі сходини. За столом президії засіли представники Українського Відділу : голова д-р Омелян Волинець, секретар О.Романюк; від Професійної Спілки Транспортових і Загальних Робітників прибув на сходини Вільем Дейвіс. Після звичних питань членів Відділу до президії в робітничих справах, Вільем Дейвіс звернувся до присутніх українців з промовою. Він сказав :

"Я радий ствердити, що багато українців у Великобританії показали себе добрими робітниками, і наша Професійна Спілка може щиро рекомендувати їх на роботу в різних підприємствах з вищою оплатою праці. Ми будемо старатися це робити і далі, щоб українці в Британії почували себе рівноправними з громадянами цієї країни.

Ще рік тому було інакше, і це заслуга Українського Відділу Професійної Спілки, що старався помагати своїм членам і українським робітникам взагалі в цьому напрямі. Від самих українських робітників, від їх участи в професійнім русі буде залежати дальший

поступ, поліпшення їх життя у Великій Британії. Наша організація радо помагає своїм членам в забезпеченні їх праці, справедливої оплати, в нещасливих випадках, в різних правних труднощах і т.д. Але ми просимо, щоб члени Українського Відділу зверталися до нас у своїх справах вчасно, не так, як роблять деякі, що пригадують свої труднощі, які сталися кілька років тому. Коли кому станеться нещастя або кривда, він повинен повідомити нас негайно, бо тоді ми можемо легше справу залагодити. Вступаючи до Українського Відділу Професійного Руху Британії, ви стаєте членами могутньої організації, до якої належать мільйони робітників цієї країни. Через те робітники Британії починають уважати вас за своїх братів, і ви виходите з тої ізоляції, яка шкодить не тільки вам, але й цілому українському народові. Ставши членами Професійного Руху, ви можете найти спільну мову з тисячами робітників цієї країни, які поряд з вами працюють і які зрозуміють вас і недолю вашого народу. Я висловлюю жаль, що й досі Український Відділ Професійної Спілки не подав проєкту своєї резолюції до Конґресу Професійних Спілок Британії, в справах українського робітництва в цій країні. Такі Конґреси відбуваються в нас раз на 2 роки.

Також у справі вашого національного визволення ви можете звернутися до Конґресу Професійних Спілок Британії. Так робили, наприклад, робітники із бувших колоній Британської Імперії - індуси, цейлонці і інші. Ці робітники ставали членами професійного руху в Британії, постійно інформували наших робітників про положення в їх країнах, виступали з своїми домаганнями на конґресах Професійних Спілок і так здобули прихильність мільйонів робітників Британії, які визнали домагання поневолених народів за справедливі. Після II Світової Війни до влади в Великобританії прийшов уряд Партії Праці, в якому велику вагу мали представники Професійного Робітничого Руху. Цей уряд визнав незалежність Індії, Цейлону, Бурми та інших країн, що були перед тим під королівською адміністрацією. Цей шлях можуть використати для свого національного визволення і українці в Британії, і це тим легше, бо Україна не була ніколи колонією Британської Імперії, і в народі цієї країни нема ніякого інтересу, щоб український народ був у неволі. Я не можу вам сказати напевне, чи така резолюція, внесена вами на Конґрес Професійних Спілок Британії, зразу знайде повне одобрення Конґресу, бо, як ви знаєте, міжнародня ситуація тепер дуже складна. Але треба памятати, що в політиці ніщо не здобувається відразу. Треба тільки пильно працювати і терпеливо ждати, шукати все більше прихильників вашого визволення в цій країні, і прийде час, коли ви знайдете допомогу в народі Британії. Так діяли у нас робітники народів із різних країн, що були колоніями Британської Імперії, і вони тепер вільні. Цей шлях може принести успіх також українцям."

Свою промову В.Дейвіс закінчив закликом до зміцнення організації українських робітників у Професійному Русі.

Українські робітники в Англії мають дуже великі можливости до праці в Професійних Спілках на користь не тільки собі, але українській визвольній справі. Нажаль, ще й досі знаходяться люди, які під впливом пропаґанди тоталістів не хочуть вписуватися у професійні союзи, бо вони,мовляв, знаходяться "під комуністичним впливом".Такою поведінкою вони приносять шкоду і собі і українській визвольній справі. Всі українські робітники повинні належати до професійних спілок.

ПЛЯН МЕНДЕС-ФРАНСА ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ВІДБУДОВИ

Французький Парлямент дав прем'єр-міністрові Мендес-Франсові повновласті для здійснення його економічного пляну. Цей плян спирається на такі чотирі принципи : могутня економічна експансія, що стремить до економічної незалежности; якнайскорше піднесення рівня життя; глибока реформа господарства; державна допомога для перебудови підприємств та перевишколу робітників.

Мендес-Франс подав докладно причини для потреби здійснення запропонованих ним господарських реформ. Франція має дуже велике число підприємств, які працюють відсталими методами. Ці підприємства затримують господарський розвиток. Вони не дозволяють зниження цін, унеможливлюють підвищення платень. Французькі товари занадто дорогі, щоб успішно конкурувати з виробами інших країн. Це все відбивається на рівні життя у Франції. Цей рівень навіть є ще вищий, як мав би бути відповідно до продукції країни, бо його штучно підвищує американська допомога. Мендес Франс подав також цифри. 950.000 робітників приватних підприємст одержує платню нижчу 23.100 фр. Ріст продукції у Франції менший, як у інших країнах. Так продукція у Франції збільшилася від 1950 р. в промислі на 15 відсотків. В той самий час вона зросла у Німеччині на 39 відсотків, в Італії на 27, в Голяндії на 17. В минулому році французька промислова продукція перевищала продукцію 1929 р. всього на 7 відсотків. В той самий час продукція промисловости Західньої Німеччини зросла на 130 відсотків, Італії на 37 відсотків, Голяндії на 81 відсоток.

Мендес-Франс вважає, що потрібно відкрити митні границі. Здорова конкуренція створить умови для раціональної продукції. Витримають модерні підприємства, немодерні мусітимуть перейти на нові методи праці. Держава їм допоможе. Доведеться створити нові промислові підприємства. Треба буде переселяти робітників в інші осередки. Це все може бути для декого і боляче, але не можна противитися поступу. Старі методи, погані підприємства, затримують піднесення рівня життя у Франції, творять злидні та безробіття. Треба створити "психологічну революцію". Треба переконати суспільство, що поміч має даватися тим, що працюють модерно, поступово, не тим, що затримують поступ. Держава повинна також помогти перевишколити робітників, які перейдуть на працю в інші підприємства.

Без росту продукції неможливе підвищення заробітків. Уряд має встановлювати вищі платні кожних пів року, відповідно до збільшення продукції. Перше підвищення має відбутися 1 жовтня 1954 р.

Уряд хоче піднести рівень сільського господарства модернізацією. Франція має річно дефицит 200 мільйонів долярів в торговлі, через імпорт сільськогосподарських продуктів.

Господарські зміни мають також помогти боротися з алкоголізмом. Алкоголізм стоїть Франції 150 - 200 мільярдів франків річно.

Ці пляни Мендес-Франса узгляднюють також будівлю помешкань. В 1955 р. має бути збудовано 250.000 помешкань.

Програма французького уряду обчислена на довший час. Вона вимагає великих зусиль та жертв. Треба буде перебороти різні перестарілі традиції, зникне багато давніх підприємств. Це все може буде й боляче для багатьох, але без цього Франція не зможе вийти з свого трудного господарського положення.

---oOo---

З ПОНЕВОЛЕНОЇ УКРАЇНИ

МОСКВА ПЕРЕСЕЛЮЄ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН У КАЗАХСТАН

Московська ґазета "Правда" з 8 серпня повідомила, що акція переселення українських селян в Казахстан відбувається "успішно". "Багато українських селян переїздить в північні області Казахстану". "Правда" називає райони, з яких вже виїхали великі транспорти українських селян.

Ще 8 квітня 1954 р. Головне переселенче управління міністерства сільського господарства Української ССР повідомило про переселення українського населення у різні далекі частини СССР. 16 областей України з 27 мусять дати переселенців. Переважно їх всіх направляють в Казахстан.

Також багато "комбайнерів" висилають в Казахстан. Щодня покидать сотні цих спеціялістів Україну. Десятки тисяч молодих українців мусіли виїхати примусово на важкі праці здобувати непочаті землі для плуга. Маленков і його помішники рішили створити в Казахстані велику базу для прохарчування своїх армій, так як Сталін створив ще перед II Світовою Війною промислову базу за Уралом. Комсомол зайнявся висилкою молоді на роботи в Казахстан. Так Шелепін, секретар комсомолу на цілий Совєтський Союз, подав у статті, поміщеній у "Правді" з 16 липня ц.р., що в Казахстан вислано 149.000 молодих людей. Велика частина з них молоді українці.

Однак, не вся молодь і не всі спеціялісти сільського господарства вислані в Казахстан на поселення. З них частина, після виконання важких робіт матиме можливість повернутися у рідний край. Інакше стоїть справа з українськими селянськими родинами, яких примусово женуть в далеку азійську країну. Вони кидають Україну, щоб більше вже не повертатися. Великі тисячі українських селянських родин вже покинули рідний край, тисячі інших його ще покинуть. Женуть їх на чужину московські диктатори.

Казахстан належить до 16 "совєтських республік". Це після РСФСР найбільша щодо площі республіка СССР. Ця азійська республіка має площу 2,743.800 квадратних кілометрів, майже в пять разів більше, як Українська ССР. Столицею цієї країни є Алма Ата. Казахи ще й досі частинно лишилися кочовим народом. Політика колонізації зробила з казахів національну меншість в Казахській Республіці. Особливо північні частини країни заселені колоністами, з яких велика частина українці, які переселялися туди ще перед Першою Світовою Війною.

Примусовим переселенням українців в Казахстан московські володарі хочуть досягнути двох річей. Працьовиті українські селяни мають помогти створити базу для харчування совєтських армій на випадок війни. Це переселення має також ослабити українське населення на Україні. Українські селяни завжди рішуче противилися чужій владі російських комуністів. Вивезення їх в Казахстан дасть Кремлю більшу безпеку на Україні і також підсилить його військову силу, бо забезпечить його армії прохарчування з недоступної бази.

Маленков та його прибічники твердять у своїй пропаґанді, що освоєння непочатих земель в Казахстані має служити скорому піднесенню сільськогосподарської продукції в СССР. Через 2 - 3 роки населення мало б уже мати досить їжі.

Політика Москви на Україні доказує неправдивість їхніх тверджень. Коли б вони справді хотіли піднести скоро сільськогосподарську продукцію, вони це могли б зробити розвиненням господарства в таких розвинених центрах сільського господарства як Україна. Це можна зробити скоро. Здобування незораних земель може дати наслідки тільки через довший час. Ми, однак, бачимо, що з України вислано в Казахстан 11.000 спеціялістів сільського господарства. Це сильно ослабило українське сільське господарство. Українське сільське господарство від 1940 р. значно підупало. Площа зернових і кормових культур зменшилася разом на цілих 3 з половиною гектарів. Московські диктатори не мають наміру поліпшити цей стан. Вони мають свої воєнні пляни. Цим воєнним плянам служить також жорстоке виселення українських селян з рідної землі в далекий Казахстан.

---oOo---

УКРАЇНА НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІЙ ВИСТАВЦІ В МОСКВІ

1 серпня відкрито в Москві всесоюзну сільськогосподарську виставку. Вона має заохотити підданих Москви до більшої праці. Своїми величезними розмірами вона має також підсилити "дух вищости" супроти Заходу, який так старанно плекають московські володарі. Піднесення сільського господарства дуже потрібне, бо воно наслідком політики колективізації значно підупало. Воно переживає поважну кризу.

На виставці помітно, що Україна грає в сільському господарстві цілого СССР визначну ролю. Це показує павільон України, який займає на виставці друге місце щодо числа виставляючих. Виставка показує, що Україна дає більше як 40 відсотків пшениці і більше як 70 відсотків цукру цілого СССР. На виставці видно найкращі продукти української землі. Попривозили на виставку також різних сільських стахановців, різних бригадирів та зразкових начальників колгоспів. Советська преса стверджує, яке то багацтво представляє Україна. Однак, як видно з статті Рябокляча в "Ізвестіях" з 10 серпня, на виставці представлені тільки ті колгоспи України, які найкраще працюють. Таких колгоспів не дуже багато. Рябокляч питається, що б то було, як би всі колгоспи працювали так, як ті, що представлені на виставці. Це питання дуже важне. Рабська система колгоспів підірвала сільське господарство на Україні. Ті тисячі стахановців, голів колгоспів та інших підганячів, що їх привезли на виставку в Москву та які дістають не тільки ордени але й матеріяльні блага, мають за те, що побували в Москві, ще з більшою енергією підганяти українських селян до тяжчої праці. Кремлівські диктатори купують собі почестями своїх служак.

Виставка в Москві служить також зміцненню "дружби народів". Український павільон переповнений гаслами про "дружбу", про "старшого брата" - "великий російський народ". 300-ліття "возз"єднання України з Росією" грає визначну ролю в українському павільоні. Так при самому вступі глядачів вражає величезна картина розміром 600 квадратних метрів, присвячена цій "дружбі українського і російського народів". Над цим полотнищем працювала бригада 7 малярів цілих 2 роки.

Кремлівські диктатори добре знають, чого вони хочуть досягнути своєю виставкою.

---oOo---

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА".

ЧЕРЕЗ АДМІНІСТРАЦІЮ "ВУР" МОЖНА ЗАМОВИТИ ТАКІ КНИЖКИ :

Ярослав Білинський : Демократія давня і новочасна (50 Фр.) -
Василь Тирса : НЕСМЕРТЕЛЬНА СЛАВА - Повість з історії України і Війська Запорізького (450 Фр.) -
Богдан Феденко : Україна під советським пануванням (англійською, французькою і німецькою мовами), ціна одної брошури 50 Фр. -
П. Таборенко : Панцерний Поїзд "Стрілець" - оповідання з української боротьби за волю (100 Фр.) -
Панас Феденко : Своєю Рукою ... - Оповідання (35 Фр.)
Панас Феденко : Ненависть - Оповідання (35 Фр.) -
Панас Феденко : Суспільні і політичні рухи на Україні (Частина перша аж до Революції Б.Хмельницького) - (80 Фр.) -
П. Таборенко : Пластуни Побратими, - Оповідання для молоді (50 Фр.)-

---

На пересилку "Несмертельної Слави" просимо долучити 30 Фр., на інші книжки по 10 Фр.

УВАГА - "ІСААК МАЗЕПА - БОРЕЦЬ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ" - книжка Проф. Панаса Феденка незабаром появиться вже в продажі. Ця книжка описує документально життя і працю премєра Української Народньої Республіки Ісаака Мазепи. В книзі багато ілюстрацій і історичних документів. Цю книжку прочитають всі українські патріоти, щоб знати історію української боротьби за державність. Читачі "ВУР" мали нагоду замовити цю книжку за знижену ціну 350 Фр. Вже скоро книжка їм буде вислана. В продажі книжка буде дорожча.

---oOo---

Через Адміністацію "ВУР" можна також передплатити "Наше Слово", український демократичний місячник, що виходить в Лондоні.
Річна передплата "Нашого Слова" у Франції 300 Фр.

Передплату за "Вільного Українського Робітника", за "Наше Слово" у Франції, гроші за книжки, замовлені через Адміністрацію "ВУР", просимо висилати на конто : PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

Замовлення на вищезгадані часописи і книжки просимо висилати на адресу : Bohdan Fedenko, 198 Avenue du Maine, Paris 14e.

"LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN", mensuel, l'Organe de la Section Ukrainienne de la C.G.T. Force Ouvriere

Le Directeur-gerant : M. Auguste Gallois | RONEOTYPE | 198, Avenue du Maine Paris 14e

No. 8 (29) Aout 1954 - Prix 20 Fr.

LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN
Mensuel
L'Organe de la Section Ukrainienne de la C. G. T. Force Ouvrière

...ЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ...РОБІТНИК

МІСЯЧНИК — ЦІНА 20 Фр.

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

ГРУДЕНЬ 1954
ч. 12 (33)

Адреси Професійних Союзів важні для українських Робітників:

Франція: Force Ouvrière, 198 Avenue du Maine, Paris 14e.
Бельгія: Секретаріят для робітників зі Східньої Европи при F.G.T.B. 42 rue Haute, Bruxelles.
Централя Гірників: 8 rue Joseph Stevens, Bruxelles.

Le Directeur-gérant: M. Auguste Gallois
Redaction et Administration: 198, Avenue du Maine — Paris 14e — Tel.: SUF. 66-70
Prix: 20 Fr.
№ 12 (33) — Decembre 1954

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК
Le Libre Travailleur Ukrainien

Орган Українського Відділу Професійного Союзу Форс Уврієр

Редакція і адміністр. - Передплата :
198 Avenue du Maine 200 Франків
Paris 14e. на рік
Тел.:SUF 66-70- ЦІНА ОДНОГО ПРИМ. 20 Фр.--Редактор :

Місячник
Ч.12 (33), Р.3.
Грудень 1954 р.
Богдан Феденко

Поштове конто : PARIS c.c. 10 134-13 Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

РЕДАКЦІЮ ЦЬОГО ЧИСЛА ЗАКІНЧЕНО 28.12. 1954 Р.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "ВІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА" ВІТАЮТЬ ВСІХ СВОЇХ ЧИТАЧІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ ТА БАЖАЮТЬ ЇМ В НОВОМУ 1955 РОЦІ БАГАТО ЩАСТЯ І ЗДОРОВЯ ТА ВСЯКОГО ДОБРА

З М І С Т

ПІД НОВИЙ РІК

Через кілька днів починається 1955 рік. Новий Рік прилучається до великого числа минулих років, років перебування нашого далеко від Рідного Краю. На далекій рідній Україні наші брати і сестри вступають у новий рік неволі.

Наша перша думка в Новому Році повинна летіти до наших рідних на українській землі, до нашого скованого чужою владою народу. Що вони роблять, наші брати і сестри ? Ми згадуємо Різдвяні Свята на Рідній Землі, білим снігом покриту Україну, звук рідних дзвонів батьківських церков бренить у наших ухах, чар рідної землі зворушує серця наші і в неодного з нас покотиться сльоза за Рідним Краєм.

Рідний Краю. Чи виконуємо ми свою повинність супроти Тебе ?

Що кожний з нас зробив для Тебе в минулім році ? Що маємо робити далі, щоб помогти нашим братам і сестрам у важкій неволі ? Які жертви мусимо принести для свободи нашого скованого народу ?

Ці думки повинні нас перейняти в цей час початку Нового Року. Мусимо глянути в минуле і попробувати заглянути в будучність, щоб знайти правильний шлях для нашої праці і боротьби.

Для всіх нас, тих що зі зброєю в руках в рядах Армії УНР, тих що нужда погнала шукати хліба в чужих країнах, тих що втекли від переслідування ворогом із Рідного Краю, тих що воєнна хуртовина і ворожа сила загнала на чужину і тих, що вже світ побачили на чужій землі є одно велике завдання : віддати усі сили наші для відновлення вільної демократичної Української Республіки.

Цій великій ідеї повинен служити кожний українець-патріот. Тільки непохитність і вірність наша ідеї Української Народньої Республіки дасть нам силу добитися здійснення наших мрій визволення українського народу.

Не ми рішаємо про події в світі. Навіть великі числом народи, що грали ще недавно визначну ролю в світових подіях, обмежені в своїх рішеннях. Розвиток модерної техніки узалежнив одні держави від других. Витворилися два великі бльоки держав. З одного боку світ вільний, світ демократичних держав під проводом Америки, з другого боку світ тоталітарної диктатури під пануванням Москви. Між цими двома силами відбуваються всі події міжнародньої політики. Все залежить від відношення цих великих сил.

Для нас, що хочуть відновити демократичну Українську Народну Республіку дорога завжди була ясна. Ми завжди йшли і будемо йти з демократією проти диктатури. Тому і наше завдання ясне. Ми мусимо готувати свої сили для того, щоб демократія в нашім народі мала міцний ґрунт. Твердою працею для розбудови наших демократичних організацій на чужині ми готуємо підвалини для свободи нашого Рідного Краю.

Маючи за собою тверді плечі міцних демократичних організацій ми здобуваємо собі приятелів у вільному світі. Плекаючи з ними приязнь ми готуємо собі приятелів на той час, коли буде рішатися справа нашого визволення. Коли цей час настане, ми знати не можемо. Мусимо бути готові і зараз і через довгі роки. Тільки це нам забезпечить остаточний успіх.

Ворог нам шкодить на кожнім кроці. Він хоче нас розбити внутрі. Він хоче розкласти зсередини наші демократичні організації. Він тішиться, коли в нас існують ще диктаторські ґрупи, які псують добре ім'я українського народу у вільному світі, бо ми губимо приятелів нашого визволення. Мусимо бути чуйні і рішучі. Шлях до нашого визволення йде через демократію.

Український робітничий рух ішов і піде далі вказаним шляхом демократії аж до повної перемоги, до відновлення демократичної Української Народньої Республіки.

— — — —

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

Захід зберігає свою єдність

Основним питанням в міжнародній політиці в 1954 році було німецьке питання. Було це питання включення Німеччини, чи власне її західньої частини, в оборону Заходу. Це вимагало створення нової німецької армії. Питання за і проти озброєння Західньої Німеччини було питанням закордонної політики західніх союзників і східнього бльоку під проводом Москви. Боротьба велася особливо в Франції.

Як формулу для включення Німеччини в оборону Заходу знайдено було Европейську Оборонну Спільноту, яка передбачувала створення "Европейської Армії". Ця спільнота мала бути частиною загального об"єднання Европи. Европейська Армія мала обмежити права суверенности держав-членів і,таким чином, запобігти небезпеці відродження німецького мілітаризму, якого бояться особливо сусіди Німеччини, що потерпіли в останніх війнах від неї.

Політика СССР прямувала до унеможливлення "Европейської Армії" всяким способом. Особливо важка була боротьба між Сходом і Заходом у Франції. Франція потерпіла в своїй найновішій історії найбільше від інвазії німецького війська. Страх перед створенням нової німецької армії, яка могла б знову виступити проти Франції, існує в широких кругах французького суспільства.

31 серпня французький парлямент висловився проти "Европейської Армії". З цього виникла дуже заплутана ситуація для політики Західніх держав, бо всі їхні пляни були зв"язані з створенням "Европейської Армії". Вихід з положення знайдено в "Західньоевропейській Унії", союзі держав Західньої Европи. Підписано т.зв. "Паризькі Договори", які передбачують створення згаданої Унії і включення Німеччини в Атлянтійський Пакт, основний союз для оборони Заходу.

Боротьба за затвердження Паризьких Договорів набрала драматичного вигляду. Натиск Москви видно було у всіх країнах. Уряд СССР зібрав в Москві "Европейську Конференцію". Советський Союз розіслав до держав, які мають затвердити Паризькі Договори, загрозливі ноти. Різні організації, що перебувають під впливом СССР, пробували вплинути на публічну опінію і парляменти держав, що підписали Паризькі договори, щоб вони не затвердили цих договорів.

24 грудня французький парлямент відкинув частину Паризького Договору. Це викликало велике замішання в світі. Цілий світ перебував у великому напруженні. Відкинення договорів Францією викликало б велику дипльоматичну кризу в західньому союзі, якої наслідки трудно було б передбачити.

Тільки вночі з 27 на 28 грудня настало відпруження, коли французький парлямент проголосував основні частини договорів і коли стало видно, що 29 грудня буде затверджена цілість Паризьких Договорів.

Це рішення французького парляменту є одною з основних подій 1954 року, може навіть найважнішою. Західні держави зберігають свою єдність, вони озброюють Західню Німеччину.

Новий 1955 Рік починається під знаком цієї важної події в політиці Заходу, яка буде мати наслідки на довгі роки наперед.

---oOo---

МИНУЛИЙ РІК НА УКРАЇНІ

1954 рік стояв на Україні під знаком одної події : святкування "300-ліття возз"єднання України з Росією". Наслідники Сталіна широко використали роковини Переяславського договору для незвичайно сильної пропаґанди "дружби народів".

Вислідом величезного святкування "300-ліття возз"єднання було признання українців "підстаршим братом" в Советському Союзі. Російський народ не тратить нічого з своїх прав першенства як "старший брат" усіх народів СССР. Український народ видвигається на друге місце між іншими народами. Це його нове становище прилюдно підтверджується такими проявами, як названня українського народу "великим", титулом, який дотепер був виключною власністю російського народу. Щоб підкреслити це нове становище, Україна одержала не тільки орден Леніна з нагоди "300-ліття возз"єднання, але також Крим, який прилучено до Української ССР. Нове підвищення Української ССР помітно не тільки внутрі СССР. Також сателіти мусіли відчути цю переміну. В червні поїхав на з"їзд чехословацької комуністичної партії секретар ЦК КПУкраїни Назаренко. Це був початок "міжнародніх виступів" представників КПУ. В жовтні секретарка ЦК КПУ О.Іващенко відвідала з советською делеґацією під проводом самого Молотова Східню комуністичну Німеччину. Представницю КПУ вітали німецьки сателіти Москви, приймали різні поплентачі, як президент"Німецької Демократичної Республіки" і інші. Відбулися також різні святкування"300-ліття возз"єднання" в країнах сателітах, які пригадали їм нове становище Української ССР в Советському Союзі. Советська пропаґанда не переставала грати на почутті національної гордости українців. Це має завдання привязати українців до московського воза імперіялізму.

Одночасно з цим мазанням по губах медом відбулося поважне переселення української людности в Казахстан і інші далекі частини Азії "на цілину". Працьовиті українські селяни мають здобути для хліборобства незорані степи Азії і мають пропасти в чужому оточенні. В Азію вислано не тільки звичайних колгоспників з їхніми родинами. Вислано велику кількість спеціялістів сільського господарства з України. Це дуже ослабило технічні кадри на Україні. Неврожай, який був в цьому році на Україні пояснюють московські володарі посухою. Цим вони дають тільки частинне пояснення. Одною з головних причин цього неврожаю була дезорганізація сільського господарства України вивозом технічних кадрів.

Ці невдачі господарської політики відбиваються на спинах українських селян і робітників в першу чергу. Кремлівські вожді хочуть з них видушити чим можна більше. Тому не переставали цілий рік різні "змагання" в промисловості як і в хліборобстві. Всі мусять давати"зобовязування" "перевиконати пляни".

За ці "зобовязування" обіцяно ще в кінці 1953 року поліпшення харчування та постачання товарами широкої потреби, одежею, черевиками, посудою ітп. Українські селяни і робітники могли ще раз побачити, що значать обіцянки наслідників Сталіна. Вони нічим не кращі чим обіцянки самого їх "учителя" Сталіна. Харчування зовсім не покращало, навпаки, трудноші збільшилися. Постачання товарами також лишилося в плянах.

Український народ вступає в новий рік національного і соціяльного поневолення та нечуваного знущання та визиску.

УКРАЇНА В ЕВРОПЕЙСЬКОМУ РУСІ

Засідання Інтернаціонального Комітету Соціялістичного Руху для З"єдинених Держав Европи в Парижі

18-19 грудня 1954 року відбулося в Парижі засідання Інтернаціонального Комітету Соціялістичного Руху для З"єдинених Держав Европи. Це засідання мало відбутися в Брюселі, однак, з огляду на наради міністрів держав-членів Атлянтійського Пакту 17-18 грудня 1954 р. в Парижі, в якому мусіли брати участь деякі члени Інтернаціонального Комітету СРЗДЕ, його перенесено в Париж.

До Інтернаціонального Комітету СРЗДЕ належать члени, що були вибрані на останньому Конгресі цього Руху в Мілані 9-11 липня 1954 р. Засідання 18-19 грудня було першим після Міланського Конгресу СРЗДЕ. З огляду на це і на важні події, що відбулися в европейській політиці в другій половині 1954 року, порядок нарад був дуже обширний. Були присутні члени Інтернаціонального Комітету СРЗДЕ з різних країн. Від України брав участь в засіданні член Інтернаціонального Комітету д-р Богдан Феденко (Париж).

Соціялістичний Рух для З"єдинених Держав Европи об"єднує національні організації різних европейських народів. Він є одною з найважніших організацій, що разом творять Европейський Рух, який бореться за об"єднання Европи. На чолі цілого Европейського Руху стоїть тепер бельгійський міністер закордонних справ Поль-Анрі Спаак. Спаак є одночасно членом Інтернаціонального Комітету Соціялістичного Руху для З"єдинених Держав Европи. Україна належить до цього руху вже від лютого 1952 року. За цей час Українська Секція СРЗДЕ виявила велику активність і видала поважну кількість літератури про Україну на різних мовах. Соціялістичний Рух для З"єдинених Держав Европи, є єдиною організацією Европейського Руху, де представлена Україна. Тому праця Української Секції цього Руху має велике загально-національне значення. В Европейському Русі працюють найвизначніші европейські державні мужі. Співпраця українців з ними є великим здобутком для міжнародніх зв"язків українського демократичного визвольного руху.

Засідання Інтернаціонального Комітету СРЗДЕ відбулося під головуванням Андре Філіпа, Президента СРЗДЕ, бувшого міністра, визначного европейського діяча. Між присутніми членами були П.А.Спаак - бельгійський міністер закордонних справ, Росс - бувший міністер транспорту Голяндії, Альфред Мозер - визначний голяндський політик - секретар для заграничних зв"язків голяндської соціялістичної партії, Нес ван Ціглер (Німеччина) і багато інших визначних фігур европейської політики.

Паризька конференція Інтернаціонального Комітету була присвячена розгляду міжнародного положення після відкинення Европейської Армії французьким парляментом, справі ратифікації договору про створення Західньоевропейської Унії (Паризькі Договори) та зокрема плянам дальної акції за об"єднання Европи в 1955 році. Найвизначніші члени Інтернаціонального Комітету СРЗДЕ, зокрема Поль-Анрі Спаак, Андре Філіп і інші виголосили важні промови, що

матимуть свої наслідки в дальшій праці Соціялістичного Руху для З"єдинених Держав Европи.

18 грудня для членів Інтернаціонального Комітету влаштовано спільний обід в Інституті імени Брантінґа.

Приналежність України до Соціялістичного Руху для З"єдинених Держав Европи дає можливість українським представникам брати активну участь у важних політичних рішеннях Західньої Европи.

(Пресова Інформація Української Секції Демократичного і Соціялістичного Руху З"єдинених Держав Европи)

---oOo---

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АНГЛІЇ

35 Роковини Зимового Походу в Бредфорді
(Допис із Бредфорду)

12 грудня 1954 року українські громадяни міста Бредфорду і далеких околиць і також віддалених місцевостей зібралися на велике свято. Вони прийшли вшанувати одну з найбільше героїчних подій нашої визвольної боротьби за Українську Народну Республіку, Зимовий Похід. 35 років минуло від цієї великої події, що лишиться в памяті всіх будучих поколінь, поки буде жити український народ. Це живуть учасники цього відважного походу незломних борців за Українську Народну Республіку, хоч вже і поріділи їхні ряди, але їхній дух боротьби за демократичну Українську Народну Республіку наповняє серця нового покоління, що йде слідом за своїми батьками в боротьбі за відновлення Української Народної Республіки.

В президії святочних зборів сіли учасники визвольної боротьби : Голова сот. Петренко (учасник Зимового Походу), сотник Ярина (учасник Зимового Походу), сотник Побідаш, сотник Свтуненко.

Святочну доповідь про Зимовий Похід виголосив Проф. Панас Феденко (Лондон), Політичний Референт Уряду Української Народної Республіки в Зимовому Поході. З великим напруженням слухали присутні українські громадяни, переживаючи ті великі дні Зимового Походу, слів проф.Феденка, який так вміло умів показати образ цілої великої доби боротьби за Українську Народну Республіку.

Зимовий Похід був яскравим прикладом продовження боротьби Армії і Уряду УНР за незалежну Українську Республіку власними силами. В кінці 1919 року Україна перебувала в положенні, яке собі тяжко уявити. В кінці 1918 року український народ скинув владу "гетьмана" Скоропадського, поставленого німцями, який при кінці своєї влади проголосив 14.11.1918 р. "Федерацію" України з "единою неділимою Росією". Однак, Армія УНР мусіла вести боротьбу проти численних ворогів на багатьох фронтах. Треба було битися з добре озброєними військами ген.Денікіна, який одержував поміч від держав Антанти. На Україну наступали загони Червоної Армії російських большевиків, які зручно вміли використати настрої українських народніх мас, ворожих до Скоропадського, проти Української Народної Республіки. На Заході війська Польщі, яка одержувала допомогу від Франції, витиснули українське військо з Західньої України. Українська Галицька Армія опинилася на Схід від Збруча. Територія, якою володів Уряд

УНРеспубліки була обмежена до невеликих околиць Каминця Подільського. Не зважаючи на страшну епідемію тифу, яка косила хоробрих вояків Армії УНР, в цих страшних умовах, коли навіть на ліки велася бльокада проти України, Армія УНРеспубліки продовжувала свою боротьбу. Однак, Команда Української Галицької Армії підписала в цій тяжкій ситуації договір про капітуляцію перед армією російського ґенерала Денікіна. Це сталося 6 листопада 1919 року. Але Армія Української Народної Республіки під проводом головного отамана Петлюри і голови уряду Ісаака Мазепи не пішла на капітуляцію. Перехід Галицької Армії до Денікіна повалив реґулярний фронт Армії УНР. В цій тяжкій ситуації Уряд звернувся до Війська і Народу з Універсалом, в якому закликається до дальшої боротьби. В тім Універсалі м.і. сказано :

"..Правительство Української Народної Республіки заявляє, що воно тимчасово переходить на інші способи боротьби за нашу державність...Правительство не припиняє своєї діяльности і доложить всіх сил, щоб боротьба українського народу за визволення була доведена до успішного кінця...Як раніше так і тепер нашим кличем буде : Самостійна Народна Республіка. Тільки в Самостійній Республіці може трудящий народ України, без різниці національностей, здобути собі землю, волю і громадянські та національні права. Нехай живе вільний народ України і його незалежна Народна Республіка."

6 грудня 1919 року вирушила Армія АНР в запілля ворога, в славний Зимовий Похід. Вона прорвала фронт денікінської армії, над Дніпром вона зустрілася вже з большевицькою Червоною Армією. Під проводом ґен.М.Омеляновича-Павленка та його відважних старшин, хоробрі вояки армії Зимового Походу бились 5 місяців з переважаючими силами ворога. Уряд УНР, під проводом І.Мазепи, за час Зимового Походу, зумів відновити реґулярний фронт. Цей фронт створено біля Могилева і Ямполя. Премер Ісаак Мазепа рушив через зайняту большевицьким військом територію до Армії Зимового Походу. Разом з нею він пробився у важких боях до реґулярного фронту Армії УНР. 5 травня зєдналася Армія Зимового Походу з реґулярним фронтом. Зимовий Похід закінчився.

В час Зимового Походу підписано у Варшаві договір з Польщею, який лишав під польським володінням західні території України, окуповані вже в 1919 році польським військом. За цю величезну жертву Польща мала помогти визволити інші українські землі від окупації російської Червоної Армії. Однак, Польський Уряд не дотримав своїх обіцянок. Вигравши війну проти Совєтської Росії, він заключив у Ризі мир з нею і з "Совєтською Україною", що мала"уряд" призначений Москвою. Це сталося 18 березня 1921 року. Польський Уряд не бажав України, уважав її за більше невигідну для себе як Росію. Цей сліпий вузький націоналізм польських політичних провідників привів до того, що і Польща сама опинилася в 1944 році під владою Росії .

Не тільки на Польщі відбився упадок Української Народної Республіки. Панування над Україною дало Москві можливість стати загрозою для цілого світу. Тепер цілий світ платить за політичну сліпоту тих державних мужів, що не зрозуміли своєчасно значення українсьої визвольної боротьби.

Після реферату проспівали національний гимн. Потім голова зборів вніс на ухвалу віча резолюцію.

З обуренням побачили присутні українські громадяни, що в залі була пара людей із партії ОУН(м), які почали доказувати, що резолюція непотрібна, бо вони не визнають УНРеспубліки. Ці "патріоти" навіть голосували проти резолюції... Це показує, як глибоко засіла диктаторська зараза в ОУН і як далеко йде лицемірство цієї ґрупи : вона належить навіть до ВО УНРади, але, хоч присягала на вірність УНРеспубліці, голосують проти УНРеспубліки. Чи довго будемо терпіти це безголов"я ?

Віче прийняло таку резолюцію :

РЕЗОЛЮЦІЯ ВІЧА У БРЕДФОРДІ (АНГЛІЯ) 12 ГРУДНЯ 1954 РОКУ

Ми, українці з різних околиць Англії, зібравшись для вшанування 35-ліття Зимового Походу Армії Української Народної Республіки і вислухавши доповідь проф.Панаса Феденка, політичного референта Уряду Української Народної Республіки в Зимовім Поході, заявляємо :

1. Боротьба українського народу за національну свободу і державність, в якій визначне місце займає славний Зимовий Похід Армії Української Народної Республіки (6.12.1919 - 5.5.1920), лишила глибокий слід у серцях синів і дочок України. Ми горді тим, що старше покоління наших борців за волю дало нам приклад вірности і незломности в обороні прав українського народу і заповіло дальшим поколінням нації берегти демократичну, народоправну форму нашої державности - Українську Народну Республіку.

2. Незалежну і соборну Українську Народну Республіку створили своєю силою і волею вірні сини України, проти хижацьких нападів російських, польських та інших імперіялістів, і утвердили її демократичний державний лад законами українських парляментів.

3. Ми шануємо тяжкий труд і завзяту, криваву боротьбу творців нашої Української Народної Республіки і не дозволимо нікому знищити ідею демократичної України в наших серцях : ніякі зусилля різних реакційних ґруп на еміґрації - підмінити Українську Народну Республіку своїми вигаданими "державами" не будуть мати успіху в народі.

4. Ми стверджуємо, що Українська Національна Рада в своїм статуті прийняла традицію Державного Центру Української Народної Республіки, як дорогоцінний здобуток нашої нації, і кличемо всіх українських патріотів непохитно боротися за відновлення Української Народної Республіки, єдиної дійсно незалежної держави українського народу.

5. Ми згадуємо в цей день славних борців і творців Української Народної Республіки - зокрема Симона Петлюру, Ісаака Мазепу, Михайла Омелянович-Павленка - і схиляємо голови перед жертвенною геройською боротьбою учасників Зимового Походу Української Армії.

6. Шануючи їх криваві жертви, присягаємо перед Богом і українським народом бути вірними оборонцями тої ідеї, за яку вони тяжко і невтомно боролися : ідеї Української Народної Республіки, демократичної держави українського народу.

7. Молимо Всевишнього, щоб укріпив наші душі в вірності до нашої демократичної державности і щоб у своєму великому Милосерді допоміг нам діждати відновлення незалежної і соборної Української Народної Республіки і вернутися в Рідний Край для мирного будівництва в вільній, народоправній Україні.

Нехай живе незалежна і соборна Українська Народна Республіка!

К.Є.

З ПРОФЕСІЙНОГО РУХУ

Український Відділ Професійного Союзу Транспортових і Загальних Робітників

Український Відділ Професійного Союзу Транспортових і Загальних Робітників у Лондоні розвиває жваву роботу, під проводом д-ра О. Волинця і секретаря Олекси Романюка. Все нові члени записуються в цей Союз, що має в своїх рядах коло 2 мільйонів організованих членів (ґен. секр. Артур Дікін). В р. 1954, з допомогою представників Союзу Транспортових і Загальних Робітників (Вільем Дейвіс, Чарлз Лаґден і ін.) удалося здобути винагороду для членів Українського Відділу, що мали нещасливі випадки підчас роботи. Український Відділ вступає в 1955 рік з новими надіями, що його розвиток буде мати дальші успіхи.

Для членів Українського Відділу відбувається що неділі наука англійської мови (вчить п. Форд).

Відділ намітив улаштувати доповіді визначних діячів професійного і політичного життя Великої Британії у 1955 році.

---oOo---

А. Клімович і українська Професійна Спілка

Для визволення польського втікача з комуністичного корабля "Ярослав Домбровський" в Лондоні зробив заходи також Український Відділ Професійної Спілки Транспортових і загальних Робітників. Голова Українського Відділу д-р О. Волинець був підчас акції за визволення Клімовича в постійному контакті з провідниками Британської Професійної Спілки. В порозумінні з ними, д-р Волинець звернувся до канцелярії кардинала Ґріффіна в Лондоні, щоб кардинал поміг своїм авторитетом, бо уряд вагався до останнього моменту, чи може послати поліцію на чужий корабель.

Д-р Волинець одержав багато висловів подяки від різних осіб, також від управи Англо-Польського Товариства за його старання.

---oOo---

НОВІ ЗАТІЇ "ВСЕСВІТНЬОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СОЮЗІВ"

В середині грудня відбулася у Варшаві 7 Сесія Головної Ради "Всесвітньої Федерації Професійних Союзів". Ми вже писали у ВУР (ч.11-20, листопад 1953 р.) про Третій Конгрес цієї Всесвітньої Конфедерації, що відбувся у Відні 10-21.10.1953 р. Ця огранізація, що називає себе професійною, служить виключно завданням советської заграничної політики. Цим цілям ця організація служить дуже зручно. На провідні місця в цій Федерації висувають неросіян, щоб перед наївними робітниками в країнах вільного світу заховати команду Москви. До Федерації належать професійні організації СССР та країн, що перебувають під його пануванням. Далі там входять ще деякі комуністичні професійні організації з вільних країн. Всесвітня Федерація Професійних Союзів у країнах під пануванням Москви виконує завдання, які наложені там на ті організації, що там носять назву "професійних союзів" : збільшення визиску робітників на користь дикататорській владі. У вільних країнах ця організація старається в першу чергу розбити вільні робітничі професійні організації, яких уважає за найбільшу для себе небезпеку. Далі ця Федерація всяким способом хоче викликати погіршення життєвого рівня робітників у вільних країнах, щоб використати невдоволення робітників для своєї облудної пропаґанди. При різних нагодах, згідно з вимогами советської заграничної політики, Всесвітня Федерація мобілізує своїх прихильників для переведення певних, точно окреслених завдань. Так це було напр. при "мирових демонстраціях".

Варшавська сесія Головної Ради"Всесвітньої Федерації"служила також певному завданню. Її скликано саме в час, коли парляменти держав західньої Европи збиралися затвердити т.зв. Паризькі Договори. Ці договори мають створити Західньоевропейську Унію, в яку має увійти Західня Німеччина. Практично це значить озброєння і включення Німеччини в західню оборонну систему.

Хоч СССР в дійсності вже сам створив раніше військові з"єднання в Східній Німеччині, він не хоче допустити до озброєння Західньої Німеччини. Тому він вживає всякого способу натиску на Захід, щоб запобігти плянам західніх держав. Вживає він також натиску через комуністичні професійні організації.

Варшавська сесія Головної Ради Всесвітньої Федерації Професійних Союзів і була таким способом натиску. Нею Москва хотіла вплинути на публічну опінію і на парляменти країн, які мають затвердити договір про Західньоевропейську Унію.

Для цього натиску Головна Рада видала у Варшаві 10 грудня 1954 р. "Заклик до трудящих Европи", направлений проти створення Західньоевропейської Унії. Цей заклик і був найважнішим завданням сесії. Після цього прийнято ще "Хартію профсоюзних прав". Ця хартія ставить різні вимоги прав для професійних союзів, які є цілком слушні і від яких трудно відмовитися діячам професійного руху у вільному світі. Вся облудність цієї Хартії полягає в тім, що саме тих прав, яких вона вимагає, нема в країнах під пануванням Москви та її прихвостнів. Це ясно показує, що "Хартія" призначена не для здійснення прав робітників, а тільки для комуністичної пропаґанди.

Ціла Варшавська сесія Головної ради служила цій пропаґанді.

---oOo---

Проф. Євген Яворівський

З великим смутком повідомляємо, що в Дітройті (Америка) помер 11 листопада 1954 року проф. Євген Яворівський, визначний діяч соціялістично-радикального руху в Західній Україні. Проф. Є.Яворівський був автором наукових праць і літературних творів. Покійний брав активну участь у визвольній боротьбі як старшина Української Армії 1918-1920 рр. Він зазнав переслідувань від польської адміністрації. З трудом йому вдалося пережити російську большевицьку та німецьку фашистівську владу. Перед новою большевицькою московською навалою він мусів кинути рідний край і жив від 1944 до 1950 року в Австрії. Відтіль він переселився в 1950 році в Америку. Не зважаючи на те, що він мусів важко заробляти на прожиток фізичною працею, він весь свій вільний час присвячував громадській та літературній діяльності аж до кінця свого трудолюбивого життя. В.Й.П.

З ПОНЕВОЛЕНОЇ УКРАЇНИ

Кальченко веде заграничну політику

29.11. - 2.12. відбулася в Москві міжнародня конференція СССР та його сателітів. З советського боку в цій конференції взяли участь голови рад міністрів республік СССР, які безпосередньо зацікавлені питанням озброєння Німеччини : України, Білорусі, Естонії, Латвії і Литви. Українську ССР "заступав" голова Ради Міністрів Кальченко, як член советської делеґації.

"Московська нарада европейських держав" була советською демонстрацією проти Паризьких договорів. Вона мала зробити моральний натиск на публічну опінію та парляменти держав, які мали затвердити Паризькі договори, чи прямо їх залякати.

В додаток до заяв на конґресі, після її закінчення зроблено в різних республіках Советського Союзу великі демонстрації, щоб збільшити враження.

Таку демонстрацію зроблено в Києві 10.12.1954 р. В залі Верховного Совету Української ССР зорганізовано спільне засідання Українського республіканського комітету оборони миру, Української республіканської ради професійних спілок, Президії Академії Наук Української ССР, Управи Союзу советських письменників України разом з "представниками трудящих міста Києва".

Зібрання відкрив голова Української республіканської ради професійних спілок К.Ф. Москалець, основний реферат мав сам Кальченко про Московську Нараду. Він заявив, що "український народ... буде і далі зміцнювати економічу і оборонну могутність нашої великої советської батьківщини..." Виступали також інші промовці, між ними Палладін, президент Академії Наук Української ССР, артист И.Крушельницький ітд.

Наприкінці присутні ухвалили "одноголосно" резолюцію "іменем українського народу".

Кальченко дістав наказ зайнятися трохи закордонною політикою, щоб зробити враження на Заході, що український народ единодушно стоїть за проклямаціями"Московської конференції европейських держав", чи в дійсності московських диктаторів. Він його і виконав.

УВАГА НОВА КНИГА

ІСААК МАЗЕПА

УВАГА НОВА КНИГА

Ця книга є документом нашої славної визвольної боротьби.

БОРЕЦЬ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ
написав
Панас Феденко

Цю книгу повинен прочитати кожний свідомий українець.

Книга відомого історика Проф. Панаса Феденка показує в дуже легкій і цікавій формі життя і боротьбу одного з найвизначніших українських політичних діячів нашого століття, бувшого премера Української Народної Республіки, Ісаака Мазепи, приносить недоступні історичні документи. Книга вийшла в обмеженому накладі.

У Франції просимо замовляти цю книгу через Адміністрацію "ВУР". Ціна книги у Франції 700 Франків. Пересилка:45 Франків.

ЧЕРЕЗ АДМІНІСТРАЦІЮ "ВУР" МОЖНА ЗАМОВИТИ ЩЕ ТАКІ КНИЖКИ :
Ярослав Білинський : Демократія давня і новочасна (50 Фр.) -
Василь Тирса : НЕСМЕРТЕЛЬНА СЛАВА - Повість з історії України і Війська Запорізького (450 Фр.) -
Богдан Феденко : Україна під совєтським пануванням (англійською, французькою і німецькою мовами), ціна одної брошури 50 Фр. -
П. Таборенко : Панцерний Поїзд "Стрілець" - оповідання з української боротьби за волю (100 Фр.) -
Панас Феденко : Своєю Рукою... - Оповідання (50 Фр.) -
Панас Феденко : Ненависть - Оповідання (35 Фр.) -
Панас Феденко : Суспільні і політичні рухи на Україні (Частина перша аж до Революції Б.Хмельницького) - (80 Фр.) -
П. Таборенко : Пластуни Побратими - оповідання для молоді (50 Фр.)-

На пересилку "Несмертельної Слави" просимо долучити 30 Фр., на пересилку інших книжок по 10 Франків.

Через Адміністрацію "ВУР" можна також передплатити "Наше Слово", український демократичний місячник, що виходить в Лондоні.
Річна передплата "Нашого Слова" на 1955 рік у Франції 350 Фр.

Передплату за "Вільного Українського Робітника", за "Наше Слово" у Франції, гроші за книжки, замовлені через Адміністрацію "ВУР", просимо висилати на конто :PARIS c.c. 10 134-13, Mr FEDENKO Bohdan, Paris 14e.

Замовлення на вищезгадані часописи і книжки просимо висилати на адресу : Bohdan Fedenko, 198 Avenue du Maine, Paris 14e.

ДОБРОДІЇ "ВУР" - На Пресовий Фонд пожертвували по 300 Франків :
О. Шудрик, Федір Шпак

"LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN", mesnuel, l'Organe de la Section Ukrainienne de la C.G.T. Force Ouvriere

Le Directeur-gerant : M. Auguste Gallois
RONEOTYPE
198, Avenue du Maine Paris 14e

No. 12 (33) Decembre 1954 - Prix 20 Frs.

LE LIBRE TRAVAILLEUR UKRAINIEN
Mensuel
L'Organe de la Section Ukrainienne de la C. G. T. Force Ouvrière

ВІЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК

МІСЯЧНИК — ЦІНА 20 ФР.

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ВІДДІЛУ ПРОФЕСІЙНОГО СОЮЗУ ФОРС УВРІЄР

Лютий 1955
Ч. 2 (35)

Адреси Професійних Союзів важні для українських Робітників

Франція: Force Ouvrière, 198, Avenue du Maine, Paris 14e.
Англія: Український Відділ Спілки Транспортових і Загальних Робітників — Ukrainian Section of the Transport and General Workers' Union 19 Hereford Sq., London S. W. 7.
Бельгія: Секретаріят для робітників зі Східньої Европи при F. G. T. B. 42, rue Haute, Bruxelles.
Централя Гірників: 8, rue Joseph Stevens, Bruxelles.

Le Directeur-gérant: M. Auguste Gallois
Redaction et Administration: 198, Avenue du Maine, Paris 14e — Tel.: SUF 66-70
Prix: 20 Fr.

№ 2 (35) Fevrier 1955